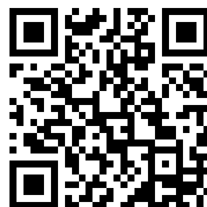
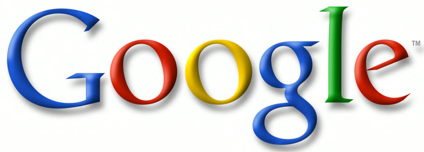
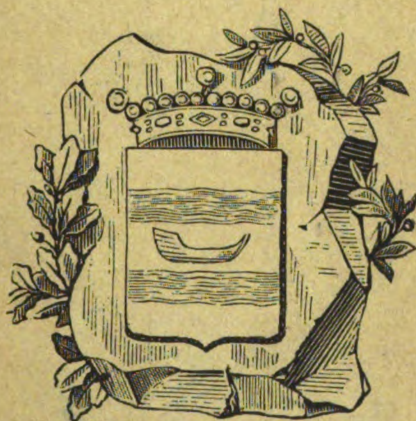

NYLAND.

SAMLINGAR UTGIFNA AF NYLÄNDSKA AFDELNINGEN.

V. A. NYLÄNDSKA FOLKVISOR. 2.

HELSINGFORS, 1893.
NYLÄNDSKA AFDELNINGENS FÖRLAG.

Pris: 3 mk 50 p.

NYLAND.

SAMLINGAR UTGIFNA AF NYLÄNDSKA AFDELNINGEN.

FEMTE HÄFTET. A.

NYLÄNDSKA FOLKVISOR.

HELSINGFORS, 1893.

NYLÄNDSKA AFDELNINGENS FÖRLAG.

NYLÄNDSKA FOLKVISOR.

ORDNADE OCH UTGIFNA

AF

ERNST LAGUS.

2.

HELSINGFORS,
TIDNINGS- & TRYCKERI-AKTIEBOLAGETS TRYCKERI,
1893.

Innehållsförteckning.

V. Sånger vid högtidliga och glada tillfällen. Soldatvisor.

VI. Sånglekar.

169 hufvudnumror, 121 varianter, 181 melodier.

VII. Nyare religiösa och berättande visor.

18 hufvudnumror, 1 variant, 16 melodier.

FÖRORD.

Utöfver det jag yttrade i förordet till den år 1887 utkomna första delen af Nyländska folkvisor har jag denna gång icke mycket att tillägga. Att andra delen utkommer nära nog sex år efter den första beror på omständigheter, som det knappast stått i min makt att förekomma. Det nu utkommande häftet är ej häller så omfattande, som det enligt mina planer 1887 hade bort blifva. Af flere orsaker har jag, med Nyländska afdelningens begifvande, föredragit att dela det återstående materialet på två skilda häften, intagande i det nu färdigtrykta endast tre grupper folkvisor: *V. Sånger vid högtidliga och glada tillfällen. Soldatvisor; VI. Sånglekar* och *VII. Nyare religiösa och berättande visor.* Det sista häftet — supplementhäfte som jag ämnar kalla det — kommer att omfatta grupperna VIII—XI, *Barnvisor och barnrim, Dansmelodier* samt ett *Tillägg,* omfattande under tryckningens förlopp inkomna, till någon tidigare grupp hörande visor, äfvensom åtskilliga *Fragmenter.* Detta häfte kommer antagligen att lämna prässen instundande vår. — Hvad jag ytterligare har att nämna angående redaktionen af del V A och B skall anföras i sistnämda häfte.

I och för utgifvandet af del V af sammelvärket Nyland har Nyländska afdelningen erhållit i tryckningsbidrag af Consistorium academicum 1,500 och af Svenska literatursällskapet 1,000 mark.

Helsingfors den 4 december 1893.

Ernst Lagus.

V. Sånger vid högtidliga och glada tillfällen. Soldatvisor.

251.

Stjärnvisor*).

a) *Helsingfors.*

En fullständig „stjärna“ har åtta personer: konung *Herodes, Gudinnan* (som också efter omständigheterna kallas *Venus* eller *Jungfru*), *Svarta konungen från Morieland, De tre vise männerne*, konung Herodes' *Trotjänare*, samt Svarta konungens *Knekt*, utom *Stjärndragarne*, hvilka äro två eller tre. Somliga stjärnor måste likväl hjälpa sig med en mindre personal, då en flicka icke fås till gudinna. Stjärnan, af par alnars diameter i många radier, är gjord af oljadt papper och vrides ständigt omkring, upplyst baktill af några ljusstumpar.

Först kommer själfve konung *Herodes* in, klädd i mörkblå militärisk jacka med glittergehäng, epåletter på axlarna samt krona på hufvudet, och frågar om stjärnan får komma in. Om tillstånd beviljas, inträder hela sällskapet högtidligt och i militärisk ordning. Endast konungarne bära kronor och Svarta konungen skall, för att göra skäl för namnet, hafva ansiktet svärtadt. Gudinnan är klädd i hvit klädning och har krans på hufvudet. Hela manliga personalen, utom stjärndragarne, bär samma militäriska dräkt, blott med någon skilnad i hattarna, och alla äro beväpnade med sablar.

---

*) Föga mer än ett decennium har förflutit, sen dess den sista s. k. „julstjärnan“ förevisades i Helsingfors, och på landsbygden torde den gamla seden att under julhälgen dramatiskt föreställa, huru de tre vise män från Österlanden kommo att söka Kristusbarnet i Betlehem, ännu icke fullständigt råkat i glömska. Jag återger här några uppteckningar af de visor, som brukade sjungas under föreställningarna. Den första, a), är, jämte nödvändig förklaring, afskrifven ur „Helsingfors Tidningar“ för den 4:de och 8:de januari 1851, där den, jämte en längre inledning, finnes publiserad (af pastor *Reinholm?*). Den andra, b), är med smärre uteslutningar afskrifven ur *V. Petterssons:* „Bilder ur Skatuddslifvet i forna dagar“, Helsingfors 1881. De öfriga äro från bygderna.

Konung *Herodes* står först vid gudinnans sida; men sedan stjärnan inkommit, intager han, vänd åt gudinnan, sin tron, som för tillfället får bestå af en vanlig stol och hvilken hans trotjänare genast vid inträdet stält midt på golfvet, och nu börjar stjärnsällskapet sjunga sin första sång:

1.

Goder afton här inne, både kvinnor och män,
||: Husbönder och matmoder var lustig och glad. :||

Vi önskar herrskapet en fröjdefull jul,
||: Ifrån alla de olyckor bevare oss Gud. :||

Vår Kristus är födder uti Betlehems stad,
||: De heliga tre kungar var lustig och glad. :||

2. (i ett sammanhang)

Hanen han slog sina vingar ihop
Alt uppå Kristi födelsetimma.
Då konung Herodes han satt uppå sin tron,
All sorgen månde honom försvinna.

Herodes:

Min knekt!

Trotjänaren (marscherar fram till honom och frågar):
Hvad befalls, hans majestät?

Herodes:

Kan någon af eder säga mig, hvar Kristus är född?

Trotjänaren:

I Betlehem, i Betlehem i judiska landet.

Herodes:

Här sitter jag, en herre och konung, på min tron; min makt sträkker sig så vidt ut. Sadlen på min gångare grå! Till Betlehem lyster mig resa. Här sitter jag, en herre och konung, på min tron; kan någon af eder säga mig, hvad det är för tre främmande män, som kommit i mitt rike?

Trotjänaren:

Det är de tre vise män, hedningar af Österlanden, som kommit bort af Mediham*) och kommit till Betlehem att tillbedja den nyfödde konungen.

*) Medieland.

(Trotjänaren går nu att fäkta och säger): På konungens befallning bär jag svärdet i hand och baljan vid min sida; mot de tre vise männen vill jag strida. (Han växlar svärdshugg med Svarta konungen och sticker äfven gudinnan, hvarefter han åter träder till Herodes och säger:) Nu är jag kommen tillbakas, stridt hafver jag mot de tre vise män och sönderslagit deras ben och stungit gudinnans hjärta.

Kvinnan fick se er vrede,
Månde hon sig fly;
Hjärtat hafver jag stungit
Samt de bane funnit.

Till vitnesbörd bär jag märke på min bara platsudd.*)

Herodes:

Tack, tack min trogen tjänare, dej skall jag väl belöna.

Svarta konungen (stiger fram för Herodes och säger:)

Goder afton, min herre och konung!

Herodes:

Ho äst du, som är så svart?

Svarta konungen:

Ho äst, jag är svart, så är jag väl känd af en herre och en konung öfver Morieland.

Herodes:

Ho äst du, en herre och konung öfver Morieland? Du skall falla på dina bara knän och tillbedja mig.

Svarta konungen:

Min knikt, fall i mitt ställe!

Herodes:

Det skall du själf göra, eller döden dej dör.

Svarta konungen:

Inte så länge jag dolk äger.

(Hans knekt tar kronan af honom, han själf faller på knä, de tre vise männerne hålla svärdspetsarna mot honom, och konung Herodes sätter sitt svärd midt för bröstet. Under det hyllningen så försiggår, sjunges:)

3.

Ack se nu på den judiske kung,
Hur han Herodes tillbedja må;

---

*) Skall betyda spjut.

Herodes (åt Svarta konungen):

Du har min nåd.

(*Svarta konungen* intager sitt ställe invid gudinnan, hvarefter följande sång oförtöfvadt vidtager):

4.

Skall Venus med sin makt för alla hjärtan råda,
Då skulle mången man af kärlek stå i våda.
Skall Venus med sin makt för alla hjärtan råda,
Då skulle mången man af kärlek snart förgås.
Exempel gifves här, det snarligen på stunden,
Då konungen till gudinnan gick i lunden. (*Herodes* går till henne)
Hon sig åt sidan sprang, bland vilda djur och björn,
Och hennes hvita fot blef stött af ris och törn.
Och jungfru akta sig, att hon sig icke stöter,
Ej hvar (ehvar) hon sig nu går, de vilda djur hon möter.

(*Gudinnan* sjunger solo):

„O fader, om du vill en kung för floden vara,
Så hjälp din dotter nu . . . . .
Härefter följ det nu, dess aldrig följit har;
Ack fader, skynda dig, tag mig i ditt försvar."
Gudinnan hon ej hant dess påbegynta tal till ända,
Förrän hon så på stund till träd hon blef förvandlad.
Dess hvita fot blef ros, dess armar grön och grön,
Och hennes fagra hår blef blad och liljor skön.
Konungen gick till träd och därpå händer lade,
Tog trädet i sin famn, han klappade och sade:
„Jag månde mig en kyss." Han kyste trät, tog det i famn,
Men trädet böjer sig tillbakas af och an.

(*Gudinnan* håller härunder en ungefär tre alnar lång duk framför sig, hvarpå ett lummigt träd är måladt, hvilket konungen kysser).

„Och efter du nu ej min käresta vill vara,
Ett trä du vara skall i alla dina dagar.
Och utanför mitt slott skall du till prydnad stå,
Och mången tapper hjälte skall kransar af dig få."

(*Herodes* sätter sig åter på sin tron. Femte sången berör flykten till Egypten, där det säges vara kallt!)

5.

Af Österlandet en stjärna utgick,
Oändlig så månde hon sig lysa,
När Josef tog barnet utur Marias famn
Och flydde så långt till det Gyftiska land
I fattigdom, köld och elände.

6.

Hvar man bör nu vara glad
|: Och prisa Gud för denna dag. :|
Då vi ser vår sol upprinna,
Då han hjälper oss att vinna
Ifrån synd och satans list;
Vi bör tro på Jesum Krist,
Vi bör tro på honom visst.

7.

De herdar de vaktade öfver sin hjord,
Där fingo de höra stor ängelens ord:
„Jag bådar er alla stor glädje och fröjd,
En jungfru har födit ett barn förnöjd
I Betlehem i judiska landet.“

När konung Herodes fick höra det tal,
Att en konung var födder till världen,
Då fingo han stor ängslan inom sitt hjärta
Och sände det barnet till att mördas.

En stjärna gick på himmelen fram
För Österriket under stam;
Då märkte de att konungen
Var kommen ned af himmelen,
Ty kommo de till Betlehem.

(*Gudinnan* sätter sig på Herodes' tron, ser bedröfvad ut och täcker ansiktet med händerna. *Herodes* ställer sig att stå på hennes plats. Till en början sjunga alla):

Sist när jag min herdinna såg
I lunden, där hon sofvande låg,
|: Jag gick strax närmare till och till :|
Och klappade sakta på hennes kind.
Hon syntes mig var lika blind.
Till slut jag detta rådet fann
Bland sätten*) stack — och ådran den rann.

(*Herodes* har nämligen nu stuckit henne i armen med udden af sitt svärd. Hon kvicknade vid och sade nu):

(*Gudinnan* säger med matt röst):

„O, hvem är jag och hvem är du?“

*) Lancetten.

(Alla andra):

Så svarade jag: „en herre så kär
Har kommit så förmodeln här, —
Fant I död på detta sätt?"

(Gudinnan):

Ack, låt mig dö, ack låt, ack låt! . . .

(Alla andra):

Men aldrig jag nånsin så kunde jag tro,
Att döden en sådan en kärlek skull bo. —
Gack bort, du död, och kom igen.

(Härpå säger *stjärndragaren* bakom sin stjärna):

Kan herrskapet förmoda och förstå
Hvad detta här värket skiftar uppå?
Fins det finskt öl och franskt vin så mycke
Som jag och Moses skulle dricka?

Hvarom icke det fins, så skulle vi gå på krogen och pantsätta vår stjärna och fylla båd krus och kannsbuteljer fulla. — Sjung på, mina gossar!

(*De andra* hörsamma uppmaningen på följande sätt):

9.

Vår stjärna den orkar ej längre här stå,
Vi måste oss tillfoga till en annan granngål.

10.

Öl och vin dricker vi gärna,
Litet ljus i vår stjärna,
Litet pengar i vår pung!

(*Svarta konungen* kommer fram med sparbössan. Sedan sjunges):

Tack för skänken den vi fick,
Den gick lustigt neder,
Den gick opp och den gick ner,
Den gick i alla leder.
Hafven tack, eder skänk skall vara
Hos Gudi i betänk till morros — godnatt!

b) Helsingfors.

Då man med stjärnan nalkades det boningshus, hvilket man ämnade „hemsöka", steg en af knektarne in för att höra åt, „om herrskapet önskade skåda stjärnan från Österlandet". Fick han ett bifallande svar, intågade hela truppen, ställande sig i halfcirkel kring stjärnan, under det följande sånger utfördes:

Kör n:o 1.

Ett barn är född i Betlehem
På denna dag, alt efter Guds nåd och välbehag,
Och blott af gunst och nåde oss alla här till hjälp och tröst,
Ty Frälsaren från all våde gör världen återlöst.
O, himmelske Gud, låt oss begå och fira så vår julefest,
Att Herren själf må bli vår gäst.

Kör n:o 2.

De herdar de vakade öfver sin hjord
På marken där de lågo.
Då fingo de höra Guds änglars röst
Och Guds klarhet där de sågo. —
Vi både eder alla stor glädje och fröjd,
Ty en jungfru har födt sitt barn förnöjd
I Betlehem i judiska landet,
I båd' fattigdom, köld och elände.
Så kommo tillbedjare löpande, tre,
Och ville den nyssfödde konungen se
Och offrade rökelse, myrrha åt Gud
Att det helga barnet månd' blifva hos Gud,
Vår herre och skapare käre.

Kör n:o 3.

Vi få önska herrskapet en fröjdefull jul!
Från alla de olyckor bevare oss Gud. —
Hanen han slog sina vingar ihop
Alt uppå Kristi födelsetimma,
Och konung Herodes han satt uppå sin tron,
All sorg tyktes honom försvinna.

Nu stiger Herodes med konungslig värdighet fram samt gör „stora gesten"; en af knektarne skyndar att ställa fram en stol, som skall föreställa den konungsliga tronen, och så öppnar konungen munnen, talar och säger:

Herodes: Min knekt!

Knekten (med rullbas): Hvad befaller ers majestät?

Herodes: Kan du säga mig hvarest Kristus är född?

Knekten: I Betlehem, i Betlehem, i det judiska landet.

Herodes: Kan du också säga mig, hvilka de tre män äro, som ha kommit till mitt rike?

Knekten: De äro de tre vise männen, som ha kommit ifrån Österlandet för att tillbedja den nyfödde judakonungen.

Herodes (mycket pompöst): Här sitter jag, en herre och konung, på min tron: min makt sträcker sig vida. Sadlen min gångare grå, till Betlehem skall du, min tjänare, rida. Hämnas vill jag på de tre vise män, som om makten med mig strida.

Knekten (drager sitt svärd, rullar rysligt med ögonen och ser blodtörstig ut): Jag, konung Herodes' trotjänare, för sann, bär jag palasch i min hand och baljan vid min vänstra sida. På min konung Herodes' befallning vill jag mot de tre vise männen och mot den nyfödde judakonungen strida. (Han stiger nu ut i förstugan eller i ett angränsande rum, och Herodes jämte alla öfriga uppstämma följande krigssång:

Kör n:o 4.

Kejsarens ära vi frambära
Och med våra vapen i hand
Vår mildaste kejsare försvara kan. :,:
Triheijumvej, fallera!

När trummorna skramla
Och skottena ramla,
Gå vi till gevär.
Mot fienden vilja vi gå, vi gå,
Marschera, strapsera, gå på, gå på. :,:
Triheijumvej, fallera!

När alt är slutadt,
Fienden stupad,
Gå vi hem i fred och i ro,
Hvar hem till sin flicka han går, han går,
En kyss och ett famntag han får, han får. :,:
Triheijumvej, fallera!

Under denna kör svänga de krigiske knektarne sina träsablar, slående desamma mot hvarandra. Den knekt, som fått det hedrande uppdraget att resa till Betlehem för att göra den nyfödde judakonungen ett hufvud kortare, återvänder nu, alt ännu hållande det blodbesudlade, dragna svärdet i handen.

Knekten (tämligen skrytsamt och budföriskt): Nu är jag tillbakakommen, min herre och konung; tro för sann, ej finnes min like. Jag har nu varit i främmande land och stridit med de tre vise männen. För sann, deras ben har jag krossat, barnet funnit och dess hjärta genomstungit. Och som vittnesbörd bär jag blod på min hvassa palaschudd.

Herodes (mycket nedlåtande): Tack, tack, min trotjänare; jag vill dig väl belöna.

(Det sotsvarta majestätet ifrån Morialand, som hittils helt blygsamt hållit sig bakom de öfriga, uppträder nu).

Konungen af Morialand: God afton, herre och konung!

Herodes (något förbluffad): Hvar äst du kommen ifrån och ho äst du så svart?

Konungen af Morialand (med värdighet): Äst jag svart, så äst jag dock känd som en herre och konung af Morialand!

Herodes (topprasande): Om du är känd som en herre och konung af Morialand, så måste du dock falla på dina knän och tillbedja mig!

Konungen af Morialand (helt obstinat): Min knekt faller i mitt ställe.

Herodes (alt mera förgrymmad): Du måste det själf göra, eller ock skall du döden dö.

Konungen af Morialand (drager sin blanka trädolk): Icke så länge jag dolk äger!

(Den tappre konungen af Morialand har dock oturen att blifva afväpnad af konung Herodes' hjältemodige knektar, hvilka på ett nesligt, förödmjukande sätt tvinga den stackaren att knäfalla, och då sjunges följande jubelkör):

Kör n:o 5.

Ack, se nu på den moriske kung,
Hur han Herodes tillbedja må. :,:

Herodes (nådigt nickande åt sin svarta kollega): Du har min nåd!

(Så här långt ha vi ju ändå något litet haft att göra med stjärnan i Betlehem, men så blir det nu också slut med den härligheten, när kören efter Herodes' nådebetygelse faller in med följande småtrefliga herdekväde, som troligen förskrifver sig från Gustaf III:s tid):

Kör n:o 6.

Skull' Venus med sin makt
Med alla hjärtan råda,
Då skulle mången man
Af kärlek stå i våda.
Skull' Venus med sin makt
Med allas hjärtan rå,
Då skulle mången man
Af kärlek snart förgå.

Exempel gifves här
Rätt snarliga på stunden,
Då konungen han gick

Till gudinnan uti lunden;
Hon då till skogen sprang
Bland vilda djur och björn,
Och hennes lilla fot
Blef stött på ris och törn.

(Men se här ha vi äntligen gudinnans entrée. Slutet af roligheten är också säkerligen hopkomponeradt blott för att den där värda damen icke skall nödgas lysa genom sin frånvaro:)

Gudinnans solo:

Ack, fader, om du vill
En kung för floden vara,
Så hjälp din dotter nu
En gång från ulfvars skara.
Härefter följer en,
Som länge följt mig har;
Ack, fader, skynda dig,
Tag mig i ditt försvar.

(Alt under det gudinnan sjunger, upprullar hon ett „skogsparti“, hvarpå dock endast ett enda rosenutpyntadt träd är till finnandes, och då hon slutat sången, uppstämmer kören följande):

Kör n:o 7.

Gudinnan hade ej sitt lilla tal fulländat,
Förrän hon till ett träd på stunden blef förvandlad,
Och hennes fagra fot blef rot, dess armar grenar gröna
Och hennes vackra hår blef blad och blommor sköna.
Konungen gick till trädet och därpå händer lade,
Tog trädet i sin famn och smekte det och sade:
Du månd' ge mig en kyss. — Han kyste trädet i sin famn,
Men trädet böjde sig tillbaka af och an.
Och efter du nu ej min käresta vill vara,
Ett träd du vara skall i alla dina dagar;
Och utanför mitt slott skall du till prydnad stå,
Och mången tapper man skall kransar af dig få.

(Nu återstår blott stjärndragarens harang till den högt ärade publiken):

Stjärndragaren:

Kan herrskapet förmoda och förstå
Hvad detta helga värket syftar uppå? —

Fins det pengar till öl så mycket vi önska dricka,
Om ej, så gå vi till källarn, pantsätta vår flicka.

Herodes (lämnande tronen): Sjungom nu, mina gossar!

Kör n:o 8.

Öl och vin dricka vi gärna;
Litet ljus i vår stjärna,
Mycket pengar i vår pung,
Litet snus åt vår svarta kung.

Tack för gåfvan, den vi fick,
Den gick lustigt neder;
Först i hand och sen i mun
Och så i alla leder.
Hafven tack, eder skänk
Skall bli hos Gud i betänk,
Hos Gud i betänk. — Godnatt!

(Men råkade det hända, att recetten icke utföll så rundlig, som man egentligen förespeglat sig, eller att den alldeles uteblef, då fans äfven en afskedsstump i beredskap, hvilken lydde så här):

Ack, det var en usel koja,
Söndriga fönster och brutna lås.
Icke hade de ljus att tända,
Ingen styfver i sitt bås.
Hår på er höna och fjäder på er katt,
Och därmed vi be' om en djäflig godnatt.

---

c) (Fragment, upptecknadt i *Pojo*. Melodin är lika med den i Nyland III, N:o 117, b).

1. Skall hvaren med sin makt
I allas hjärtan råda,
Då skall visst mången man
Af kärlek gå i våda.
Skall hvaren med sin makt
I allas hjärtan rå,
Då skall visst mången man
Af kärlek få förgås. —

2. Exempel gifves här
Rätt snarligen på stunden:
Konungen här går till
Gudinnan uti lunden.
Hon sig åt skogen sprang
Bland vilda jur och björnar,
Och hennas vackra fot
Blef stött af ris och törne.

3. Och jungfrun aktar sig
Att hon sig icke stöter,
I hvart hon sig nu går
De vilda jur hon möter —
Därefter följer en
Som ulfvar följa lam,
Som mången dufva kär
Sin make följer fram.

4. Gudinnan ville ej
De orden efterfölja.
Konungen här i vall
Sprang öfver bärg och stenar.
Gudinnan, som var rädd,
Sprang till sin faders land,
Där hennes fader var
För hela flodens land.

5. „Ack fader, vill du nu
En man för floden vara,
Så hjälp då dotter skön
Dess jungfrudom försvara.“
Därefter följer in
Som länge följit har;
Ack fader skynda dig,
Dess jungfrudom han tar!

6. Gudinnan hann då ej
Sitt hela tal fullända,
Förrän hon till ett trä
På stunden blef förändrad:
Hennes fot blef rot,
Dess armar grenar grön,
Och hennes vackra hår
Blef blad och blommor skön.

7. Konungen går till träd
Och därpå händer lade.
Uppå dess hvita bark
Han klappade och sade:
„Och ge nu mej en kyss“,
Och tog det trä i famn!
Men trädet vände sig
Tillbakas af och an.

8. „Och efter du nu ej
Min käresta vill blifva,
Ett trä du vara skall
I alla dina dagar.
Och utanför mitt slott
Skall du till prydning stå,
Och mången tapper hjält
Skall af dig kransar få.“ —

---

d) Liljendal.

1. Guds son är född i Bet-le-hem på ju - le - - - dag. Alt
efter Guds eget välbehag är vor-den kött. Af blot-ta gunst och nå-de är
han oss födder till hjälp och tröst, Och hafver från all vå - de all
världen å - ter-löst.

2. Ack himlabud. Änglar och härskaror
Förkunnen frid på jorden,
Och priser Gud
Med edra änglatungor!
Med harpor och basuneljud
Jag hjärteligt lofsjunger
Och prisar Herren Gud.

3. Ack, kärleks Gud,
När jag din godhet tänker på,
Mitt hjärta vill brista må.
Ack, kärleks Gud,
Som så har älskat världen,
Att du dig själf i döden gaf,
Och undergick den färden,
Att helga så vår graf.

4. De vise män och hedningar
Af Österland,
Som kommo ifrån Medehan
Till Betlehem,
Uppläto sina håfvor
Och skänkte honom guld,
Rökelse och myrrham.

5. De änglakor betygade
Sin stora fröjd,
Lofsjunga Gud i himmels höjd
Med glädje stor.
Då är den icke värdig,
Att nå'nsin äga mål och ljud,
Som nu ej blifver färdig
Att prisa Herren Gud.

6. Välkommen hit min Gud,
Min bror, min själavän
Till jorden ifrån himmelen!
Välkommen hit!
Med änglatungor och
Med harpor och basuneljud
Jag hjärteligt lofsjunger
Och prisar Herren Gud.

7. En härlig fröjd,
Att den som är vår frälsare

Skall engång bli vår domare.
En härlig tröst,
När han i skyn skall komma
Med makt och storan härlighet
Och gifva ond' och fromma
Sin lön i evighet.

8. För Jesu död
Låt oss vår tid väl akta på,
Att ej vår lampa slockna må
För Jesu död,
När brudgummen månd' komma,
Att ej vår lampa slockna må,
Då vi med alla fromma
I salen få ingå.
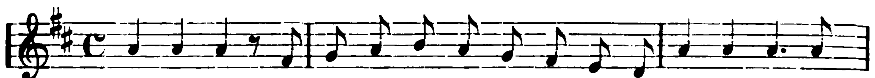
---

e) Fragment från *Ekenäs landsförsamling.*
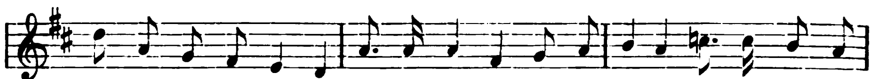
Goder afton här inne både herre och fru,
Vi önska eder alla en fröjdefull jul!
Vi ha vandra, vi ha vandra i skog och moras,
Våra fötter ha gått sönder och skona i kras.
Vi begäre, vi begäre intet annat än öl
Lite ljus i vår stjärna och åt Polle lite hö.
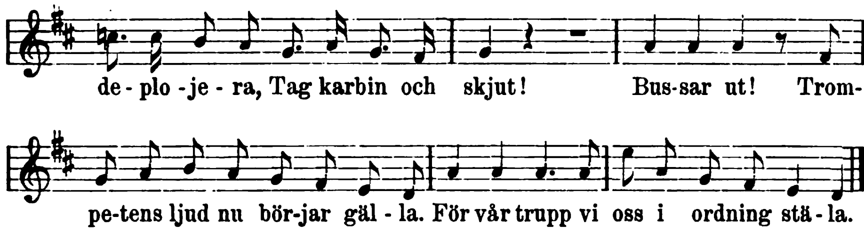
252.

Dragonmarsch.

Borgå.

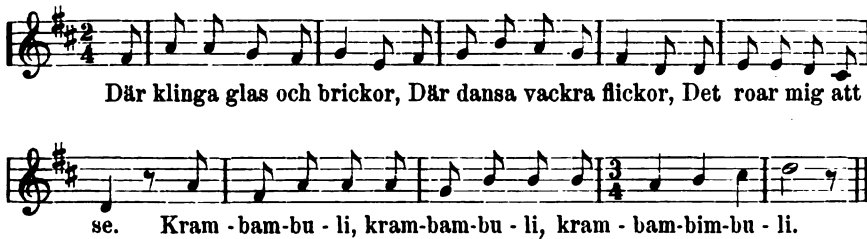
2. Nu håll an, pistolen ut, ge fyr och ladda!
Man för man vi då vår fiende badda.
Han, som blott fått se ett oförtrutet,
Oafbrutet, fast beslutet
Mod hos Nylands män.

3. Se, nu vi gå på fienden med kraft och styrka.
Friskt ge fyr! Vi rätt med vapen yrka.
För vår kung och höge chef vi strida,
För vårt alltid lika dyra,
Kära fosterland.

4. Nöjsamt mest, när pukorna med allvar bullra
Häst till häst, sitt opp till många hundra!
„I galopp, till häst“ oss kallar.
Bärg och hallar genljud trallar
När i fält det bär.

253.

Borgå.

254.

Pyttis.

Fram sol - - da-ter det ljöd, Fram till se - ger och död, Mot den

ty - ska den hungri - ga ska-ra. Modigt får man ju där slåss för

fri - het och hem Och gå raskt genom dö - den och fa - - - ran!

255.

Polska.

Esbo (Ur Sv. lmf:s saml.).

Fönsterna fråssar och knutarna braka,
Och vintergatan glimmar bister och klar.
Mor står i spiseln och kvistarna spraka,
Jänkar gröt till kvällen och vinkar åt far.
Den som ej kan rimma får ej gröt att smaka;
Då kommer det an på hvad hufvud man har.
Gäller det guld eller förgylda galoner
När det blåser marsch, så måst vi gå ut.
Drängar i byar och höga baroner,
Alla måst de bära svärd eller spjut.
Skjuta en sparf eller stå för kanoner,
Ingen rädder här för kulor och krut.
Speleman spelar och alla ska dansa
Lustigt Kirsten lilla, känner du mej?
Si på de gamla, de sitta så tunga
De missar (?) prumpt på mun och glamma för sej.
Men låtom oss dansa medan vi ä unga,
Det kommer väl en dag som säger oss nej.
Och speleman dricker och alla ska dricka
Lustigt Kirsten lilla, tag dig en tår!

Si på de gamla, de begynna bli kvicka,
Grannars morfar ler och säger gutår.
Och alla för kungen, men hvar för sin flicka,
Så var det i fjol, och så ä de i år.
Och börja på nytt i ring må ni veta,
Då skall polskan få en friskare lopp,
Herr Gärker, låt bli nämdemans Greta,
För herr länsman själf skall bjuda henne opp.
Länsman och fogden får man ej reta,
Strax så får man lida makt med kropp.

256.

Helsinge, Ö. N. och Lojo.

a) Ö. N.

1. God af - ton I kam - ra - ter! Vi sam-las al - la här i kväll Med
punsch i glas på bor-det Och brännvin i bu-telj. En bric-ka full med
glas På ka - las Går i kras, När vi al - la druc-kit har.

2. Och detta muntra ställe
Kan ingen mänska gå förbi,
För slikna små mamseller
Kan ingen ledsnas vid.
Här får man låna hus,
Nytja snus,
Utan krus
Röka pipa och kardus.

3. Och när man går till krogen,
Så tager man så långa steg,
För sällan blir man bjuden
Att vandra denna väg.

Och när man kommer fram,
Tumlas man
Om hvarann,
Så att man knappast slipper fram.

4. Och hvar är mina handskar,
Och hvar är nu min hatt och käpp?
Och hvar är mina pengar?
Min ficka är så lätt!
Dem har jag supit opp
Uppå Kalmars slott,
Och det gjorde mig så godt!

5. I morgon, när jag vaknar,
Så skall jag ha en duktig sup;
Och får jag inte supen,
Så blir jag illa sjuk.
Och det skall vara af den sort,
Som gör godt
I min kropp,
Så att jag aldrig ledsnar bort.

---

b) Melodi från *Helsinge*.

God af-ton mi-na brö-der, nu träf-fas vi i den-na kväll Med
brännvi-net på bordet, och punsch i hvar bu-telj. En bric-ka full med
glas, Går i kras, På ka-las, När vi al-la druc-kit har.

---

c) Lojo (Ur Sv. Lit. s:s saml.)

1. God afton, vi kamrater,
Vi träffas alla här i kväll,
Med brännvin uppå bordet
Och punsch i hvar butelj.

:||: Men innan man kommer fram,
Tullrar man om hvarann,
Så att man knappast slipper fram :||:

2. Och när jag går till krogen,
Visst tager jag så långa steg.
Sällan blir man bjuden
I krogen på en sup.

3. Och när man går till flickor,
Visst tager man så korta steg,
Och sällan blir man nekad
Att vandra denna väg.

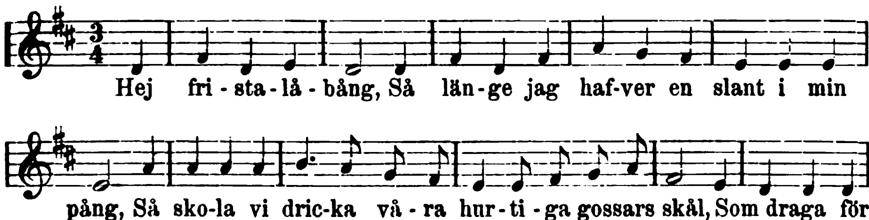
4. Hvart hafver jag min mössa,
Hvart hafver jag min hatt och käpp,
Hvart har jag mina penningar,
Min ficka är så lätt?
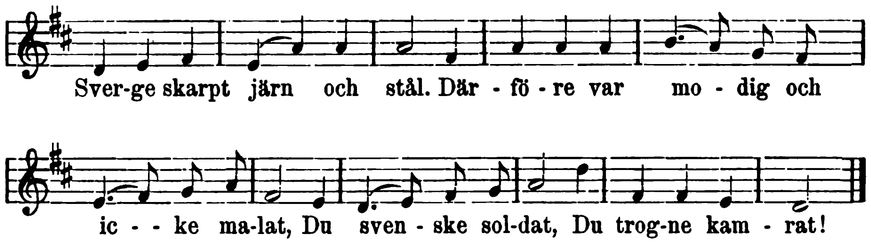
5. Dem så hafver jag supit opp
Uppå Hamborgar slott,
Och det gjorde mig så hjärtligen godt.
En bricka full med glas
Går i kras på kalas
Sedan vi nu alla druckit har.

6. På dessa små mamseller
Bör ingen lyssnas vid.
Där får man låna hus
Utan krus,
Där får man röka pipa och kardus.

257.
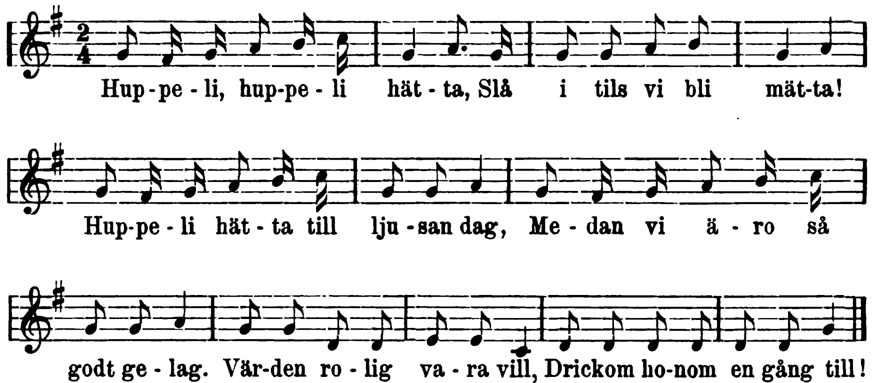
Borgå.

258.

Borgå.

259.

Krigsmarsch för finska gardets afmarsch till Turkiet.

(Ur Sv. Lit. s:s saml. Okändt fr. hvilken socken).

1. Hurra kamrater för Finlands fana,
Vi följa så troget, hvart fanan än bär.
Och detta har varit finländska seden,

Från urminnes tider, och så det ännu är.
Sjung Finlands män hurra,
För vårt fosterland så bra,
När vi hurtigt sjunga, går marschen lätt och bra.

2. Mot turken vi tåga, att låta honom veta,
Att ännu i Finland fins mannamodet kvar.
Därför framåt, och vi visa vår styrka,
Ja vi kämpa och ge med kulorna till svar.
Sjung etc.

3. Framåt bataljoner för Finlands gamla ära,
Framåt tappra krigsmän från Finlands kalla land.
Framåt med den fana vi trohet har svurit,
Den vi gärna följa med vapen i hand.
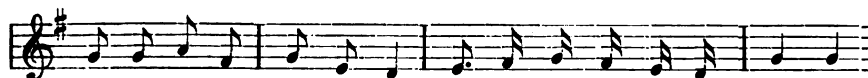
4. Framåt, framåt marsch, det gäller nu att strida,
Ingen af oss svika skall, hvarthän det än bär.
De kristna har länge för mycket fått lida,
Turken vi nog visa skall, att vi nu är här.
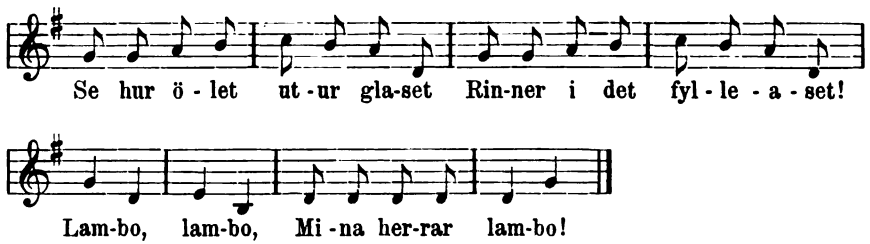
5. Musiken hon ljuder, dess toner nu rullar,
Ger mod uti bröstet och styrka i vår arm.
När tonerna ljuda hän öfver bärg och kullar,
Då skjuta vi bättre, då vidgas vår barm.
Sjung Finlands män hurra,
På turken vi skjuta bra,
Segra eller falla, vi hurra lika bra.

260.

Borgå.

261.

Ingå? (Ur Sv. Lit. s:s saml.).

1. Lef och fira många dagar
Af ditt namn, det dopet gaf.
Till dess du i himlens salar
Njuter evigt borgerskap.
Här är möda, sorg och strid,
Himlen ger en evig frid.
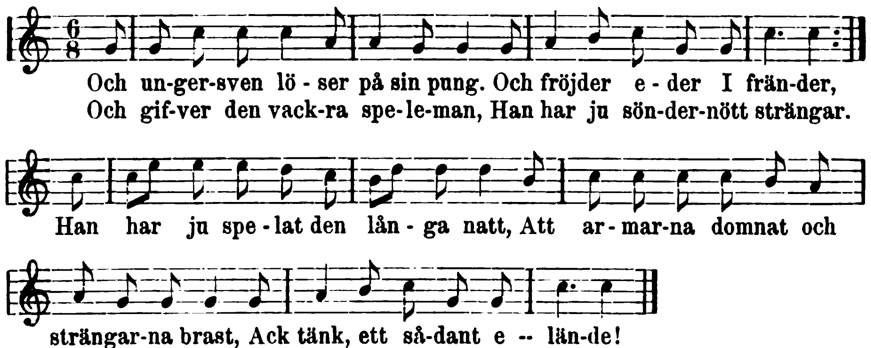
2. Må du njuta många dagar
Uti fröjd bland vänner här.
Må du när som Gud behagar
Hamna hos din Herre kär.
Må ej jordens många band
Hindra dig från himlens land.

3. Må ej jordens många sorger,
Må ej mödans tunga fjät
Draga från dig himlafröjden
Och den sällhet, som där är.
Sträfva dit en liten tid,
Målet är en evig frid.

262.

Esbo.

(Sjunges af den, som vid danstillfällen bär upp pengar, för enhvar).

263.

Ö. N.

Risch och rasch och fi - li-bom, Och hjärtat varmt och kassan tom. Det
Nu är da-gen slut sin tid, Och ti - den ro - par sexan ut, En

1:ma 2:da

är ett trefligt lif, Att dric-ka mjöd och vin.
skål för din vi - sit! Och tag din hatt och stig! Aj

hur-ra låt gå, aj hur-ra låt gå! Upp-för ga - ta, ned - för ga - ta!

Hur-ra låt gå, hur-ra låt gå, Friskt mod I gos-sar blå!

264.

Sankt Staffans visa.

Lappträsk.

1. Staf-fan var en få-la-dräng, — Håll fast få - lan min — Där

vatt-na - de han sin få-lar fem. — Hjälp oss så samt till Staf-fan! —

2. Två voro röda, —
Håll fast fålan min —
De draga för sin föda. —
Hjälp oss så samt till Staffan! —

3. Två voro hvita,
De äro hvarandra lika.
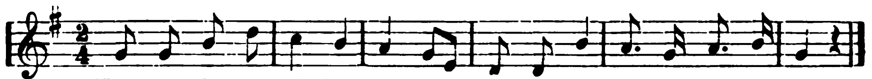
4. En voro äppelgrå
Den skall Staffan rida på.

5. Och Staffan rider öfver gårdar och gränd, —
Håll fast fålan min —
Tag upp dörren och släpp mig in —
Hjälp oss så samt till Staffan!

265.
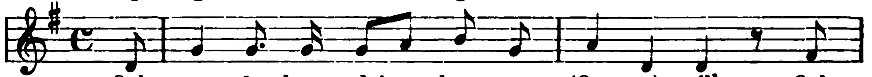
Lappträsk.

Vid bröllopstillfällen sjunges af gästerna:
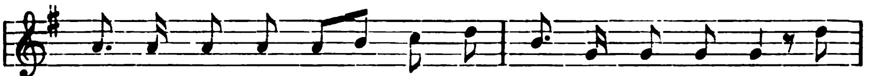

Ung-fars skål vi dric-ke, Hur - ra hopp-san-sa, fal - le - ral - la - la.
Kick-bi-san får däraf icke „ „ „
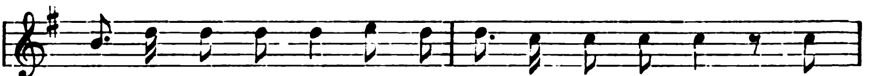
hvarpå ungfar svarar, vändande sig till den ena efter den andra:
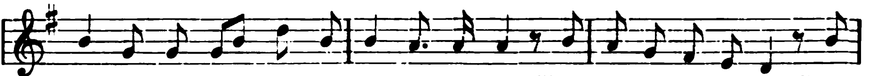

Och ung - far han dric -- ker nu (Ot - to) till, Och
Och (Ot - to) han dric -- ker nu (Gu-staf) till o. s. v.
Och (Gu-staf) han dric -- ker nu (E - rik) till o. s. v.
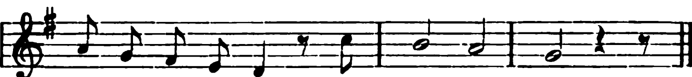

Ot - to är den - sam - me som gär - na dric - ka vill. E-

hvad han sä - ger nej el - ler hvad han sä - ger ja, Ty
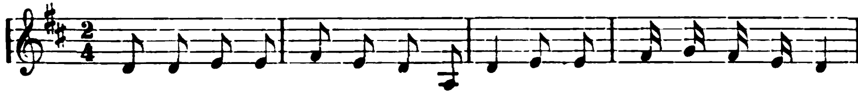

han är den-sam - me som gär-na vill ha. Sjung schabuschabu - sa, Sjung
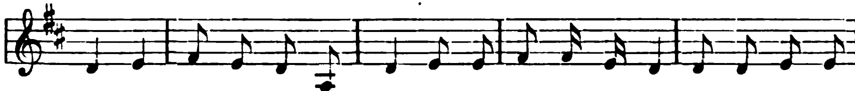

schabu-scha - bu - sa, Sjung scha - bu - - sa!

266.
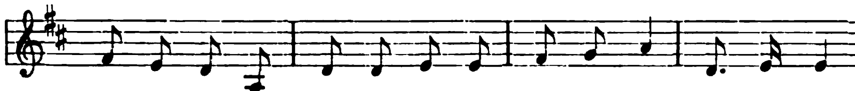
Borgå.
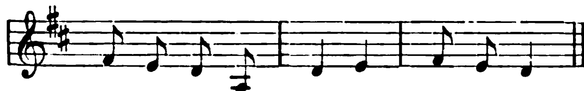

Vill ni hö - ra ny - a la - gen, Som fa - der Bacchus haf-ver gjort,

Då han här om da - gen Satt vid sitt do - ma -re-bord? Primo skall man

vär-den ä - ra, Pro se - cun - do ock hans fru, Ter - ti - o

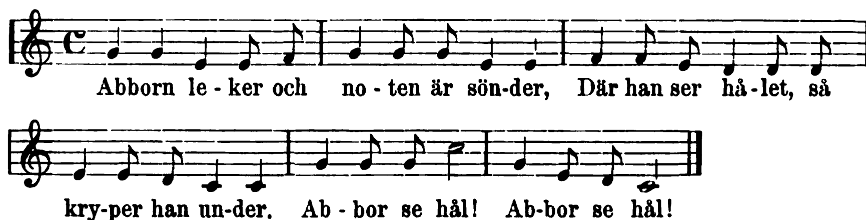
friskt för - tä - ra, Qvar-to su - pa nu.

VI. Sånglekar.*)

267.

Lappträsk.

Barnlek. Inuti ringen befinner sig „abborn". Vid orden „abbor se hål!" försöker han (hon) tränga sig ut. Visan repeteras, tils detta lyckas, hvarvid den, som vållat att „abborn" sluppit ut „genom noten", i sin tur blir abbore, o. s. v.
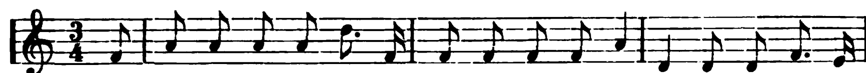

---

*) Efterföljande sånglekar, hvilka i forna dagar antagligen utförts med flere gester och mera dramatiskt lif än nuförtiden, lekas i allmänhet på följande sätt: Ringen, som bildas af dans- eller leklystna flickor och gossar (äfven äldre personer deltaga stundom däri), rör sig i snabbare eller långsammare takt, alt efter lekens beskaffenhet, först åt ena sidan och sedan, för undvikande af yrsel och för åstadkommande af mera omväxling, åt andra sidan, under det alla sångkunniga med ljudelig röst unisont sjunga orden enligt de angifna melodierna. En gosse eller en flicka går in i ringen, och antingen strax vid lekens början eller ock på lämpligt ställe, som framgår af ordalydelsen i visan, bjuder såväl han som hon upp en person af motsatt kön, sedermera dansande inom ringen med denna till visans slut. Den uppbjudne blir då kvar inom ringen, bjuder så i sin tur upp, hvarefter dansandet och leken fortfar på samma sätt, till dess någon „tar upp" en ny sång, i hvilken alla instämma. Sålunda gå lekarna undan för undan. — Om ringen är större, kunna flere par befinna sig inom densamma, hvaraf följden är större lif och större glädje.

Vid de sånglekar, som utföras på något annat sätt, finnes detta, för så vidt det varit mig bekant, angifvet. Det är att beklaga, att de flesta upptecknare af sånglekar uraktlåtit att angifva, huru resp. lekar utföras, hvarför det är troligt, att mina uppgifter i detta afseende tarfva komplettering.

268.

Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

1. Ack hvad ha vi i dag? Den nit - ton-de tror jag, Kors, hvad jag blir till
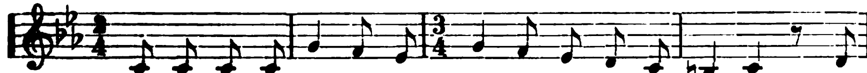

å-ren. Sur-ögd och tvär Sit-ter jag här, Snart så kommer gråa håren.

2. Ack hvad tiden slinker,
Snart en spelevinker
Kommer, frågar: vill du ha mej?
Ja eller nej, pappa, mamma säj,
Ska ja låta honom ta mej?

269.

Pojo.

Vid orden „alla gjorde de så här“ göras af de lekaude diverse gester, afseende att föreställa något handtvärk eller dylikt.

1. A - dam ha - de sju sö-ner, Sju sö - ner ha - de A - dam, Och

al - la ra - ska söner. Men hvad gjorde de då? Alla gjorde de så

här. Så gjor-de A-dams al - la ra - ska sö - ner.

2. Adam (Eva) hade sju döttrar,
Sju döttrar hade Adam (Eva),
Och alla vackra döttrar.
Men hvad gjorde de då?
Alla gjorde de så här. :||
Så gjorde Adams (Evas) alla vackra döttrar.

270.

Lojo.

Af al - la dem som gå i ringen Jag väl-jer en dig el - ler
ock - så in - gen. Ty jag fin-ner att det är o - möj-ligt, Att
lef - va lycklig för - u - tan dej. Ty jag finner att det är omöjligt, Att
lef - va lycklig för - u - tan dej.

271.

Helsinge.

1. Af al - la dem som i dan-sen går, Är du den en - da jag ut-
väl - jer. Du en-sam om mitt hjär-ta rår, Jag dig min he - la lyc - ka
säl - jer. Jag svär i sten, att e - vigt bli dig tro-gen. Gör
sam-ma ed, så är din lyc-ka mo-gen.

2. Tro aldrig att min tanke var
Att jag dig nånsin velat äga,
Fast jag mig stundom roat har
Att sådant åt dig säga.
Nu går jag bort, en annan åt mig väljer
Och inom kort på samma sätt honom säljer.

272.

Borgå, Lappträsk, Liljendal, Lojo, Pyttis, Pärnå, Strömfors, Ö. N.

a) Lojo.

Aj aj aj, mitt hjär - ta är bor - ta, Hur ska jag få mitt

hjär - ta i - gen? Skynda skynda, ta fast tjufven, som mitt hjärta

stu - lit har. Al - la mänskor tjuf-ven känna, Han är lik sin gamla far.

---

b) Pärnå.

Aj aj aj, mitt hjärta är borta,
Hur skall jag få mitt hjärta igen?
Gossen ropa, flickan svara:
Vill du bli mitt äkta par?

273.

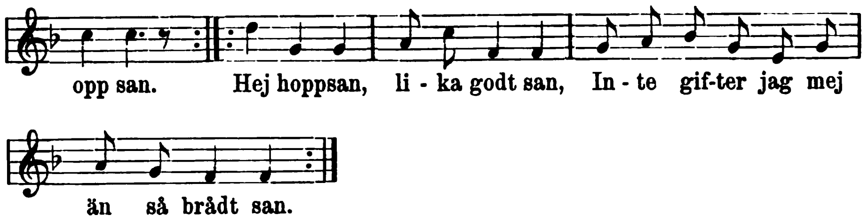
Ekenäs.

Anders Mattsmo med träskorna på,
Går så ut i höga mossen.
Dansar han omkring
Med tärnan i sin ring
Och pengar har han i sin påse.

274.

a) Lappträsk (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Pärnå.*

An-ders Pärsons stu-ga stod i lju-san lå-ga, Al-la ljus ha brun-ni
bästa

b) Borgå.
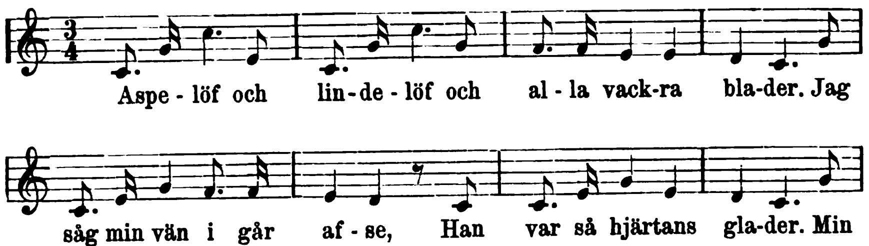
Anders Pärsons stuga
Brann i ljusan låga,
Alla ljusen brunno opp san.
Hej hopp san
I galopp san,
Intet gifter jag mig än så brådt san.

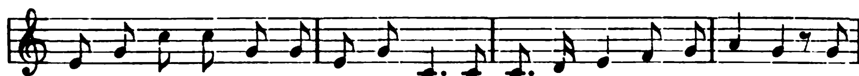
c) Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).
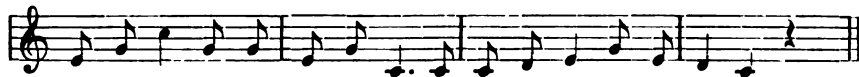
Anna Stinas stuga
Stod i ljusan låga.
Alla ljusen brunno opp san.
Hej hoppsan, lika godt san,
Inte gifter jag mig än så brådt san.

275.

a) Helsinge.

---

b) Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Ekelöf och lindelöf och alla vackra blader.
Jag såg min vän i går afse,
Och han var så hjärteligen glad.
Han kommer ifrån främmand land,
Och jag fruktar om han är trogen.
Men förr skall jorden betäcka mig,
Förrän jag ser mig bedragen.

276.

a) Borgå (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Lappträsk*, *Liljendal*, *Pyttis*, *Pärnå*, *Strömfors*.

2. Jag tycker om dig för du är vacker,
Men inte för dina vackra kläder.
Jag tycker om dig som en rosendocka,
Därför håller jag dig alltid kär.

---

b) Lojo.

1. Att bygga bo ut-i lunden gröna, Det kan in-gen mig för-me-na.

In-te bygger jag för mig al-le-na, Utan för den jag hål-ler kär.

2. Jag tycker om dina ljusa lockar,
Jag tycker om dig, min rosendocka.
Jag tycker om dig, för du är vacker,
Och därför håller jag dig så kär.

c) Sjundeå, v. 2.

Jag tycker om dig att du är vacker,
Men inte för dina vackra kläder.
Jag tycker om dig som en ros om våren,
Och därför håller jag dig så kär.

277.

a) Borgå, Ekenäs, Helsinge.

1. Be-ha-gar un-gersven att ta-ga sig en vän, För ro-sor och vi-

o-ler? Ro-sor-na bland de lil-jor-na små, Hjärt-un-gen lil-la

kan du väl få, För ro-sor och vi- - o-ler.

2. Behagar ungersven att breda ut sin duk
För rosor och violer?
Rosorna o. s. v.

3. Behagar ungersven att hjälpa ned sin vän? o. s. v.

4. Behagar ungersven att hjälpa ned sig själf? o. s. v.

5. Behagar ungersven att klappa sin vän? o. s. v.

6. Behagar ungersven att kyssa sin vän? o. s. v.

7. Behagar ungersven att hjälpa upp sin vän? o. s. v.
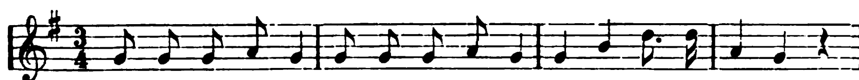
8. Behagar ungersven att hjälpa upp sig själf? o. s. v.
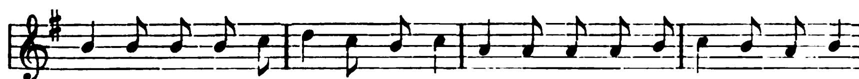
9. Behagar ungersven att dansa med sin vän? o. s. v.
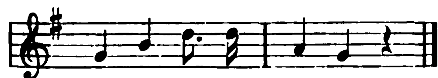
10. Behagar ungersven att stiga ut igen
För rosor och violer?
Rosorna bland de liljorna små,
Hjärtungen lilla kan du väl få,
För rosor och violer.

---

b) Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Lappträsk, Pyttis, Strömfors.*

---

c) V. N.

1. Lyster un - gersven ta - ga sig en vän, att ta - ga sig en vän För
ro - sor och pi - - o - ner? Ro-sor i-bland de lil - jor - na små,
Hjärt-un-gen lil - la kan du väl få, För ro - sor och pi -- o - ner.

2. Lyster ungersven dansa med sin vän
Att dansa med sin vän
För rosor och pioner?
Rosor ibland de o. s. v.

278.

a) Lappträsk (Ur sv. lit. s:s saml.), *Borgå, Liljendal, Pyttis, Pärnå, Strömfors.*

Bla - de - na haf - va vi ploc - kat, Men blommor-na haf - va vi
glömt, glömt glömt. Och gos - sar - ne haf - va vi loc - - kat, Tre-
hundra sex - ti - o - fem, fem fem. Sen drickom vi champan-je - vin med
soc-ker och cit - ro - ner i. Kom gos-sar små, kom flic-kor små, Kom
ro - ligt skall vi få, få få.

---

b) Helsinge.

Sip-por - na hafva vi plockat, Och rosor-na hafva vi glömt, glömt glömt.
Ro-sor-na liljorna

Flickor-na haf- va vi loc-kat, Tri - hundra sex-ti - fem, fem fem. Sen

drickom vi cham - pan-je - vin Med socker och cit - - ro - ner i. Kom

flickor små, kom gossar små, Kom ro-ligt skall vi få.

279.

a) Esbo.

Boc-ken boc-ken som du gaf mig den har jag. Får jag någon

an - nan så tar jag. Himmel och jord gif-ver jag dig, Tag den som du

fick ut - af mig. Tag dig en get!

---

b) Helsinge.

1. Kasa bocken den du gaf mig
Så har jag.
Får jag någon annan
Så tar jag.

Mellangiften så gifver jag dig,
Tag den som du fick utaf mig,
Tag dig en get.

2. Geten geten den du gaf mig
Så har jag.
Får jag någon annan
Så tar jag.
Mellangiften så gifver jag dig,
Tag den som du fick utaf mig,
Tag dig en bock.

3. Kasa bocken o. s. v.

---

c) Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå, Liljendal.*

Ge - ta-boc-ken den du gaf mig så har jag. Får jag en
an-nan så tar jag. Jo vän-nen gif-ver jag dig, Tag den du
fick ut - af mig, Tag dig en ann.

---

d) Liljendal (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Pärnå.*

Vän-nen den du gaf mig så har jag. Får jag nå-gon
an-nan så tar jag. Jo, vän-nen gif - ver jag dig,
Tag den du fick ut - af mig, Tag dig en ann.

e) Ingå-Degerö (Ur Sv. lit. s:s saml.).

280.
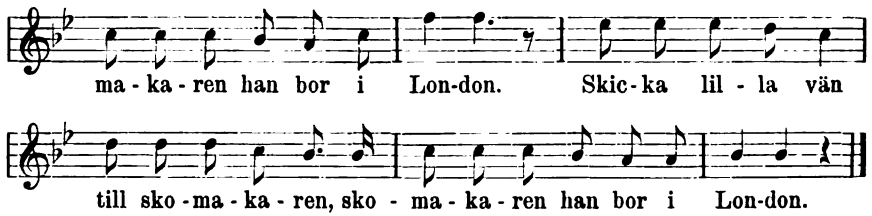
Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.), Lappträsk, Strömfors.

(Melodi: *Kom* vännen kom).

Bättre det är
Att jag så här
Går helt allena frallelallalla,
Söker en vän,
Finner jag den,
Låter sorgen aldrig mera komma.
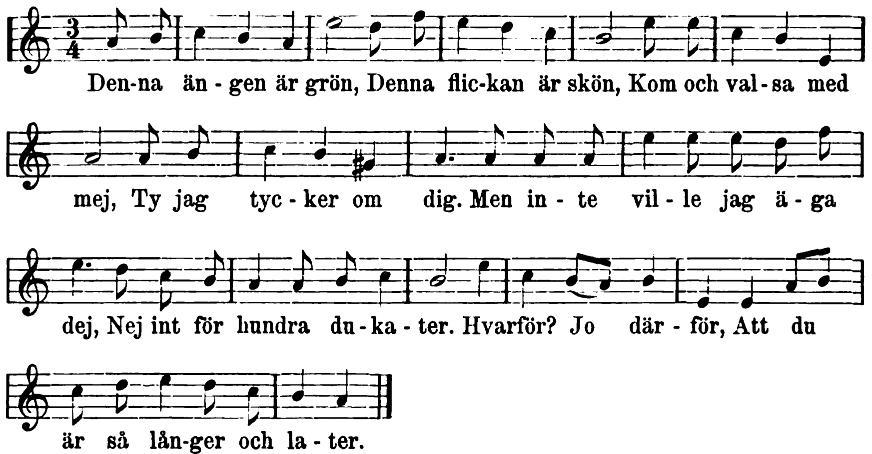
281.

Borgå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

282.

a) Pärnå.

b) Lojo (Ur sv. lit. s:s saml.).

Den här ängen är grön,
Den här flickan är skön,
Kom, valsa med mej,
Jag tycker om dej.
Inte vill jag äga dig ändå,
Fast jag ger dig hundrade dukater.
||: Nå hvarföre?
Jo därföre, :||
||: Att du är så liten och så later. :||

c) Sjundeå.

Den-na än-gen är grön, Denna flic-kan är skön. Men in-te vil-le jag dig ha, Nej int för hun-dra du--ka-ter. Hvar-fö-re? Jo där-fö-re, Att du är så lån-ger å la-ter.

283.

a) Lojo.

De som äro inom ringen gå noga i takt med melodin. Vid orden „Sväng dig om“ svänga de sig ett hvarf omkring, för att strax därpå åter fatta hvarandra i handen.

Det brinner en eld, den brinner så klar, den brinner i tu-sen kransar, Ack kunde jag den ä-ran få, att med min skö-na dan-sa? Sväng dig om, tag mig i hand, och dansa med mig mera! Sväng dig om, tag mig i hand, och dan-sa med mig me-ra!

b) Liljendal (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå, Lappträsk, Pärnå, Strömfors.*

Där brinner en eld, den brin-ner så klar, den brinner i tu-sen-de

kransar. Kun-de jag den ä - ran få, att med min skö-na dansa?

Sväng dig om, tag mig i hand, och dan-sa med mig me - ra!

In - te vill jag din kä - re - sta va - ra, ty du har ju fle - ra.

284.

a) Borgå, Lojo.

Inne i ringen vandra arm i arm en gosse och en flicka, medan alla sjunga:

1. Det kom ett herr-skap i - från en ö, fra - di - ral-la.

De äg - de knappast en ka - ka brö, fra-di - - ral - la. De

äg - de knappast en ka - ka brö, fra-di - ral - la.

Härpå binder flickan om en gosses och gossen om en flickas arm en näsduk, hvarunder de, jämte alla andra, sjunga (på samma melodi):

2. Korgen eder jag skänka vill, fradiralla :||
Ty en annan jag håller kär, fradiralla. :||

Nu tar flickan en gosse (ej den som utmärkts genom näsduken) och gossen en flicka i handen, hvarpå dessa fyra inom ringen bilda en stjärna (g. / fl.+g. / fl.) och dansa rundt omkring under yster fart, under det alla afsjunga versen (samma melodi men mycket snabb takt):

3. Nu så är jag så hjärtans glad, fradiralla :||
Ty när jag friade så fick jag ja, fradiralla. :||

Leken är nu slut, hvarefter den gosse och den flicka, som blifvit utmärkta genom näsdukarna, i sin tur börja vandringen på samma sätt som föregående paret.

---

b) Borgå (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Liljendal, Pärnå, Strömfors.*

1. Där kom ett herrskap i - - från en ö, fral - la - lal - la. De ha - de kaf - fe, men in - te brö, fral - la - lal - la. De ha - de kaf - fe, men in - te brö, fral-la - lal - la.

2. Korgen eder jag skänka vill,
Jag har en ann jag mig håller till.

3. Så lefva vi så förnöjd och glad,
När jag friade, så fick jag ja.

285.

a) Helsinge.

1. Det kom tre mu - si - kan - ter alt i - från Ska-ra land, Det kom tre mu - si - kan-ter alt i - från Ska-ra land. De kund spe-la fi - u - li - u - li - u - lej, De kund spe-la fi - u - li - u - lej. De kund spe-la bom-fa - di - ral - la, bom-fa - di-ral-la, bom-fa- di-ral-la, De kund spe-la bom-fa - di - ral -la, bom - fa - di - ral - la - lej.

2. Och viljen I nu se
På stadens muskejägare,
. Och viljen I nu se
På stadens jägare?
De kund spela o. s. v.

b) *Sjundeå* (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Det kom tre musikanter alt ifrån Skara land.
De kan spela fiuliuläj.
De kan dansa pumffadiralla,
Pumffadiralla fiuliuläj.

(Tvänne par dansa; vid orden fiuliuläj dansa de emot hvarandra. Vid orden pumffadiralla dansas omkring).

286.
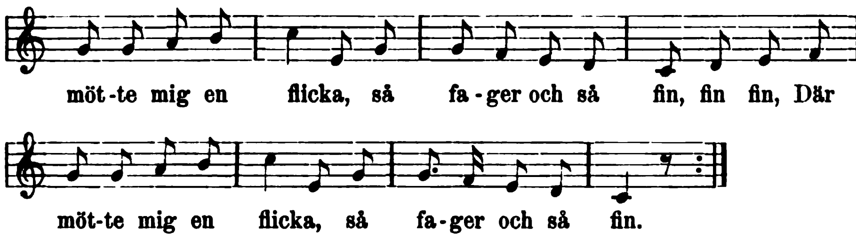
Borgå.

Det regnar och det slaskar och är så mulet väder,
Bonden sitter inne, han super och han kväder,
Hans unga fru går ute, hon räfsar och hon skärer.
Skära skära hafre,
Hvem skall hafren binda etc. (Se längre fram).

287.

Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.), Strömfors.

1. Det var en söndags-af-ton jag mig i lun-den gick. Där

2. Hon lofvade mig sitt hjärta, jag räkte henne hand,
Vi knöto, vi knöto vår kärlighets band.

3. Det bandet som vi knöto, det ingen lösa kan,
Blott döden, blott döden, som löser alla band.

4. Se nu så är det knutet, se nu så är det gjordt,
Och nu så ska vi dansa tils dagen blifver slut.

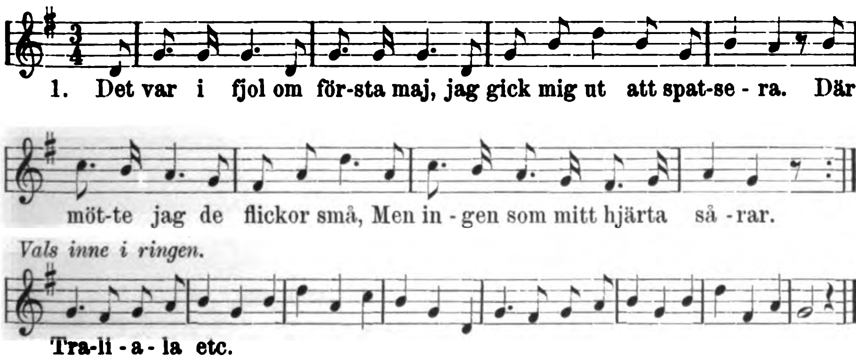
5. Godnatt min ljufva flicka, godnatt min hulda vän,
Nu får du lof att söka åt dig en bättre (annan) vän.

(Ibland tillägges följande):

6. Hvar skall jag honom finna, hvar skall jag finna den?
Hos Meijers, hos Meijers*) du finna skall din vän.

288.

a) Strömfors (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Lappträsk.*

*) Eller på något annat ställe.

2. Där mötte jag min hulda vän,
Och kärleksbandet vi knöto,
Vi knöto kärlek, vi knöto tro,
Ja, det skall visserligen hålla.
Traliala etc.

---

b) Borgå.

En aftonstund
I grönan lund
Jag gick mig ut att spatsera,
Där mötte jag flickor båd stora och små,
Och ingen som mitt hjärta ville låna.

(Så följer vals inne i ringen).

289.

a) Karis.

1. Det är en rid-da-re up-på vår äng. Han ri-der men han ri-der sak-ta. Det står en jung-fru bäd-dar opp en säng, Den han så hjärtligt be-trak-tar.

2. Och intet bäddar hon af bolstren blå,
Ej häller har hon silkestäcke,
Utan hon bryter löf af liljor små,
Så långt hennes armar räcker.

3. Hur står hon här så ensammen?
Förlåt att jag så dristigt frågar.
Ty här skall jag och kärsystren min,
Här skall vi bägge två sofva.

4. Och jag skall skänka dig en pärleskrud
Utaf bara gullet det röda,
Om jag får sofva hos dig en natt,
Och sofva uppå löfvet gröna.

5. Nej intet säljer jag min ära och tro
För sådana ringa presangter,
Ty jag har redan fått gullringar tolf
Af en af kungens drabanter.

6. Och riddaren han knappar upp sin rock,
Och blanka stjärnorna de lysa;
Och här är jag som har trolofvat dig,
Som redligt hjärta månde hysa.

7. Och denna jungfrun blef så hjärtligt glad
Med tårar uppå bleka kinden.
Nu har jag lefvat till denna dag,
Att jag nu min käresta igenfinner.

8. Nu har jag vandrat öfver stad och land,
Men aldrig funnit har din like.
— — — — — — — — —
— — — — — — — — —

9. Denna jungfrun som i dansen går,
Hon hafver nu sluppit ut ur sorgen;
Hon har ej dansat uppå femton år,
Hon har trott kärestan vara döder.

10. Hon har ej dansat eller varit glad,
Men lefvat har uti sorgen,
Alla ungkarlar som till henne gått,
Åt dem så har hon gifvit korgen.

b) Pojo.

1. Det rider en riddersman uppå en äng,
Han rider och han rider sakta.
Där står en jungfru, bäddar upp en säng,
Den han så hjärtelig betrakta.

2. Och inte bäddar hon upp bolster blå
Och inte silke som täcke;
Hon plocka blomster med de armar små
Så långt som hennes fingrar räkte.

3. „Och jag skall gifva dig en pärleskrud
Och den med guld och ädelstenar,
Om jag får hvila med dig en stund
Alt uppå dessa gyllne löfven.“

4. „Och inte säljer jag min ära, tro.
För tockna ringa presenter,
Ty jag har redan fått gullringar tolf
Af en bland konungens drabanter.“

5. Och riddaren han knappar opp sin väst,
Och blanka stjärnorna de lysa:
„Och här är jag, den som dig hafver fäst,
Och redligt hjärta månde hysa.“

---

c) Lojo.

1. En riddare rider på vår äng,
Han rider men han rider sakta.
Där stod en jumfru och bäddar säng,
Han henne hjärtligt betraktar.

2. God dag, kära syster min,
Här bäddar bäddar du i löfven,
Och här så skall vi sofva i natt
Och hvila på hvarandras armar.

3. Intet hafver jag här bolster blå.
Och ej häller silke till täcke,
Men vi skall bryta löf af liljonträ
Så långt våra armar räcka.

4. Jag skall gifva dig en pärleskrud,
Som är af guld och ädla stenar,
Om du vill sofva hos mig i natt
Och hvila uppå mina armar.

5. Intet säljer jag min ära och min tro
För såna ringa presenter,
Men jag har redan fått gullringar tolf
Af kungens egna drabanter.

6. Riddaren han knappar opp sin rock
Och blanka stjärnorna de lyste.
Si här är den som dig trolofvat har
Men redligt hjärta månd dig hysa.
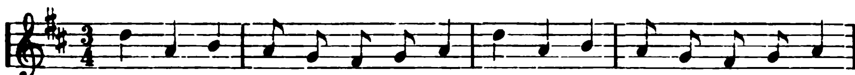
7. Skön jumfrun blef så hjärtligt glad,
Och tårarna på bleka kinder runno.
Och si, jag har vandrat i städer och på land,
Men dina like aldrig funnit.
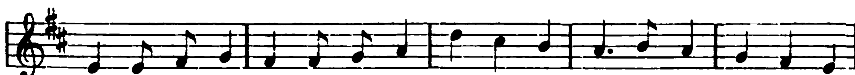
8. Dom famnas si och dom famnas så,
Dom famnas si om hvarandra.
Si jag är din, och du är min
Alla våra lifsdagar.

Anm. Denna visa är påtagligen och egentligen en riddarevisa, men då den ställvis äfven förekommit, måhända ännu förekommer, som sånglek, är den införd i detta sammanhang.

290.
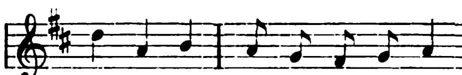
Strömfors (Ur Sv. lit. s:s saml.), Lappträsk, Pärnå.

Ett namn säges.

Hopp (Lisa) hopp-fa-ral-lal-la, (Lisa) är bra, Tack skall hon ha,

Tack, hon som dan-sar så bra, Tack skall hon ha!

291.

a) V. N., Ö. N.

Du min lil-la, täc-ka ros, Som blef bu-ren Af na-tu-ren.

Dig så vill jag gär-na va-ra hos, Till dess jag re-ser bort min kos. Du

är min lil-la vän, Snart kommer jag i-gen, Du är min lil-la vän, Snart

kom-mer jag i-gen. Dig så vill jag gär-na va-ra hos, Till

dess jag re-ser bort min kos.

b) Borgå (Ur Sv. lit. s:s saml.). (Samma melodi).

Du är den enda brutna ros,
Som är buren
Af naturen,
Dig så vill jag vara hos,
Till dess jag reser bort min kos.

||: Är du min lilla vän
Så kommer jag igen. :||
Dig så vill jag alltid vara hos,
Till dess jag reser bort min kos.

292.

Pärnå.

Du tyc-ker att du är vacker, Men så tyc-ker ic-ke jag.

Och än-gen var grön, Och flic-kan var skön, Kom och val-sa med

mej, Ty jag tyc-ker om dej!

293.

a) Kyrkslätt.

1. Där kom en flic-ka från skogen, Sjung fral-li-ral-li-rej, Sjung
(gosse)

fral-li-ral-li-rej. Hon såg sin vän så trogen, Sjung fralli-ral-li-ral-lal-
(Han)

lej. Vackra gossar hål-ler jag så kär. Hälst om jag får,
(flickor)

Den jag vill ha, Då blir det lust att lef-va.

2. Hon (Han) talte om hundra riksdaler,
Sjung frallirallirej, sjung etc.
Hon (han) ägde knapt en daler,
Sjung etc.
Vackra gossar etc.
(flickor)

3. Och korgen jag nu skänker,
Sjung etc.
Ty jag har en ann' som jag håller kär.
Sjung etc.
Vackra gossar etc.
(flickor)

---

b) Borgå (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Liljendal, Pärnå.*

1. Där kom en flicka i-från skogen, Sjung fal-la-lal-lal-lej, sjung fal-la-lallal-lej, Hon hade en vän så trogen, Sjung falle-lal-le-lal-lal-lej.

2. Hon skröt sina hundra riksdaler,
Hon hade knappast en thaler.

3. Korgen åt eder hon skänker,
Hon har en ann hon påtänker.

---

c) Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

1. Det kom en gosse ifrån skogen,
Sjung frallalala, sjung frallalala,
Han sade sig vara så trogen,
Frallallallalla.

2. Han sade sig äga riksdaler,
Sjung etc.
Han ägde ju blott en skilling,
Fralla etc.

3. Med vackra flickor dansa vi,
||: Hälst när vi få, den jag vill ha,
Då blir det lustigt att lefva. :||

---

d) Ingå.

1. Det kom en gosse från skogen,
Sjung fallarallalej, hopp fallarallalej.
Han sade sig vara trogen,
Sjung fallarallalallallej.

2. Han fria för tusen riksdaler,
Men äger inte en daler.
Och korgen åt dig jag skänker,
Jag har en ann som jag tänker.

3. Och röda kinder och ögon himmelsblå
Och vackra flickor håller jag utå,
Hälst när jag får den jag vill ha,
Då är det lust att lefva.

---

e) Borgå.

1. Där gingo tre maffar i skogen,
Sjung hopp faderallallallallallallej,
De voro så våta om skona,
Sjung hopp faderallallallej.

2. De bjödo mång tusen riksdaler,
Men ägde väl knappast en daler.

3. Och korgen jag dig skänker,
En annan jag påtänker.

4. Jag är så hjärtans nöjd och glad,
Sjung o. s. v.
Och när jag friade, så fick jag ja.
Sjung o. s. v.

294.

Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.), Lappträsk, Pärnå, Strömfors.

Där kom en vac-ker flicka i - från Skå-ne-land, land land. Där

kom en vacker flicka i - från Skå-ne-land. Hon kund spe - la

fi - o - li - o - li - o - lin, och hon kund spe-la fi - o - li - o - lin.

Hon kund spe-la sjung fa - di - ral - la, sjung fa - di - ral - la lal - lal - lal - la,

Hon kund spela sjung fa - di - ral - la, sjung fa - di - ral - lal - la.

295.

Helsinge.

1. Där stod en jum-fru ut - - i vår ring, Hon var så munter och
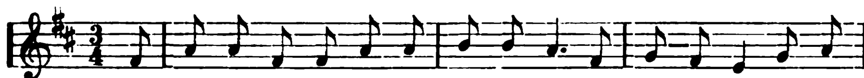
glader. Hon gladde sig så hjärtelig Åt de vackra rosor och blader.

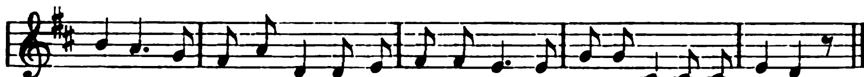
2. Kom ungersven, räck mig din hand,
Och låt mig med dig få dansa.
Du skall bli min lilla söta vän,
Och jag din fästemö galanta.

3. Gud förläne oss hälsan god
Att hålla bröllop tillsamman.
Spelgubben han skall få en sup,
För att han kåka oss tillsamman.

296.

Strömfors (Ur Sv. lit. s:s saml.), Borgå, Liljendal, Pyttis.

2. Äpplet växer både rödt och grönt,
Men där var maskarna inne.
Gossars hjärta det är så skönt,
Men där bor falskheten inne.

3. Låt oss taga hvarann i hand,
Och låta falskheten fara.
Du är min gosse och jag din vän,
I alla våra lifsdagar.

4. Låt oss dansa och vara glada,
Medan vi äro unga.
Det blir väl tider att sitta still,
När vi bli gamla och tunga.

297.

Pojo.

1. En fattig änkeman jag ute går
Med många döttrar och ingen måg.

2. Och viljen I min dotter ha,
Så stigen opp och svaren ja.

3. Och se min dotter, hur hon dansar tungt,
Ja, hon har fått sig en gammal munk,
Hon som andra.

4. Och se min dotter, hur hon dansar lätt,
Ja, hon har fått sig en unger sprätt,
Hon som andra.

298.

Turilu.

Helsinge.

En person vandrar inom ringen med en docka i handen. Vid orden: „detta barnet ger jag dig“ öfverlämnar han dockan åt någon i ringen och byter äfven plats med denna, hvarefter leken börjas från början.

1. En så li - ten tu - ri - lu, En så vacker tu - ri - lu,
Up-på min fa-ders grö-na äng, tu - ri - lu, Ploc-ka - de ro - sor och
bäd-da en säng, Tu - ri - lu.

2. En så liten turilu,
En så vacker turilu.
Detta barnet gifver jag dig,
Turilu,
Du skall fostra det upp åt mig,
Turilu.

299.

Helsinge.

En vacker sommarafton jag mig i lunden gick,
Där mötte mig en jungfru så fager och så fin,
Hon skänkte mig sitt hjärta, jag räkte henne hand,
Vi knöto, vi knöto förtroliga band.
Och bandet som vi knutit, det ingen lösa kan,
Blott döden, blott döden, som löser alla band.

300.

a) Borgå (Ur Sv. lmf:s saml.).

Flicka lilla, med ett ord san:
Vill du gifta dig när du blir stor san?
Jag vill gärna ha dig,
Jag vill ej bedra dig,
Jag vill tala med din far och mor san.
Å sku jag få dej,
Så sku jag klå dej
Och fera skinnet till garfvaren.
De ska bultas
Å de ska stampas
Å de ska geras till marekäng.
(Lucka).
Å de ska dansas på begrafningen.
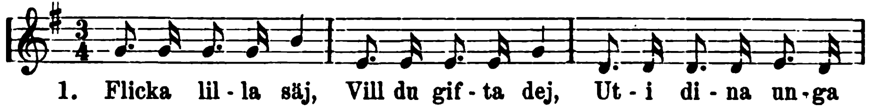
---

b) Borgå (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Lappträsk, Pärnå, Strömfors.*
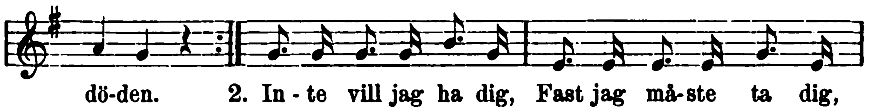
Flicka lil - la stå vid di - na ord, Vi ska gif - ta oss när
du blir stor. Jag vill gär-na ha dej, Jag vill ej be - dra dej,
Jag vill ta - la vid din far och mor.

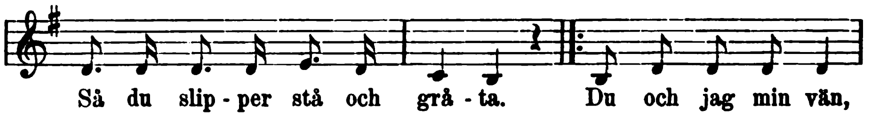
301.
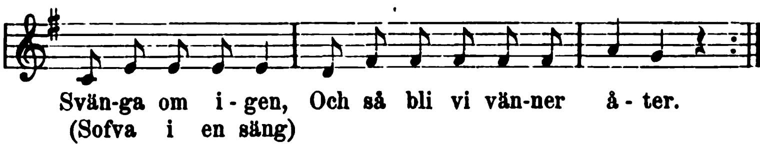
Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

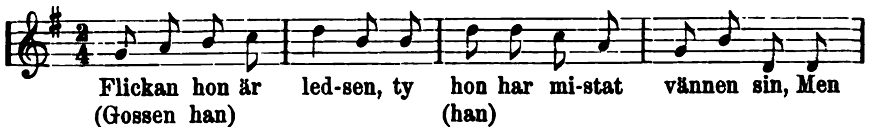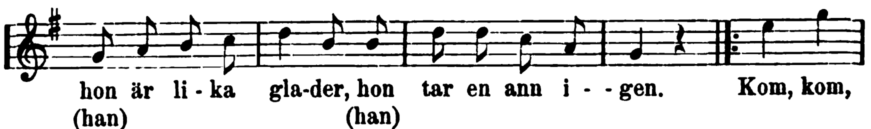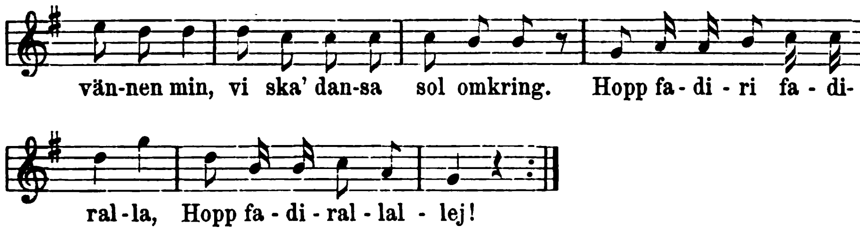

302.

Helsinge, Lappträsk, Pärnå, Sjundeå.

303.

Borgå.

Flickor in och flickor ut,
Flickor alla dagar.
Flickor jag i hjärtat bär,
Och flickor jag behagar.
Om jag inte flickor får
Så må mitt hjärta brista.
Brist i stycken, brist i tu,
Men du skall bli den sista.

304.

Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Fram, fram du Erik!
Du är en dåre.
Jag är ingen dåre,
Fast ni mig så skällen.
Jag är en uppriktig man
Ibland de gossarna alla.
Ungersven han tar en jungfru i sin hand
Och dansar intill mörka kvällen.

305.

a) Lappträsk (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå, Liljendal, Pyttis, Pärnå, Strömfors.*

1. Fri - a vill Si - mon i Säl - le, Fri - a vill re-de-li - ga her-rar, Och fri - a vill sö - der-bön-der al - la. 2. Hvad bju-der Si-mon i Säl - le, Och hvad bju - der re - de - li - ga her - rar, Och hvad bju-der sö - der-bön-der al - la?

På samma melodi sjungas äfven följande verser:
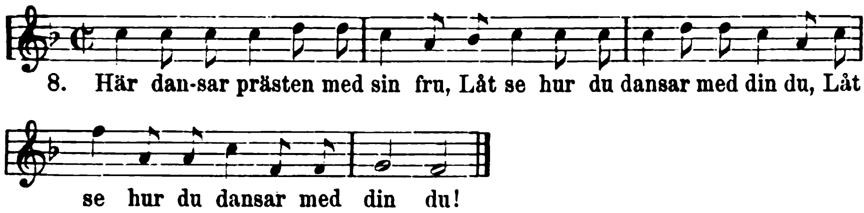
3. En (präst) bjuder Simon i Sälle,
En (präst) bjuder redeliga herrar,
En (präst) bjuder söderbönder alla.

4. Ja (nej) får Simon i Sälle,
Ja (nej) får redeliga herrar,
Ja (nej) får söderbönder alla.
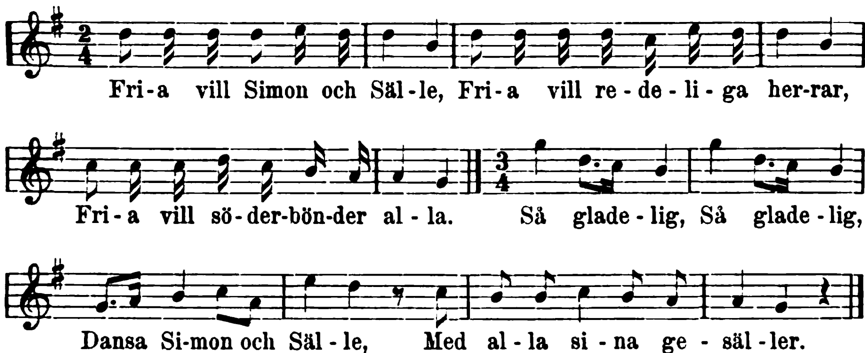
5. Så gla - de - lig så gla - de - lig så dan-sar Si-mon i Säl - le, Så dansar re - de - li - ga her-rar, Så dan - sa sö - der-bön-der al - la.
(sor-ge - lig) (sor - ge - lig)

6. Vi ha den ä - ran att gra-tu-le-ra Unga paret på sin bröllopsdag.

7. Vi ha den ä - ran öd-mju-kast tacka för herrskapets nå - di - ga gra-tu - la - tion.

b) Ö. N.

c) Pärnå.

Gossar: Fria vill Simon och Sälle, Fria vill redeliga herrar,
Fria vill söderbönder (sedermera) alla.

Flickor: Hvad bjuder Simon och Sälle? Hvad bjuder redeliga herrar?
Hvad bjuder söderbönder alla?

Gossar: En (präst) bjuder Simon och Sälle. En (präst) bjuder o. s. v.

Flickor: Nej (ja) får Simon och Sälle. Nej (ja) får redeliga herrar o. s. v.

Alla (vid ja) ***i ring:*** Så gladelig, så gladelig dansa Simon och Sälle med alla sina gesäller.
Hej så lustelig och så gladelig, dansa Nisse och Pelle med sina femton gesäller.

d) Helsinge.

Gossarna: Fria vill Simon i Sälle,
Fria vill redeliga herrar, (eller: fria vill alla smedgesäller, eller: fria vill skomakaregesäller).
Fria vill södermänner alla.

Flickorna: Hvad bjuder Simon i Sälle,
Hvad bjuder redeliga herrar,
Hvad bjuder södermänner alla?

Gossarna: En gatsopare (kvastbindare, tiggare eller något dylikt) bjuder Simon i Sälle,
En gatsopare bjuder redeliga herrar,
En gatsopare bjuder södermänner alla.

Flickorna: Skam får Simon i Sälle,
Skam får alla hans gesäller,
Skam får södermänner alla.

Gossarna (taga nu för sig en ringdans och sjunga:)
Så sorgelig, så sorgelig
Dansar Nisse å Pelle
Med alla sina sjutton gesäller.

(Sedan fria gossarna ånyo och bjuda något bättre, t. ex. en präst, en klockare eller något dylikt).

Flickorna: Vi få Simon i Sälle,
Vi få hederliga herrar,
Vi få södermänner alla.

eller:
Stor tack får Simon i Sälle,
Stor tack får redeliga herrar,
Stor tack får södermänner alla.

Gossarna (taga för sig en ringdans och sjunga:)
Så gladelig, så gladelig
Dansa Nisse å Pelle
Me alla sina sjutton gesäller.

(Därpå blir det bröllop, och då dansa gossar och flickor parvis, under det hvarje par, representerande något visst yrke, sjunger så här:)

Ett par: Här dansar sotarn med sin fru,
Låt se, om skomarn dansar lika med sin fru.

Ett annat par: Här dansar skomarn med sin fru,
Låt se, om smeden dansar lika med sin fru.

Ett tredje par: Här dansar smeden med sin fru,
Låt se, om klockarn dansar lika med sin fru.
o. s. v.

---

e) Borgå.

1. Fria vill Simon och Sälle,
Fria vill redeliga herrar,
Och fria vill Simon och sedermera alla.

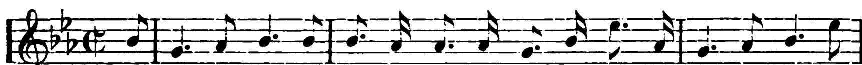
2. Hvad bjuder Simon och Sälle,
Hvad bjuder redeliga herrar,
Hvad bjuder Simon och sedermera alla?
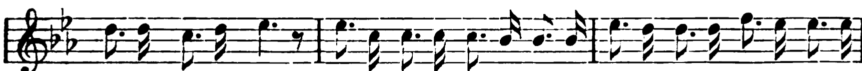
3. Kapten bjuder Simon och Sälle,
Kapten bjuder redeliga herrar,
Kapten bjuder Simon och sedermera alla.

4. Här dansar kapten med sin fru fru fru,
Kom du hit löjtnant med din fru fru fru,
Få se hvem som dansar bättre än vi vi vi.

306.

Liljendal, Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Kan jag in - te ha den ä-ran dan-sa med mamsell? Kritsch, kratsch fi - li-

bom bom bom, fi - li - - bom bom bom, fi - li - bom bom bom.

Kritsch, kratsch fi - li - - bom bom bom, fi - li - - bom bom bom.

307.

Före gick du med sönerna dina,
Efter kommer jag med döttrarna mina.
Så låtom oss nu dansa, käre vänner alla!
Och bäst som vi dansa, så hälsom vi hvarandra,
Så hälsom vi hvarandra, så hälsom vi hvarandra.
Och så skall vi låta gå,
Så länge ljus i stakan står,
Så länge brasan brinner,
Så länge tunnan rinner.
Ett korn hafra skall man aldrig spara,
Den som vill ha dottren,
Så får han gå till modren.
Ty modren står här.
Före gick du ut med döttrarna dina,
Efter kommer jag med sönerna mina,
— — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — —
Den som vill ha sonen
Så får han gå till fadren,
Ty fadren står här.

308.
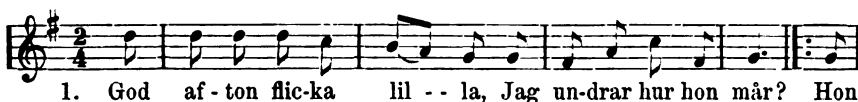
Borgå, Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.).
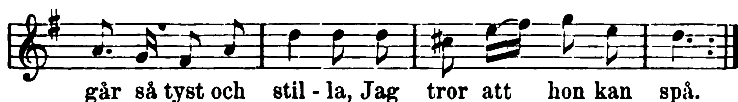
Melodi: Här dansar jag med lilla vännen min.

Först så gaf jag åt dig kärleken min,
Sen så gaf jag hela hjärtat.
Inte var du nöjd, och inte var du glad,
Och inte häller var du trogen.

309.

a) Lappträsk.

2. Hon satte sig i gräset,
Han satte sig bredvid.
||: Får jag lof att fråga
Af herren hvad han är. :||

3. Får jag lof att svara:
En jägare är jag,
||: Som går i skog och jagar
Med bössor och med spjut. :||

4. — — — — — — — —
— — — — — — — —
||: Jag skjuter unga dufvor
Men nyttjar sällan krut. :||

5. Jag törs ej längre dröja
I trädgården med dig,
||: Min moder där hon bannar
Och söker efter mig. :||

6. God afton svärmor lilla
Kan jag er dotter få?
||: Min dotter är för unger
Att taga man i år. :||

7. Intet kan hon spinna
Ej väfva som sig bör,
||: Ej häller bör hon taga
En sådan en munsjör. :||

8. Flickan stod på trappan,
Fäld tårar uppå kind.
||: En sådan vacker gosse
Går aldrig ur mitt sinn. :||

9. Hur kan man finna kärlek
Där ingen kärlek är?
||: Hur kan man plocka rosor
Utaf det torra trä? :||

b) Strömfors.

1. God afton lilla jungfrun, jag undrar hur hon mår,
||: Hon går så tyst och stilla, jag undrar om hon spår. :||

2. Hon satte sig i gräset, jag satte mig bredvid:
||: Om jag får lof att fråga min herre, hvem han är? :||

3. Om jag får lof att svara min jungfru till behag,
||: Om hon vill på mig höra: „en jägare är jag, :||

4. Som jagar uti skogen med bössa och med spjut,
||: Och skjuter unga dufvor, men nyttjar sällan krut. :||

5. Jag måste gå på jakt med vakter under dar“. —
||: „Hur kan den dufvor fälla, som intet hundar har?“ :||

310.

Helsinge.

1. God af-ton flic-kor båd stor' och små! God af-ton flic-kor båd stor' och små! Kan jag få lof att i dan-sen gå? Ju-li-a-li--ej!

2. I dansen vill jag så gärna gå :||
För att min käresta skåda få,
Julialiej!

3. Så träder jag uti dansen fram :||
Och räcker kärestan min högra hand.
Julialiej!

4. Så dansar jag med min lilla ros :||
Men fruktar att du kanske far din kos.
Julialiej!

5. Hvarför sa' du ett sådant ord? :||
Adjö farväl, jag går hem till mor,
Julialiej!

6. Så skänken i edra stora glas! :||
Ty här skall blifva ett stort kalas.
Julialiej!

7. Så tänden på edra långa ljus! :||
Att vi må dansa till dagen ljus.
Julialiej!

311.

a) Strömfors.

De dansande ställa sig i led emot hvarandra och sjunga de sex första verserna i det de röra sig mot hvarandra. När alla verserna äro sjungna, ställer sig första paret sist, och när alla par sålunda bytt plats, sjunges sista versen för hvarje par.

Gossarna: God dag, god dag, mina damer i dag,
I dag har jag tänkt att beskatta er far.
I dag har jag tagit mig detta för
Att söka mig en dam så skön.

Flickorna: Det fins väl flere damer i dag,
Som bättre kan tjäna sin herre i lag.
Det fins väl flere, det fins väl fem,
Behagar ungersven taga en af dem?

Gossarna: Ack, ack ack, om jag skulle våga
En skön jungfru på nytt till att fråga,
Om det har kommit uti ditt sinn,
Att jag skulle bli allra kärestan din.

Flickorna: Nej, aldrig har det kommit uti mitt sinn,
Att du skulle blifva allra kärestan min.
Nej, aldrig har det kommit uti min håg,
Att jag skulle komma stå brud i år.

Gossarna: Ack, ack ack, hvad jag fick för en sorg,
||: Jag fick nej och jag fick korg. :||
Och visserligen dör jag i denna sorg.

Flickorna: Jag tycker att du ställer dig så hurtigt an,
Liksom du skulle fria och blifva min man.
Tag mig i hand och tag mig i famn,
Och visserligen skall du nu blifva min man.

Vi få önska bruden lycka, brudegummen likaså,
Att de måtte tillsammans lefva som ett par turturdufvor små.

---

b) Helsinge, Ö. N.

a)

Se god dag, se god dag, mina damer i dag! I dag som i går och i går som i dag.

b)

Ack, sa - de gossen, om jag tor-de vå - ga Min skö-na jum-fru för för-sta gån-gen frå - ga,

c)

Om det har kommit ut- i hen - nes sinn, Att hon vill bli kä - re-stan min. Och om det har kommit ut - - i hen-nes håg, Att hon skul-le stå brud i år?

d)

Nog fins det väl stol-ta - re da-mer i dag, Som bättre kunna tjä-na si-na her-rar i lag. Det fins ju väl fle-ra, det

fins nog väl fem, Be - ha- gar skö-na gos-sen ta en af dem? Ty

in - tet har det kommit ut - - i mitt sinn, Att jag vill bli all-ra

kä - re-stan din, Och in - tet har det kommit ut - i min håg,

Att jag skall stå brud i år.

Därpå taga gossarna i ring och dansa omkring, sjungande, till melodin *c)*:

Aj, aj aj, hvad vi fick för en sorg:
Vi fick både nej och korg!
Men aldrig så dö vi i denna sorg,
Fast vi fick både nej och korg.

Nu gå gossarna fram och sjunga (mel. *a, b, c*).

Se god dag, se god dag, mina damer i dag,
I dag som i går och i går som i dag.
Ack, sade gossen, om jag torde våga
Min sköna jumfru för andra gången fråga,
Om det har o. s. v.,

hvartill flickorna svara (mel. *d*):

Jag tycker att ni ställer er så gunsteligt an
Liksom ni ville fria och blifva min man.
Så tag mig i hand, och slut mig i famn,
Ty visserligen är du min rätta man.
Ty nu har det kommit uti mitt sinn,
Att jag vill bli allra kärestan din.
Och nu har det kommit uti min håg
Att jag skall stå brud i år.

När alla gossar sålunda hafva frågat och fått svar, sätter sig första paret ned, hvarpå alla andra gå hand i hand fram till det för att gratulera, sjungande:

Vi ön -ska bruden lyc-ka, brudgummen li - ka - så. De må

lef-va till - samman som tur-tur-duf-vor små. Li-tet har hon,

alls-in-tet han, lik-väl för-nöjd. Engång har den bruden kro-na

bu-rit, men al-drig bär hon kro-na mer. Det har va-rit och det har

fa-rit, och vacker flic-ka har hon va-rit.

---

c) Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Se god dag, se god dag, mina damer i dag!
I dag som i går har jag tagit mig för
Att välja åt mig en så stolter dam.
Det fins ju väl stoltare damer i dag,
Som bättre kan tjäna sin herre i lag,
Det fins nog väl flere, det fins ju väl fem,
Behagar skön ungersven taga en utaf dem?
Ack, om jag skulle våga
Min sköna jungfru på nytt till att fråga.
Tag mig i hand och för mig då fram,
Och för mig då fram till ditt fädernesland.
  Vi önskar bruden strumpor och skor, strumpor och skor,
  Brudgummen äfvenså,
  Att de inte behöfva frysa,
  När vintern kommer på.
  Vi önska bruden ärter och fläsk, ärter och fläsk,
  Brudgummen äfvenså,
  Att de inte behöfva hungra
  När vintern kommer på.

---

d) Ö. N.

God dag, god dag, mi-na da-mer i dag, I dag har jag tänkt att be-

skatta min far. I dag har jag ta-git mig äk-ta för, Att sö -ka mig en

dam så skön. Vi få ön-ska bruden lycka, bru-degummen li - ka - så.

Att de måt-te till-sammans lef-va Som ett par tur-tur-duf-vor små.

312.

Lappträsk, Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.), Strömfors.

1:ma 2:da

Gos-se, ta mej, gos-se ta mej, Ro-pa - de al - la gla-da, gla-da. Du

hjärtans flicka, du är glad i ditt sinn, Du hjärtans flicka, du skall bli min,

Vill du mej ha? Hon svarte ja. Så går det till att fri - a.

313.

a) Lappträsk, Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Strömfors.*

Gossen up-på bär-get gick I det kal-la reg-net, Där fick han se hvar

flic-kan stod, Ut - i den grö-na än-gen. Än-gen var grön, Och

flickan var skön, Och gossen var full af med falskhet. Ängen var grön, Och

flickan var skön, Och gos-sen var full af med falskhet.

---

b) Ingå-Degerö (Ur Sv. lit. s:s saml.).

1. Gossen uppå bärget stod
I det kalla regnet,
Fick han se hvar flickan gick
I den gröna ängen.
Ängen va grön
Och flickan va skön,
Och gossen va full utå falskhet.

2. Flicka lilla kom till mig,
Trohet ska du finna,
Inte ska jag svika dig,
Vill du bli min kvinna.
Sviker jag dig
Så lönar Gud mig
I samma stund och timma.

314.

Borgå (Ur Sv. lmfs saml.).

1. Gossen väljer maken sådan han vill ha,
Rosor, liljor, blan de små,
Som mitt hjärta kan ferstå.

2. Unga paret ståndar emot hvarandra,
Rosor, liljor o. s. v.

3. Gossen han skiljer, emot sin egen vilja,
Rosor, liljor o. s. v.

315.

Borgå, Lappträsk.

(*Melodi; Att* bygga bo uti lunden gröna).

Flickan (gossen) växer upp som blommor,
Den ena far och den andra kommer.
Men jag lofvar att jag aldrig mera
Skall för någon gosse (flicka) kurtisera.

316.

Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Grannarna våra gifte sig i fjol,
Fattiga som myran.
I år har de kor, i år har de skor,
Gårdarna fyra.
Kom Pelle kom, mej skall du ha,
Hvart hann (?) har du ringen?
Tar du mig i hand,
Tar du mig i famn,
Tal om de för ingen.

317.

Lappträsk (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Gyl-len, gyl-len, du skall vandra Från den e - na till den an-dra,

Lycklig den som dig får skå-da, Hu-ru säll du är.
(täck)

318.

Borgå, Lappträsk, Liljendal, Lojo, Pyttis, Pärnå, Strömfors.

Gå gå, du mo - di - ga gos - se, Du har tänkt att nar - ra mej,
(flicka)

Men nu skall jag pur-ra dej, Gå gå, sur och tvär, Al-drig jag dig

mer be-gär. Se här är vännen den bä-sta, Som mitt hjärta månde

fä - sta, Ut - i lif - vet och i dö-den den bä - sta.

319.

Helsinge.

Gö-ken han sit - ter i björ-ken och ga - lar, Han har ett så
un - der-ligt lä -- te. Den, som nu i le - ken vill gå, Så skall jag
honom i hå - ret få, Och ryc - ka ho - nom ur sä - tet. Och
va-ren väl - kommen Sus - an-der - son! Med pick och med pack, Så
fa-ger och snack, Så fa-ren nu väl Sus - an-der - - son!

320.

Lappträsk (Ur Sv. lit. s:s saml.), Pärnå, Strömfors.

1. Ha-de jag en bå - ge och därtill en pil, Och ha - de jag en bå-ge och
där-till en pil, Så skul-le jag skju-ta en un - gersven så fin.

2. Ungersven han dånade och föll ned till jord:
Gud nåde den stackars gossen, hur illa jag har gjort.

3. När alla andra flickor dansa lustiga och glad,
Så sörja får jag då, som ingen vän har.

4. Men ungersven han ståndade upp, af hjärtat var han glad:
Se nu så ska vi dansa till storljusan dag.
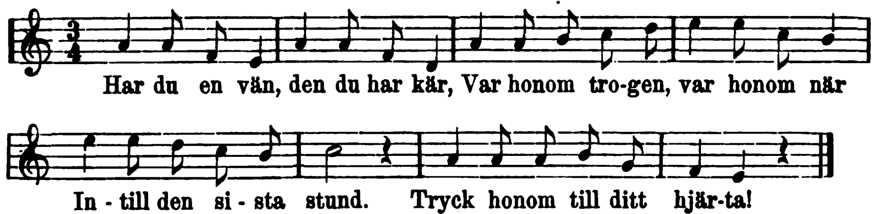
(Ibland tillägges):

5. Sen så knarrar vaggan, och lilla barnet gret,
Hvem kan då sofva i sådan förtret?

6. Ett uti vaggan och femton däromkring,
Hvem har varit fader för en sådan en mängd?

321.

Borgå, Liljendal (Ur Sv. lit. s:s saml.).

322.

Borgå.

Hej hopp Anna Lisa, låt det gå i fläng,
Ger du mig en kyss, så får du sju igen.
Klappar du mig, så kysser jag dig,
Sviker du mig, så dör jag.

323.

Pärnå.

Hej, så lu-stigt när fi - o - ler - na de gå! Låt oss hop-pa, dan-sa
me-dan vi för-må! Ty midsommar - da - gen kom-mer ej hvar dag,
Kommer blott en gång om å - ret, hej-san! Raska flic - kor dan - sa
bå - de natt och dag. Raska gos-sar tömma kannan i ett tag.
Hej så lu-stigt när fi - - - o - ler - na de gå! Låt oss hoppa, dan-sa
me-dan vi för - må! Ty mid-sommar - da - gen kom-mer ej hvar dag,
Kommer blott en gång om å - ret, hej-san!

324.

a) Helsinge, Sjundeå.

Hej säj, så får du mej, Och får du mej så står du dej. Men
vill du in-te ha mej, kan du lå - ta bli mej,
vill du in-te si mej, kan du si för-bi mej,
Se så är jag fri från dej.

Var.: Vill du inte ha mej,
Kan du låta va mej.
Hvarför sku du ta mej,
Då du int vill ha mej!
Si så är jag skild från dej.

---

b) Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå, Pärnå, Lappträsk, Liljendal, Strömfors.*

Säj säj, så får du mej, Och får du mej, så står du dej.
Hvarför sku du ta mej, När du int vill ha mej, Vill du in - te si mej,
Må du si för - bi mej! Se så är jag skild från dej.

325.

a) Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

1. Hela veckan ha vi roligt,
Söndagen gå vi på bal.
Tror jag, frallallej,
Tror jag, frallallej,
Tror jag, frallallallallallallallej.

2. Hvad skall vi på balen göra,
Då vi inga gossar ha?
Tror jag, etc.

3. Mjöd och vin så ska vi dricka,
Sedan röka en cigarr.

4. Tjuf och tjuf skall du få heta,
För du stal min lilla vän.
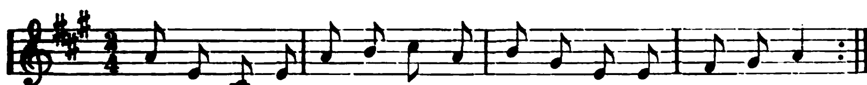
5. Tjufvens pojke han blef gripen,
Han blef förd till fästningen.
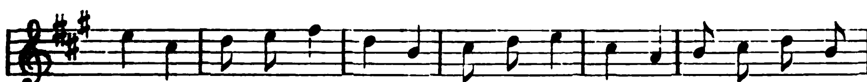
6. Intet går jag här och friar,
Fast jag kom att vika in.
Tror jag, etc.

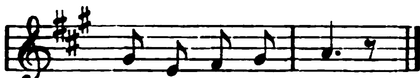
---

b) Esbo, Lappträsk.

(Sittande lek, då man „stjäl“ åt sig en gosse eller flicka).

2. Tjufven han är redan gripen,
Han är förd till fästningen.
Tror jag, etc.

3. Måndag, tisdag, onsdag, torsdag,
Fredag, Lördag, Söndag igen.
Tror jag, etc.

4. Ett glas toddy skall vi dricka,
Sedan röka en cigarr.
Tror jag, o. s. v.

5. Hvad skall vi på balen göra,
När vi ingen flicka har?
Tror jag, o. s. v.

6. Int ska du tro att jag vill fria,
Fast jag bara viker in.
Tror jag, o. s. v.

7. Nog fins de flickor i andra byar,
Som jag mera tycker om.
Tror jag, o. s. v.

---

c) Pojo.

1. Tjuf och tjuf så skall du heta
För du stal min lilla vän.
Tjufven har den enda trösten,
Att han tar en ann igen.
Tror jag, o. s. v.

2. Hvad skall jag på balen göra
När jag ingen make har?
Bättre är att hemma vara,
Röka pipa och cigarr.
Tror jag, o. s. v.

3. Ser du junkare, jag blef gifter,
Ser du junkare, jag fick man.
Och min man han heter Petter
Och jag tycker det går an.
Tror jag, o. s. v.

326.

a) Ingå, Sjundeå.

1. (Och) Herdar och her-din-nor de val - la si - na får, De ve - ta så li - tet hvad kärlek för - mår, De ve-ta så litet hvad kärlek förmår.

2. Kom skönaste herdinna, kom räck mig din hand,
Så skola vi knyta förtroliga band.

3. Och nu så är det knutit, och nu så är det gjordt,
Och hej, så hastig lycka man sällan försport.
(Och hastigare kärlek har aldrig blifvit spord). (Sjundeå).

---

b) Borgå (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Lappträsk, Liljendal, Pärnå.*

1. (Och) Her-dar och her - din-nor de val-la si - na får, De
ve - ta så li - tet hvad kär - lek för - mår.

2. Kom skönaste herdinna, kom räck mig din hand,
Så skola vi knyta förtroliga band.

3. Se nu så är det knutet, se nu så är det gjordt,
Och hastigare vänskap man sällan har sport.

4. Det bandet vi nu knutit af ingen lösas kan,
Blott döden, blott döden, som löser alla band.

327.

Ö. N. (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Hjärtungen lilla, du skall få mej,
Aldrig på jorden sviker jag dej.
Du skall inte gråta,
Vi ska bli så såta,
Lägg nu din hand i min.

328.

a) Sjundeå, V. N.

Hop-pa, hop-pa, stå ej och dra dej, När du blir gammal, vill ingen ha dej.
(får rackarn ta dej).
Sit - ta i en vrå, Tit - ta där up - på, Men mitt un - ga hjär-ta
får du ej än - då.

b) Helsinge.

Stig opp och dansa, ligg ej och dra dej,
När du blir gammal, må ryssen ta dej.
Sitta i en vrå,
Titta där uppå,
Men mitt o. s. v.

c) Pärnå.

Opp och hop - pa, sitt ej och dra dej, När du blir gammal vill
in - gen ha dej! Sit - ta i en vrå, tit - ta ba - ra på,
Men mitt un - ga hjär-ta får du ej än - då.

d) Borgå (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Lappträsk, Liljendal, Pyttis, Pärnå, Strömfors.*

329.

Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Hopp frallela, fästman har jag,
Fast han bor i kalla norden.
||: Skrifver jag dit, kommer han hit.
Ack, hvad det skall blifva roligt. :||

330.

a) Lappträsk, Lojo.

Under orden „jänka jänka jänka" upphör det par som är inom ringen att svänga omkring samt „jänkar" i stället med händerna, hvilket går så till, att gossen och flickan i takt med musiken skjuta turvis fram vänstra (högra) och högra (vänstra) handen.

b) Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Hopp sköna gosse, vill du ha mej?
Se här är gullringen den du gaf mej.
Sjundeåbo är du, Sjundeåbo är jag,
Träsko är du, träsko är jag.
Jänka, jänka, mej skall du ha,
Jänka, jänka, mej skall du få.

331.
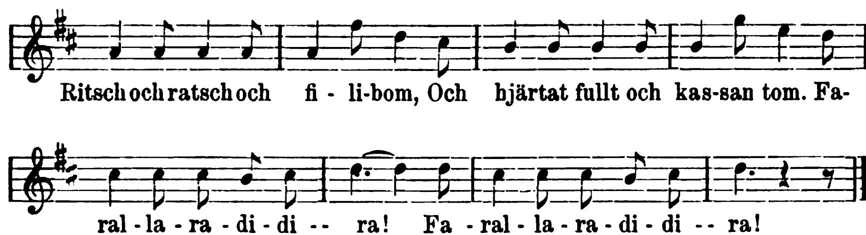
Borgå.

Hopp strunta run-ta fi - li - met - ta, Hopp strun-ta run - ta
kon-kla-su - sa! Tre björnar dan-sa kring karbun-ka, Anders turium kom
fu - ri - un - ka. Ka - ti - lu - si fä - ja, du - ri du - ri dä - ja,
Hopp stru-ta run - ta kon-kla - su - sa.

332.
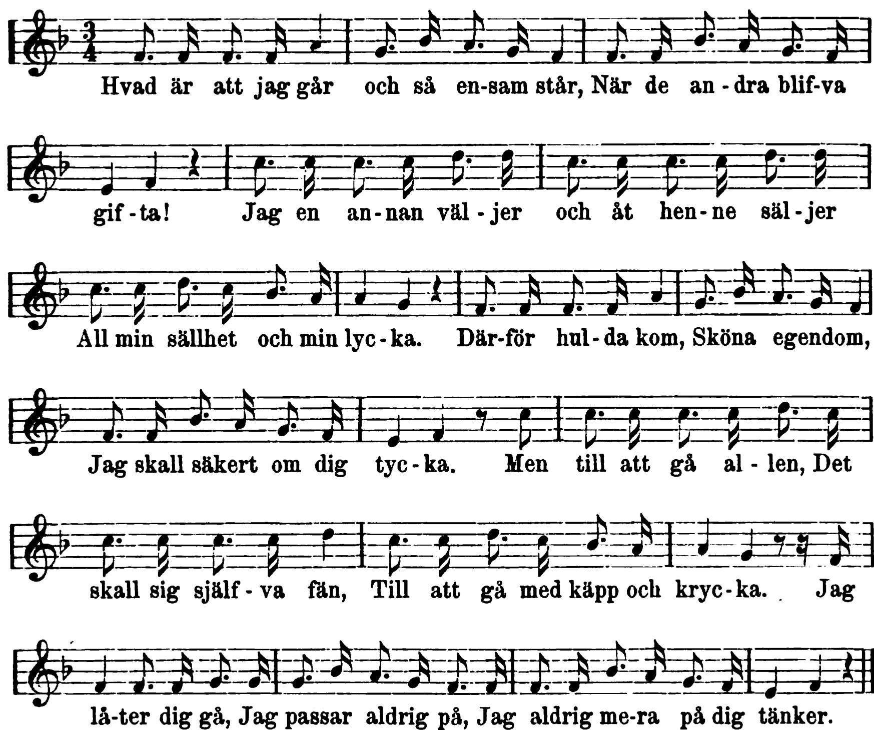
Borgå.

Hur - ra gå på, hur-ra gå på, Opp för ga - ta, ner för ga - ta!
Hur-ra gå pä, hur-ra gå på, Friskt mod I gos-sar blå!

Ritsch och ratsch och fi - li-bom, Och hjärtat fullt och kas-san tom. Fa-
ral - la - ra - di - di -- ra! Fa - ral - la - ra - di - di -- ra!

333.

a) Esbo.

Hvad är att jag går och så en-sam står, När de an - dra blif-va
gif - ta! Jag en an-nan väl - jer och åt hen-ne säl - jer
All min sällhet och min lyc - ka. Där-för hul - da kom, Sköna egendom,
Jag skall säkert om dig tyc - ka. Men till att gå al - len, Det
skall sig själf - va fän, Till att gå med käpp och kryc - ka. Jag
lå-ter dig gå, Jag passar aldrig på, Jag aldrig me-ra på dig tänker.

b) Borgå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Hvad är att jag går Och här en-sam står, När de an-dra gå och fri - a. Jag en ma-ke väl-jer, Och åt ho-nom säl-jer All min säll-het och min lycka. Kom min lil - la vän, Sköna egendom, Jag skall säkert om dig tyc-ka.

c) Helsinge.

Hvad är att jag går
Och här ensam står
När all andra blifva gifta.
Till att gå allen
Det skall själfva fän,
Till att gå med käpp och krycka.

Därför hulda kom,
Sköna egendom,
Jag skall säkert om dig tycka.
Vi ska bygga bo
Uti fred och ro,
Nöjda med hvarandras lycka.

d) Helsinge.

Hvad är att jag går
Och här ensam står,
När all andra blifva gifta.
Till att gå allen
Det skall själfva fän,
När som kärleken skall skifta.
Om ni er nu hastar
Och i kärlek kastar
Fram för mina fötter neder.
Men om ni är tvär
Jag ej er begär,
Korgen jag åt eder skänker,

Mig en annan väljer
Och åt honom säljer
All min sällhet och min lycka.
Vi skall bygga bo
Uti fred och ro,
Nöjda med hvarandras lycka.
Ja i själfva nöden
Och i bleka döden
Vi hvarandra trogna blifva.
Men om det är sant,
Då till underpant
Handen vi hvarandra gifva.

e) Ingå-Degerö (Ur Sv. lit. s:s saml.).

1. Hvi skall jag här gå
Och allena stå,
När de andra blifva gifta.
Jag mig en utväljer
Och åt honom säljer
All min kärlek och min lycka.

2. Vi ska bygga bo
Uti frid och ro,
Vi ska om hvarannan smycka.
Och vi ska bygga bo
Uti frid och ro,
Och ja ska säkert om dej tycka.

3. Men blir du sur och tvär,
Jag dej öfverger,
Och jag säkert korgen åt dig skänker.
Men du och jag min vän,
Vi svänger om igen,
Och jag lika med dig tänker.

334.

Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Hå hå, nu är det så,
Först i ringen och sen på tå.
Räck den hvita handen,
Knyta kärleksbanden,
Ack, så roligt att vara två!

335.

Borgå, Lappträsk, Pojo, Pärnå, Sjundeå.

Här dan-sar jag med lil - la vän-nen min, Som jag har i mi - na tan - kar. Ro - ligt ha vi haft och ro - ligt ska vi ha, Så
Och
län-ge det - ta nö - jet van-kar.
här är fä - ste-folk som dan-sar.

336.
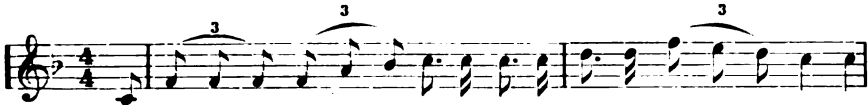
Lappträsk.

1. Här dan - sa vi of - van - på och jor-den bär oss un - der.
In - gen dans så vac - ker dans, som krå - ke - dans i lun - den.
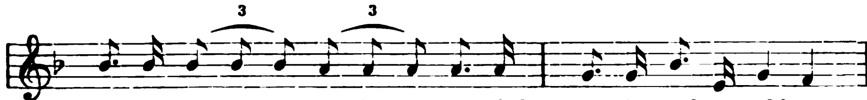
2. Si si hvad jag fick, jag fick en vacker ly-ra. Innan du den lyran nappar
f
Skall du mig bå - de kys - sa och klappa Och fö - ra mig i lun-den.

337.
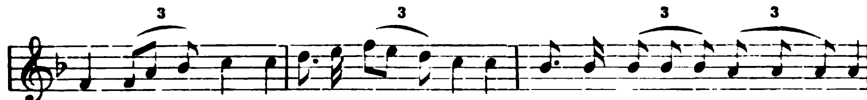
Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

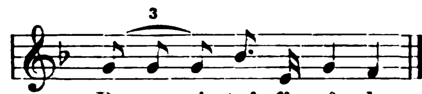
Här kommer en främmande spe-leman, Som spelar e - der i frände.

Herren los-sar sitt rö - da gullband, Och ger åt spelman gåf-va.
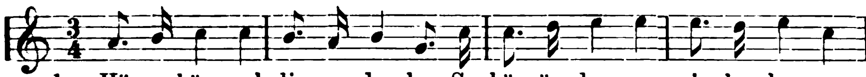

Tack skall herrn hafva för sin skän-kegåfva, Herrn skall nog få stå brudgum i år,
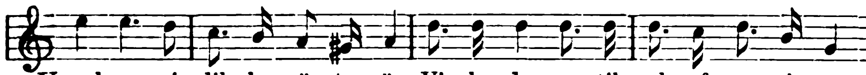

Ba - ra vi två få rå - da.

338.

Lappträsk, Lojo, Sjundeå.
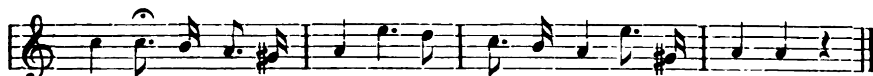

1. Hö - ga bärg och dju - pa da - lar, Se här är den som mig be - ha - gar.

Kom kom, min lil - la sö - ta vän, Vi ska dan-sa tils soln går upp i - gen.

Du är min lil - la doc-ka, Och vi ska dan-sa och hop - pa.

Du är min ros och lil - ja, Och in - gen kan oss åt - skil - ja.
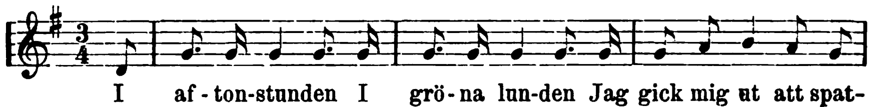
2. Alla sorger ha nu försvunnit,
Sin allrakäresta har han funnit.
Skogen klär sig i sin gröna skrud,
Gossen dansar med sin unga brud.
Hej hopp farallalalla
Faralla lalla lalalla.
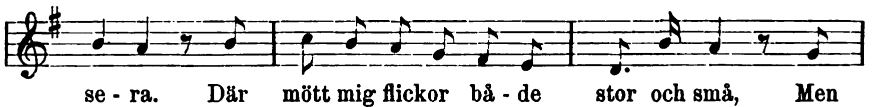
I en fortsättning, efter v. 1, sjunges vanligen i Lojo (och Sjundeå) visan (n:o 324): Hej säj, så får du mej o. s. v., samt därpå (n:o 318): Gå gå, du modiga gosse o. s. v.
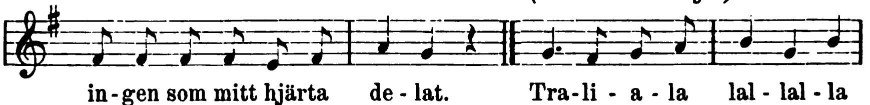
339.
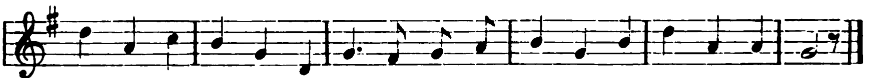
(Jfr n:o 288).

Lappträsk, Strömfors (Ur Sv. lit. s:s saml.).

340.

Borgå.

1:ma
2:da
1. I den grö-na än-gen där ståndar upp en lind, lind, Att
1:ma
2:da
jag skull få väl-ja all-ra kä-re-stan min! min!

2. Och ungersven han spänner bågen, skjuter bättre till.
Så sköt han den pilen genom jungfrunens lif.

3. Och jungfrunen hon domnade, hon faller ned till jord:
„Gud nåde mig stackars gosse, hur illa jag har gjort!„

4. Och jungfrunen hon ståndar upp, af hjärtat var hon glad:
„I dag ha vi fått våra hjärtans behag.

5. Det går väl an att lefva, så länge vi ä två,
Sen blir det annat efter, när vaggan börjar gå.

6. Ett uti vaggan och femton däromkring,
Så dansa vi så gladelig och lyckelig en ring."

341.

Ekenäs.

I fjol om jul så va jag brud,
Då va ja klädd uti kransar.
Blicken brann, och jag var grann,
Och trafvalapparna dansa.

342.

a) Borgå, Pärnå.
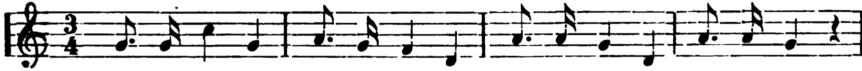
I fjol somras ploc-ka - de jag blommor med min vän, I år tror jag
att jag är al - le - na i-gen. Men jag väl -jer mig en vän, Den jag
hål - ler kär i - gen. Du är min och jag är din så län-ge leken varar.

b) Pärnå.
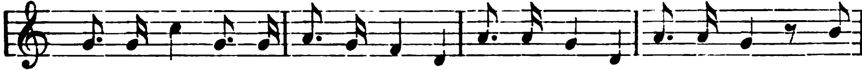
I fjol somras ploc-ka - de jag blommor med min vän, I
fjol som - ras ploc - ka - de jag blommor med min vän, I
år tror jag att jag är al - - le - na i - gen. Men jag
ta - ger mig en vän, Den jag hål - ler kär i - gen.
Du är min och jag är din i al - la vå - ra lifs - da - gar.

343.
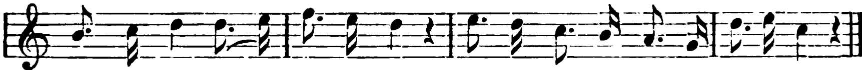
a) Ingå, Pojo.

1. In slapp jag och var så gla-der I min fa-ders ör - ta - gård.

Där stå ro - sor i lån - ga ra-der, Där stå till att väl - ja på. Och

där stå sto - ra och där stå små, Där stå rö - da hvi-ta bru-na blå.
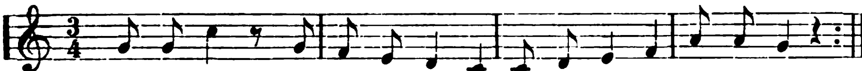
2. — — — — — — — — — — —

3. — — — — — — — — — — —
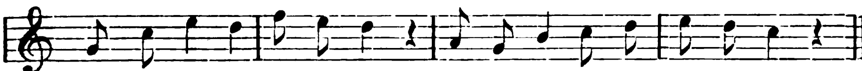
4. Men annorlunda gjorde konung David,
När han fria uti Israël.
Han var en huld och trogen fader,
Han tog en flicka för hvarje kväll,
Som sofva skulle uppå hans arm,
Och honom hålla både kall och varm.

---

b) Lojo (Ur Sv. lit. s:s saml.).

1. In slapp jag och var så gla-der I min fa-ders ör - ta-gård.
Där stod ro - - sor alt i ra-der, Där var sto-ra, där var små.
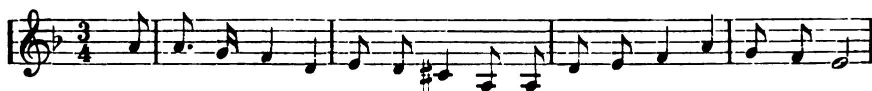

Där var hvi-ta, där var blå, Där var ro - sor att väl - ja på.
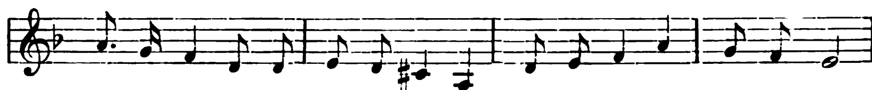
2. När jag mig därom spatserar,
Såg jag mig en nyss upprunnen ros.
Den jag mig i handen tager
Och spatserar så min kos.
Utaf alla som där var,
Den vackraste jag mig utvalt har.
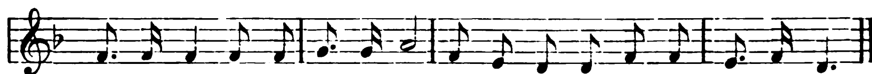
---

c) Ö. N.

1. Jag gick mig ut till att spat-se - ra Ut - i min fa-ders ör - ta-gård.

Där stå ro - sor i lån - ga ra - der, Där står till att väl - ja på.

Där stå sto - ra och där stå små, Där stå rö - da hvi - ta bru-na blå.

2. Midt ibland de rosor rara
Står där en utvalder ros.
Den jag mig i handen tager
Och spatserar så min kos.
Af alla rosor som där inne var,
Den vackraste åt mig jag utvalt har.

3. ||: Mången fikar efter rikedomar,
Men sådant passar jag ej på. :||
Mången hafver tagit troll för gull,
Och har fått gråta sina näfvar full.

d) Pärnå.

1. Jag gick mig ut till att spatsera
   . Alt om en vacker sommarkväll.
   Där stod en man till att plantera
   Rosor kring sitt lilla tjäll.
   Jag sade då till denne man:
   „Käre fader, släpp mig in."

2. Och in slapp jag och var så glader
   Alt i den skönaste rosengård.
   Där stodo rosor uti rader,
   Hvilka hälst man uppräkna må.
   Där sto stora och där sto små,
   Där sto röda och där sto blå.
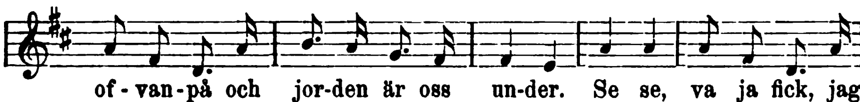
3. Vid jag där då omkring spatserte
   Fann jag mig en upprunnen ros.
   Den sköna rosen jag i handen tager
   Och spatserar så min kos.
   Bland alla rosor som där var,
   Den skönsta jag uti handen har.
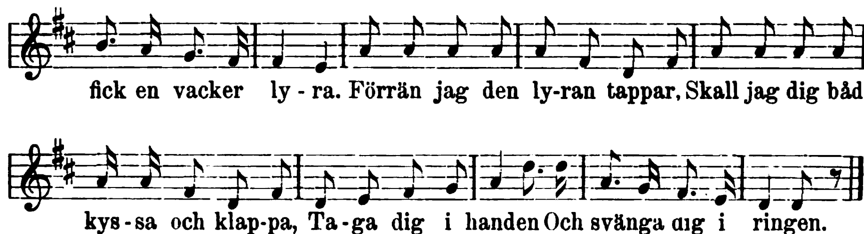
4. Mången tror att fröjd och sällhet kommer,
   Om högt på ärans trappa man får stå.
   Och mången fikar efter rikedomar,
   Men sådant passar jag alls intet på.
   Och mången tager troll för gull,
   Och gråter bägge sina näfvar full.

344.

a) Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå, Lappträsk, Liljendal.*

b) Helsinge.
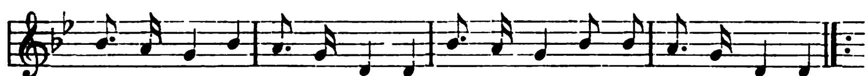
1. Vi dansa ofvanpå
Och jorden bär oss under;
Ingen dans så vacker dans
Som kråkedans i lunden.
Kråkedans en vacker dans,
Den går så väl tillhanda.
Jumfrun löser på sin pung
Och ger åt kråkans unge.
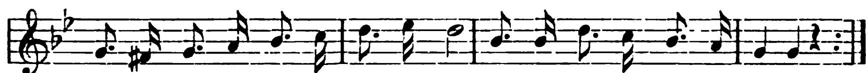
2. Se se, hvad jag fick,
Jag fick en vacker lyra.
Innan du den lyran nappar
Skall du mig båd kyssa och klappa,
Taga mig i handen
Och följa mig till stranden.

345.

a) Borgå.
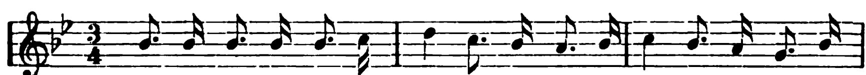

Den jag mig i han-den ta - ger Li - ka lu - stig och li - ka gla-der.
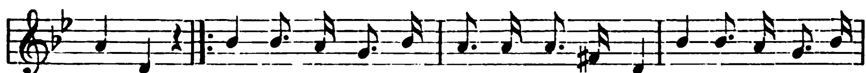

Aldrig har det funnits svek hos mig, Som jag of - ta hos dig finner.
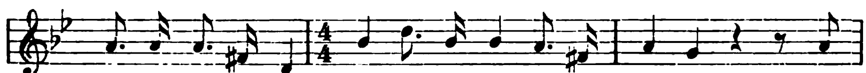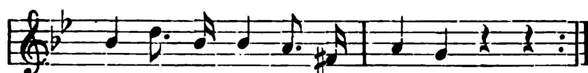
---

b) Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå, Lappträsk, Liljendal, Pärnå, Strömfors.*

In - te fri - ar jag till den gossen, int till den gossen, men till

den-na. In - te fri - ar jag till den gården, int till den gården, men till
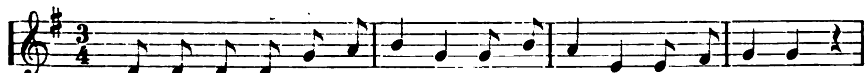

den - na. Fri - a skall jag och det skall va - ra sant. Sonen skall va-ra
Förr vill jag ha en spi - ra ut-af träd, Förrän jag vill ha en
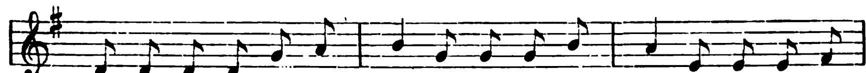

stol-ter och ga-lant, Utan all trä - tor och bul - ler, Ja
gos - se som är vred, Sätta mig bredvid hans si - da. Ja

u - tan all trä - tor och bul - ler.
sät - ta mig bredvid hans si - da.

---

c) Lappträsk, Liljendal, Pyttis, Pärnå, Strömfors (Ur Sv. lit. s:s saml.).

In - te fri - ar jag i den byn, int i den byn, men i den-na.

In - te fri - ar jag till den flic-kan, int till den flic-kan men till

den-na. Dig jag nu i han-den ta - ger, Li - ka lu-stig och

li - ka glader. Dig jag nu i handen ta-ger, Li-ka lu-stig och li-ka glad.

d) Borgå, Helsinge.

In - te fri - ar jag till den flickan, Int till den flickan, Int till

1:ma 2:da

den-na. den-na. Men till den jag nu i han-den ta-ger, Som

är så lyck-lig och är så gla-der. In - te skall du fin - na

svek hos mig, Fast du har fun-nit det hos mången.

e) Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Och inte friar jag till den flickan,
Och den flickan,
Men till denna.
Och den jag mig i handen tager,
Lika lycklig och lika glader.
||: Aldrig har du funnit mig hos dig,
Hos mig du ofta gånger funnits. :||

346.

a) Lojo.

In - te må du tro jag går och fri - ar, Fast jag fjä - sat
har för dej! Det fins flic - kor i an - dra by - ar, Se
här är vän - nen som jag tyc - ker om.

---

b) Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

In - te må ni tro jag går och fri - ar, Fast jag kom den-na
vä - gen om. Mi - na vä - gar gå till an - dra by - ar, Se
här är vän-nen den jag tyc-ker om.

---

c) Ekenäs landsförsamling (Ur Sv. lmf:s saml.).

1. Tänker ni, att jag går här och friar,
Fast jag går här så ofta om?
Det fins ju flickor i flere byar,
Som jag tycker långt bättre om.

2. Och intet är jag stor och stolter,
Och intet går jag med breda band,
Men Gud ske lof för heder och ära,
För ett ärligt och uppriktigt namn.

3. Intet kan jag till min vän komma,
Hvarken köra eller gå.
Men jag får vänta till den ljufva sommarn,
Då få vi segla öfver böljan blå.
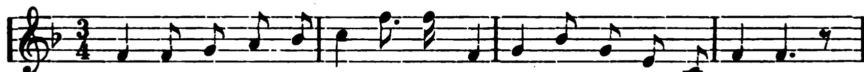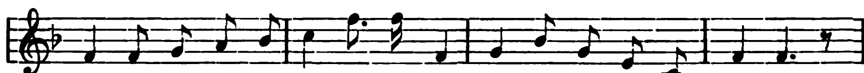
---

d) Helsinge.

Tror ni att jag går här och friar,
Fast jag kom att stula in?
Det fins nog flickor i andra byar,
Lika vackra som de här.
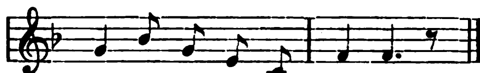
347.

Lappträsk (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Anm. Uppteeknaren, hr V. Allardt, har annoterat angående ofvanstående visa, att den „torde vara hämtad från västra Nyland". Så vidt jag känner förekommer den dock icke därstädes.

348.

a) V. N.

In - te vill jag ha dig, Men nog kan jag ta dig, Så du slipper stå och

grå - ta. Den - na vän - nen där, Har jag me - ra kär,

Så - dan är nu lif - vets gå - ta. Du och jag min vän

Svän-ga om i - gen, Si så är vi vän - ner å - ter.

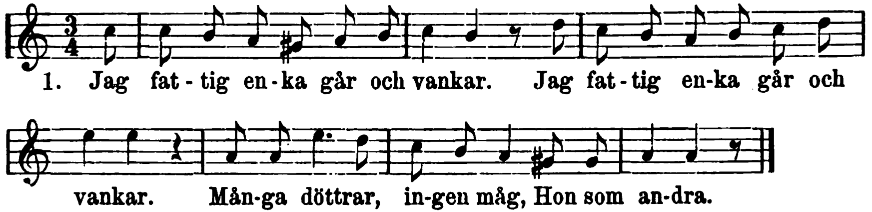
---

b) Borgå.

Inte vill jag ha dej,
Men jag må nu ta dej,
Att du slipper stå och gråta.
Denna vännen är,
Han är mig mera kär,
Se så är lifvets gåta.
Svänger jag mig,
Tager dig i hand,
Så är vi vänner åter.

349.

a) Ekenäs,

2. Till en munsjör så vill jag gå,
Ty ni har kommit till edra år,
Liksom andra.
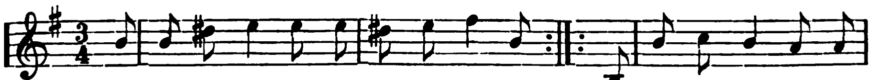
3. Ville ni min dotter ha,
Var så god och gif mig ja,
Ni som andra.

4. Min dotter är så mycket grann,
Hon har en mössa med röda band,
Hon som andra.
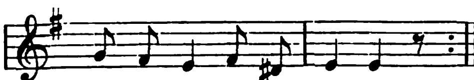
5. Min dotter är så mycket rik,
Hon har ett slott i Österrik,
Hon som andra.

---

b) Lojo (Ur Sv. lit. s:s saml.).

1. Jag fat-tig en-ka går här och vandrar. Jag har sju döttrar, men

in-gen måg, liksom an-dra.

2. Min doter hon är så fasligt granner,
Hon har sju mössor och granna band, liksom andra.

3. Min doter hon är så fasligt riker,
Hon har sju gårdar i Österrik, liksom andra.

4. Vill du int nu min doter ha?
Stig genast fram och svara henne ja, liksom andra.

---

c) Borgå (Ur Sv. lmf:s saml.).

1. Jag fattig enka går och vandrar,
Så många döttrar och ingen måg,
Liksom andra.

2. Till en munsjör så vill jag gå,
Ty ni har kommit till edra år.

3. Och villen I min dotter ha,
Så stig strax upp och gif henne ja.

4. Min dotter är ju så fasant grann,
Hon har guldmössa med röda band.

5. Min dotter är ju så fasant rik,
Hon har sju slott uti Österrik,
Liksom andra.
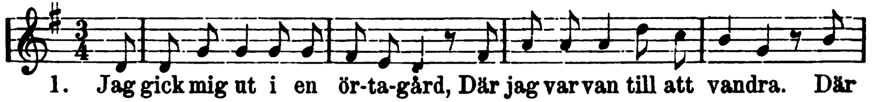
350.
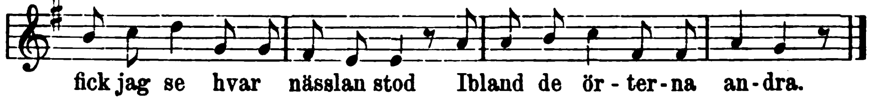
Strömfors (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Jag gick mig ut en aftonstund spatserandes,
Där mötte jag en mö uti rosendelund.
Säg vill du blifva min, sa gossen.
Nej nej nej, din blir jag ej,
Nog får jag en ann, sa flickan.

351.

a) Ö. N.
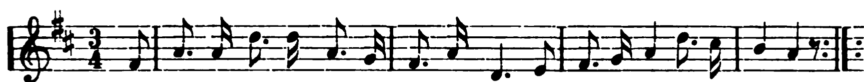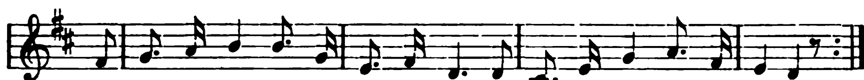

2. Då tog jag nässlan uti min hand
Och slängde den öfver gärdet.
Ack se, hur illa brände jag min hand,
Alt för det älskande värdet.
(eller: Det var den lön hon mig beskärde, eller:
Alt på det älskande svärdet, eller:
Alt för min hjärtelig kära).

3. Räck mig din hand, min lilla vän,
Min lilla älskogs (rosende) blomma.
I nästa höst kommer jag igen,
Så ska vi bröllopet hålla.

4. (I Borgå, Esbo och Helsinge):
Och prästen skall oss tillsammans viga,
Och klockaren skall sjunga amen,
Och hela världen skall få en sup,
För att vi ha kommit tillsamman, eller:
Och lille spelegubben skall få en sup,
För det han spelat oss tillsamman, eller:
Och grannas Jussi skall få en sup,
För att han laga oss tillsammans.
(kåka)

b) Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå, Lappträsk, Liljendal, Pärnå, Strömfors.*

2. Jag tog nässlan uti min hand
Och kasta henne öfver gärdet.
Ack hur illa brände jag min hand,
Alt för den älskades kärlek.

3. Tag mig i handen du lilla ros,
Du lilla rosendeblomma.
I nästa höst så kommer jag igen,
Då skall vi bröllopet hålla.

4. Prästen skall oss tillsamman viga
Och klockaren skall sjunga amen,
Och spelegubben skall få en sup,
Som oss har spelat tillsamman.

---

c) Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

1. Jag gick mig ut i min faders gård,
Där jag var van till att vandra.
Sen fick jag se, hvar den nässlan stod,
Alt bland de liljorna rara.

2. Sen tog jag nässlan uti min hand,
Och kasta den öfver gärdet.
Ack se, så illa brände jag min hand,
Alt för min hjärteliga kära.

3. Räck ut handen, min lilla vän,
Min lilla älskade blomma,
I nästa höst så kommer jag igen,
Då skall bröllopet hållas.

4. Prästen skall oss tillsamman viga
Och klockaren skall sjunga amen,
Och väktar-Kalle skall få en sup,
För det vi kommit tillsamman.

352.

Ö. N.

Jag gaf mig ut på golf-vet, Bland vå-ra lil-jor hvi-ta.
Och hvem skall e-der väl-ja, Och hvem skall e-der svi-ka?

E-rik den ri-ka, Han e-der skall svi-ka. Fram fram du

E-rik, Äst du en då-re? In-te är jag då-re,

Fast I mig så skällen, Ty jag är en upp-rik-tig man I-

bland de ro-sor ra-ra. Vi seg-la och jag vann. Vi seg-la

och jag vann. Och en skön flic-ka tar jag i min hand, Och

hen-ne äl-skar jag men in-gen ann!

353.

Helsinge.

Jag gick mig ut i lun-den grö-na, Där fick jag se en ut-
val-der ros. Jag tog den ro - sen så lätt i handen, Och så spatse-ra-de
jag min kos. Sjung hopp-fa - di - ral - la - lal - la gjor - de så, Sjung
(hurra)
hopp-fa - di - ral - la - lal - la gjor-de så. Jag tog den skö - na - ste jag
(hurra)
kun-de fin - na, Jag tog den bä - sta jag kun-de få.

354.

Helsinge.

1. Jag gick mig ut med lam-me-na små Och ha - de ej den som
grä-set kund slå Om som-ma-ren till vin - te - ren.

2. O hade jag mig en sådan en vän,
Som räfsa mitt hö och lade i sträng,
Om sommaren till vinteren.

355.
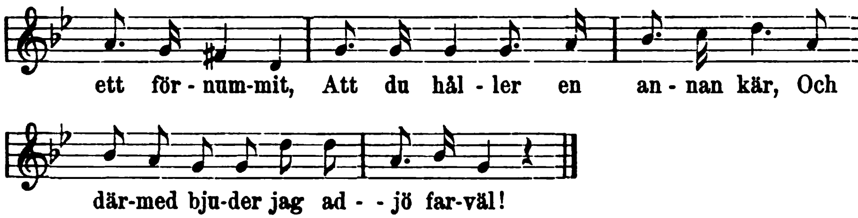
Lappträsk.

Jag gick mig ut på sjö och strand,
På sjö och strand.
Där mötte mig en gammal man,
Med staf i hand.
Jag frågade honom,
Han svarade mig:
Hvarifrån är han hemma?
„Från bockare-land,
Från bockare-land.
Den som intet bocka kan,
Så får han följa den gamla man
Till bockare-land,
Till bockare-land."

356.

a) Ö. N. (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Jag går ut och jag går in, Och jag går ut för att sö - ka. Jag
sö - ker lil - la vän-nen min, Hvar skall jag hen-ne fin - na? Jag
tar min kä - re - sta i min hand, Så gå vi ut att spat - se - ra. Spat-
se - ran-de ut - i lun-den grö - na, I -- bland de ro - sor och
bla-der skö-na, Spat - se - ran - de ut - i lun-den. Ho äst te, du
gos - se lil - la? Äst du min ut - val - da vän? Se nu haf-ver jag

b) Ingå, Lojo (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Jag går ut, och jag går in,
Och jag går ut för att söka.
Borta är min lilla vän,
Hvart skall jag honom finna?
Det har länge varit i mitt sinn,
Att du skulle blifva kärestan min.
Men jag kan ej dig förlofva,
Ty du har en annan kär,
Som så mycket bättre är.

357.

a) Ekenäs.

1. Jag mol i fjol, jag mol i år,
Ingen tull tog jag då.
Silkesvippa, krusadt hår,
Silke var min möda.

2. Jag skall ge dig man i år,
Sådant som jag själf kan få
Så riker och så våller,
Och inte vet jag hvad han innehåller.

3. Tack, tack svärfader min
För gåfvan den du gaf mig.
Så vill jag eder svara,
Som den gåfvan tyktes vara.
Han är som en liljeros,
Honom vill jag vara hos.

b) Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Jag mol i fjol och jag mol i år,
Och ingen tull fick jag ändå.
Då jag var hos min syster,
Gjorde jag hvad mig lyster.
Nu så är jag fattig, föder bondabarn,
Som ska sitt och dra den tunga kvarn.

---

c) Lappträsk.

Ack ack, jag fattig bondabarn,
Som måste draga den tunga kvarn,
Och ingen tack därföre.
Jag mol i fjol och jag mol i år,
Men ingen tull fick jag ändå,
Och ingen tack därföre.
Trallaralla, trallaralla.

358.

(Jfr n:o 270).

a) Lappträsk, Liljendal.

1. Jag satte glasögon på min näsa, Jag vil-le se om jag kunde lä-sa; Men jag fin-ner att det är o-möj-ligt Att lef-va lyc-ke-ligt för-ut-an dig.

2. Af alla flickor, som fins i ringen,
Jag älskar dig (en) eller också ingen.
Men jag finner o. s. v.

---

b) Helsinge.

1. Jag satte glasögon på min näsa,
Tog en bok och begynte läsa
Och läste däri, att det är omöjligt
Att lefva lycklig förutan dig.
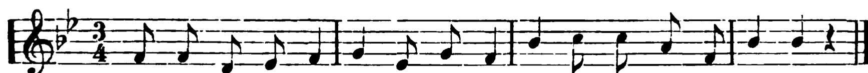
2. Du är älskvärd jag vågar säga,
Och lycklig är den som dig får äga,
Ty du vet ju, att det är omöjligt
Att lefva lycklig förutan dig.

3. När jag skådar i ditt bruna öga,
Bryr jag mig om hela världen föga,
Ty du vet ju, att det är omöjligt
Att lefva lycklig förutan dig.

4. Blif min vän eller blif min maka,
Tag mitt hjärta, gif mig ditt tillbaka,
Ty du vet ju, att det är omöjligt
Att lefva lycklig förutan dig.

359.

Borgå, Lappträsk, Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

2. Jag gick mig ut
I ett beslut,
I de tankarna alla.

3. För att välja mig
En så hjärtelig,
Den jag kär månde hålla.

360.

Borgå.

Jungfrun gångar sig i trädgården
Och plockar liljorna de sköna,
Där fick hon se sin fästeman
Ibland de örterna gröna.
Och räck nu hit
Din hand så hvit,
Och låt mig med dig få dansa,
Så skall du bli min fästemö
Ibland de brudgummar galanta.

361.

Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.).

1:ma 2:da

1. Jungfrun på til-jan går å-ter och fram. fram. Och

ro-sor och lil-jor hon bär i sin famn, Hej kom fal-lal-la-lej, Hej kom

1:ma 2:da

fal-lal-la- -lej! lej!

2. Nu så är det lustigt, och nu så är det gladt,
Nu så ska vi dansa till morgonljusa dag,
Hej kom fallallalej.

362.

a) Lappträsk.

1. Jungfrun sätter sig i gräset gröna,
Hon sörjer sig så bitterlig.
Tårar fäller hon på sina röda kinder,
Det gör hon alt för sin käristas skull.

2. Hasteligen hon uppstiger,
Hon möter sin vän gladeligen:
„Si här är handen, si här är famnen,
Si här är alt hvad jag håller kär."

3. Jungfrun söker efter rikedomar,
Men det passar nu jag ej på.
Mången tager det alt för gull,
Och sen får di gråta bägge näfvarna full.

---

b) Lappträsk (Ur Sv. lit. s:s saml.).

1. Jungfrun satte sig i gräset gröna,
Hon sörjer sig fast bitterlig.
Hasteligen hon uppstiger
Och möter vännen sin gladelig.

2. Den hon först i handen tager,
Den hon senast älskat har.
Mången tager troll för gull
Och gråter sina bägge näfvar full.
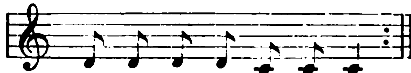
363.

(Jfr N:o 314).

Borgå, Lappträsk, Liljendal, Pyttis, Strömfors.

1. Jungfrun väl-jer ma-ke Hvilken hon be-ha-gar. Ros och lil-ja blader små,
(Sådan) (liljor bland de små)
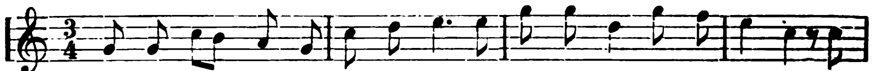

Som mitt hjärta kan för-stå.

2. Unga paret ståndar
Att dansa med hvarandra.
Ros och lilja o. s. v.
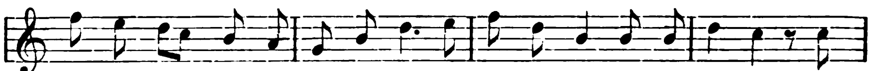
3. Unga paret skiljes
Emot sin egen vilja.
Ros och lilja o. s. v.

364.
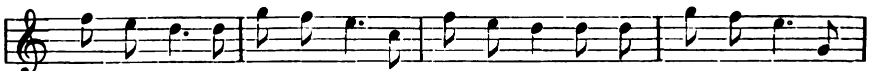
a) Pärnå, Sjundeå.

1. Jä - ga - rin - nan med hurtigt mod, I skogen mån-de hon ja - ga. Hon
(vandra)

sö - ker ef - ter de snäl - la djur, Ehvart hon dem månde fin - na. Och
(jagar) (Hvarest)

jak-ten låg i hen-nes håg, Och dju-ret som hon där ef - ter-såg, Det

var en vac - ker gos-se.

2. Sen tar hon honom uti sin högra hand,
Som svenska damer pläga göra.
Sen för hon honom till sitt eget land,
Stor sällhet skolen I få höra.
Ja, leken är som klot i lunden,
Slår så mången man i grunden
Så många redeliga damer.

3. O ängel fin, låt oss afsked taga!
Förrän vi dör, låt oss i famnen taga!
Men hastigt kom det uti mitt sinne,
Men aldrig går det utur mitt minne.
Förrän den bleka döden.

---

b) Lappträsk (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Liljendal, Pärnå, Strömfors.*

Jä - ga - rin - nan jä - ga - rin - nan vid ett hur-tigt mod I
sko-gen månde sig vandra, Att sö - ka ef - ter de säl - la djur,
Hvar hon dem kunde fin - na. Och dju - ret som hon ef - ter-såg, Det
dju-ret ut - i hennes hjär-ta låg, Det var en vac-ker gos - se. Och
du min gos-se, och jag din vän I al - la vå - ra lifs - da-gar.

---

c) Borgå.

Jägarinnan (Och jägaren) vid ett hurtigt mod
I skogen månde hon (han) utrida.
Hon (Han) jagar efter de stolta djur
I ödemarken den vida.

Och kärleken som i henne (honom) låg,
Och djuret som hon (han) eftersåg
Det var en vacker gosse (flicka).
O ängel fin, o ängel kär,
Låt oss i handen taga
Liksom de svenska flickor plär.
Förrän det sker, förrän det sker,
Låt oss i famnen taga.
Och hastigt kom du uti mitt sinne,
Men aldrig går du utur mitt minne
Förrän i bleka döden.

---

d) Borgå.

Och jägaren vid ett hurtigt mod
I skogen månde han där vandra.
Han jagar efter de vilda djur,
I skogen månde han dem finna.
Och jakten låg i hansis håg,
Och djuret som han eftersåg
Det var en vacker flicka.
Han tager henne i sin högra hand,
Som svenska män det plägar göra;
Så för han till sitt eget land,
Stor glädje skolen I få höra.
Kärleken är som klot i lunden
Och för så mången, mången man i grunden.

---

e) Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.).

1. Jägarinnan vid ett hurtigt mod
I skogen månde sig rida.
Hon jagar efter de vilda djur
I skog och marken vida,
Om det komme i hennes håg,
Djuret, som hon eftersåg,
Det var en vacker gosse.

2. Hon tager honom i sin högra hand,
Som svenska flickor pläga göra.
Hon förer honom till sitt eget land,
Trohet skolen I få höra.
Kärlek är som krut i lunden (klotet rundt),
Slår så mången man till grunden (i grund),
Som bara ädeliga damer.
Hurtigt kom du uti mitt sinne,
Men aldrig går du utur mitt minne
Förrän i bleka döden.

f) Ekenäs.

Jägarinnan vid ett hurtigt mod
I skogen månde hon utrida.
Hon jagar efter de snälla djur,
Ehvad hon dem månde finna.
Jakten låg i hennes håg,
Och djuret som hon eftersåg
Det var en hjärtans vacker gosse.
Då tar hon honom i sin högra hand,
Som svenska damer pläga göra.
Så för hon honom till sitt eget land,
Stor glädje skola ni få höra:
Kärleken är som klotet rundt,
För så mången man i grund,
Så många redeliga damer.
O ängel kär, låt oss nu afsked taga!
Förrän vi dör, låt oss i famnen taga.
Hastigt kom du i mitt sinne,
Men aldrig går du ur mitt minne
Förrän i blekaste döden.

365.

a) Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå, Helsinge.*

Kal-le - Vil - le, Kal-le - Vil - le kom kom kom, Kom ska du få det du
bad mig om. He - la mitt hjär - ta och half - va min själ,
Det skall du få för du höll mig så väl.

---

b) Sibbo.

Kom du lil - la, kom du lil - la, kom kom kom, Kom ska du få hvad jag
lof - va - de en gång! He - la mitt hjärta och halfva min själ
De ska du få, för du dan - sa - de så väl.

---

c) Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Gosse lilla, gosse lilla, kom kom kom,
Kom skall du få, hvad du bad mig om.
Hela mitt hjärta och halfva min själ
Skänker jag dig, för du dansar så väl,

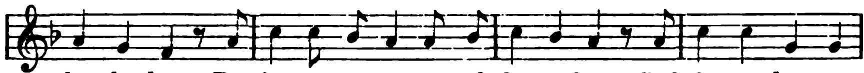
366.

Ekenäs, Helsinge.
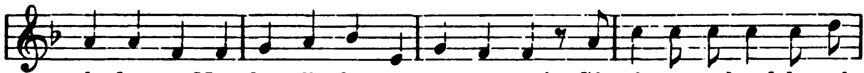
Alla taga i ring och sjunga stående på stället början af visan. Vid orden „så mötte vi jungfru (Stina)" vända sig alla i ringen emot en person i sällskapet och niga samt buga för henne (honom), hvarefter enhvar svänger sig ett hvarf omkring. Den person, som de öfriga bugat för, ställer sig i ringen med ryggen inåt. Därpå börjas visan ånyo från början, hvarvid man riktar sig t. ex. emot „herr Lasse", som nu i sin tur vänder sig med ryggen inåt. Så fortsättes, tils alla stå vända med ryggarna inåt. Nu sjunges senare delen af visan: „Till tinget, till tinget" etc. skildt för en och hvar i ringen, hvarvid den som först vändt sig med ryggen inåt först vänder sig rätt igen, och efter henne eller honom alla öfriga deltagare i tur och ordning, tils alla stå på vanligt sätt med ansiktena vända inåt.
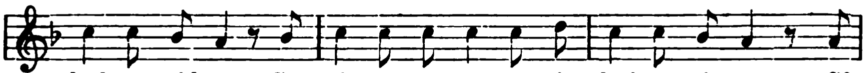

Kej-sa-rens döttrar de kommo från Rom, De ha-de en på-se med
(dotter var kommen) (Hon)
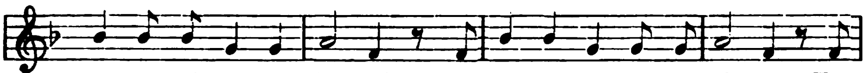

lä-ke-dom. Där-in-ne var peppar och la-ger-bär. Gud sig-ne den som

gla-der är, Men skam får den som trumpen är! Så många par handskar så
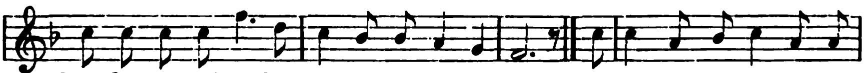

haf-va vi köpt, Så många små jungfrur så haf-va vi mött. Så

möt-te vi jung-fru (Sti-na), För hen-ne skul-le vi ni-ga, För

hen-ne skul-le vi bu-ga, För hen-na skul-le vi slå

hän-der-na i-hop Och vända oss in och ut. Till tinget, till tinget! Och

vill du blif-va sy-ster min, Så vänd dig in i rin-gen!
(broder)

367.

a) Helsinge.

1. Kla-ra so - len på blå - a him-me-len ly - ser, Friska vattnet i kal - la käl - la - ren fry - ser.

2. Röda rosor pryda busken den gröna,
Röda kinder pryda flickorna sköna.

3. Kom låt oss ta ihop och nappa,
Därefter kommer prästen med sin långa, svarta kappa.

4. Han skall oss ta ihopa och viga,
Du får heta far och jag får heta din pia.

b) Ingå-Degerö (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Klara solen på blåa himmelen lyser,
Friska vattnet i kalla källaren fryser.
Röda rosen uppå busken gröna,
Granna kläder pryder flickan sköna.
Vi ska ta ihop och nappa och nappa,
Tils prästen kommer med sin långa svarta kappa.
Dej och mej ska han ihopviga,
Du ska kallas far, å ja ska kallas mor, hjärtanes gosse lilla.

c) Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Rö - da ro - sor på blå - a him - me - len ly - sa. Al - la vat - ten i kal - la käl - lor - na fry - sa. Håh hå, du stac - ka - re!

Prästen kommer med sin svar-ta kap-pa, Du får he-ta far och jag får he-ta mor och mammas lil-la täc-ka pi-a.

368.

a) Strömfors (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå, Lappträsk, Liljendal, Pärnå.*

Klippskinnshandskar jag dig lof-vat, På-sa-van-tar skall du få.
Gåf-van är af rin-ga vär-de, Men du bör den ej för-små.
O be-tänk dig, kä-ra Li-sa, att jag är en fat-tig kar!
Det är ju en gammal vi-sa, att jag in-ga pengar har.

b) Lojo.

Klippings handskar jag dig lofvar, Klippings handskar jag dig ger.
Det är visst en rin-ga gåf-va, Men jag kan ej gif-va mer.
(du ser till hjärtat ner).

Ty du vet ju kä - ra Li - sa, att jag är en fat - tig karl. Och det
(betänk dig) (Det är

står i en gammal vi - sa: Skälm som ger mer än han har.
ju en) (Att jag in - ga pen-gar har.)

369.

Helsinge.

Den som är inom ringen tar i början af visan en annan in med sig. Vid orden baka, spinna, sopa och kärna efterhärma de, som äro inom ringen, bakning, spinnande, sopande och kärnande med gester, hvarunder de öfriga i ringen dansa omkring.

När visan är slut, stannar den inom ringen, som senast kom dit, hvarpå hon (han), ifall leken fortsättes, i sin tur tar in en annan, hvarefter förfares lika som förra gången.

1. Kom du min sy-ster, kom i rin-gen, Mycket vet' det tyn-ger in - gen.

Frå-ga blott, frå-ga blott, Jag skall lä - ra dig mycket godt.

2. Lär du min syster mig att baka,
Skönt det vore att få en kaka.
Jag gör så, jag gör så.
Tack, nu får du redan gå.

3. Lär du min syster mig att spinna,
Garnet vill jag sedan tvinna.
Jag gör så, jag gör så etc.

4. Lär du min syster mig att sopa,
Strån och stickor sig eljes hopa.
Jag gör så, jag gör så etc.

5. Lär du min syster mig att kärna.
Ack det vill jag ju så gärna.
Jag gör så, jag gör så.
Tack, nu får du redan gå.

370.

Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.).

(*Melodi: Hopp* lilla flicka, vill du ha mej).

Kom flicka lilla, räck mig handen,
Här stå blommor på andra stranden.
Jag tager en och du tager en,
Jag fäster en och du fäster en.
Jänka, jänka, jänka, mej skall du ha.

371.
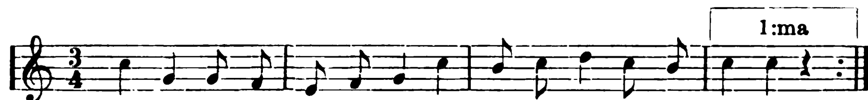
Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).
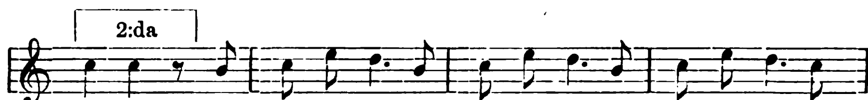
Kom in i ringen, dansa med mej,
Jag vill ha dej och du vill ha mej!
Här skall vi bygga, här skall vi bo,
Här skall vi finna kärlek och tro.
Här skall vi dansa golfvet omkring,
Senn börja vi ånyo.
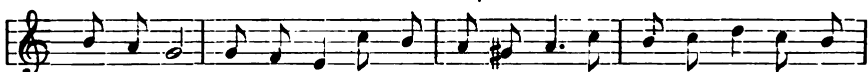
372.
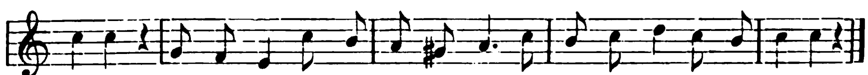
Lappträsk, Lojo, Sjundeå.

Den som är inom ringen bjuder opp två af motsatt kön. Vid orden „den ena gifver jag en korg“ afskedas denna ena på så sätt, att han (hon) får krypa under de två andras armar, och så fortsättes dansen inom ringen på vanligt sätt.

373.
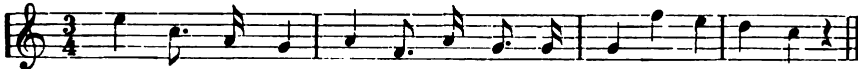
Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Kommen små flickor, kommen med fröjd,
Julfesten att fira.
Sången må klinga gladt upp i höjd,
Kinden med rosor sira.
Kommen nu alla, tagen i ring,
Dansen med jubel muntert omkring.
Faller en tös, det gör ingenting,
Endast förökar nöjet.

374.

(Jfr N:o 316).

a) Ekenäs, Ingå.
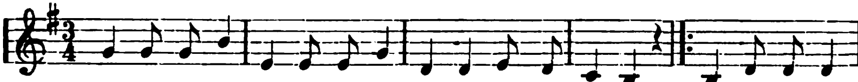

1. Kom Pel - le tå, Mej ska tu få, Men kvar har tu rin - gen?

2. Grannarna vår
Gifte sej i fjol,
Ingenting ägde.
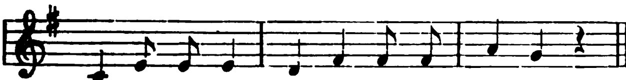
3. I år ha di ko,
I år ha di so,
Och gårdarna fyra.

---

b) Liljendal (Ur Sv. lit. s:s saml.).

1. Hej Pelle säj, Här har du mej, Men hvar har du ringen? Tag mig i hand,

Tag mig i famn, Men säj det för in - gen.

2. *Inte* vill jag ha dej o. s. v., se N:o 348.

---

c) Helsinge (Ur Sv. lmf:s saml.).
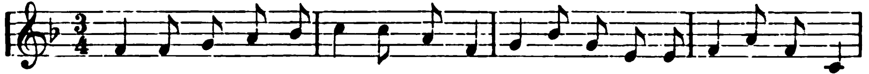
Kom Pelle min, mej ska du få,
Men hvart hafver du ringen?
Se här är min hand,
Du får bli min man,
Men glam om det för ingen!
Men fan far i dej,
Om du emot mej
Ilak skulle blifva.
Nå flicka då,

Tala inte så,
Emot din Pelle!
Din Pelle har koppar och kar,
Om det så skulle gälla.
Grannarna våra gifte sej i fjol,
Di va fattiga som en myra.
Men i år ha de ko,
Och i år ha de so
Och gårdarna fyra.

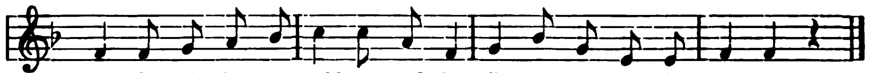
375.

(Jfr N:o 371).

a) Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

b) Ingå-Degerö (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Kom ska du få en kyss utå mej,
Ja utå dej och du utå mej.
Här ska vi bygga, här ska vi bo,
Här ska vi finna kärlek och tro.
Här ska vi dansa golfvet omkring,
Sen börja vi ånyo.

c) Helsinge.

1. Kom skall du få en sväng utaf mej,
Jag vill ha dej och du vill ha mej.
Kom skall vi dansa golfvet omkring,
Här skall nu blifva roligt.

2. Här skall vi bygga, här skall vi bo,
Här skall vi njuta kärlek och tro.
Här skall du finna hyddan hos mig,
Här skall nu blifva roligt.
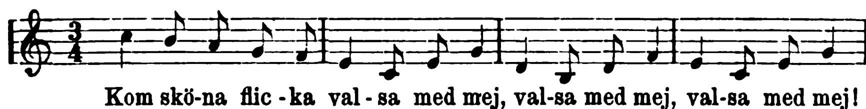
376.
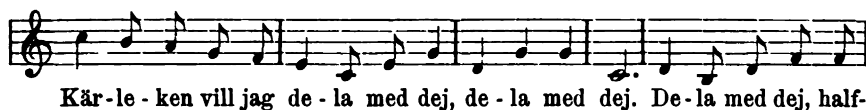
Borgå.
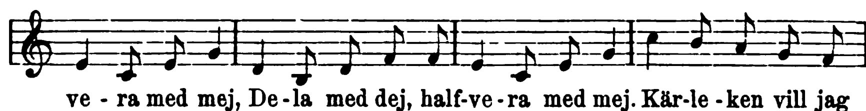
Kom sköna Anna,
Vill du bli min fru?
Jag skall bli din egen herre.
Grå rocken å blå rocken på.
Bondeson i fjol,
Sjömatros i år,
Nästa år så är jag herre.
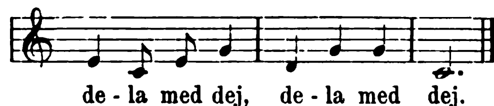
377.

a) Liljendal.

b) V. N.

Kom skö-na flic - ka dan-sa med mej, dansa med mej, dansa med mej!

Midt un-der dan-sen kys-ser jag dej, kys-ser jag dej, dej!

---

c) Borgå, Lappträsk.

Kom skönaste flicka, dansa med mej.
Midt under dansen svänger (kysser) jag dej.
Kom dansa med mej, jag tycker om dej,
Kärleken vill jag dela med dej.

378.

Borgå.

1. Kom sy - sko-na mi - na, kom skå - da ett ting, Här ståndar en främman-de jung-fru i ring.

2. Hon niger, hon bugar, hon hälsar goddag,
Hon ser sig väl före hvem hon skall ta i hand.

3. Kom sköna, kom vackra, kom för mig i dans,
Åt dig så vill jag gifva den gyllende krans.

4. Den gyllene kransen den törs jag ej ta,
Förrän jag skall fråga min mor och min far.

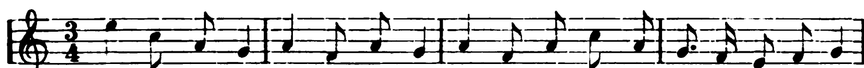
5. Och fråga din moder så mycket du vill,
Ditt lif och din ungdom den hörer mig till.

6. Och fråga din fader så mycket du vill,
Ditt lif och din ungdom den hörer mig till.

7. Och nu ha vi fått våra hjärtans begär,
Se nu ä vi gifta, se nu ä vi här.

379.

a) Esbo, Lojo.

(I Esbo:)

2. Bättre det är, att jag så här
Går mina färde, hej farallela!
Glädjens i dag, det är vår lag,
Måtte sorgen aldrig komma!

---

b) Lappträsk (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå, Liljendal, Pyttis, Pärnå, Strömfors.*

Kom vännen kom,
Kom sväng dig om
Med mig i polka, heifarallalej!
Glädjens i dag,
Det är vår lag,
Att sorgen aldrig må påkomma.

380.

Lappträsk.

1. Kvarnen den ma-lar för vatten och vind, Klipp klapp. Och mjölna-ren står där så mjö-lig om kind, Klipp klapp, klipp klapp, klipp klapp.

2. Kära min mjölnare sälj nu din tratt,
Klipp klapp.
Så mycket som råttorna äta i natt,
Klipp klapp o. s. v.

3. Sen knåda vi degen och baka vårt bröd
Klipp klapp,
Och rådda i gröten och ha ingen nöd,
Klipp klapp o. s. v.

381.

Liljendal, Ö. N.

Känner ni min måg, sa-lig Westerberg, sa-lig Westerberg, Som går omkring och spår, Sa-lig Westerberg, sa-lig Westerberg?

Ritsch, ratsch, fi - li bom bom bom, fi - li bom bom bom, fi - li bom bom bom,
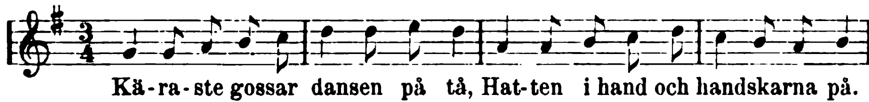
1:ma

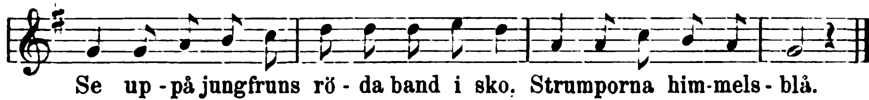
2:da

bom bom bom, fi - li - bom.

382.

Lappträsk, Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.).
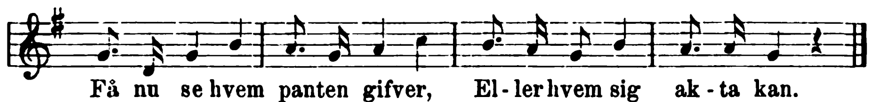

383.

Lappträsk (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Lekes som „*O* arma barn, hvad du är blind“, dock så, att om den som är inom ringen gissar orätt, nödgas han (hon) gifva pant.
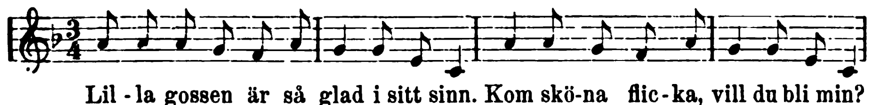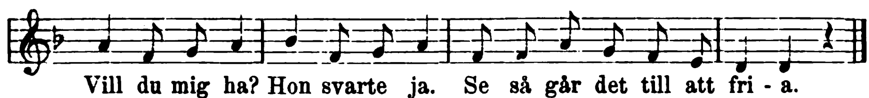

384.

(Jfr N:o 312).

a) Borgå, Helsinge.

b) Liljendal, Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Lil-la vännen är så glad i sitt sinn, Kom sköna flicka, du skall bli min.

Vill du mig ha? Hon svarte ja. Så går det till att fri - a.

385.

a) Lojo, Ö. N.

Lekes med miner och gester, som noga följa orden åt. Refrängen „men aldrig så går" etc. tages något hurtigare än det andra.

1. Me-dan man lef-ver i världen säll, Så ta-ger man sig en trogen vän. Men aldrig så går det ut-ur mitt sinn, Att jag har älskat dej och du mej och jag dej, dej, dej och du mej, mej, mej.

2. Men efter du hafver besvikit mej,
Så passar jag ej för dej, dej, dej.
Men aldrig så går det utur o. s. v.

3. Och nu så skola vi skiljas åt
Med mycken sorg och gråt, gråt, gråt.
Men aldrig o. s. v.

4. Och nu så skola vi taga god natt,
God natt, god natt, god natt, god natt.
(min egen skatt)
Men aldrig o. s. v.

b) Lappträsk (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Medan man lef-ver i världen säll, Så väl-jer man sig en
(Eller: Så kokar man gröt hvarje
tro-gen vän; Men al-drig så går det nu ur mitt sinn, Hu-ru
lördagskväll).
jag hafver älskat dej och du mej och jag dej, dej, dej, och du mej, mej, mej.

2. Nu så skola vi skiljas åt
Med mycken bedröfvelse, sorg och gråt.
Men aldrig så går det nu ur mitt sinn,
Att jag hafver älskat dej o. s. v.

386.

(Jfr N:o 280 och 379).

a) Borgå, Esbo, Helsinge, Lojo.

Me-dan vi gå här i ring, Låt oss gå ett hvarf omkring,
Jän-ka, stäl-la, la - ga så, Att en vac-ker flic-ka / gos-se få.
Kom vännen kom, Kom sväng dig om, Med mig i dan-sen, hej fa-ral-le-la!
Glädjens i dag, det är vår lag, Måtte sor-gen al-drig komma!
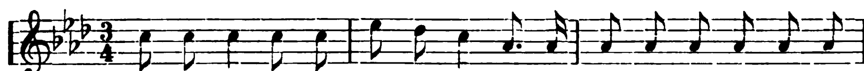
b) Borgå (Ur Sv. lmfs saml.).
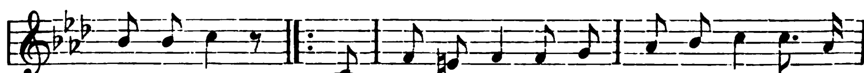
Bäst vi gå så här i ring,
Låt oss slå ett hvarf omkring.
Hvem kan ställa laget så,
Att vi en vacker flicka få?
Kom vännen kom,
Kom sväng dig om
Med mig i dansen, hej farallela etc.
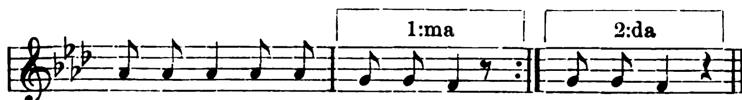
N. B. Visan börjas ofta från orden „*Kom* vännen kom", då de fyra första raderna helt och hållet bortfalla.

387.

Ö. N. (Ur Sv. lit. s:s saml.).
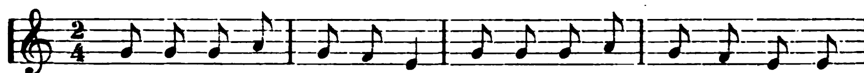

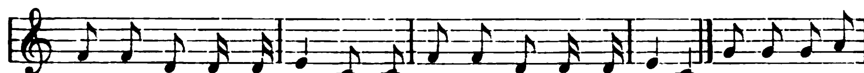
2. Hvarför skulle du min lampa släcka,
Som så högt i låga brann?
Hvarför skulle du min kärlek väcka,
När du älskat har en ann?

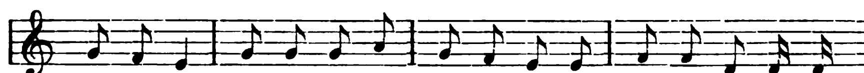
388.
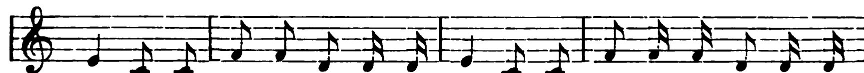
Ingå, Lojo.

Under orden „Min man var en konstig (lustig) man, femton konster kunde han“ rör sig ringen i rask takt åt vänstra sidan. Vid afsjungandet af de öfriga orden är ringen icke i rörelse, men därunder förtydligar enhvar som deltar i leken de afsjungna orden med gester, som skola åskådliggöra huru min man „niger“, „bockar“, „rosorna plockar“, „i böckerna läser“ o. s. v. — Först sjungas, enligt nedanangifna melodi, raderna 1—4, så 1—6, därpå 1—8 o. s. v., så att två nya „konster“ införas för hvarje gång, hvarjämte alt det föregående städse upprepas.

Min man var en konstig (lustig) man,
Femton konster kunde han:
Han kunde niga och bocka,
„ „ rosorna plocka,
„ „ brefvena läsa,
„ „ spela på näsa,
„ „ skjuta fågeln på gren,
„ „ svänga sig om på ett ben,
„ „ hästarna köra,
„ „ hviska i öra,
„ „ klappa makan sin,
„ „ raka hakan sin,

Han kunde strumporna sticka,
" " på hufvudet nicka,
" " spela på giga,
Och slutligen kunde han tiga.

389.

Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.).

1. Mina framför spegeln står,
Som en stjärna blänker,
Flätar pärlor i sitt hår,
Ack, hvad Kalle tänker!
Hvit är hans väst,
Guldprydd hans häst,
Och fjädrarna svaja i hatten.

2. Kalle med sitt lilla svärd
Vid sin vänstra sida.
Han gick ut på riddarfärd
Att mot jätten strida.
Hvit är hans väst,
Guldprydd hans häst,
Och fjädrarna svaja i hatten.

390.

(Jfr N:o 273).

Ö. N. (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Måns Måns, med träskorna på,
Svängde sig in i ringen.
Svängde sig om,
En törnros i hand,
Pengar har han i sin påse.

391.

Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Nu få vi se, nu få vi säja,
Hvem som Jonas håller kär.
Sara lilla med gröna klädningen
Så dansar Jonas så gärna med.

392.

Lojo.

Nu ha vi dan-sat öf-ver bärg och backar, Sli-tit sön-der vå-ra

stöfvelklackar. Hej hopp, min lil - la soc-ker-topp, Vi ska dansa tils

so-len sti-ger opp. Hej hopp min skö-na, Vi ska dan-sa i det

grö-na, Hej hopp min skö-na, Vi ska dan-sa i det grö-na.

393.

(Jfr N:o 274 o. 281).

a) Borgå, Helsinge.

1. Nu ha vi jul i-gen, Nu ha vi jul i-gen Och efter jul så kommer

påska. Det är inte sant, Det är in-te sant, Där-e-mel-lan ha vi fasta.

2. Anna Majas (Anders Perssons) koja
Stod i ljusan låga,
Alla ljus ha brunnit opp san.
Hej hopp san, lika godt (i galopp) san,
Inte gifter jag mig än så brådt san.

---

b) Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå. Liljendal, Pärnå Strömfors.*

1. Se nu är det jul, se nu är det jul,
Efter julen kommer påsken.
Det är icke sant, det är icke sant,
Efter julen kommer fastan.

2. Dansa vill du och dansa vill jag
o. s. v. Se N:o 281.

---

c) Ingå.

Nu ha vi jul igen,
Nu ha vi jul igen,
Och efter jul så kommer påska.
Nu ha vi påska,
Nu ha vi påska,
Och efter påska kommer jula.

394.

a) Lojo, Lappträsk, Pärnå, Helsinge.

När Hulda skall hål-la bröllop Hvem får då va-ra med? Och
(Gustaf)
hvarför in-te du och hvarför in-te jag? Du är den enda jag håller af.

(V. 2 sjunges ej i Lojo).

2. När flickorna blifva gifta
Få de annat att tänka på.
Tar sin lilla vän,
Svänger om igen,
Aldrig nånsin öfvergifva den.

---

b) Pärnå.

När flickorna ska fira bröllop,
Hvem får då vara med?
Hon tager sig en vän,
Svänger om igen,
Man kan aldrig öfvergifva den.

---

c) Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

När som gossarna blifva gifta,
Då få de annat att tänka på.
Tar sin lilla vän,
Dansar om igen,
Och aldrig öfvergifva den, den.
Tar sin lilla vän,
Dansar om igen,
Och aldrig öfvergifva den, den,

395.

Ö. N. (Ur Sv. lit. s:s saml.).

När som jag går i ringen,
Så tittar jag på dej,
Så räcker jag dig handen,
Kom, dansa med mej.
I bröllopet bägge två.
I bröllopet två.

396.

V. N.

Lekes så, att en guldring, uppträdd på ett snöre, som löper genom alla deltagares händer, hålles i oafbruten rörelse, hvarvid det gäller för den som är inom ringen att gissa hos hvem guldringen för tillfället befinner sig. Gissar han rätt, så byta han och den, hos hvilken ringen befann sig, platser. — Äfven lekes leken så, att deltagarne, utom den som söker efter ringen, sitta på stolar, som placerats i en rund krets. Ringen går från den ena till den andra, och för att förbrylla den som söker efter densamma hålla alla de, som bilda kretsen, sina armar oafbrutet i rörelse emot hvarandra i takt med musiken, ömsom bredande ut dem och ömsom förande dem mot bröstet.

O ar-ma barn hvad du är blind, Som ej kan se den gyll-ne ring! Det
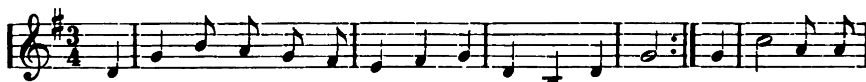

är din lott att en-sam vandra, Alt från den e - na till den an-dra.

Repris ad libitum.
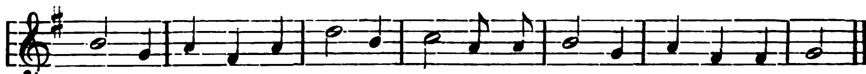
397.

a) Ö. N.

„Gullbandet“ utgöres af en näsduk eller dylikt. Sången åtföljes af gester, hvilkas art framgår af ordalydelsen.

1. Och gos-sar-na gå i dan-sen med rö - da gullband. De kny-ta dem

om sin kä - re-stas arm, De kny - ta dem om sin kä - re - stas arm.

2. Ack, kära min lilla gosse,
Knyt inte så hårdt,
Jag har ej ämnat
Att rymma bort.

3. Men hastigt ur leken
den flickan försvann.
De söka henne
I främmande land.

4. Och vill du mig något,
Så har du mig här;
Till dig står alt
Mitt hjärtas begär.

b) Borgå (Ur Sv. lmf:s saml.).

1. Och flickorna går i dansen med röda gullband,
Så knyter de om sin kärestas arm.

2. Och kära du min jungfru, knyt inte så hårdt,
Ej ämnar jag rymma bort härifrån.

3. Si så hastigt dessa gossar ur leken försvann,
Vi sökte efter dem i främmande land.
(Vi sökte efter dem med hästar och vagn).

4. Och villen I väl något, så har ni mig här,
Nu har ni fått edra hjärtans begär.

5. Och nu så ä vi lustiga, och nu så ä vi glad,
Och nu så skall vi dansa till storljusan dag.

c) Helsinge.

1. Jumfrun hon går i dansen med röda guldband,
Hon knyter så hårdt om sin kärestas arm.

2. Ack käraste jumfru, knyt icke så hårdt,
Jag hafver ej tänkt att rymma bort.

3. Jumfrun hon löser det röda guldband.
Så hastigt den gossen i skogen bortsprang.

4. Hon skickade efter honom med hästar och vagn,
Men aldrig så kommer den ungersven fram.

5. Hon skickade efter honom med femton guldsvärd:
Vill ni mej något så är jag nog här.

6. Se nu är jag gifter, se nu har jag fått man,
Se nu så står jag i äkta spann.

7. Och blifver jag enka, visst blifver jag fäst,
Och får jag ingen annan, så får jag en präst.

8. Och blifver jag enka, visst bär jag svart flor.
Och får jag ingen annan, så får jag en major.

---

d) Ingå.

(Början lika, t. o. m. v. 5.)

6. Och ute på marken så plockar man bär,
Och vill du mig hafva, så är jag väl här.

7. Och nu har jag blifvit gifter, och här är min man,
Den vackraste gosse som fans i vårt land.

8. Och blifver du enka, visst blifver du fäst,
Och får du ej annan, så får du en präst.

398.

(Jfr föregående nummer).
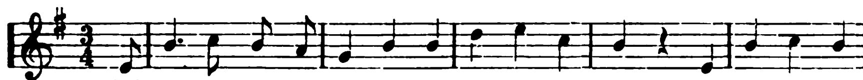
a) Borgå.
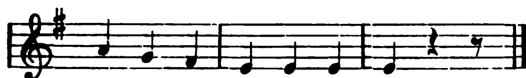
Och jungfrun hon växer så sma-ler och lång, Och där-för så

är hon så stolt i sin gång.

---

b) Lappträsk.

2. Och ungersven tager sitt röda guldband
Samt knyter det om sin kärestas arm.

3. Ack hör du min ungersven, knyt icke så hårdt,
Ty jag har ej ämnat rymma bort.

4. Ungersven han lossar sitt röda guldband,
Nu hastigt den jungfrun till skogen sprang.

5. Han skickar efter henne med hästar och vagn,
Dess längre den jungfrun till skogen sprang.

6. Han skickar efter henne med femton gevär:
Och vill ni mig något så han I mig här.
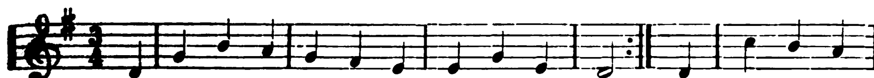
7. Nu har jag blifvit gifter, nu har jag fått man,
Nu har jag kommit i äkta stånd.
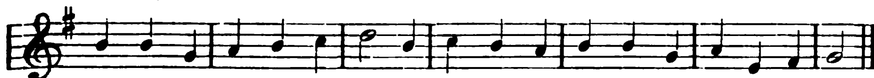
8. Och blifver jag enka, visst blifver jag fäst,
Och får jag ej annan, så får jag en präst.

9. Och blifver jag enka, visst bär jag svart flor,
Och får jag ej annat, så får jag en major.

---

c) Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.).

2. Gossen han tager sitt röda gullband,
Han knyter så hårdt om sin kärestas arm.

3. Ack kära skön gosse, bind icke så hårdt,
Jag hafver ej mening att rymma bort.

4. Gossen han lossar sitt röda gullband,
Så hastigt den flickan ur leken försvann.

5. Han söker efter henne i främmande land,
Han söker efter henne med hästar och vagn.

6. Hvad vill du af mig, se nu är jag här,
Till dig står all min hjärtans begär.

7. Se nu är jag gifter, se här är min man,
Den vackraste gosse, som fans i vårt land.

8. Önsken oss lycka, så mången I är,
Att vi månde lefva som liljan på trä.

---

d) Snappertuna.

1:ma 2:da

1. Ungersven han växer så smaler och lång, lång, Och därföre är han så stolt i sin gång, Och där-fö-re är han så stolt i sin gång.

2. Ungersven tager sitt röda gullband,
Så knyter han det om jungfrunens hand.

3. Ack kära ungersven, knyt ej så hårdt,
Jag har ej tänkt att rymma härifrån.

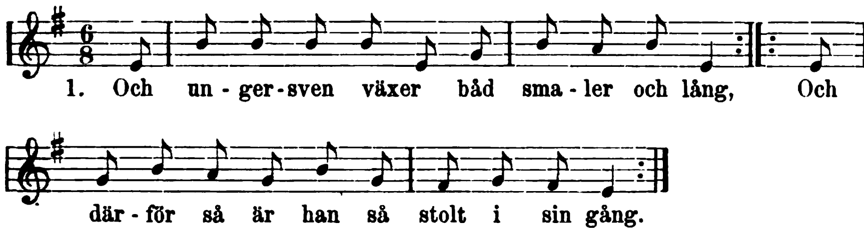
4. Nu går det an att lefva, så länge vi ä två,
Men sen så blir det värre, när vaggan börjar gå.

5. Vaggan den knärkar och barnet det gret,
Men hvem kan få sofva för en sådan förtret?

6. Ett uti vaggan och femton däromkring,
Och alla så dansade uti en ring.

---

e) Lojo (Ur Sv. lit. s:s saml.).

2. Och ungersven knyter sitt röda gullband,
Det knyter han alt om sin kärestas hand.

3. Och kära min ungersven, knyt ej så hårdt,
Jag hafver ej tänkt att rymma bort.
(Hon går ur ringen).

4. Nu skicka de efter henne med femton gevär.
(Hon kommer åter).
Och vill ni nu ta mig, så är jag nu här.

5. Nog går det väl an, så länge vi är två,
Men sen blir det annat, då vaggan börjar gå.

6. När en uti vaggan och femton däromkring,
Och alla så dansa de här uti ring.

399.

(Jfr N:o 273 och 335).

Pärnå.

Och hej mats-mor med träskor up-på, Hej flin-ke-lig i hö-ga mos-sen! Och här dan-sar herrn med tär-nan i sin ring, Och pengar har han i sin på-se. Och här dansar jag med lil-la vännen min, Som jag har i mi-na tan-kar. Och ro-ligt ha vi haft och ro-ligt ska vi ha, Och här är fä-ste-folk som dansar.

400.

Snappertuna.

Och hur du vänder dej, och hur du svänger dej, Så la-ga att du får en trogen vän, Och tro-gen vän! Snart för-gå di-na un-ga da-gar, Se här är vännen som mig be-ha-gar, Ock al-drig komma de Och

1:ma

2:da

1:ma

al-drig komma de, Och al-drig komma des-sa mer i - gen, Och

2:da

mer i - gen. Och kan-ske komma de, Och kanske komma de, Och

1:ma 2:da

kan-ske komma des-sa snart i - gen, Och snart i - gen.

401.

Lojo.

Och nu har jag sålt bå-de äp - pel och nötter, Och nu ha flic-kor-na

nar-rat mej. Och nu är jag bå - de söm - nig och trötter, Och

nu går jag hem och lägger mej. Tra-i - ral-la ral-lal-la, Tra-i-ral-la
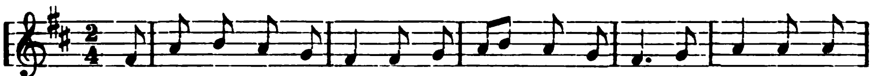
ral-lal - la. Trai o. s. v.
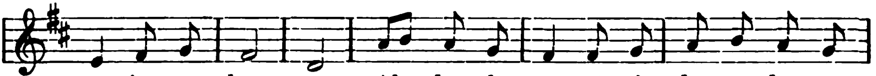
402.

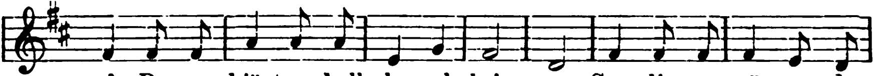
a) Helsinge.
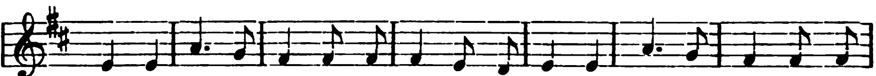
En person, (vanligen åtföljd af en annan, som bär upp panterna) går inom ringen, med ett brinnande ljus i handen, hvarmed han lyser en i ringen stående i ansiktet och försöker genom allehanda upptåg och tokroligt prat få denna att skratta. Lyckas detta, erlägger den skrattande pant, och så fortsättes raden utföre.

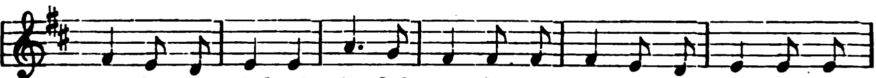
När ringen är genomgången, upphör sången och börjar utlösningen af panterna, hvarvid n:o 1 dömer n:o 2, n:o 2 n:o 3 o. s. v. Den sista dömes alltid „att hänga". Han ställer sig då midt på golfvet och säger: „jag hänger", hvarvid den som bär ljuset frågar: „efter hvem hänger du?" Den, hvars namn då nämnes, ställer sig framför ifrågavarande person, hvarefter fortfares på detta sätt, till dess alla stå i en rad. Då ropar den, som burit ljuset: „Jag vill köpa såll", hvartill den sista i raden ropar: „tag bak om du kan!" Båda försöka nu under täflan att ställa sig som den främsta i raden. Den besegrade ropar nu i sin tur: „jag vill köpa såll", och så fortsättes leken ända tils alla deltagit i denna sista täflan, ofta ännu längre.
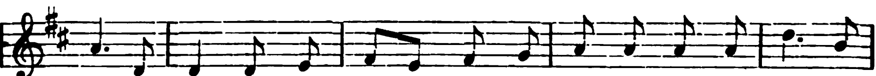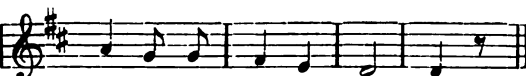

b) Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Tag ljus i hand kär sy-ster min Och låt mig på dig se, se, se,

Har du nu sof-vit hos kä-re-stan din, Så skall du åt lju-set le, le, le.

Lys nu opp På din kropp, Ak-ta väl din gu-la lock. Lys nu ned På din ben,

Ak - ta väl din strumpa ren. Det bör al - la bå - de mär-ka och se, Att

(Sti-na) hon är en o tro-gen mö. (eller trogen, om hon ej skrattar).

403.

Borgå.

1. Och un - ger - sven på til - jan går å - - - ter och fram. Och

ro - sor och lil - jor bär han ut - i sin hand, Hej kom fal-lal-lal-lej!

2. Se här så dansar han alt med sin lilla ros,
Jag fruktar att en annan har sofvit henne hos.
Hej kom, fallallallej!

3. Efter du säger mig sådana ord,
Så reser jag hem till min förriga ort.
Hej o. s. v.

4. Sörjen med mig både stora och små,
Ungersven han är nu så långt härifrån.
Hej o. s. v,

5. Men är han nu borta, visst kommer han igen.
Och dig vill jag hålla för en hjärtelig vän.
Hej kom, fallallallej!

404.

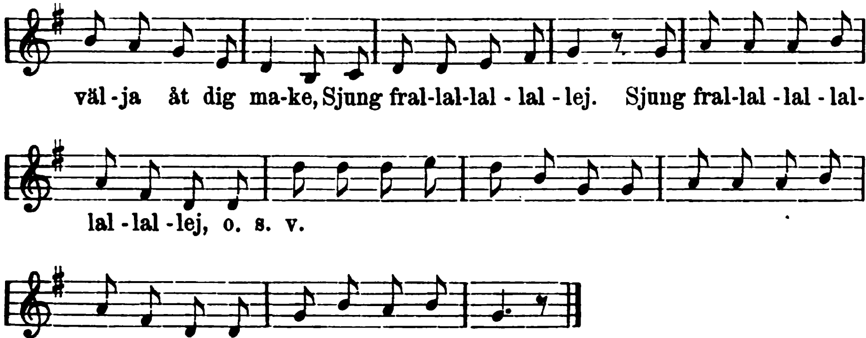
a) V. N.

b) Lappträsk (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Liljendal, Lojo, Pyttis, Pärnå, Strömfors.*

Deltagarne i leken stå i dubbel ring på följande sätt:

l
j k b
i a
g c
h e d
f

En „udda" person (m) går och ställer sig t. ex. framför c, hvarvid c:s par d, som nu blir „udda", skall „söka sig en make" på samma sätt. Om någon „udda" „står och sofver", d. v. s. icke märker att hon (han) blir öfverflödig i paret och i följd däraf icke genast beger sig bort därifrån, nödgas hon (han) på vissa orter ge pant. Vers 2 sjunges när någon udda „står och sofver". — Leken kan också lekas som sittande lek.
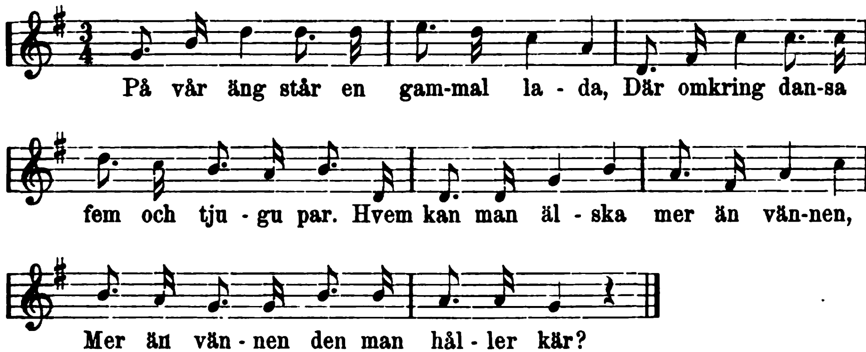

2. Udda står (sitter) och sofver,
Väcke den som vågar.

3. Se nu är udda vaken,
Söker sig en make.

405.

a) Helsinge.

---

b) Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

På en äng stod en gammal lada,
Sjung frallallalej.
Där omkring dansa fem och tio par,
(Tar in).

Här är lilla vännen, som jag älskat har.
Här är vännen, som jag älskat,
Här är vännen, som jag håller kär.

---

c) *Strömfors* (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Lappträsk, Liljendal, Pärnå.*

Up - på en äng står en gammal la - da, Sjung fa - ral - la - lal - la-

1:ma 2:da

lal - la - la. lal - la - la. Där-omkring dansa fem och tju - gu par,

Här är vän-nen den jag äl - skat har. Här är vännen, den jag äl - skar,

Sjung fa - ral - la - lal - la -- lal - la - la.

406.

(Jfr N:o 293).

Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Röda kinder och de ögon blå,
En vacker gosse håller jag utaf,
Hälst när jag får
Den jag vill ha,
Så blir det lusteligt att lefva.

407.

Ekenäs.

Rö - da ro - sen pry-der bu-sken grö - na. Täcka munnen
pry-der flic-kan sköna. Kom låt oss ta i - hop och nap - pa,
Till dess prästen kommer med sin lån-ga svar-ta kap - pa. Han
skall oss i - hop vi - ga, Han skall oss i - hop vi - ga. Och
du skall he - ta far och jag skall he - ta mor, Och du min lil - la täc-ka
pi - a. Och du skall he - ta far och jag skall he - ta mor, Och
du min lil - la täc - ka pi - a.

408.

Ekenäs.

Se hvad jag fick i min hand,
I all den stund jag lefver.
En liten flicka nätt och grann,
(Melia) som hon heter.
Hon dansar bra, det vet jag visst,
Och därför bör hon dansa friskt,
Sen tar hon sig en ann.

(„Sjungen af Svergesbor").

409.

Pojo (fragment).

1. Si herrarna på balerna,
Si herrarna alt uppå balerna!
Kan jag inte ha den äran,
Få den äran, ha den äran
Att dansa med mamsell?

2. Si damerna på balerna,
Si damerna uppå balerna!
Kan jag inte etc.

410.

a) Helsinge.

Silfversko och spännen, fjäder ut-i hatt, Vill du bli min lil-la vän denna natt,
Alt in - till lju - sa da-gen? Lil - la hjär - ta du som förr har varit min,
Lef-ver jag län - ge blif-ver jag din, In - till den lju - sa da - gen.
(bleka dö - den).

---

b) Pärnå, (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå, Pyttis, Strömfors.*

1. Silf-verskor och spänn och fjä-der i min hatt, Säg, vill du bli min
hul - da vän och skatt, In - till den ble-ka dö - den?
(i natt) (ljusa dagen?)

2. Kära flicka, du som förr har varit min,
Lefver du än, visst skall du bli min vän,
Intill den bleka döden.

(I Borgå tilläggas följande vers):

3. Väl känd jag den som sist låg hos dej,
Randiga byxor hade han på sej,
Knapparna sken som solen.

c) Borgå.

Silfverspänn i skor och fjäder i hatt,
Pengar i fickan skrafla så besatt,
Så bör den ha som friar.
Glada hjärta, du som förr har varit min,
Lefver du än, så skall du bli min vän,
Intill den bleka döden.

411.

Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Skeppet kommer ifrån Köpenhamn,
Alt öfver det vattnet det blanka.
Där man har sin hjärtanskär,
Där har man sina tankar.
Se här är vännen den bästa,
Den mitt hjärta månde fästa.
Ingen kan oss åtskilja,
Förrän den nästa.

412.

Borgå.

1. Skeppet seglar öf-ver böl-ja blå, Då los-sa vi vå-ra ankar; Det är så ro-ligt att seg-la dit, Där vackra gos-sar-na van-kar.

2. Jag vet en gosse som så hurtig är,
Han passar bäst för mitt sinne.
Och all min kärlek jag till honom bär,
Om dygden blott är därinne.

3. Och räck mig nu din snöhvita hand,
På det jag säker månde vara.
Och tro på mig och ingen ann,
Så länge borta jag skall vara.

4. Dina begärliga ögon blå,
De gjort mina kinder röda.
Men ack, ack, ack, hur går det då,
När lilla vännen börjar gråta?

5. Ungersvennen lyfter på sin hatt,
Han bjuder jungfrurna godnatt.
Godnatt, godnatt, min dyra skatt!
Du dansar nätt som en docka.

413.

Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.).

1. Skogen full med ädelt gull
Och bärgen utaf socker.
Staden full med flickor små,
Som älskeliga dockor.

2. När man tager en af dem,
Komma de då fyra, fem.
Se, så tager hvar sin vän
Och svänger sig omkring.
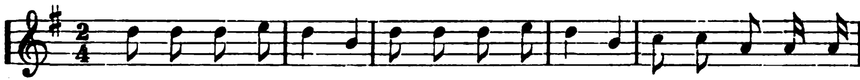
414.
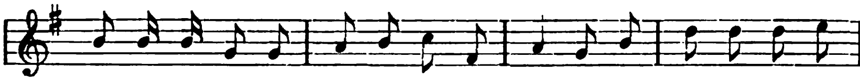
(Jfr N:o 286).
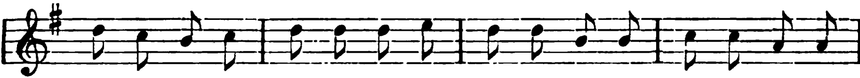
Allmän i hela landskapet.
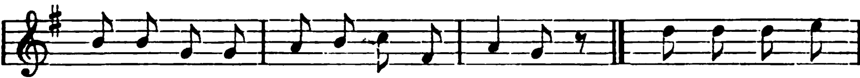
Vid orden „när hvar tar sin så tar jag min" upplöser sig hela ringen, och hvarje deltagare i leken söker sig ett par, hvarvid det gäller att vara så snabb som möjligt, på det att ingen må förekomma honom. Den som icke finner något par, blir „trålle" och får vara inom ringen, sedan denna ånyo slutit sig, så länge de andra sjunga visan till slut och sedermera ånyo från början till det tillfälle, då ringen upplöser sig.
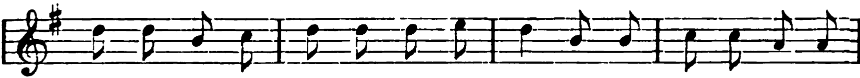
Deltagarnes antal måste vara ett uddatal.
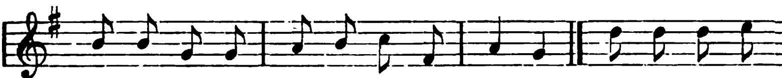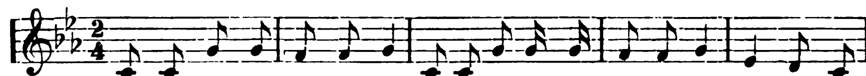

415.

a) Pärnå.

1. Stek-ta ha - rar, gödda svin, Tag i armen och sväng omkring. Sådan satt

til - jan un - der fo - ten, Stå rätt up - på skon, lägg e - mot 'en.

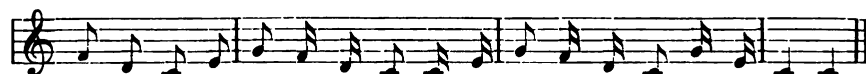
2. Dansa du med gubben din,
Så gör jag med gumman min.
Tiljan ligger o. s. v.

---

b) Borgå, Helsinge.

Stek-ta ha - rar, göd - da svin, Tag i ar-men och sväng omkring.

Til -jan lig - ger slät un - der fo - ten. Stå rätt up - på skon, lägg e-mot 'en.
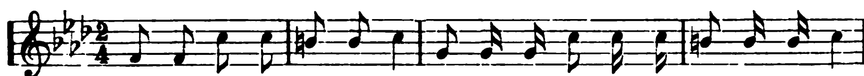

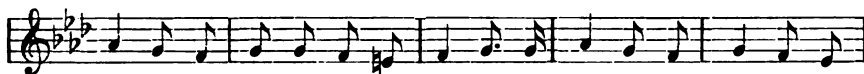
c) Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).
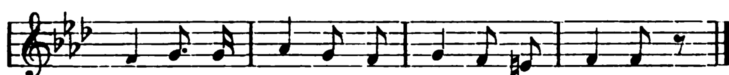
Stekta harar och gödda svin,
Tag i armen och släng hon in,
Tils hon ligger snedt under foten.
Ta rätt uppå skon, snedt emot.
Dansa du med gubben din.
Så går jag med gumman min,
Tils hon ligger snedt under foten.
Ta rätt uppå skon, snedt emot!

---

d) Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå, Lappträsk, Liljendal, Pyttis, Strömfors.*
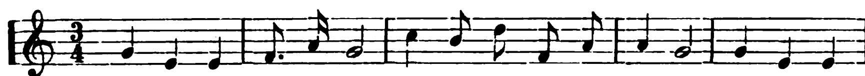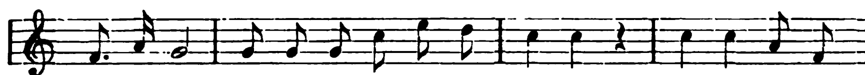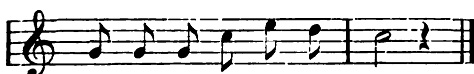

416.

Lappträsk (Ur Sv. lit. s:s saml.), Borgå, Liljendal, Pyttis, Pärnå, Strömfors; Esbo, Sjundeå.

417.
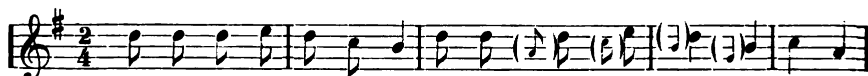
Borgå.

Stundom jag gick, stundom jag sprang,
Stundom jag såg hur skogarna brann,
Medan jag var i Rike.
Vinka en vink åt vännen din,
Be honom komma i kammaren in,
Bädda upp en säng,
Lägga sig däri,
Be lilla vännen lägga sig däri.
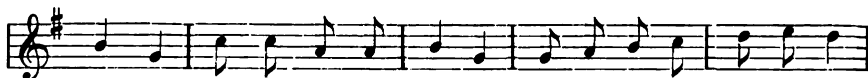
418.

Vid lekens början befinner sig en af de lekande utanför ringen. Efter fjortonde takten kommer han (hon) inom ringen, tar en flicka (gosse) i handen och svänger omkring med henne (honom) inom ringen till lekens slut. — På resp. ställen i leken nämnas dessa två personer med sina värkliga förnamn.
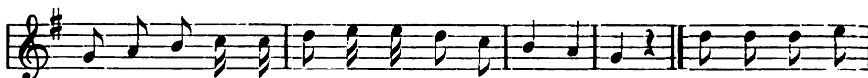
a) Lojo.
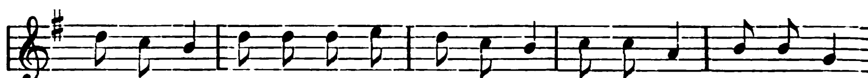

Sy-ster sy-ster Ed-la min, Släpp mig in i rin - gen! Nej nej,
(ädla)

sy - ster, in - tet hvad du ly - ster. In - te släpper jag dig in,

Förrn du sä - ger din kä-restas namn, hvad he-ter han? (Tomas, Tomas)
(hon) (Kajsa, Kajsa)

het-te han, Tolf gull-rin-gar ha - de han. Gick å - stad, Fick sej ja,
(hon) (hon)

Var så hjärtans gla - der. (Kaj-sa) tog sin knyp-pel - dy - na,

Sat-te sig vid fönstret. Men me - ra såg hon på (Tomas) lil - la,

Än hon såg up - på mönstret. Hå hå, du (Kaj-sa) lil - la, Hå hå, du

(Tomas) lil - la! Du är min och jag är din, Så län - ge le - ken va - rar.

b) Lappträsk, Liljendal, Pärnå, Pyttis, (Ur Sv. lit. s:s saml.) *Strömfors.*

Sy-ster syster Ed-la min, släpp mig in i ringen. Nej nej, sa syster,
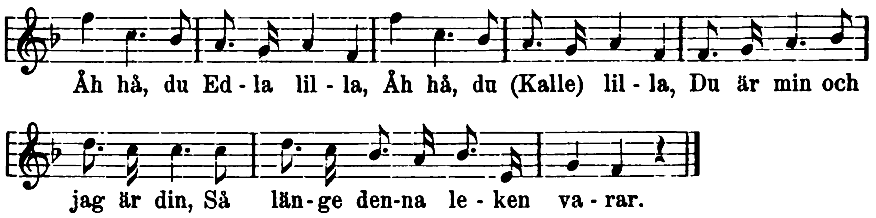
Gö - re hvad hon ly - ster. In - te släp-per jag dig in,

Förr än du sä - ger kä - re-stan din, Hvad he - ter han? Ett namn säges.

(Kal-le Kal - le) heter han, Tolf gullringar hade han, Gick åstad, Fick ock ja,

När han gick och fri - a. Ed - la tog sin knöppe-lin och sat-te sig vid

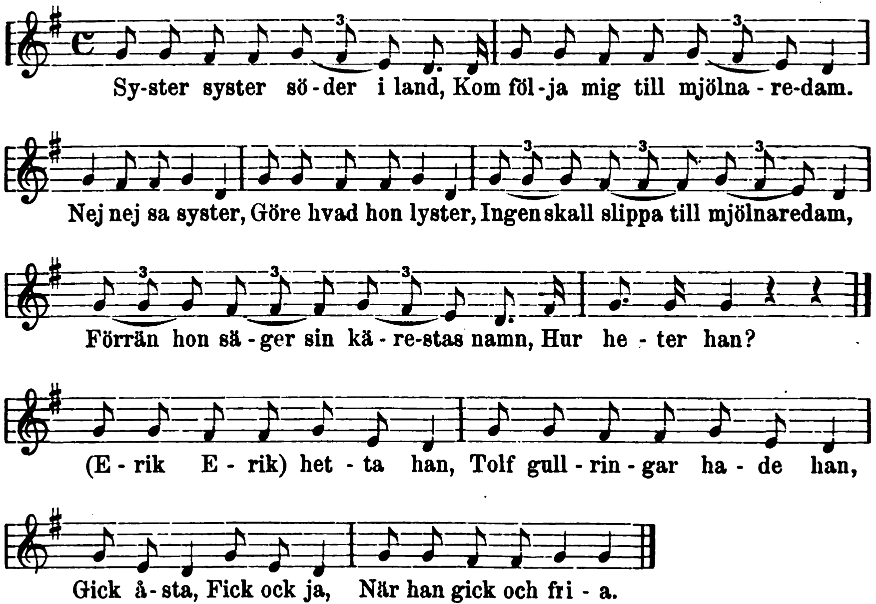
fönstret, Och mera såg hon på (Kalle) sin, Än hon såg på mönstret.

419.

(Jfr föregående nummer).

a) Lappträsk (Ur Sv. lit. s:s saml.).

a) Lappträsk (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Syster syster söder i land,
Kom följ mig till mjölnaredam.
Nej nej sa syster,
Göre hvad hon lyster,

Ingen skall slippa till mjölnaredam,
Förrän hon sagt sin kärestas namn,
Hur heter han?
(Anders) hafver nu (Anna) fäst
Med tolf gullringar och äppelgrå häst.
(Anna) skulle till kvarnen fara,
Hon hade en påse korn att mala.
När hon kom till kvarnen fram,
Så tappade hon sitt påsaband,
Och alla små grynen i sanden.
Skulle jag råda om (Annas) rygg,
Ja sku lära henne va snygg,
Nysta garn,
Vagga barn
Och plocka små grynen ur sanden.
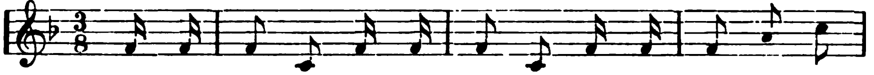
c) Borgå.
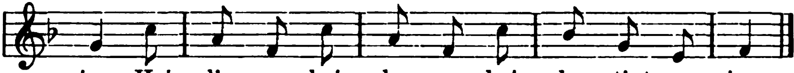
Syster syster, sölleri damm,
För mig öfver mölleri dam.
Ack ack ack, min syster,
Icke det mig lyster.
Ingen slipper fram
Genom mölnare dam,
Förrän han skall säga
Sin kärestas namn,
Ack hur heter han?
(Nu faller porten).
Och Kalle är med Edla fäst,
Tolf gullringar och äppelgrå häst.
Kalle skulle till kvarnen fara,
Hade en påse gryn att mala.
Släft an upp sitt påsaband,
Alla små grynena ut i sand.
Och när han då henne såg,
Skulle han lär enna vara snygg,
Brygga godt öl, baka godt bröd,
Nysta garn, vagga barn
Och plocka små grynen ur sanden.

420.

a) Lappträsk, Lojo.

Sjunges i snabb takt och lekes med stort lif. Först vid orden „Tag en annan“ sker ombyte af par inom ringen.

2. Dansa vackert, dansa vackert, dansa vackert som jag,
Hej lirum etc.

3. Dansa mera, dansa mera, dansa mera som jag,
Hej lirum etc.

---

b) Borgå, Pärnå.

1. Dansa varligt, men försvarligt
Med vännen du har.
Hej lirum, hej larum, hej lustigt som jag.

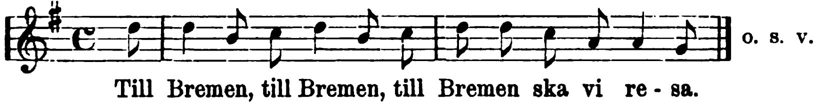
2. Dansa riktigt, men försiktigt
Med vännen du har.
Hej lirum o. s. v.

3. Tag en annan, tag en annan,
Tag en annan som jag.
Hej lirum o. s. v.
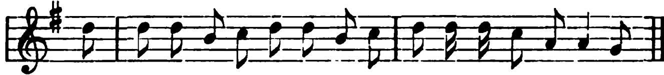
421.

(Jfr N:o 307).

a) Ö. N.
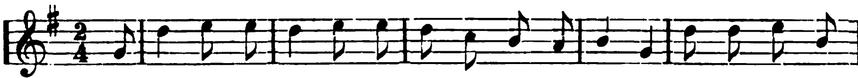

Melodin varierande i olika verser, ss.:

Allraförst så dansa vi, så hälsa vi på hvarandra.
Före dansen I med flickorna våra,
Efter komma vi med gossarna edra.
Allraförst vi dansade, så trampa vi på tå,
" " " så knepo vi i öra,
" " " så klappa vi hvarandra,
" " " så kyssa vi hvarandra,
" " " så taga vi afsked af hvarandra.

---

b) Borgå (Ur Sv. lit. s:s saml.).
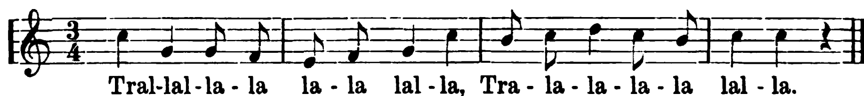

422.
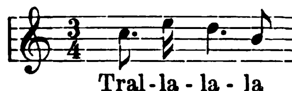
Niga Maja.

Lojo.

„Niga Maja“, som vanligen tages upp mot slutet af någon tillställning, då glädjen bland de unga står som högst och de gamla börja bli sömniga, lekes på följande sätt: Under framtrallande af melodin

en eller flere gånger, niger någon person (A) för en annan (B), som sitter i lekstugan eller något angränsande rum. B stiger upp, niger i sin tur för A, som vänder sig om och börjar, följd af B, som på ett eller annat sätt håller sig fast vid A, springa framåt. A stannar vid en tredje person C, niger för denna, som i sin tur stiger upp, niger för A, som vänder sig om och niger för B, som vänder sig om och börjar springa vidare, efterföljd af A och C. Vid framkomsten till en fjärde person D niger B för denna, som stiger opp, niger för B, som vänder sig om, niger för A, o. s. v. Leken kan fortsättas så länge deltagarne orka springa, niga och tralla. Enhvar, som anföraren niger för, är skyldig att stiga upp och deltaga i leken, och när alt är som det riktigt skall vara, så slutar man icke innan samtliga deltagare i tillställningen, unga och gamla, äro med i „Niga Maja“. Alla rum i hela lokalen besökas af den nigande och trallande skaran, som slingrar sig fram som ett långt band. Nigandet bör ske så snabt som möjligt. Under det man niger, upprepas takten

en gång för hvarje nigning. Under det man springer framåt, trallas den förat anförda melodin.

Uppställningen af en af 16 personer bestående „Niga Maja“ har således följande utseende:

O M K I G E C A B D F H J L N P

423.

Tri tru trenne.

Barnlek.

Ö. N.

En af sällskapet lägger sig med hufvudet i en annans famn. Alla andra sjunga nu *(a)*. Då smyger sig någon fram och sticker med fingret den liggande i hufvudet, hvarefter sjunges *(b)*. Den liggande gissar då t. ex. på Stina, hvarefter sällskapet sjunger *(c)* och så genast igen *(a)* o. s. v. Då den liggande gissat på rätt person, byta dessa två plats, och leken fortsättes så länge som behagas.

(a)

Tri tru trenne, Bu - di bu - di ben- ne, Hvem skall den - ne

ro - lig - he - ten än - de? En ut - af e - der skall sva-ra mig.

(b) *(c)*

Pip, hvem var det? (Sti - na) du sa, (Kal - le) de va.

(a)
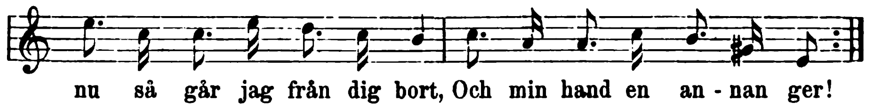
Tri tru tren-ne, Bu - di bu - di o. s. v.

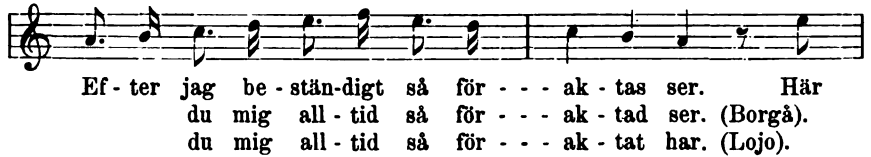
424.
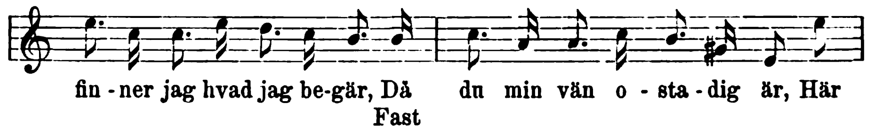
a) Borgå, Ingå, Lojo, Pärnå, Sjundeå.
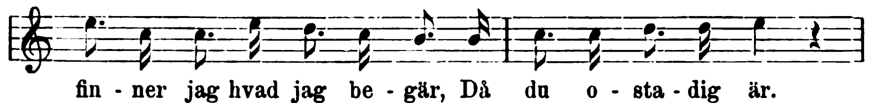
Tro ej Chlo-ris att jag är i di - na band så fast,

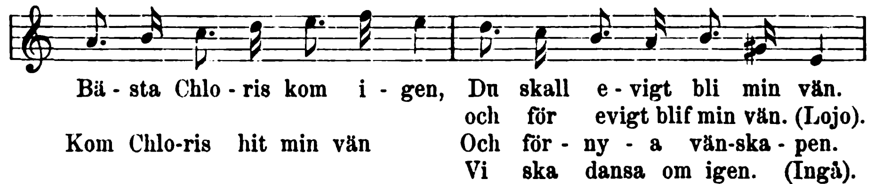
Att jag dem ej lö - sa kan hälst när jag vill. Se

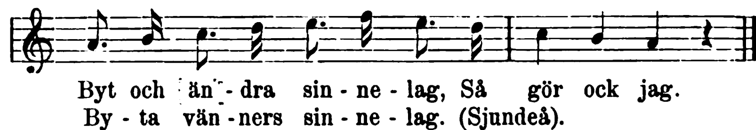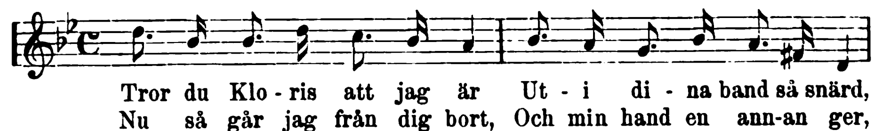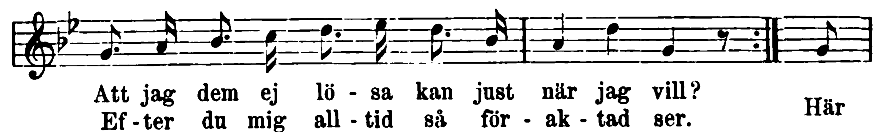

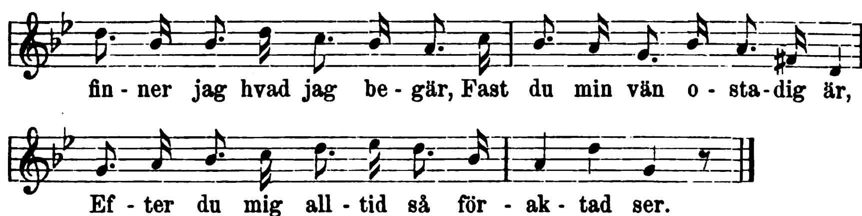

b) Ö. N. (Ur Sv. lit. s:s saml.).
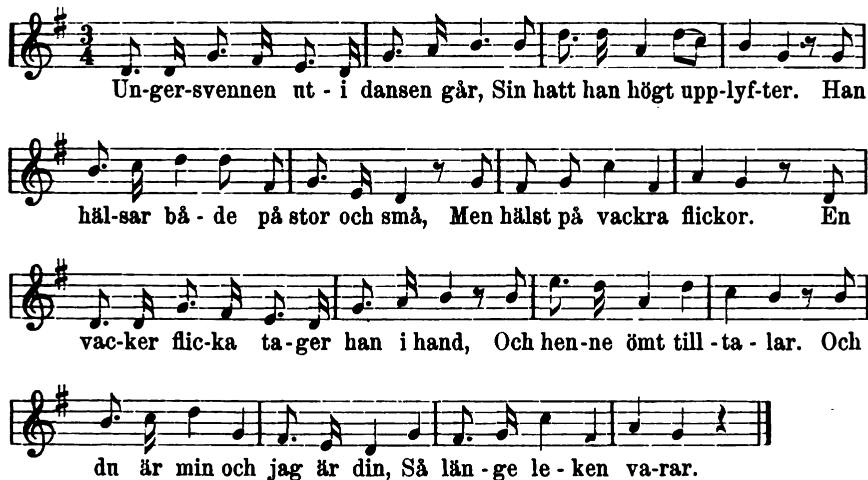

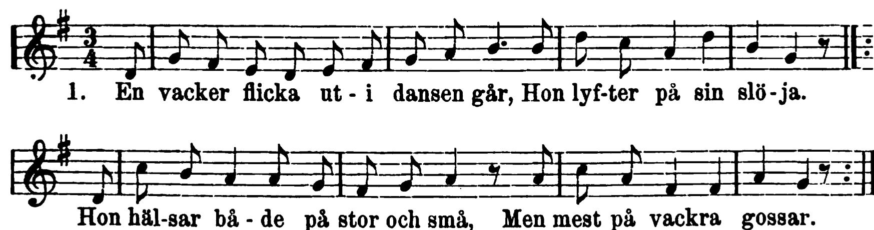

425.

a) Ö. N.

b) Borgå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

2. En vacker gosse tar hon i sin hand:
Låt oss förtroliga vara.
Du är min, och jag är din,
Så länge denna leken varar.

---

c) Helsinge.

1. Vackra jumfrun uti dansen går,
Hon lyfter på sin slöja.
Hon hälsar både på stor och små,
Men hälst på vackra gossar.

2. En vacker gosse tager hon i hand
Och honom ömt tilltalar.
Och du är min, och jag är din,
Så länge leken varar.
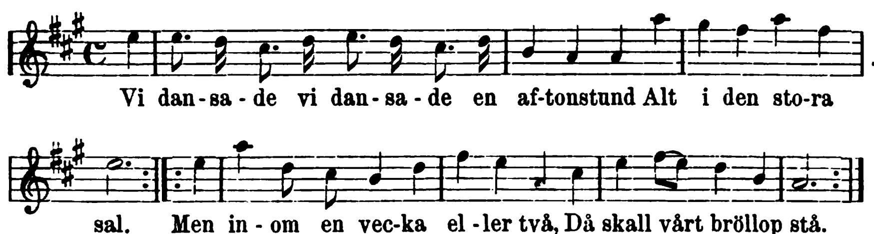
---

d) Borgå (Ur Sv. lmf:s saml.).

1. Och jungfrun hon uti ringen går,
Hon lättar på sin slöja.
Hon hälsar på både stora och små,
Men mest på vackra gossar.

2. En vacker gosse tar hon i sin hand,
Låt oss så roliga vara.
Jag är din vän, och du är min,
Så länge som denna leken varar.

426.

a) Borgå, Pärnå.
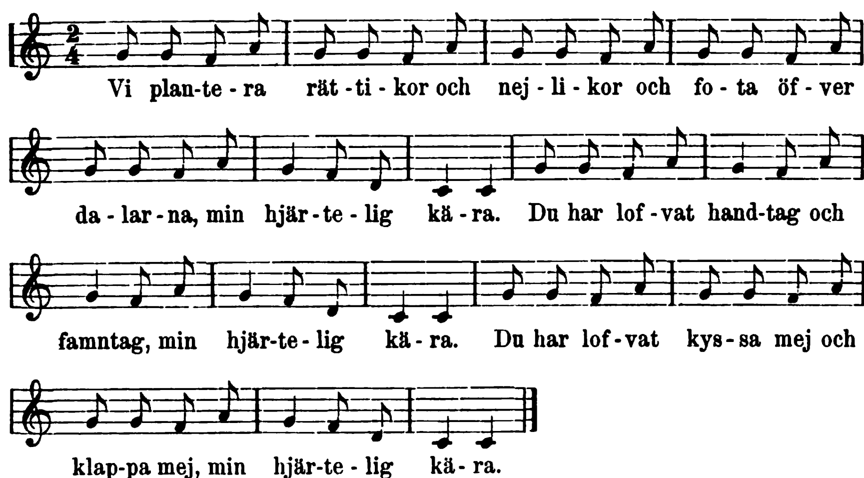

b) Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Vi hoppade, vi dansade en aftonstund,
Alt i en ljusan sal.
Men innan en vecka eller två,
Så skall vårt bröllop stå.

427.

Helsinge.

428.

Pojo.

Vi sku gå ut att fria,
Men vet om vi få ja ja.
Vi stå oss bra, vi stå oss bra,
Vi liksom alla de andra.
Jag skickar ut min lakej kej
Och ber dem komma till mej mej.
Uti mitt skåp, uti mitt skrin
Där hänger en korg för dej dej.
Gifver du mig nej nej,
Så ser jag snedt uppå dej dej,
Hvar gång jag om dig går,
Så ser jag snedt uppå dej dej.
Men gifver du mig ja ja,
Så blifver jag så hjärteligen glad glad.
Hvar gång jag om dig går,
Så hälsar jag: „god da' da'r".
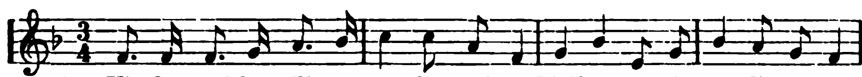
429.

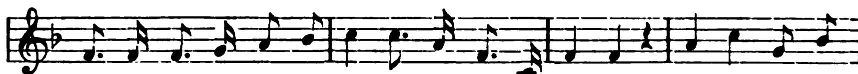
a) Helsinge, Lojo.
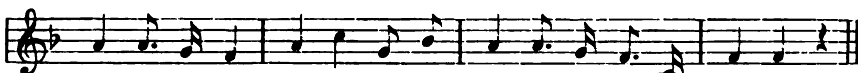
1. Vi ska stäl-la till en ro - - li - ger dans, Vi ska bin-da bå - de kro - na och krans I dansen. Hej hopp, en ro - li-ger dans, Hej hopp, båd kro-na och krans I dan - sen.

2. Vacker är du när du dansar och ler,
Vacker är du när du på din käresta ser
Du lilla.
Hej hopp, då du dansar och ler,
Hej hopp, då på din käresta du ser,
Du lilla.

b) Pyttis (Ur Sv. lit. s:s saml.), *Borgå, Lappträsk, Liljendal, Pärnå, Strömfors.*

2. Nätter är du, när du dansar och ler,
Nätter är du när du kärestan ser
Du lilla.
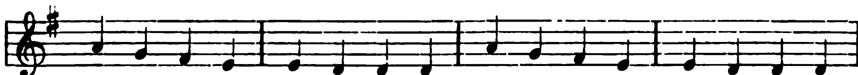
3. Fuler är du, när du super dig full,
Fuler är du när du faller omkull,
Du stora.
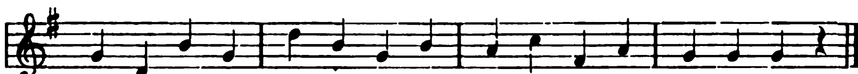
430.

Lappträsk.

Barnlek. Lekes så, att inne i ringen fyra personer genom att räcka vänstra handen åt hvarandra bilda ett hjul, som oafbrutet går omkring. Vid ordet „stampar“ stampa alla med foten, och vid „plipp“ o. s. v. klappa alla med händerna.
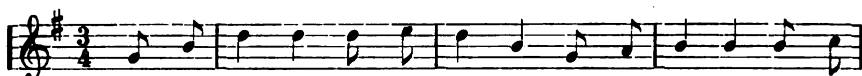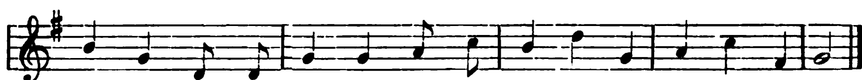

431.

Lojo.

Under förra delen af hvarje vers går ringen omkring såsom vanligt. Versernas senare del lekes med gester, hvilkas art framgår af ordalydelsen. „Körandet“ framställes så (v. 4), att enhvar fattar med båda händerna i sin granne, hvarefter alla springa framåt i takt med sången.

2. Vill ni veta huru bonden (tér) på åkern skär råg?
Se ni så så skär bonden (ter) på åkern sin råg.

3. Vill ni veta huru bonden (ter) på åkern tröskar råg?
Se ni så så tröskar bonden (ter) på åkern sin råg.

4. Vill ni veta huru bonden (ter) till staden kör sin råg?
Se ni så så kör bonden (ter) till staden sin råg.
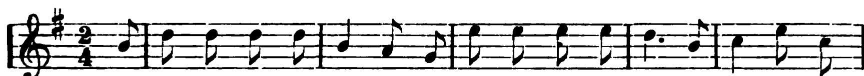
5. Vill ni veta huru bonden (ter) räknar pengarna han har fått?
Se ni så så räknar bonden (ter) sina pengar som han har fått.

6. Vill ni veta huru bonden (ter) efter arbetet hvilar sig?
Se ni så så hvilar bonden (ter) efter arbetet sitt.
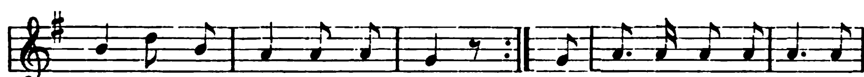
432.

Borgå, Helsinge, Lojo, Sjundeå.
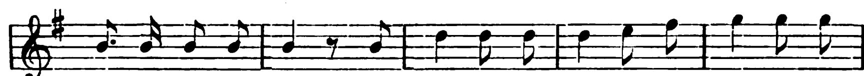
I början af leken rör sig ringen långsamt åt ena sidan. Nödiga gester utföras på resp. ställen. Först vid orden „Och se hvad jag hafver uti min hand" tar den som är inom ringen åt sig en kavaljer eller dam.
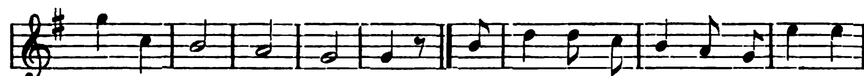

(Och) Vil-jen I nu ve - ta och vil-jen I för-stå, Hur landtmannen
Han såd - - de han såd - de han såd-de si så här, Och se-dan så
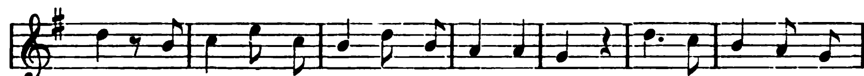

plö - jer sin å - ker och sår? Han stampa - de med fot, Han
hvi - la de han ar - mar - na. (Slog
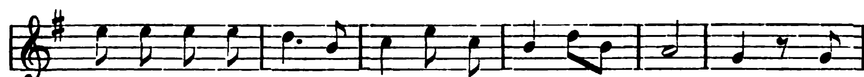

klap-pa- de med hand, Han svängde sig om, Se så gla-der var
hän-der-na i - hop)
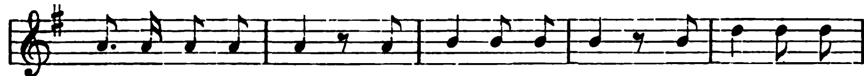

han Om som - ma - - ren. Och se hvad jag haf-ver ut - i min
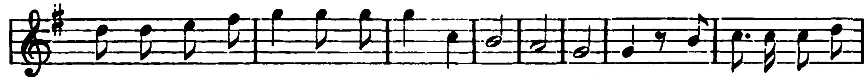

hand, Och se hvad jag haf-ver att fö - ra fram: En så un-ger och
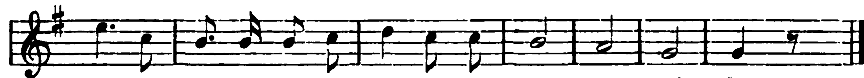

vacker ka - val - jer, Det syns nog up - på hans ö - - gon. Jag
(vac - - ker dam), (hennes)

hål-ler ho-nom kär. Det vet han så väl, Jag törs in - te
(henne) (hon)

sä - ga hu - ru vac-ker han är Om som-ma - ren. Jag låter honom
(hon) (henne)
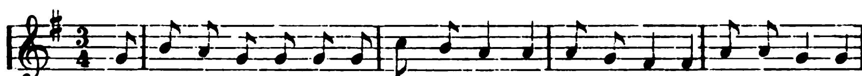

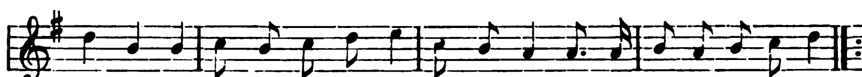
gå, Jag lå - ter honom stå, Tils en an - nan gång.
(henne)
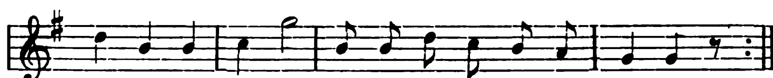
433.

(Jfr N:o 392).

a) Liljendal, Pärnå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

2. Nu ha vi dansat öfver bärg och backar,
Slitit ut våra skor och klackar.
Hej hopp, min lilla sockertopp,
Vi ska dansa till solen stiger opp.
Hej hopp min sköna,
Vi ska dansa i det gröna.

b) Borgå.
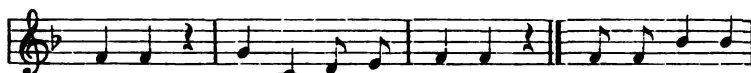
Visst är det litet skam stå i ringen,
Vilja dansa å int få ingen.
Ta en af dessa flickor (gossar) små,
Som så gärna i dansen vilja gå.
Hej hopp min sköna,
Vi ska dansa i det gröna.
Vi ska dansa öfver bärg och backar,
Slita sönder både skor och klackar.
Hej hopp, min sköna sockertopp,
Vi ska dansa till solen stiger opp.
Hej hopp, min sköna,
Nu ha vi dansat i det gröna.

434.

Allmän i hela landskapet.

Under hela leken afsjunges eller spelas (på fiol, piano etc.) följande melodi:

Denna lek kan man indela i tre delar.

1) De lekande ställa sig upp på följande sätt;

Gossar.		Flickor.
a		b
c		d
e		f
g	*	h
i		j
k		l
m		n
o		p o. s. v.

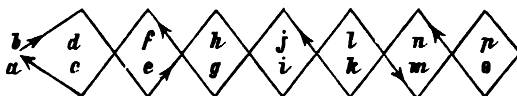
De bägge raderna skrida under raska fotstampningar några gånger fram och tillbaka emot hvarandra.

2) Det första paret (ab) tar hvarandra i hand och springer ett hvarf fram och tillbaka emellan de uppstälda raderna. Därpå går a till p och b till c, räcka dem högra handen och svänga ett hvarf omkring, hvarpå a och b mötas midt på golfvet (vid *) och svänga därstädes om ett hvarf. Därpå springer a till n och b till e samt svänga om med dem, samt därpå med hvarandra likasom förut. När raderna sålunda äro genomgångna, fattar a åter b i handen, hvarpå de höja upp armarna och springa, a utanför och b innanför såväl goss- som flickraden. Härunder huka raderna sig ned och klappa i hänhänderna i takt med melodin. När detta är värkstäldt, ställer sig paret ab nederst (efter paret op). — Samma procedyr upprepas, mutatis mutandis, af paret cd, som slutligen ställer sig efter ab, samt sedermera af alla öfriga par, tils ab åter står som det första.

3) Härpå närma sig goss- och flickraderna, och paren taga hvarandra i händerna. Det första paret (ab) kryper under armarna på det andra (cd), men lämnar utrymme för det tredje (ef) till en likadan rörelse under sina armar. Alla par följa efter på samma sätt. Nu fortgår växelvis ett krypande under det ena parets armar och framskridande öfver det andra, till dess paret ab hunnit längst ned i raden, hvarefter det byter om händer och fortsätter färden tillbaka på samma sätt. När alla par återkommit till sina ursprunpliga platser, är leken slut.

I stället för sistnämda tur (3) kan senaste delen af leken utföras så, att gossarna med sin högra hand fatta i flickornas vänstra och med sin vänstra hand i deras högra, hvarefter ett skjutande fram och tillbaka äfvensom samti-

digt ett avancerande, några par åt höger och andra par åt vänster, vidtager. Skjutandet fram och tillbaka sker så som denna figur anger:

Pilarna utvisa huru det första paret rör sig. Då alla par samtidigt på detta sätt äro i rörelse, företer det hela en högst oredig bild, men ordningen bör dock noga upprätthållas. Det är att märka, att alla par, utom naturligtvis ab, först avancera åt vänster till det ställe, där ab i början stått. Där vänder man och börjar avancera åt höger, tils man kommer till det ställe, där op i början stått, och så vidare. Leken är slut, när alla par återvändt till sina resp. platser.

435.

a) Lappträsk (Ur Sv. lit. s:s saml.).

1. Öppen står nu vår giftermåls-tullport,
Och alla så skola vi därigenom lunka.
Gubbar med käpp och gossar utan skägg.
Ingen slipper i dansen fram,
Förrän han sagt sin kärestas namn,
Hvad heter hon?

2. Matte och Lisa de bytte nu ringar,
Högt öfver jorden de unga sig svinga.
Tag ljuset i hand,
Tag bruden i famn,
Och för henne hem till ditt fädernesland.

b) Sjundeå (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Öppen stod under bärgande lucka,
Alla så vilja de därigenom krypa.
För ord och för ära i dansen vår kära.
Ingen slipper i dansen fram,
Förrän hon säger sin kärestas namn.
Hvad heter han?
(Svar t. ex. Axel).

Axel, Axel heter han,
Tolf guldringar eger han,
Gick åstad, fick ock ja,
När han gick ut och fria.
Hans bjällror de voro så klingande,
Hans hästar de voro så springande.
Tag bruden i famn,
Tag brudgummen i hand,
Så sker dig god lycka i allan land.

VII. Nyare religiösa och berättande visor.

436.

Lappträsk.

1. Ack ljuf-lig tid, när trän på marken bä - ra frukt, Och blad och blommor gifva lukt! Ack ljuf - lig tid, när fåg - lar ut - i sko-gen kvittra Och på sitt sätt lof-sjun-ga Gud! När blad och blommor glitt-ra, Och bär - - gen ge gen - - ljud.

2. När äpplen, bär och allehanda frukt
Med ljuflig smak, behaglig lukt
Oss växer här; när kalla vattnet rinner
Så klart, som vore det krystall,
Och mål för solen hinner
Ett skjul i ljufvan dal.

3. Ack ljuflig tid, är det ej ljuft att lefva här,
När man är fri från alt besvär!
Ack ljuflig tid; men ett bör vi grant märka,
Att döden alla gästa skall.
Kan det ej ängslen väcka
Och ända glädjen all!

4. Betänk det väl, hur vansklig tiden vara må,
Som kan så snart en ända få.
Betänk det väl: i dag är jag en herre,
I morgon är man kall i mun.
De större med de smärre
Ha fallit allan stund.

5. Rikedom och ståt och annat som här glittra må
Jag icke mera passar på.
Ja ej grannlåt, men alla gör han lika
Igenom sina skarpa skott.
Båd' fattiga och rika
Dem tar han alla bort.

6. Jag ej förstår hvad härlighet och fröjd försann
Man här i världen finna kan.
Jag ej förstår när himmelen allena
Hon evig är och blifva skall.
Det är dem ej till mena,
Ty där fins glädjen all.

7. Där hörs ej gråt, ej sjukdom, pest och dyran tid,
Ej krig och örlig, fäjd och strid,
Ej klagolåt, men där fins fröjd och gamman,
Samt ljuflig sång med klar musik,
Den Gud ger allesamman,
Som tror uppå hans son.

8. Ack himmels fröjd, där portar utaf pärlor är,
Grundvallen utaf stenar skär!
Ack himmels fröjd, är jag af sorg betungad,
Så gläds jag när jag tänker på
Hvad glädje, fröjd och hugnad
Guds barn där skola få.

9. Ett ljufligt stånd, där Herrens ljus ett tempel är,
Ej sol, ej måne lyser där;
Ett ljufligt stånd, där lifvets brunn den klara
Från Gud och lammet rinna må.
Och lifvets träd det rara
Uppå dess gator stå.

10. Lef alltid så, att du må denna lust och fröjd
En gång må få i himmels höjd.

Lef alltid så, ej någon lust vi finne
På denna världens vida rymd.
Vår lefnads bästa timme
Är i dess nöd och sorg.

437.

Strömfors.

1. Ack ljuf-li-ga ti-der, hvar gång jag tän-ker på, Alt hu-ru som min för-ra lef-nad har va-rit, Ty e-der, un-ga flickor, jag nu til-lå-ta må, Ni som så li-tet han er-fa-rit. Och ni som så nät-ta och gran-na mànde gån-ga, All-tid så vänten I på fri-a-re så mån-ga. Så gjor-de jag den ti-den jag var ung, Så gjor-de jag den ti-den jag var ung.

2. Den tiden jag var unger, så var jag så grann,
Med lintyg och slissing med urringade ärmar.
Strumporna voro färgade med rödaste cochenilj,
Och skorna med krusiga kanter.
Eja på mössan, med band på kullen,
Flammiga kjorteln med skoning under fållen.
Så nätt och stolt man alltid mànde gå.

3. Och dagarna gick jag på åker och äng,
Och gjorde mina sysslor som vanligt var att göra.
Händer och fötter de gingo uppå mig,
Som ett par lärkovingar.
Åtrar och kvällar jag spann på min slända
Så fint som ett silke hvarendaste ända,
Och ungkarlar kommo och sågo därpå.

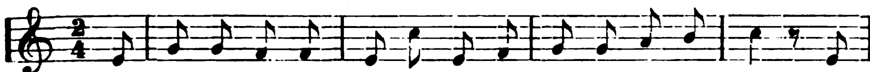
4. Och spinna och väfva det kunde jag alt väl,
Och alt för min snällhet fick jag bondhustru blifva,
Fast jag var födder utaf ringa stånd,
Och därtill en fattig bondpiga.
Nu får jag tralla i dagarna alla,
Nu har jag fått båd' pigor och drängar att befalla,
Lycklig är den som så hittar på.

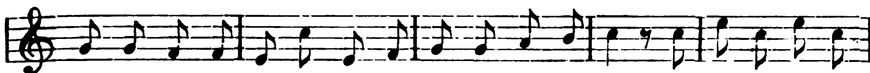
5. Nu är jag gammal och orkar intet mer,
Ty ålderdom och bräcklighet ha tagit öfverhanden.
Och världen är så besvärlig för mig,
Ehvart jag mig viker eller vänder.
Nu passar mig bäst uti spiseln att sitta,
Ock stundom i fönstret på väderleken titta.
Och risgryn i grytan, dem kokar jag bäst,
Men tobak och pipa det roar mig mest.

438.

Borgå, Helsinge, Pärnå, Sibbo, Ö. N.

a) Helsinge.

2. Mitt vackra barn, hvad heter du?
Säg mig ditt ljufva namn!
Kom här och sätt dig bredvid mig
I skogens blomsterfamn,
Så skall vi talas vid en stund
Förtroligt i den gröna lund!
Fradi o. s. v.

3. „Mitt namn är Elin, men jag får
Ej längre dröja här,
Ty dagens sol ren nedergår,
Och jag måst plocka bär
I korgen, den jag har af mor,
Som väntande i hyddan bor.“

4. „Ack Elin, ingen flicka söt
Så skön som du jag sett.
Kom hvila vid mitt öppna sköt,
Jag beder blott om ett:
Gif mig en enda, liten kyss,
Var icke rädd att någon lyss.“

5. „Nej nej, jag svurit har vid Gud
Att ej en kyss ge bort,
Förr än den dag jag skall stå brud,
Och det sker innan kort.
Och då skall Gustaf hafva den,
Som alltid var min barndomsvän.“

6. „Hvad du är barnslig, god och from,
Som sådant jollra kan!
Tro ej din Gustaf vet härom,
Ej häller någon ann.
Du skall få penningar — se här.
Låt mig blott få hvad jag begär!“

7. „Nej nej, mig lockar ingenting
Af silfver eller guld.
Det hjälper ej för samvetskval,
För evigt spe och skuld.
Ett fräjdadt bröst är mera värdt,
Det har jag i katkesen lärt.“

8. „Bedraga vill jag intet dig,
Hör hvad jag säger nu:
Till slottet skall du följa mig,
Där skall du bli min fru.
Af pärlor, silfver skall du få,
Långt mera, än du kan förstå.“

9. „Nej nej, mig lockar ingenting,
Af silfver nog jag har,
Ty vet, att en förlofningsring
Jag fick sen några dar
Af Gustaf, som jag älskar ömt,
Den har jag vid mitt hjärta gömt.“

10. „Hör, liten Gustaf fattig är,
Ett torp jag honom skänkt,
Men heligt inför Gud jag svär,
Du har min ära kränkt,
Ty torpet tager jag igen,
Lef då i sorgen med din vän!“

11. „Gör som ni vill, jag lefver säll,
Fast under snö och is.
I ödemarkens hvälfda tjäll
Jag söka skall min spis.
Blott jag vid Gustafs sida får
Framvandra mina lefnadsår.“

12. „Ej hjälper smicker eller hot,
Ty vet i alla fall,
Att om det än skall ske med knot,
En kyss jag taga skall
Och till mitt hjärta trycka dig,
Förrän du slipper ifrån mig.“

13. Jo pyttsan — med en sidovink,
Af Elin skänkt till svar,

Hon kastade sin korg och gick —
Med den stod herren kvar.
Han suckar då: „Ack, narr är den,
Som gäckar kvinnan troheten.“
Fradirallallej, fradirallallej,
Fradirallallallallej.

b) Melodi från *Ö. N.*

En her-re-man så stolt och båld Han ha-de tun-nor guld, Och
fle-re hemman i sitt våld, Fick se en flic-ka huld, Bland
parkens stammar van-dra-de, Han ta-la-de till hen-ne så: Fra-di-
ral-lal-lej, Fa-di-ral-lal-lej, Fa-ral-lal-lal--lal-lej!

439.

Borgå, Helsinge, Pärnå, Strömfors, V. N., Ö. N.

1. En vi-sa vill jag sjun-ga från Sverges nor-ra gräns, Som
Norges fjäl-lar grå
ny-ligen har händt sig upp i norden. En ung och rasker dräng, Som
mördat har sin vän Alt för en så-dan kär-lek här på jor-den.

2. I nittonde året en afton han gick ut
Bland andra granngårdsgossar sig förnöja.
De togo hvar sin mö,
De rodde öfver sjö,
Och hastigt båten öfver vattnet flöjde.

3. Men när han kom till vännen sin, så slapp han intet in.
Så började han svärja utaf vrede.
Han sade: „Ack låt upp,
Och sedan vill jag gå,
Blott jag får se först hvem du har där inne“.

4. Hon svarade och sade: „Int har jag någon inn,
Men jag är eljes trötter och sömnig.
Men kom en annan gång,
Då skall du slippa in.
— — — — — — — — —“.

5. Han sparkade på dörren, och den gick genast upp,
En yngling han för sina ögon skåda.
I famnen hos sin mö
Han honom sitta såg —
Då fick han ett förfärligt sinne.

6. Så gick han ut i farstun, en yx han hitta där,
Och utan skäl han mördade dem båda.
Med tvänne hårda slag
Han lifvet af dem tar,
Men ack, en sådan dom som honom väntar!

7. Han började att gråta och ville då gå ut,
Men dörren stängdes af de andra gossar.
Så vände han sig om
Och genom fönstret sprang,
Och ned till stranden, lilla båten lossar.

8. Så tog han fram sin krita och skref på båtens stam:
„Adjö, farväl, jag vill ej längre lefva.
Min vän nu döder är,
Och ingen har jag kär,
Ty endast jag för synd och dom måst bäfva.“

9. Så kastar han sitt unga lif i böljorna de blå,
Med hopknäpta händer han beder:
„För tidig är min graf,
Efter glädje får man sorg,
Alt för en sådan kärlek uppå jorden.“

440.

Om tal i skriften.

Ingå.

1. En vi - sa vill jag sjun-ga om tal i skriften fins. Om du det vill be-grun-da, be - trak-ta, lär och mins Dess kraft och in - ne-håll, Hvad hon kan in - ne - bä - ra, Hon går alt upp till tolf.

2. En Gud allting regerar, en tro, en salighet,
En frälsare Jesus kära, ett dop i lifsens ord,
En himmel rund och klar, en sol världen upplyser,
En sista domedag.

3. Två människor på jorden, två taflor Gud utgaf,
Två testament' i orden, två ljus på himlen klar,
Två namn har Jesus Krist, två naturer äro i Kristo,
Två vägar är för visst.

4. Tre personer i Gudomen, tre artiklar uti tron,
Tre änglar uti Sodom, tre patriarker from,
Tre världsens hufvudstånd, tre kvinnor gick till grafven,
Tre män i eldenom.

5. Fyra evangelister, fyrahanda slags jord;
Fyra äro årsens tider, fyra profeter stor,

Fyra väder till är, fyra ock elementer,
Fyra ock monarker är.

6. Fem äro Moseböcker, fem sinnen människan har,
Fem äro lärostycken, fem Kristi sår det var;
Fem bröd, femtusen män, fem konungar upphängdes,
Fem finger på en hand.

7. Sex dagar Gud alt har skapat, sex barmhärtighetens värk,
Sex stenkrukor i Kana, sex dagar gör ditt värk;
Sexhundratusen män, sex blef mörkt i all land,
Sex alnar i Goliaths längd.

8. Sju dagar i veckor alla, sju böner i Fader vår,
Sju ord månd Jesus tala, sju under i världen står;
Sju öfveränglar kär, sju Helga andens gåfvor,
Sju ock planeter är.

9. Åtta i englakoren, åtta i Noe ark,
Åtta saligheter stora, du full väl märk!
Åtta dagar så god' var Frälsaren Kristus,
Då Han utgöt sitt blod.

10. Nio månader så vida låg Han i sin moders lif,
Nio månde Jesus kvida: Gud har förlåtit mig;
Nio gaf Han upp sin an', nio var bönestunden,
Det du väl märka kan.

11. Tio fäder för floden, tio bärg du väl märk,
Tio äro budorden, tio som gör dess värk;
Tio spetälske män, tio jungfrur omtalas,
Tio kom ej igen.

12. Elfva i örtagården försakade Jesum Krist,
Då Han den trogna vården gaf sig ut för din brist;
Elfva till bordet satt, då Han deras otro straffar,
Och dem förkastar platt.

13. Tolf de mindre profeter, tolf äro apostla tal,
Tolf äro ädla stenar, tolf Israels släkter var;
Tolf månar i ett år, tolf äro dagsens stunder,
Tolf Kristi läroår.

441.

Liljendal.

1. En - fal - dig - he - ten ly - ster ock - så sjun - ga, När hon för glä-dje ej ti - ga kan. Och fast hon har en o - lär - der tun - - ga, Går hon dock med sitt lal - lan - de fram.

2. Stundom är här någorlunda möjligt,
Och alt tycks gå lidsammeligt;
Men stundom är här så bedröfligt,
Att man ej vet hvart man skall vända sig.

3. Men aldrig får man vara nöjd med synden,
Ty på henne är Gud alltid vred,
Och vill man ständigt segla efter vinden,
Träffar man ej rätta segelled.

4. Vi få här se medan vi här vandra
Olika saker på många sätt.
Vi kunna ej uppå något klandra,
Utan tillstå, att det är så rätt.

5. En riker går här med kläder raska
Och med sin gyllene ting så fin.
En fattig sitter uti stoft och aska
Med många tårar i ögon sin.

6. Och har den rike ett kärligt sinne,
Och den fattige ett förnöjsamt mod,
Att de bära det i ständigt minne,
Till att vara mot hvarannan god,

7. Då skola de engång få bo tillhopa
Uti det land, där ingen fattig är,
Och med fröjd Guds lof utropa
Förutan möda och besvär.

8. Rikedom fördömer ingen,
Och fattigdom ingen salig gör.
Det kommer an uppå bägge tingen
Huru man därmed sin lefnad för.

9. Sol och måne väl skön månd vara
Och lysa vackert på firmament,
Men aldrig äro de än så sköna
Som Guds ord, det han oss själf har sändt.

10. Och unga furstar och höfvitsmänner
De ä' väl rika på denna jord,
Men om man sätter dem all' i sänder,
Väga de ej upp emot Guds ord.

11. Zions folk uppå Zions gränder,
Zions stad, den ljufva by,
Där fins glädje förutan ände,
Där en främling kan lefva trygg.
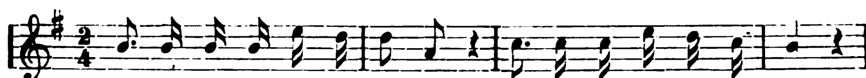
12. Guds folk har en rolighet att vänta,
Fast den än en tid tillbaka står,
Den de dagligen bör efterlängta,
Den med tiden de visst säkert får.

13. Har du engång vunnit Herrans nåde
Och därmed bedit världen fara väl,
Han hade frälst från så mycken våde,
Så håll då an till din lefnads kväll.
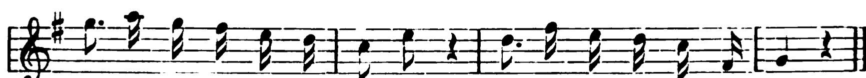
14. Upp min själ, upp min mun och tunga,
Upp alla krafter hvad jag förmår!
Vi kunna ej det minsta sjunga,
Huru det i himmelen tillgår.

442.

Lappträsk.

1. Hvarför kla-gar du mitt hjär-ta? Hvarför den-na smärtans sång?

Skönt är det-ta ny - a lan-det. Hvad kan mig väl fe - las här?
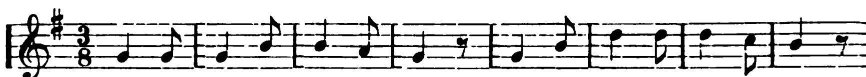
2. Hvad mig felas att jag klagar:
Öfvergifven jag nu är.
Till mitt hemland vill jag åter,
Där jag förr så lycklig var.

3. Ingen skyddar mig som främling,
Ingen räcker mig sin hand.
Ingen går mig trygt till mötes,
Såsom i mitt fosterland.
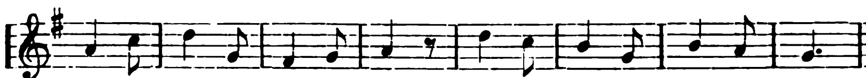
443.

Sjundeå och Strömfors.

(Visans författare uppgifves hafva varit bonden Hans Björk i G:la Karleby).

1. Hvarmed skall jag trö - sta mig? Up-på Her-ren vis-ser-lig.

Fast-än ti - den gör sig lång, Vän-tar jag dock slut en gång.

2. Jag till världen födder var
Till stor möda och besvär.
Min' föräldrar ringa var,
Fattig både mor och far.

3. Knapt jag fylt halftannat år,
Innan olycksbördan svår
Slagit på min ögonblick.
Blind jag utur vaggan gick.

4. Strax därpå min far och mor
Dödde bort. Min sorg blef stor.
Deras börda lossa af,
Min fick jag behålla kvar.

5. Sen jag flyktat af och an,
Noaks dufvan lik försann.
Men när hon led nöd och brist,
Kom hon då till arken sist.

6. Tänk, hvad glädje skall jag ha,
Som slik börda måste dra?
Ingen är som hjälper mig,
Utur nöden jag är i.

7. När du ser en sådan man,
Som är plågad af Guds hand,
Tänk att det har varit lätt,
Risa dig på samma sätt.

8. Fängslet öppnas väl en gång,
Fången slipper ur sitt tvång.
Uppå mörker blifver ljus
Engång uti himlens hus.

444.

Brudvisa.

Pärnå.

Mel.: *Kom Helge ande.*

1. Hvem är nu glad om icke jag,
Som hunnit till min hedersdag,
Den jag så länge väntat har,
Alt sedan sexton år jag var!

2. Nu märker jag att det är sant:
Hufvudet klädes rätt galant
Med krans och krona, hår och tur,
På kroppen sättes brudeskrud.

3. Nu märker jag att jag har hopp
Mitt jungfrunamn att säga opp.
I morgon innan jag uppstår
Jag fru ell' hustru heta får.

4. Så löna kärleksguden god
En dygdig flickas tålamod,
Att hon omsider säga kan:
„Nu har jag fått min egen man!"

445.

Brudsång.

V. N.

1. I himmelen ett bröllop är,
Det aldrig ändas såsom här.
Den mängd af brudar, som där är,
Få vara utan alt besvär.

2. För Jesu dyra bröllopsdag,
Då Han led kval och hårda slag,
Får jag ock vara bruden Hans
Och bära då en helig krans.

3. En jordisk krona jag nu bär,
Påtagit den med stort besvär:
Det Herren Gud har mig befalt,
Som själf åt mig en maka valt.

4. Nu knutit är det starka band,
Som ingen nu upplösa kan.
Förrän döden skall oss skilja åt
Med jämmer, sorg och mycken gråt.

5. Se denna kronan som jag bär,
Hon lyser här mycket klar,
Men själens krona lyser mer,
Fast man på jorden den ej ser!

6. Den kronan, som min Jesus bar,
Hon ej af guld och silfver var:
Den lyste med en annan glans,
Den var Hans egen törnekrans.

7. Tung var den kronan, Jesu god,
Förgyldes med ditt eget blod.
Bloddroppar såsom pärlor röd,
Bestänkte den uti din död.

8. Tack för brudgåfvan Jesu kär,
Den du nu till oss bägge bär.
Din kärlek är det som vi få,
Hjälp att vi den förvara må.

9. Gif nåd att lefva som sig bör,
Att ingen af oss evigt dör!
Att ej på bördan lägga sten,
Gif städse oss en kärlek ren.

10. Ett litet paradis oss gif,
Och med din nåd städs hos oss blif!
Välsigna oss till själ och kropp!
Alt under lifvets korta lopp!

11. Jordens brud jag varit har
Så litet och så korta dar;
I himlen får jag ständigt gå
Med skruden, som jag där kan få.

12. I brudakläder faren väl,
Ej kläda kunnen I min själ.
Farväl ock kära krona här!
Dig aldrig mer jag nu begär.

13. Att jag glädjekronan bar,
Jag glömmer ej i all min dar,
Men önskar mer i samma fröjd,
Då jag får gå till himlens höjd.

14. Låt mig då blifva bruden din
Älskvärda Jesu, brudgummen min.
Din fästningsring jag på mig bär,
Haf mig de ömma lika kär!

15. Lär oss att lefva dig i lag,
Att vi ock städs på domedag
Få stå på högra sidan din,
Gå så i brölloppssalen in.

446.

Grefvens hemresa från maskraden.

Ingå.

1. I sö - ta - ste söm-nen ar - be - ta - ren låg, Då
gref-ven for hem från maskra-den. Han hölt med sin sjäs, då
fram-för sig han såg En tär - - na, som smög sig ur sta-den.

2. „Hvad vacker gestalt och hvad skick i dess gång!
En oskuld, det blir mig ett byte!
Hon far som en fläkt sin förmyndares tvång,
Den arma; här flyr mig mitt byte!

3. Här syns ingen älskares räddares spann,
Välan, på min sadel hon klifve!
Och om hon så foga och skicka sig kan,
Hon sommaren ut hos mig blifve.

4. Ty skifta om byte gör öckel till slut,
Ty sällskap behöfs äfven hemma.
Förgäfves hvar dag jag på nöjen far ut,
Hvar afton jag saknar min Emma.

5. Men borta, men borta, en dåre må se,
Med fåfänga blickar tillbaka:
Då nya behag nu framför mig sig ter,
Så nära att plocka och smaka.

6. För alla de tusende sköna jag kyst,
Jag än ville kyssa dig ensam.
Hvi kom du ej till mig och njöt hos mig tröst,
Alt annat utom namnet gemensamt?"

7. Så talte den rika förförarn för sig,
Och sakta den okända följde.
Hon vek af åt skogen en obanad stig,
Där björklöfven hängande döljde.

8. Han ropar, hon hör ej, han vinkar, hon går,
Han bandt vid en stubbe sin fåle.
Han trängade sig genom tistel och snår,
Han kom till ett hjul och en påle.

9. Där står hon så hemskt med det knyte hon bär,
O himmel, af blodiga linne!
Han stelnar af fasa, ej viss om hon är
En hamn eller från sina sinnen.

10. Hon ser på sin börda orörlig och stum
Och lägger den hastigt i sanden.
Hon söker ett skydd af en buske, ett rum,
Och gräfver en grop där med handen.

11. Dit bär hon sitt svepe och kysser det se'n
Och hjärtligt på armarna väger:
„Ligg stilla mitt barn, sof sött här i frid,
Här skall ock din mor få sitt läger.

12. Sof här utan vagga, du barn utan namn,
Hit vräkt från all mänskelig hydda:
Du grät blott en gång, du grät i min famn,
Då slog dig den hand dig bort skydda.

13. Sof sött uti jorden och vandrar'n ej skräm, *)
Jag yppar nu själf hur du dödde.
Hörs domarn i skyn, då först uppstå och stäm
Den fram, som till offer dig födde.

14. Sof lugnt i din graf, jag försonar mitt brott,
Hos människor under en bila:
Och fast du ej dog i kyrkogårdens stoft,
Skall himmelen välsigna din hvila.

15. Sof sött du oskyldiga, slumra i frid!
Din moder i stället skall vaka.
Hon brännes till aska, hon gräfves ej ner
Och måste sin hvila försaka.

16. Hvar kväll skall jag uppstå och vandra omkring
Och följa din far i hans löjen.
Strö droppar af blod i hans danserskors ring,
Och blanda min gråt med hans nöjen!"

17. Nu grefven, som stått lik en bild utaf skräck,
Skrek „Emma" på knä framför henne.
Hon sjönk i hans armar, hon röres ej mer,
Där står han emellan de tvänne.

18. Där stod han och hölt i den andlösas änn',
Och ser på den späda i jorden;
Han blir sökt af sitt folk och funnen igen,
För lifstiden vansinnig vorden.

---

*) Folktron föreställer sig, att vid dylika ställen spökar det. „Utbølindjin lätər bør se". Hans läte är än som ett fårs bräkande, än som ett barns skrattande eller hällre gråtande. Vanligen säges han först skratta och sedan gråta.

447.

Den blinde harpspelaren.

Liljendal.

1. Jag vid min har-pa sjun-ga vill en me-lan-ko-lisk sång,
Ty sömnen från min' ö-gon flytt, och nat-ten är så lång.

2. Och den, som var mitt enda stöd, som var min enda tröst,
Som delade med mig sitt bröd, tog Herren till sig opp.

3. Ty lifvet tungt och ledsamt är. Min vandring är så svår,
Ty jag har varit blind och lam i många Herrans år.

4. Och när jag ledsen var och grät, så tröstade hon mig,
Och när jag bad, så bad hon med både för mig och sig.

5. Och när en kristlig vandringsman på denna vägen var,
Så gaf han mer för Emmas skull åt hennes gamle far.

6. När kvällen kom jag slumrade vid hennes hulda barm,
Mitt trötta hufvud hvilade på hennes mjuka arm.

7. En dag med harpan i min hand jag vid en landsväg satt,
Jag spelade, men Emma sjöng, och hennes röst blef matt.

8. „Hur' mår min Emma?" ropte jag. „Jag känner ej din röst".
Ditt trötta hufvud hvilade vid fadrens ömma bröst.

9. Där stod jag tyst den långa dag och väntade så ömt,
Och tänkte när hon vaknade få höra hvad hon drömt.

10. Där stod jag tyst och tordes ej det minsta röra mig.
Jag hviskade: „Sof sött mitt barn, jag skall ej störa dig".

11. Det blef så kallt mot aftonen, men Emma sofd' ändå,
Jag rörde sakta hennes arm: „Kom Emma, låt oss gå!"

12. Men ack, dess arm hon var så stel, och hennes hand så kall,
Ty hennes hjärta stilla stod och hennes dag var all.

13. Jag skrek: „O ve mig, arme man, min dotter är nu död!
Ty jag är blind och kan ej gå förutan hennes stöd.

14. Emma, Emma, o mitt barn! Hur kan du lämna mig
Allen' i denna vida värld, allena utan dig!"

15. Och vintern blef så bittert sträng och stormen ökte sig,
Och jag, jag hade ingen mer, som brydde sig om mig.

16. Där stod jag arme gamle man, en gammal tröstlös far
Och talade min dotter till, men fick ej något svar.

17. Där stod jag darrande af köld med harpan i min hand
Vid sidan af min dotters lik uti ett okändt land.

448.

Lappträsk, Lojo, Pärnå, Strömfors.

Pärnå.

1. Med sorg-sen ton jag sjun-ga vill, Om ett för-fär-ligt un-der, Du som det hör, märk no-ga till, Och mins det al-la stun-der! I Li-bau by vid Pe-ne strand, I Pom-me-ren det ty-ska land, Skall sa-ken va-ra hän-der.

2. En fattig bonde bodde där, Och barn han hade många,
Som gjorde honom stort besvär, Om bröd han nödgas gånga,
Men älsta dottren af sin far Samt mor och syskon afsked tar,
Och ger sig bort att tjäna.

3. Den samma kände icke sig, Se'n hon sig själf fick råda,
Men rusad' oförsiktelig' I kropps- och själavåda,
Ty all sin lön hon kunde få, Till prakt och ståt det skulle gå,
Och till högfärdig lefnad.

4. Husbonden sade: „Piga kär, Låt sådant högmod falla:
Betänk af hvad för folk du är, Hvad kan man dig väl kalla?
Blir något öfrigt af din lön, Så gif din far, det är min bön!
Han tigger ju sin föda.“

5. Hon svarte: „Jag är ung och skön, Men granna kläder felar,
Hvad vill förslå min lilla lön, Om jag med far min delar;
Som andra skall jag klädder gå, Ej något tar jag någon från,
Men själfver det förtjänar.“

6. En tid därefter hände sig, Att gamla fadren dödde,
Då modren, som sig ömkelig På käpp och krycka stödde,
Bad dottren, som var tämlig rik Till grafven hjälpa fadrens lik,
Som barnslig dygd befalte.

7. Hon hade då på fjorton år Sig mycket godt förvärfvat,
Om hon med högdoms synden svår Guds gåfvor ej fördärfvat.
Hon sade: „Det går mig ej an, Begraf'en hur I vill och kan,
Men jag mitt mynt ej skingrar.

8. Jag bör på nästa marknadsdag Mig nya kläder köpa:
Ej gagnar det mig då att jag Därtill om lån skall löpa,
Hur jag går klädder hvar man ser, Stor sak hvad graf man gubben ger,
Ej någon därom sköter.“

9. Då hennes fru slik hårdhet såg, Hon mera ädelt tänkte,
Barmhärtig i sin hela håg, Hon mat och pengar skänkte,
Hvaraf den arma kvinnan då, Hugsvalad, månde genast gå
Sin döda att begrafva.

10. Till fadder pigan bjuden blef, Hon därför sig väl prydde;
Gaf Gud och dygden skiljobref Och högmodsandan lydde.
Dess fru gaf henne tvänne bröd Att ge sin mor, som led stor nöd,
Och sådan hjälp behöfde.

11. När hon ett stycke hade gått Och harmsen bröden burit,
Sin frus barmhärtighet försmått, På modren häftigt svurit,
Kom hon där vägen oren var. Märk hvad för medel hon då tar
Att röda skorna spara.

12. Här fans ej sten, här fans ej spång, På den hon kunde klifva:
Gå kring blef vägen altför lång, Ej vill hon smutsig blifva:
Ty lägger hon de bröden så, Att hon på dem kund' torrskodd gå,
Nu hämnden resan stäkte.

13. När hon således sig straffad ser, Begynner hon att gråta,
Af jord och himmel hjälp hon ber Med bleka kinder våta.
Alt folk i kyrkan skulle gå, Så sällsam syn de undra på
Och för hvarann förkunna.

14. Vid slutad gudstjänst folket går Att detta under skåda,
Man ser hvar synderskan hon står, Och kan sig intet råda.
Om hjälp hon tigger hvarje man, De bjuda till, men ingen kan
Dess fot från marken röra.

15. De fromma råda henne till Med allvar bättring göra,
Bekänna synden; ty då vill Gud arma syndarn höra.
Hon ropte då: „Jag usla barn, Har själf mig snärt i syndens garn,
För tjänsten jag nu lönas.

16. Guds ord jag aldrig älskat har, Hvad prästen sagt, föraktat.
Bedröfvat både mor och far, Världslustar eftertraktat.
Guds gåfvors missbruk var min lust, Nu mättas jag af kval och pust,
Och sådant alt med rätta.

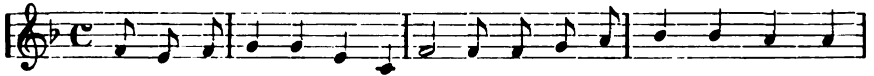
17. I människor, som på mig se! Låt detta eder lära,
Att man bör Gudi dyrkan ge, Föräldrar skall man ära,
Fly högmod som en rot till alt, Som är emot hvad Gud befalt.
Blin af min ofärd visa!“

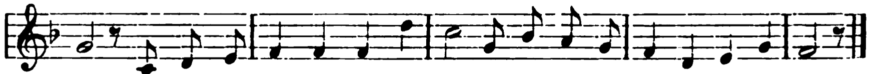
18. Knapt kunde hon de sista ord Med bruten röst framföra,
Förrän den eljest fasta jord Begynte sig att röra.
Hon knäpte sina händer hop Och sjönk så neder i en grop,
Som henne strax betäkte.

19. O människor, betänken er, Högmoden låten fara!
Och girigheten, som man ser, Är ock en farlig snara.
Låt pigans ofärd varna er Från synd och stolthet mer och mer,
Till dygd och gudlig lefnad!

449.

Pärnå.

2. Födseln lämnar vissa öden,
Men döden lindrar alt besvär.
Ja, ifrån födseln intill döden
Bröllopsdagen ömmast är.

3. I barndomstid man än ej känner
Den bittra smärta kärlek är,
Man endast då bland oskuldsvänner
Söker nöjen i blomstringsvår.

4. Men hvar är nu detta oskuldshjärta,
Hvar frid och lugn, hvar nöjets dag?
Då blott nu plågor, kval och smärta
Förkorta mina lefnadsdar.

5. I gråt och sorg mitt lif försvinner,
Min ungdomstid i tårar flyr,
Ett rysligt moln min himmel skymmer,
En ryslig blixt framljungar där.

6. Ja, fåfängt solens strålar sprida
Sitt ljus på denna sorgedal,
Ej nattens stjärnor i det vida
Förmå att lindra mitt besvär.

7. Liksom ett skepp af stormen drifves,
Af böljan vräks mot klippans spets,
Så vandrar jag nu öfvergifven
I denna vilda världens krets.

450.

Lappträsk.

1. Och när som jag var ett o - myn-digt barn, Så
lär - de jag mig först till att kry - - - - - - - pa. Så
död-de de bort bå-de fa-der och mor, Hvem skall mig då klä-da och
fö - da? Men lil-jan hon bär löf Och löf-ven fal-la af, Och
jor-den bär al-la gröna sko-gar.

2. De liknade mig vid en fåvitsker man,
Som bygde sitt hus uppå isen.
När isen smälter bort, faller huset omkull,
Efter skadan blir man viser.
Men liljan hon bär löf
Och löfven falla af,
Och jorden bär alla gröna skogar.

3. De liknade mig vid den lilla fågelen,
Som bygger sitt hus uppå kvisten;
När hanen flyger bort, så blifver honan kvar,
Gud nåde den sin maka så bortmister.

4. De liknade mig vid den fattige tiggaren,
Som sitter vid porten och tigger.
Den ena han gick bort, den andra gick igen,
Och ingen åt den fattige vill gifva.
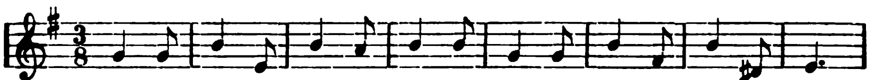
5. Men när som jag kom på stadstorget in,
Så mötte mig vaktmästaren med nycklar.
Han läser upp dörren och bad mig stiga fram:
„I detta fångahuset skall du sitta“.
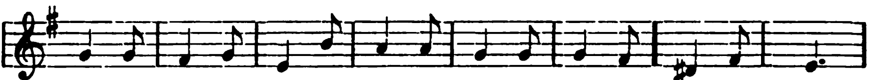
6. Och när som jag kom uti fängelset in,
Där mötte mig tre underliga gäster.
Den ene var hunger, den andra var törst,
Den tredje var sömnlösa nätter.
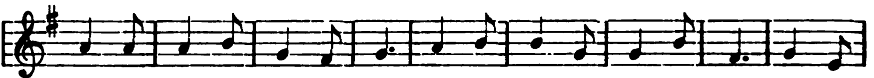
7. Jag önskar här i världen all ovänner vore långt,
Och alla falska tungor vore öde.
Ack, om jag kunde få mina föräldrar igen,
Som mig skola kläda och föda!
Men liljan hon bär löf
Och löfven falla af,
Och jorden bär alla gröna skogar.
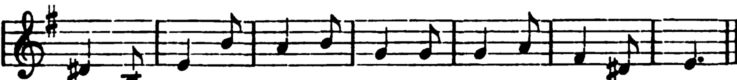
451.

Ö. N.

2. Jag har nu en skomakare varit,
Bodde i Jerusalem.
Kristus hafver jag föraktat,
Varit en bespottares lem.
Jag ej mycket sörja lär,
Öfver ett oskyldigt blod,
Därför får jag vidt omvandra,
Mig till spott och spegel för andra.

3. När nu Kristus vår Frälsare käre,
Var fördömd till korsens död,
Och från staden månde bära
Korset sitt, hvad månde ske?
Frälsaren blef trött och matt,
Som var rundtomkring besatt
Utaf dödens skarpa pilar,
Vid mitt hus han ville hvila.

4. Jag stod med ett barn på armen,
Som oskyldigt var och spädt.
Då jag ropte så i harmen:
„Bort med dig, missdådare led!
Packa dig ifrån min dörr,
För att lida som du bör!
Du har varit en förförare
Och bland folket till uppror.“

5. Därpå Kristus sig omvände,
Sade: „O du gode man,
Du skall intill världens ände
Gå omkring uti all land;
Ja intill den sista dag
Skall du vandra natt och dag,
Du skall vandra utan nöje
Genom mången stad och by.“

6. Därpå jag strax månde resa
Af och i ett annat land.
Och min vandring var för andra,
Gud vet jag var intet glad.
Jag ej måtte komma hem
Till min stad Jerusalem,
Till mitt folk att afsked taga.
Gud vet det var att beklaga.

7. Jag först reste till Brittanien,
Polen och i ryssens land,
Uti Frankrike och Spanien,
Uti capogrekens land,
Uti Tyskland och Stettin,
Capodanske och i Wien,
Uti Rostock, Wismar, Hamburg,
Karlstad och uti Stralsund.

8. Jag har från den tiden vandrat
Af och i ett annat land.
Jag har äfven framför andra
Funnit Herrens starka hand.
Mången gång mot moln och töcken,
Uti vilda skogar och öknen,
Mången gång mot vilddjur sträfvat
Och i stora faror sväfvat.

9. Därifrån jag strax månd' resa
Af och i ett annat land.
Jag har liksom alla andra
Funnit Herrans starka hand.
Sverges rike jag också
Detta alt beskåda må.
Uti Stockholm hufvudstaden
Är jag sedd på alla gator.
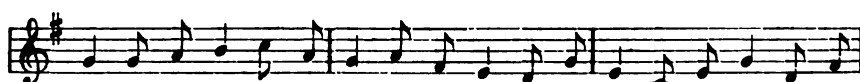
10. Mina kläder gamla äro,
Mer än adertonhundra år.
Penningar månd jag ej bära,
Af Guds försyn jag födan får.
Jag är nöjder i min Gud,
All min synd han plånar ut.
Efter dessa jämmerdagar
Han mig till sin himmel tager.
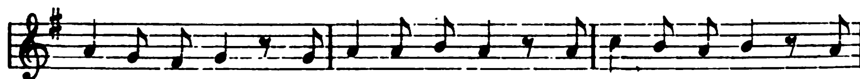
452.

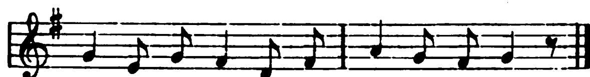
Fångvisa.

Ingå.

1. Statt stil - la du yng - ling och se dig väl fö - re, Be-
sin - na hur far - - ligt att lef - va det är! Haf

2. Jag knappast har kommit i blomstrande åren,
Jag knappast ock har börjat att se,
Så kommer en tanke så farlig i hågen,
Som mig månde lända till spott och till spe.
O helige Gud, först var jag din brud,
Och se'n så öfverträdde jag det sjunde bud.

3. Först glömde jag bort min Gud och min Herre,
Se'n glömde jag bort helga döpelsens flod,
Se'n glömde jag bort Guds heliga lära,
Som mig skulle leda till himmelens bord;
Ty satan gaf råd att med öfverdåd,
Tillgripa min nästas välfångna förråd.

4. Och litet därefter blef jag aristerad,
Förvarad med starkaste bojor och band.
Mitt brott jag bekände, se'n blef jag förpassad
Med handklåfvar svåra till fängelset fram;
Där måste jag gå i elände då,
I hunger och nöd samt i törst däruppå.

5. Ack ve mig den stunden, då jag icke lydde
Min faders och moders förmaning så god!
Ack ve mig den stunden, då jag icke flydde
Begärliga tankar, som då hos mig stod!
Ack Herre, min Gud, som lärde mig din' bud,
Lär mig dem att hålla och följa till slut!

6. Jag fruktade då icke för världenes ära,
Ej häller för straffet, hur svårt det än blir;
Jag sörjer långt mera för föräldrarna kära,

Samt syskon och släkt, som mitt elände ser:
Att de för mig må blygas och skämmas,
För hvar gång de mig tänka uppå.

7. Skall jag uti förtid den tiden förbanna,
För hvilken jag vandrar en syndenes träl,
Långt hällre jag vill hos min Jesum förvaras,
Ty Han har lofvat att frälsa min själ.
O Herre och Krist, förlåt mig min brist,
Fräls mig endast ifrån djäfvulens list!

8. Den endaste trösten som jag nu han hafva,
Det är att Gud vill ingen syndares död.
Den sig här omvänder, han evigt får lefva,
Den Jesus har löst med sin blodsvett så röd.
O jämmer och nöd, fräls Gud oss från död,
För så svår pina och helvetes glöd.

9. Ni ynglingar alla, som skådar min jämmer,
Besinnen nu eder och följen Guds lag.
Bed Herren i himlen att han till er sänder
De heliga änglar, som leder er hvar dag
På vägen rättför, som evigt förgör
All världenes anslag, som eder förstör.

10. Ack Jesu gif lycka mitt lefverne rätta!
Ack Jesu gif nåde, gif framgång därtill!
Bed Herren i himmelen, Han styr till det bästa,
Att lefva i världen som skaparen vill,
Så att jag till slut i en härlig skrud
Med palmer i händer lofsjunger min Gud!

453.

Om barnamord.

V. N.

1. Svårt är att finna läkedom för syndens djupa sorg,
Blott den som tidigt ber om nåd, en sådan läkdom får.

2. Hvar söndag än predikas här utur Guds helga ord,
Hur' det med vilsekommen går i syndens legohjord.

3. Vårt folk i norden bodde ren, bemärka det i tid:
Att engång Herrans gissel skall förbittra syndarns strid.

4. „Du skall din nästa dräpa ej, dess blod utgjuta ej,
Ty uppå evighetens strand det hämnas skall till slut.“

5. Så oss förmanar Herrans lag med hot och huldrik nåd,
Den manar oss från syndens väg till ånger och till nåd.

6. Men det ser ut som ville man all sedlighet undfly,
Och sen dess mer nedsänka sig i syndens djupa dy.

7. Okyskhet och det hemska mord förkofras här alt mer,
Månn' Finland åter sträfvar fram till hedna mörkret ner!

8. Mordscener man beskrifvit har i Finland ofta ren,
Men aldrig något än så hemskt som denna mördarscen.

9. Det en förskräcklig varning är för Finlands unga mör,
För dem af landets ungdom ock, som sådant vederbör.

10. Hon födde barn, men lät dem ej af lifvet fröjda sig,
Och därför städse ansedd var som kysk och jungfrulik.

11. Att ej den lede finge mer behärska dem så stort
Som kvinnan Alexandra i Lojo Nummis gjort.

12. Så köttsens fala lust och flärd förnöjde hon altmer,
Och sina offer gömde bort i djupa hafvet ner.

13. För henne en begrafningsplats var ladugårdens vind,
Där multnade dess offer små med tidigt bleknad kind.

14. Från birulådan höjde sig en blodig vålnad fram:
„Det åttonde jag är af dina offerlam.“

15. Och samvetet som slumrat godt på mången hemlighet,
Nu vaknade och henne tvang ifrån sin brottslighet.

16. Det sista offret af sin lust i böljans famn hon bar,
Så mycket som tigrinnan ej hon modersömhet har.

17. Det sista offret af ett hat, hvars like ingen vet,
Först öppnade i dagsens ljus den hemska hemlighet.

18. Hon tåras flod och pärleband af järn till lön erhöll,
Och kyskhetsslöjan ned i skam som fallnad aska föll.

19. Om Finlands jungfrur toge det till varningsord åt sig,
Det är för denna enkla sång den bästa lön för mig.

Under den gemensamma rubriken NYLAND har nyländska studentafdelningen för afsikt att utgifva de samlingar från fosterbygden, hvilka, hufvudsakligen med understöd ur Kiseleffska donationsfondens räntemedel, sammanbragts af hennes medlemmar och hvilkas offentliggörande hon trott kunna gagna forskningen på det ena eller andra området. År 1884 utkom:

I. Samlingar af ord ur nyländska allmogemålet ordnade af H. Vendell.

På våren 1887 utkom:

II. Nyländska Folksagor, ordnade af G. A. Åberg. Pris: 7 mark.

På hösten samma år:

III. Nyländska Folkvisor, ordnade och utgifna af Ernst Lagus, första delen. Pris: 8 mark.

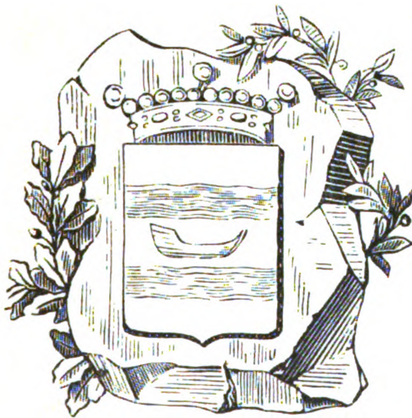
De närmast följande häftena, till hvilka material redan förefinnes och af särskilda afdelningsmedlemmar också till stor del är ordnadt, skola innehålla:

V. Sagor, sägner, gåtor och ordstäf.

VI. Nyländska Folkvisor, andra delen.

NYLAND.

SAMLINGAR UTGIFNA AF NYLÄNDSKA AFDELNINGEN.

V, B. NYLÄNDSKA FOLKVISOR. 3.

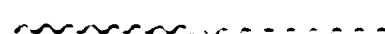
HELSINGFORS, 1900.
NYLÄNDSKA AFDELNINGENS FÖRLAG.

Pris: 2 mk 50 p.

Notis för bokbindaren.

Vid inbindningen af Nyland V, A och V, B till ett band bortskäras titelbladen, innehållsförteckningen och förordet till V, A samt titelbladen före texten till V, B och ersättas med de titelblad etc., som ingå efter texten till sistnämnda häfte.

NYLAND.

SAMLINGAR UTGIFNA AF NYLÄNDSKA AFDELNINGEN.

FEMTE HÄFTET. B.

NYLÄNDSKA FOLKVISOR.

HELSINGFORS, 1900.

NYLÄNDSKA AFDELNINGENS FÖRLAG.

NYLÄNDSKA FOLKVISOR

ORDNADE OCH UTGIFNA

AF

ERNST LAGUS.

3.

(Supplementhäfte.)

HELSINGFORS,

TIDNINGS- & TRYCKERI-AKTIEBOLAGETS TRYCKERI,

1900.

VIII. Barnvisor och barnrim.

A. Vaggvisor.

454.

a) Borgå.

Tus-sa lul - la lul - la, För en li - ten bul - la. Om jag in - te
bul - lan får, Skall jag lå - ta lul - lan stå, Och så skall barnet få
grå - ta. Men om jag bul - lan får, Skall jag lå - ta lul - lan gå, Och
så skall barnet få sof - va.

b) Ekenäs.

Kråkan satt på lädutak
Och lät sin pipa låta.
Kära mamma, gif barnet mat,
Barnet eljes gråter.
Jag skall vagga mammas barn,
Tjäna mig en kaka.
Om jag icke kakan får,
Skall jag låta vaggan stå,
Och då får barnet gråta.

455.

Ekenäs.

Sof, sof, min lilla prins,
Tid är nog att vaka,
Uti världen mödor fins,
Det du väl får smaka.
Världen är en sorgeö,
Bäst man lefver är man död,
Bäddas uppå båren.

456.

a) Tvärminne.

Tussa lulla, litet barn,
Mamma sitter och nystar garn,
Pappa går på långbro
Och köper åt barnen gullskor,
Gullskor och spänne,
Tuttar det barnet så länge.

b) Borgå.

Mamma sitter och nystar garn
Och vaggar små barn,
Pappa går uppå långa bron,
Köper åt barnena strumpor och skor;
Strumporna va för långa,
Skonana va för trånga.
Bror går på stranden
Med gullvärjan i handen.
Gåsa, gåsa ginga,
Låna mej dina vingar;
Hvart skall du flyga?
Jag skall flyga till rosengård;
Där sitter dufvan
Och syr uppå gullhufvan,
Där sitter sömmerskan
Och syr uppå gullbältet,
Där sitta barnena små
Och leka med gulläpplena.

457.
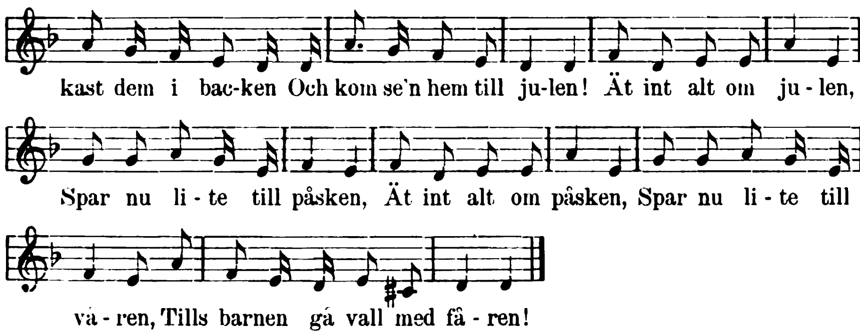
Borgå och Tvärminne.

Ro, ro till skären,
Plocka åt barnena bären.
Plocka så mycke som båten (båtarna) bär,
Ro se'n (nu) hem medan dagen (dager) är
Till pappa och mamma.

458.

a) Borgå.

Ro ro till fi - ske - skä - ren lån - ga! Häm-ta åt bar - ne - na
fi - ska - na sto - ra och lån - ga! Hugg dem i nac - ken Och

b) Tvärminne.

Ro, ro till fiskeskär,
Stora fiskar få vi där:
Gäddorna stora,
Laxarna goda.
Hugg i gump
Och stick i sump,
Göm dem till jul och påsken.

c) Lappträsk.

Ro, ro till fiskeskären,
Många fiskar få vi där:
Gäddor och braxnar,
Gösar och laxar.
Hugg i nacken,
Kast i backen
Och spar till jul och till påsken.

Var. Hugg i nacken,
Kast i backen,
Skölj i bäcken,
Stopp i säcken
Och spar till jul och till påsken.

459.

a) Ekenäs.

Och (Gustaf) han hade en liten guldvagn,
I hvilken han själf månde åka.
En liten guldpiske uti sin hand,
Han piskade alla han råka.
Hästar och vagnar hade han nog,
Drängar och pigor till husbehof,
Men själf sku han köra och åka.

b) Borgå.

Lilla gossen han had en gullvagn,
I den så ville han åka,
Han had en gullpiska uti sin hand,
Han piska på alla han råka.
Hästar och vagnar hade han nog,
Pigor och drängar till husbehof.
Själf ville han åka och fara,
Själf ville han husbonde vara.

c) Borgå.

Tussa lulla, liten baron,
Hästar och vagnar ha vi no,
Flickor och gossar till husbehof,
Å själf vill han åka och köra.

460.

Borgå.

Tuppen sitter på hallonkvist,
Sjunger en vacker visa:
Den som int lyder sin pappa och mamma,
Den får smaka på riset.

461.

a) V. N.

Lil - la Las - se sit - ter och grå-ter, Bor - ta är hans fi - ska - re - båt.
Gråt ej, Las-se lill, Din båt står i vas-sen still, Full med la - kor och
lö - - jor Full med by - xor och trö - - jor.
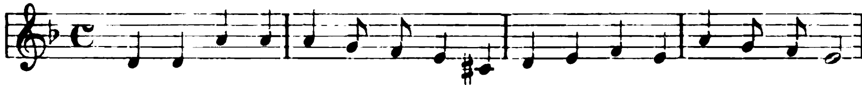
b) Lappträsk.

Lilla Lasse sitter och gråter,
Borta är hans fiskarebåt.
Gråt inte, Lasse lilla,
Din båt är i hamnen stilla,
Full med laxar och löjor,
Full med byxor och tröjor.
Braxarna breda och ålarna långa,
Små fiskar så många, många, många.
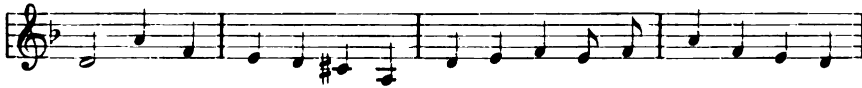
c) Borgå.

Båten står i vassen stilla
Full med gäddor och braxnar.
Din ko hafver kalfva,
Din tacka har lamma,
Och din sugga har åtta små grisar.

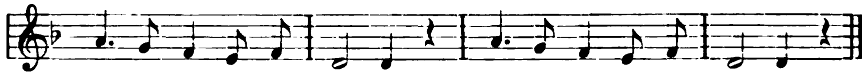
d) Borgå.

Lil - la Las-se sit - ter och grå-ter, Bor - ta är hans fi - ska - re - båt.
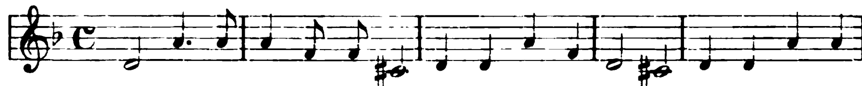

Gråt int, du Las - se lil - la, Din båt står ut - i vas - sen stil - la

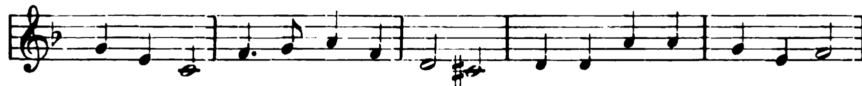
Full med gäddor och bra-xar, Full med å - lar och la - xar.

462.
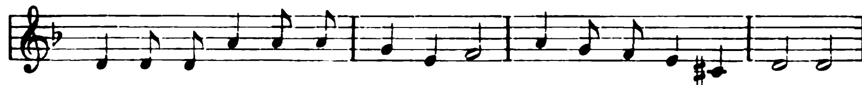
Borgå.
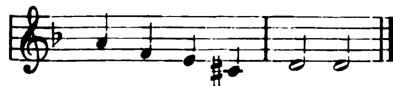

Sof sof, du stor - a - mi - ral, Nog får du tids va - ka, När ka - no - ner

tu - sen - tal Kring din hjässa bra - ka, Har du då väl samma tröst,

Som när du låg vid din mammas bröst! Him-me-len dig be - - va - ra

I - från all-sköns fa - ra.

463.

Mörskom.

Sof i ro du lil - la, Sof på mammas arm! In - tet bul - ler
Slumra in så stil - la, Mot din mammas barm!

skall dig väc-ka, In-gen o - ro dig för-skräcka. Sof i ro du lil - la,

Undan världens vil - la, För bry-de - ri och larm!

464.

a) Lappträsk.

1. Tus - si lul - li li - ten kind, Herren låt dig som-na in! Sof du väl.

Lil - la själ, Him-me-len dig be - va - re väl!

2. I morgon, när du vaknar opp,
Herren låt din späda kropp
Städs må väl, lilla själ,
Himmelen dig bevare väl!

b) Borgå.

Hussa lulla, en liten kîn,
Himlen låte dig slumra (sofva) in,
Städse må nu, sköna själ,
Himmelen dig bevara väl.
Himlen bevare din späda kropp,
Tills du åter vaknar opp.

465.

Borgå.

Tussa lulla, liten kinn,
Nog skall jag dig sköta,
Väcka dig vackert upp igen
Och dig med famnen möta.
Russin, socker och karamell,
Det skall du få, bara du är snäll,
Sofver sött och drömmer
Och aldrig din mamma förglömmer.

466.

Lappträsk.

Min mor spinner lin och blå-nad, Far är långt i skogen, Solen skiner,
vaggan går, Sy-ster sit-ter tro-gen. Sof sof, du slas-ke-trut,
Tills du vä-xer vag-gan ut, Så får du väst och by-xor Och
går till sko-gen med y-xen.

467.

Borgå.

Tus-sa lul-la längskånka. Lån-ga ben har du. När du blir
gammal Så blir du lik far din.

468.

a) Borgå.

Ekorrn gick uppå ängen och slog
Med femton raska drängar,
Därefter kom lärkan med stickor och strå
Och räfsa hö i strängar.
Dufvan lässa och sparfven drog
Och lilla kissbussen han körde.
Inte sjunger jag mer i dag,
Förrän jag får tolf öre.

b) Borgå. (Ur Sv. lit. s:s saml.)

Ikorne gick på ängen å slo
Med fira små starka drängar.
Därefter kommo dufvorna små
Å räfsade det i strängar.
Ulfven lässte å sparfven dro
Å svarta kissan hon kerdi.
Katten blåser i silfverhorn
Med fira musikanter.

c) Tvärminne.

Ekorren gick på ängen och slog
Med alla sina raska små drängar.
Kråkan räfsa och skatan drog
Och lilla kissemurre körde.

d) Lojo.

Kråkan gick på ängen och slog,
Kajan räfsa och trasten drog,
Och lilla gulloxen han körde.

469.

a) Tvärminne.

Tus-sa lul-la li-tet barn! Kis-sen hänger i gar-net. Mamma ma-lar gry-ne-na, Pap-pa stic-ker (slaktar) svi-ne-na, Tus-sa lil-la bar-net!

b) Borgå.

Bi, bi för barne,
Kissan hänger i garne,
Syster går i rosenlund,
Mjölkar kon
Slår i hon
Och ger lilla barnet dricka.

470.

a) Borgå.

Kråkan sitter på vintertaket
Och pratar med sina döttrar:
Hvart ska vi till vintern fara?
Vi frysa om våra små fötter.
Vi ska fara till Dannemark,
Köpa skor för en halfver mark;
Tre trinna pepparkorn.
Katten låter i silfverhorn.
Kom opp i kärre, kom opp i kärre,
Ja ska löska hufvu ditt.
Nej, jag törs int, nej, jag törs int
För den krokiga näbben din.

b) Tvärminne.

Och kråkan satt på lägårstak
Och tala med sina små döttrar:
Hvart ska vi fara till vinteren?
Vi frysa om våra små fötter.
Vi ska fara till Dannemark,
Köpa skor för en halfver mark
Och så far vi hem tillbaka.

c) Borgå.

Kråkan hon sitter på lädutak
Och talar med sina små döttrar:
Hvart ska vi resa till vinteren?
Vi frysa om våra små föttrar.
Vi ska fara till Dannemark,
Köpa oss skor för en halfver mark,
Tre och trettio pepparkorn,
Kajan hon låter i silfverhorn.

De två sista raderna lyda i *Helsinge:*
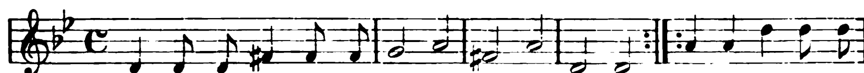
Gullskor och spännen,
Så sofver barne länger.
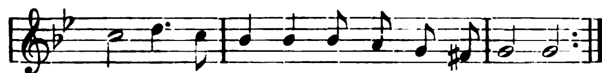
d) Fragment från Tvärminne.

Trinna, trinna pepparkorn,
Kisson spelar i silfverhorn,
Tuss lulleri lulla lulla.

471.

Borgå.

2. „Hvarför tvätta du int mina me,
Gåsen hvita?" —
„De va inte komna där,
Svana svana sälle."

3. „Jag skall låta hänga dej,
Gåsen hvita." —
„Hvasser knif skär väl å,
Svana svana sälle."

4. „Jag skall låta bränna dej,
Gåsen hvita.“ —
„Kalla vattne släcker eld,
Svana svana sälle.“

5. „Jag skall låta dränka dej,
Gåsen hvita.“ —
„Mina vingar bär väl mej,
Svana svana sälle.“

472.

a) Sjunded. (Ur Sv. lit. s:s saml.)

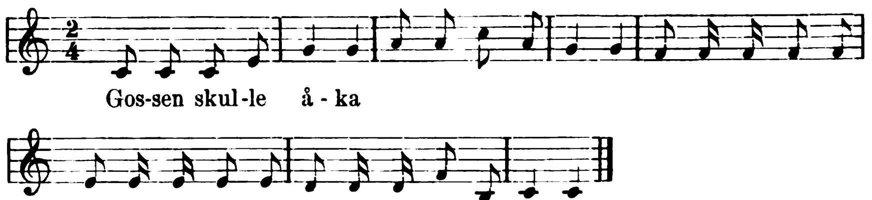
Mor sku ut och åka,
Spände för en kråka.
Ingen hade hon som körde.
Än for det hit,
Än for det dit,
Än for det midt i diket.

b) Lojo.

Gossen skulle åka,
Spände för en kråka,
Ingen hade han som körde;
Än slängd han hit och än slängd han dit,
Och än slängd han in i dike.
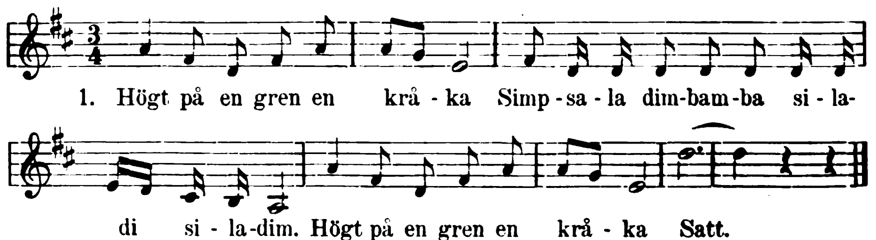
---

c) Melodi från V. N.

473.

Borgå.

2. Så kom den stygga jägarn,
Simpsala dimbamba siladi siladim,
Så kom den stygga jägarn
Dit.

3. Han sköt den stackars kråkan,
Simpsala dimbamba siladi siladim,
Han sköt den stackars kråkan
Död. (Ihjäl).

Alternativt:

Simpsaladim bambasila disila dim

474.

Borgå.

Ro, ro till backens lund,
Hämt åt (Sigrid) en svarter hund,
Med svarta tossor och hvita klor,
Med pärleband om halsen.

475.

Borgå.

Tuss lull, lef - ver han än? Jo men, ja men, lef - ver han så.
Väd-ret blå-ser och björken går, Bar-ne - na le - ka me fin-gra-na små
Lil - la kar-len kör up - på, Tpo hem-ma, tpo hem-ma!

476. Vallvisa.

a) Ekenäs.

Jag gick mig ut på lul-lan bärg, Där lul - la - de jag så
gär - na. Se'n tap - - pa jag bort skäll - kud - dan min, Skäll-

kud-dan het-te Stjär-na. Lin-den bad mig sit-ta och le-ka,

As-pen bad mig sprin-ga och le--ta, Björ-ken låf--te mej

kvist i kvast, När kväl-len skul-le kom-ma.

b) Borgå. (Ur Sv. lit. s:s saml.).

Å när jag var en liten pilt
Så gick jag vall med kona.
Så tappa jag bort min skälleko,
Å skällebässen me mej.

Viden bad mig intet kvida,
Aspen bad mig eftertraska,
Björken lofvade diskis daskis
Bara ja sku kom himan.

477. Vallvisa.

a) Ekenäs.

Kling, klang, kör kud-dan vall U-ti mo-sen. Län-ger dag och

to-mer mag, Och li-ten bul-la i på-sen.

b) Ekenäs.

Kuddorna vall :||
Långt bort i måssen!
Dagen är lång
Och magen är svång,
Litet i vallpåsen.
Bröd brändt
Bortskämdt,
Skeden sunder (sönder)
Vällingen tunder (tunn),

Stampkaka till vallmat.
Kudd Lacka, kudd Lina,
Kudd Långhorna-Mina,
Renibro å Renika
Helibro å Pränika
Vinterle å Vale
Sommarle å Sale
Efter kommer Fagerle.

478.

a) Borgå. (Ur Sv. lit. s:s saml.)

Tutt, tutt, min lille vän,
Tett du storer växer,
Löper du vall
Med tackorna all
Å äter pappas kakorna all
Å truntar i bockhorne.

---

b) Lappträsk.

Tussa lulla, liten Kalle,
Tills du växer storer,
Springer du med tackorna vall
Och låter i vallbisis horne.

c) Mörskom.

Tussa lulle, liten Kalle
Tills du växer storer,
Springer du vall med tackorna
Och äter pappas kakorna
Och låter i lilla gullhorne.

---

d) Borgå.

Turin, lurin, bockens horn,
Lilla gulle ligger och lurar,
Tussa lulla lilla gulle
Och väx tills du blir storer.
Sen går du med tipona i vall
Och blåser i lilla gullhorne.

---

479. Vallvisa.

Lappträsk.

Se - - li - pi - pon ä sö - ster min Å bock-horn ä bror min,
Stacko hor-net hä väkt mej Å langhor-net skräkt mej Å jä - garn ä så
langt upp i skogin.

---

480. Vallåt.
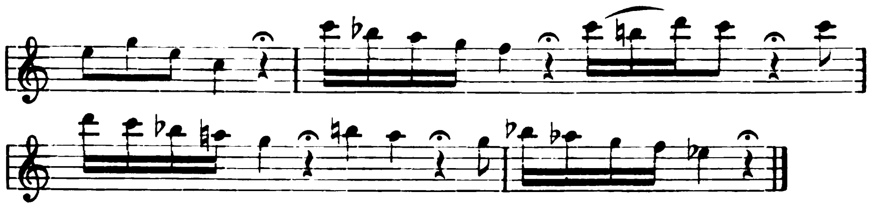
Ö. N.

Guden låte nu solen skina
Öfver hela världen dina!
Öfver folk, öfver fä,
Öfver stock, öfver trä,
Öfver alla små vallepiltar
Som i skogen vandra.

---

481. Vallåt.

Ö. N.

482.

a) Borgå.

Aj den stac-kars lap - pe - man, Som bor så högt i Lap - pe-land,

Mel-lan bärg och ste - nar Be - tar han si - na re - nar. Kon går i

mos-sen, Där-ef - ter kommer fros-san. He - la da - gen To - ma ma-gen,

In - te brö i på - sen.

b) Helsinge.

Jag fat - - ti - - ge lapp-man, Som bor u - - ti Lappland,

Mel-lan bärg och ste - nar Be-tar jag mi - na re - nar.

Fän går uti mossen,
Därefter komma små gossar,
Toma magar och långa dagar
Och litet bröd uti påsen.

483.

a) Borgå.

Tuss lul - le - rin-lull, Kok grytan väl full, Här komma tre svul - ti - ga
må - gar. Den e - na är halt, Den and-ra är blind, Den tred-je är
tra-sig, Han täcks int kom in, Alt för si - na tra - si - ga klä - der.

b) Helsinge.

Tuss lullerilull,
Kok grytan väl full,
De kommer tri hurtiga mågar.
Den ena har silfver,
Den andra har gull,
Den tridi har många stora gårdar.

c) Helsinge.

Tuss lullerilull,
Kok grytan väl full,
De kommer tri hungriga mågar,
Den ena ä blind,
Den andra ä halt,
Den tridi ä full å me klåda.

d) Borgå.

Tuss lullerilull,
Kok grytan väl full,
Här kommer tri fattiga mågar,
Den ena är halt,
Den andra är blind,
Den tredje är trasig, han täcks int kom in,
Han står bakom dörren och gråter.

484.

a) Borgå.

1. Lil - la gos - sen på kvar - ne - bac - ken Ploc - ka ro - sor och
stack i hat-ten, Och han fri - a till mej mej.

2. När han kom till stora porten,
Slog han näsan midt i lorten,
Och det roade mej, mej.

b) V. N.

Lilla Lasse på Kvarnbacken
Med blåa rocken och knapp i hatten,
Han fria till mej, mej. —
Och när han kom till stora porten,
Slog han näsan midt i lorten
Och det roade mej, mej.

485.

Borgå.

Ut, ut, hun-dar-na skäl-la, Por-tar-na smäl-la, Fri-a-ren kommer till vå--ra mam-sel-ler. Tun-nan rin-ner, Bra-san brin-ner Och fläs-ket det frä-ser i pan-nor-na.

486.

Borgå.

1. Gos-sen up-på bär-get stod I det kal-la reg-net. Fick han se, hvar flic-kan gick På den grö-na än-gen. Ängen var grön, Flickan var skön, Gos-sen var full med skalk-het.

2. Hjärtans flicka, kom till mig,
Trohet skall du finna;
Aldrig skall jag svika dig,
Det skall du förnimma.
Sviker jag dig,
Så lönar du mig
På samma stund och timma.

487.

Allmän.

Spinn, spinn, spinn dottern min,
I morgon kommer friarn din!
Å dottren spann,
Å tåren rann,
Men aldrig kom den friarn fram.

488.

Borgå.

Tuss lull, li-ten kind, In-gen slip-per i af-ton in, Pap-pa lig-ger i sän-gen, Vär-jan hän-ger på väg-gen. Kom mor'on i-gen När klockan slår fem, Så får ni se gub-ben på tor-get.

489.
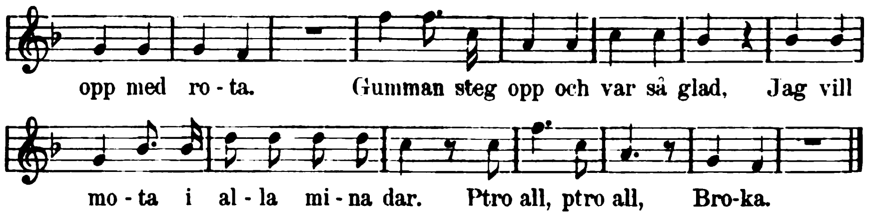
Borgå.

Loppan bet min man ihjäl
Högt upp i skogen;
De va nu bra, att den skälmen do,
Så får jag äta min mat i ro
Och diska mina diskar hvar månad i året.

490.

Esbo och Lappträsk.

Gumman och gubben de skul-le kö-ra vall. Och gumman vild int mo-ta. Och där slog gubben gumman mot en tall. Så att tal-len flög

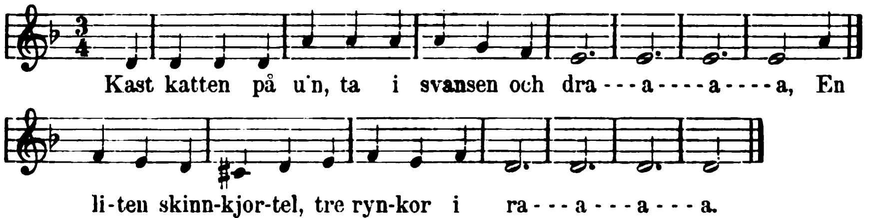
491.

Borgå.

Hvarför har du slagit min kak'lugn ikull,
Så röken står upp under taket?
Du skall bygga den upp igen,
Och skam skall du ha för omaket.
Ej, jag lustigt går omkring;
Ingen skall röra min lilla kyckling,
Kycklingen, den lilla.

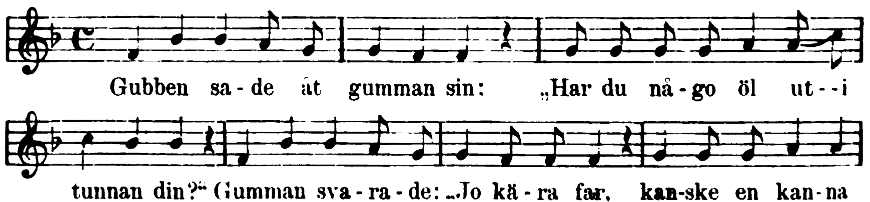
492.

Borgå.

493.

Ingå och Lojo.

el - ler par.“ Gubben steg u - ta gläd-je opp, Ka-sta sin hat-ta i

hö-gan topp. „In-gen har to-kon gumma som jag, Där-på så sjunger jag

hopp-fral - le - la.

B. Rim vid lek med små barn.

1. När man „dansar“ med barnet.

494.

Borgå.

Dans en li-ten docka, spel en li-ten man, Speleman har gått i skogen.

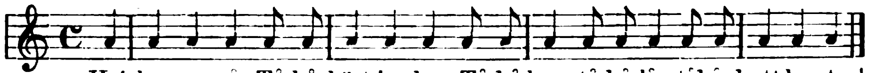
Hvar ä min hatt och hvar ä min käpp Och hvar ä min soc-ker-doc-ka?

Hat-ten ä här och käppen ä där, Men soc-ker-doc-kan hon ä bor-ta.

495.

Dansa min docka, medan du ä ung,
När du blir gammal, blir du så tung.

496.

2. Fingrar och tår.

497.

a) Lappträsk.

Lillitipp,
Gullitipp,
Långstång,
Pekfinger,
Tumm.

Tillbaka:

Tummitått,
Släng i pått,
Lång man,
Guldbrand
Å liten go vän från Engeland.

b) Pyttis.

Tummetott,
Sleikeripott,
Långmann,
Fjolimann,
Lilla gullibrann (gullbrann).

Tillbaka från lillfingret:

Lilltipi,
Gulltipi,
Långmann,
Gullibrann,
?

c) V. N.

Tumelitott,
Slikipott,
Långman,
Gullbran,
Å lilla sockermyran.

498.

Lojo.

Man lägger de flata händerna mot hvarandra med tumme mot tumme, pekfinger mot pekfinger o. s. v. Man för därpå tummarna — och sedan de öfriga fingrarna i ordning — upprepade gånger mot hvarandra, under det man för hvarje fingerpar framsäger en af följande verser:

„Vi ska gå å sofva“ — sa di här två små.
„Mat först, mat först“ — „ „ „ „ „
„Hvarifrån, hvarifrån?“ — „ „ „ „ „
„Från mammas skåp, från mammas skåp“ — „ „ „ „ „
„Gör så, gör så“ — sa di här två små.

3. Vid lek med barnets händer.

499.

Man låtsar att en räf nalkas, och söker afvända faran genom att slå barnets flata händer mot hvarandra, hvarvid säges:

a) Lojo.

Klappa klappa hantuna,
Plocka små grynena.
Ta int bort, ta int bort,
Mammas gullgryn.

Var.:

Mammas gullgris.

b) Lovisa-trakten.

Klappa hand, klappa hand;
Såg du räfven komma fram? —
Jo men, såg jag så,
Bakom busken, där han låg.
Kossi, kossi kojan,
Så kom den till lilla flickan
(gossen).

500.

a) Helsingfors.

Baka baka bullan,
Sätt smör emellan,
Socker under, socker på,
Hvem skall lilla bullan få?
Pip in i lilla magen.

b) Sjundeå.

Baka baka bullan
Storer å bräjder,
Lägg smör imillan
Ät alt opp, ät alt opp
I moron får du mejran.

501.

Barnet sträcker ut sina armar rätt fram och vänder flata handen inåt. Den som låtsar baka, slår med sin högra hand mellan barnets båda händer och säger härvid:

Sikta, sålla, baka bröd,
Gumman låg på gatan död,
Med ost och bröd i barmen,
Men åt int i harmen.

Var.: Bulla, skorpa, knäckebröd,
Käringen låg i sängen död, etc.

502.

Kråkan kokar gröt åt sej.

Härvid räknar man på fingrarna: Här ä knif, här ä sked, här ä malt, här ä åvatten, här ä brunnsvatten, här ä kallt vatten.

503.

När man klipper naglarna.

Snipp! Det var tummetott.
Snopp! Det var slikepott.
Surr! Det var långerman.
Burr! Det var guldbrand.
Hej! Det var lilla vicke virum.

504.

Är hund hemma?

Härvid sticker barnet sitt pekfinger in mellan ett fingerpar i sänder och upprepar hvarje gång frågan, samt erhåller „nää" till svar, utom sista gången, då ett öfverraskande „vov, vov" visar, att hunden är hemma.

4) Vid lek med barnets fötter.

505.

Sko, sko hästen,
I morgon blir det köld och frost,
Då bli skorna dyra.
Och nu så slå vi spikar i
En, två, tre, fyra.

Var.: Sko, sko blacken,
Stampa stöfveln i klacken o. s. v.

506.

a) Helsingfors.

Man gnider barnets fötter, först långsamt, så fortare och fortare, mot hvarandra, och säger:

Så gå små uttuna vall
Så gå små uttuna vall.
Så komma de hem,
Så komma de hem.
Så gnaga de bröd från hårda sten,
Så gnaga de bröd från hårda sten.

b) Mörskom.

Så löper hundana vall,
Så löper hundana vall.
Så komber dom hejm,
Så homber dom hejm,
Å släjker tilbunkana rein.

c) Helsinge.

Så löper hundana vall :||
Så komber dom hejm :||
Så äter dom opp :||
Bodi brosk å ben
Brosk å ben
På trappsten.

507.

Lovisa-trakten.

Haren sprang i bonns åker,
Bonn efter med stora påken.
Harn såg upp, harn såg ner —
Hasu pip!

---

5) När barnet rider på ens knä.

508.

a) Ekenäs.

Det kommer en jungfru ridandes
Så nätt, så nätt, så nätt.
Det kommer en ryttare i galopp,
I galopp, i galopp, i galopp.
Det kommer en bonde skumpande.
Skumpeli, skumpeli, skump, skump,
skump.

---

b) Mörskom.

Här kommer en jungfru ridandes,
Hon rider så nätt, så nätt, så nätt.
(Här gungar man barnet sakta och lent).
Här kommer en herre ridandes
I galopp, i galopp, i galopp, lopp,
lopp.
(Här gungar man barnet hårdare.)
Här kommer en bonde ridandes.
Å flunsa, å flunsa, å fluns, fluns,
fluns.
(Här gungar man barnet hårdt och
vårdslöst.)

c) Lojo.

Kommer en herre,
Han rider så nätt, så nätt.
Kommer en jungfru,
Hon rider så lätt, så lätt.
Kommer en bonde
Gumpeti, gumpeti, gump, gump,
gump.

---

d) Ekenäs.

Smått och nätt rider jungfrun,
Lunketilunk rider prästen,
Fullt i galopp rider bonden,
Ptro hej, ptro hej rider käringen.

---

d) Helsingfors.

Rida rida ranketopp,
Hufvudet ner och fötterna opp,
Rida som en biskopp.

509.

a) Borgå.

Rida rida ranka,
Hästen heter Blanka.
Hvart ska vi rida?
Till en liten piga.
Hvad ska hon heta?
Jungfru Margreta.
När vi kom till bondens gård,
Så var där ingen hemma,
Bara en gammal gumma,
Som satt i vrån och tugga blån
Och lärd sin dotter spinna.
Spinn, spinn, dotter min,
I morgon kommer fästman din.
Dottren spann, tårarna rann,
Men aldrig kom den fästman fram,
Förrän om andra året
Med gullband i håret
Och ingen skjorta på låret.

b) Helsingfors-Helsinge.

Rida rida ranka,
Hästen heter Blanka.
Hvart ska vi rida?
Till en liten pia.
Och hva ska pian heta?
Jungfru Margareta.
Och när han kom till kungens (hennes) gård,
Så var där ingen hemma,
Bara en gammal gumma,
Som satt i vrån
Och tugga spån (blån)
Och lät sin dotter spinna.
Spinn spinn, dottren min,
I morgon kommer friarn din.
Dottren spann
Och tåren rann,
Men aldrig kom den friarn fram,
Förrän på andra året
Med guldband i håret
Och gullklocka (eller: ingen skjorta) på låret.

Helsinge:
Å bikiklåda på låre.

Var.:
Med guldband i håret,
Bastband i byxorna
Å krås till kraga
Å tomer maga.

6. När man „pipar“ barn.

510.

a) Helsingfors.

Kära far och mor, för alt
Ge mej lite salt och malt,
Vi ska sticka en liten galt.

b) Ö. N.

Kära mor å far,
Ge mej lite salt å malt
Ja ska sticka en liten galt
Midt i bringan.

C. Rim vid barns lekar.

511.

a) Helsingfors.

Hvad gör snip?
(Då håller man barnet i nästippen).
Ligger i dik.
Hvad gör han där?
Värper ägg.
Hur många kullar?
Alla kippor och byttor fulla.
Hvad får jag?
Det sura,
(Då kniper man.)
Det söta.
(Då kniper man ej).

b) Sjundeå. (Ur Sv. lit. s:s saml.)

Hvad gör snipen? — Ligger i diket.
Hvad gör han där? — Värper ägg.
Hur många kullar? — Skäpporna fulla.
Hoko får jag? — Det syra eller söta?

512.

Panneben
Ögonsten
Näsetipp
Hakesnibb
Och mun där midt emellan.

(Man pekar därvid på nämda ställen och låter barnet sist kyssa fingret.)

513.

a) Mörskom.

Harin gick i bonns åker.
(Hvarvid man håller barnet i luggen.)
Bonn bakått mä stora påken,
Harin så opp, harin så ner
(Hvarvid man böjer barnets hufvud i nämda riktningar.)
Harin så hi,
Harin så ti,
Å jösse ti löpa
Å jösse ti löpa,
Gumsi ti gums
För harin ti skogs.
(Hvarvid man lurfvar om i luggen.)

b) Lovisa-trakten.

Haren sprang i bonns åker,
Bonn efter med stora påken,
Harn såg upp,
Harn såg ner,
Hasu pip!

514.

Pärnå.

Två barn ställa sig midt emot och nära intill hvarandra.

A. Tu ha stuli menn hani!
B. Tu ha stuli min höno!
A. och B. Vili kimpas o kampas!

Båda barnen blåsa på hvarandra af all makt, tills det ena börjar skratta, då leken är slut.

515.

Bulleri bock.

Två barn sätta sig, det ena med ryggen vänd åt det andra. Det ena bultar nu det andra i ryggen, sägande:

Bulleri, bulleri, bulleri bock,
Hur många horn sätter bocken opp?

och sätter därvid upp ett visst antal fingrar. Gissar då det andra rätt, så bytas rollerna om. Gissar det orätt, så fortfar det förra:

(Tri) du sa
(Två) de va.
Bulleri, bulleri, bulleri bock.

o. s. v., tills det andra barnet gissar rätt, då rollerna ombytas.

516.

Lojo.

Tri trå trenna,
Buri buri benna.
Hvem skall denna
Hili, hili hej?
Hvems finger ligger uppå?

Gissas orätt, fortsättes:

(Annas) du sa,
(Eriks) de va.
Tri trå trenna, o. s. v.

517.

Helsingfors.

Pip (man sticker med pekfingret),
Krap (man krasar med hela handen),
Tali (man hackar med kanten af handen),
Fursti (man dunkar med knytnäfven).

Detta utföres på en annans rygg mellan axlarna. Sedan håller man sin hand så, som om man ännu ämnade utföra ett af de fyra greppen, och låter den andra gissa hvilket. Gissar den andra rätt, byter man om roll. I annat fall börjar man om från början.

Räkningar („tekningar").

518.

En, två — ba me gå,
Tre, fyra — kasta lyra,
Fem, sex — äta käks,
Sju, åtta — gå ti Lotta,
Nie, tie — slipa lie.

Elfva, tolf — slå näsan i golf,
Tretton, fjorton — plocka hjortron,
Femton, sexton — vattna hästen,
Sjutton, aderton — banda tvagan,
Nitton, tjugu — slå bonn i huvu.

519.

Lovisa-trakten.

Kura kura kaka,
I morgon ska vi baka.
Kuri och kurans,
Tag bocken i svans.
När klockan är sju,
Så är dagern ut, dagern ut!

520.

a) Lojo.

Anika, dranika, södermanlej,
Ett, tu, frallallej,
Gå, igenom, silfversjad,
Åtta, veckor, efter, jul,
Dansa, brud, ut.

b) Helsingfors.

Anika, danika, dos.
Vipla, vupla, vos.
Spinte, spänna, spjut i hand.
Gack ut, i din knut,
Ut!

c) Helsinge.

Anika, dranika, säj me till!
Fukla, faskla, dommedill.
Bränne-maka, bränne-kaka.
Den går själf förut
Till sin egen knut
Ut!

d) Helsinge.

Anikka, danikka, dos.
Vipla, vapla, vos.
Tre veckor efter jul
Får jungfrun dansa brud
I sin egen sal.

e) Lojo.

Annikka, dannikka, dros.
Vibla, vabla, voss.
Askultant, pimp, pamp.
Vet hut,
Gå i din egen knut.
Ut!

f) Lojo.

Annikka, dannikka, arimentil.
Fickla, fackla, dume dil.
Han sa ett,
Han sa tu,
Ute skall du vara nu.

g) Helsingfors.

Annikke drannikke
Drejon drex.
Skåtta fyra fem och sex.
Hut gå i din egen knut,
Ut!

521.

a) Helsingfors.

Apsala misala
Misinka misä.
Sebedå sebedå
Extra lara
Kajsa Sara.
Häck väck,
Vällingsäck.
Gack ut, din långa man, ut!

b) Lojo.

Apala misala misinki misu.
Zebedej, zebedej.
Extra lara
Kajsa sara.
Häck, väck,
Välling, säck.
Ett knäpp
Ut!

522.

Helsingfors.

Äppel päppel
Piron paron puff.
Kråkan satt på tallekvist (hallonkvist).

Hoe sa ett,
Hon sa tu,
Ute skall du vara nu.

Ett två tre fyra,
Blifven ej i mössan yra.
Fem sex sju åtta,

Ett, tu, tre,
Lisa, lassa, re.
Ocka, pocka,

a) Borgå.

Isiki tisiki
Leickon teickon
Milleri marin
Villeri karin
Nippon tippon pois.

b) Lojo.

Esikke, tesikke
Toukku, loukku,
Semeri, makeri,

Tippla, tappla,
Mina små grå höns.
Gå i granneus lada
Göra mycken skada,
Gå på tå

Var.: Hon sa ett,
Hon sa två,
Nu får du från leken gå.

523.

Ingå.

Räkningen bör ske med måtta.
Nio tio elfva tolf.
Bort med dig från detta golf.

524.

Damen klocka.
Iron pirom
Parom puff.

525.

Kulteri, kalteri.
Vaka mantois,
Tilleri tittan tettan tois,
Kupperikeikan pois.

c) Lojo.

Entel tentel
Sverge mentel.
Jetu dengi
Fångeri fischk
Sukken, shreini
Krousik.

526.

V. N.

Bita strå.
Vippa, vappa,
Källartrappa.
Den hvars finger faller på
Han skall först till dörren gå.

527.

Helsingfors.

Jag gick mig ut till salutorget,
Köpte mig en pepparkaka.
Då kom en bonde och tog af mig
den,
Jag gjorde honom värre skada
Tände på hans bästa lada.
Ladan till att brinna,
Jag till att springa.
Klockan slog tolf,
Ett tu tre o. s. v.

D. Tankelekar,

1. Bokstafsrim.

528.

A B C D,
Katten lå på sne,
Du lå där breve, eller
Och lilla bane breve.

A B C Dilla,
Får jag int mat,
Så grinar jag illa.

2. Svåra och komiska ljudgrupper.

529.

Man räknar efter huru många gånger en annan kan utan fel säga efter hvarandra:

a) Tri trätallrikar.

b) Blött brö å fett fläsk.

530.

Man skall mycket snabt flere gånger efter hvarandra upprepa ordet

Pakorum.

531.

Sibbo.

Man räknar efter, huru länge en annan kan utan att hämta andan felfritt säga satsen

Boxpojken kokar pipar i kaffepannon.

Box = en by i Sibbo. Pipar = peppar.

532.

Man skall upprepa snabt och utan fel orden:

Flyg fula fluga, flyg!
Och den fula flugan flög.

533.

Madam ba madam komma till madam; kommer int madam till madam, så kommer madam till madam.

Ordet *tant* kan ock användas i st. f. *madam*.

534.

Ö. N.

Har herrskapet hört, hurudan hiskeli händelse har händt? Häradshöfding Holms halta hushållerskas halta hund har haft hick-hack-hosta hela halfva hösten.

535.

Lappträsk.

Tri Pokar-pojkar stampa tri pepparkorn i ein koparpanno.

(Pockar är en by i Lappträsk.)

3. Räknerim.

536.

a) Ö. N.

Virum varum visst,
Kråkan sitter på en kvist,
Hon unglar ett,
Hon unglar tu,
Femton skurur är här nu.

b) Östersundom. (Ur Sv. lit. s:s saml.)

Virum varum visst,
Kråkan sitter på en kvist,
Hackar en,
Hackar tu,
Femton skuror har hon nu.

537.

Lirum, larum,
Malmkyrka utan golf,
Nu skall det vara tolf.

538.

Vill du, vill du, vill du, vill du, vill du,
Vill du med mig uti lunden gå?
Jo män, ja män, jo män, ja män, jo män;
Här skall de trettio streckena stå.

4. Minnesprof.

539.

Pantlek från Helsinge.

De lekande sitta i ring. Den som börjar leken, räcker sin granne till vänster en näsduk, en nyckel eller hvad som hälst med de vid 1 anförda orden. Denna räcker föremålet med samma ord åt sin närmaste granne o. s. v. hvarfvet om. Sedan går föremålet från man till man, ledsagadt af de vid 2 anförda orden o. s. v., tills vid 6:te hvarfvet de vid 6 anförda orden uppläses af en hvar. Den som säger orätt ger pant.

1. Jag kom till dig första dag jul med en höna.
2. Jag kom till dig andra dag jul med två kor och en höna.
3. Jag kom till dig tredje dag jul med tre trippande gäss, två kor och en höna.
4. Jag kom till dig fjärde dag jul med fyra flängande får, tre trippande gäss, två kor och en höna.

5. Jag kom till dig femte dag jul med fem fålar grå, flätade manar och sadlar uppå, fyra flängande får, tre trippande gäss, två kor och en höna.
6. Jag kom till dig sjätte dag jul med sex slädar full, medar af silfver och kurar af gull, fem fålar grå, flätade manar och sadlar uppå, fyra flängande får, tre trippande gäss, två kor och en höna.

540.

Pantlek från Helsinge.

Sittande ringlek. A lämnar sin närmaste granne till vänster en ring l. dyl. med orden »Första juledag» o. s. v. Denna lämnar ringen till sin närmaste man och upprepar samma ord, och detta fortsättes hvarfvet om. När ringen återkommit till A, ger han den åt sin granne till vänster och säger »Andra juledag» o. s. v. Tredje hvarfvet ringen går laget rundt, säges »Tredje juledag o. s. v. — Vanligen slutar man med 6:te eller 8:de dag jul. Den som ej kan felfritt uppläsa, hvad A sagt för, ger pant.

1. Första juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.
2. Andra juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.
3. Tredje juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.
4. Fjärde juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig fyra redeliga svin, tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.
5. Femte juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig fem får, fyra redeliga svin, tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.
6. Sjätte juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig sex gås, fem får, fyra redeliga svin, tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.
7. Sjunde juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig sju år, sex gås, fem får, fyra redeliga svin, tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.
8. Åttonde juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig åtta fålar grå med gullsadlar uppå, sju år, sex gås, fem får, fyra redeliga svin, tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.
9. Nionde juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig nio sor, nio grisar i hvar so, åtta fålar grå med gullsadlar uppå, sju år, sex

gås, fem får, fyra redeliga svin, tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.

10. Tionde juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig tio kor, tio kalfvar i hvar ko, nio sor, nio grisar i hvar so, åtta fålar grå med gullsadlar uppå, sju år, sex gås, fem får, fyra redeliga svin, tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.

11. Elfte juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig elfva socknar, elfva byar i hvar socken, elfva kyrkor i hvar by, elfva präster i hvar kyrka, elfva kappor på hvar präst, elfva bälten kring hvar kappa, elfva pungar vid hvart bälte, elfva pengar i hvar pung, tio kor, tio kalfvar i hvar ko, nio sor, nio grisar i hvar so, åtta fålar grå med gullsadlar uppå, sju år, sex gås, fem får, fyra redeliga svin, tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.

12. Tolfte juledag, som min moder mig gaf, gaf hon mig tolf socknar, tolf byar i hvar socken, tolf stugor i hvar by, tolf sängar i hvar stuga, tolf bolster i hvar säng, tolf käringar på hvart bolster, tolf gubbar — — — — —, tolf fällar på hvar gubbe, tolf skinn i hvar fäll, — — — — — — — — — —, elfva socknar, elfva byar i hvar socken, elfva kyrkor i hvar by, elfva präster i hvar kyrka, elfva kappor på hvar präst, elfva bälten kring hvar kappa, elfva pungar vid hvart bälte, elfva pengar i hvar pung, tio kor, tio kalfvar i hvar ko, nio sor, nio grisar i hvar so, åtta fålar grå med gullsadlar uppå, sju år, sex gås, fyra redeliga svin, tre spannspor på min loa, två fiskar i min damm, en skön jungfru i min famn, den tager jag men ingen ann.

541.
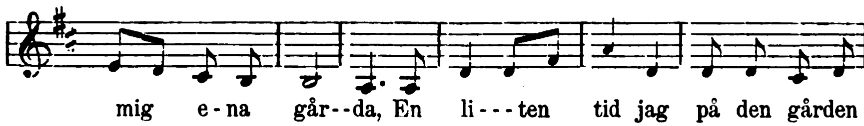
Borgå.

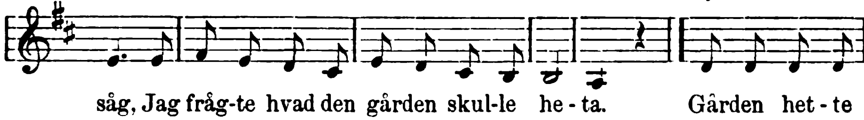
Melodin är lika för de fyra första raderna i hvarje vers *(a)*, och både ord och melodi äro lika för den sista raden *(b)*. För hvarje ny vers tillkommer en ny rad på melodin *(c)* hvilken sålunda i vers 3 upprepas två ggr, i vers 4 tre ggr o. s. v., till vers 10, där den upprepas nio ggr.
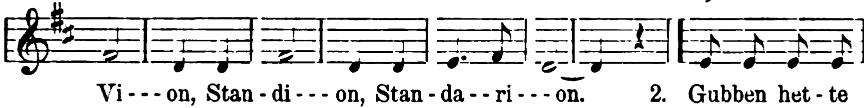
a)
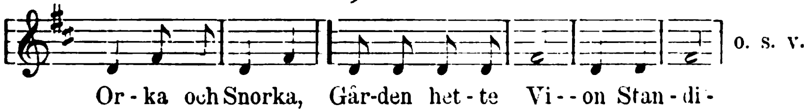

1. Ha-de jag mig en så-dan en man, Som kun-de gö-ra

2. Hade jag mig en sådan en man,
Som kunde göra mig ena gubbe,
En liten tid jag på den gubben såg,
Jag frågte hvad den gubben skulle heta.
Gubben hette Orka och Snorka,
Gården hette Wion, Standion, Standarion.

3. Hade jag mig en sådan en man,
Som kunde göra mig ena gumma,
En liten tid jag på den gumman såg,
Jag frågte hvad den gumman skulle heta.
Gumman hette Skrammelitaska,
Gubben hette Orka och Snorka,
Gården hette Wion, Standion, Standarion.

4. — — — — — — — — — — — —
— — — — göra mig ena pigo,
— — — — — — — — — — — —
Pigan hette Ingelimaska,
Gummam hette Skrammelitaska,
Gubben hette Orka och Snorka,
Gården hette o. s. v.

5. — — — — — — — — — — — —
— — — — göra mig ena dränge,

— — — — — — — — — — —
Drängen hette Hurtig och Lustig,
Pigan o. s. v.

6. — — — — — — — — — — —
— — — — göra mig ena häste,
— — — — — — — — — — —
Hästen hette Springa och smälla,
Drängen o. s. v.

7. — — — — — — — — — — —
— — — — göra mig ena hunde,
— — — — — — — — — — —
Hunden hette Ut, ut, skälla,
Hästen o. s. v.

8. — — — — — — — — — — —
— — — — göra mig ena katta,
— — — — — — — — — — —
Kattan hette Fisa i aska.
Hunden hette o. s. v.

9. — — — — — — — — — — —
— — — — göra mig ena kudda,
— — — — — — — — — — —
Kuddan hette Mjölka i skjula,
Kattan hette o. s. v.

10. Hade jag mig en sådan en man,
Som kunde göra mig ena fåri,
En liten tid jag på det fåret såg,
Jag frågte hvad det fåret skulle heta.
Fåret hette Prippa på näfret,
Kuddan hette Mjölka i skjula,
Kattan hette Fisa i aska,
Hunden hette Ut, ut, skälla,
Hästen hette Springa och smälla,
Drängen hette Hurtig och Lustig,
Pigan hette Ingelimaska,
Gumman hette Skrammelitaska,
Gubben hette Orka och Snorka,
Gården hette Wion, Standion, Standarion.
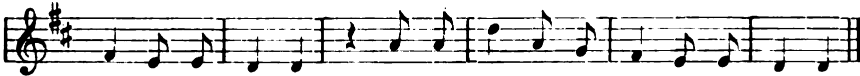
542.

Borgå.

I hvarje ny vers tillkommer en ny rad, som sjunges på melodin: ‹Kära hund, bit bocken› (i vers 2), hvilka 2½ takter således efter hvarandra i sista versen sjungas 11 gånger.

1. Bi-sin bör-jar gån-ga, och gån-ga, Där möt--te han boc-ken i
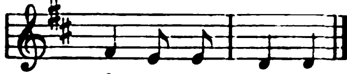

vä-gen att stån-da: „Kä-ra bock, gå ur å--ke-ren mi-na!“
(Talas): „Nej“, sa bocken!

2. Bi-sin bör-jar gån-ga och gån-ga, Där möt---te han hun-den i

vä-gen att stån-da: „Kä-ra hund, bit bocken, Bocken vill int gå ur

å--ke-ren mi--na!“
(Talas): „Nej“, sa hunden.

3. Bisin börjar gånga och gånga,
Så mötte han vargen i vägen
att stånda:
„Kära varg, bit hunden,
Hunden vill int bita bocken,
Bocken vill int gå ur åkeren
mina.“
„Nej“, sa vargen.

4. — — — — — — — — — —
Så mötte han björnen i vägen
att stånda:
„Kära björn, bit vargen“ o. s. v.

5. — — — — — — — — — —
Så mötte han finnen i vägen etc.
„Kära finn, skjut björn“ o. s. v.

6. — — — — — — — — — —
Så mötte han furun i vägen etc.
„Kära furu, fäll finn“ o. s. v.

7. — — — — — — — — — —
Så mötte han elden i vägen etc.
„Kära eld, bränn furu“ o. s. v.

8. — — — — — — — — — —
Så mötte han vattnet i vägen etc.
„Kära vatten, släck elden“
o. s. v.

9. — — — — — — — — — —
Så mötte han oxen i vägen etc.
„Kära oxe, drick vattnet“
o. s. v.

10. — — — — — — — — — —
Så mötte han repet i vägen etc.
„Kära rep, stryp oxen“ o. s. v.

11. — — — — — — — — — —
Så mötte han råttan i vägen etc.
„Kära råtta, skär repet“ o. s. v.
„Nej“, sa råttan.

12. Bisin börjar gånga och gånga,
Så mötte han katten i vägen att stånda:
„Kära katt, spänn råttan,
Råttan vill int skära repet,
Repet vill int strypa oxen,
Oxen vill int dricka vattnet,
Vattnet vill int släcka elden,
Elden vill int bränna furun,
Furun vill int fälla finn,
Finn vill int skjuta björn,
Björn vill int bita vargen,
Vargen vill int bita hunden,
Hunden vill int bita bocken,
Bocken vill int gå ur åkeren mina!“

Berättas:

Och katten på råttan, råttan på repet, repet på oxen, oxen på vattnet, vattnet på elden, elden på furun, furun på finn, finn på björn, björn på vargen, vargen på hunden och hunden på bocken.

„Sprätt“ *) sa bocken ur åkern.

543.

A säger A
B säger b, säger Ab
R säger r, säger br, säger Abr
A säger a, säger ra, säger bra, säger Abra
H säger h, säger ah, säger rah, säger brah, säger Abrah
A säger a, säger ha, säger aha, säger raha, säger braha, säger Abraha
M säger m, säger am, säger ham, säger aham, säger raham, säger braham, säger *Abraham*.

På samma sätt stafvas äfven andra ord, t. ex. Procopé.

*) Uttalas mycket accentueradt.

E. Låten.

1. Djur.

544.

Dufvan.

När dufvan varsnar en skata, låter hon:

Hu hu,
Du du
Tag mina sju sju,
Och lade dit dina tu tu.

545.

Flundran.

Jag undrar,
Sa flundran,
Om gäddan är fisk.

546.

Hönan.

När hönan vill ha mat, säger hon:

Putt putt putt putt potāt.

När hon har värpt, säger hon:

Ägg ägg ägg ägg på tak, eller
Kom kom kom kom å tā't.

---

2. Kyrkklockorna.

547.

Borgå.

Bim bom, tal int om,
Stakabisin *) föll i bron.

*) = kyrkväktare.

Lappträsk.

Bim båm, bim båm,
Stakabisin full i brånn.
Bim båm, bim båm,
Kära klockare, tal int om!
Bim båm, bim båm.

548.

Lappträsk.

Matklockan på en vänlig herrgård:
Kok välling, stek strömming! :,:
På en ovänlig herrgård:
Dra åt hällviti! :,:

549.

a) Helsingfors.

Ryska kyrkklockorna i Helsingfors på 1830-talet, då ännu Tavastgatan med sina många ryska handelsbodar existerade:

Jablokoff å Uschakoff,
Krastiloff å Duldin, Duldin, Duldin.
Å Duldin lofva brännvin å brännvin å punsch,
Punsch, brännvin å punsch.

b) Lappträsk.

Galoschoff å Uschanoff
(Med långsamt tempo.)
Å Duldin å Duldin.
(Med hastigt tempo.)

F. Ramsor.

Sagor, visor och hvarjehanda.

550.

Kisse misse tog staf i hand
Och gaf sig ut till att vandra.
Och när den kommit ett stycke fram,
Gaf den upp sin anda.

Och stackars kisse är nu död,
Och ligger uti ett dike,
Med huvu ner å svansen opp,
Å korpana sjunga öfver like.

551.

Pärnä.

Och hauan sa hau,
Och kissan sa miau,
Och hauan bet kissan i svansen.

552.

Helsingfors.

Det var en gång en liten, liten gumma,
Som hade en liten, liten stuga
Och en liten, liten ko,
Och en liten, liten stäfva,
Och ett litet, litet fat,
Och en liten, liten katt.
Då skulle den lilla, lilla gumman
Mjölka den lilla, lilla kon
I den lilla, lilla stäfvan
Och slå opp den lilla, lilla mjölken
I det lilla, lilla fatet.
Och så kom den lilla, lilla katten
Och skulle dricka opp den lilla, lilla mjölken
Ur det lilla, lilla fatet.
„Schas kissa, du bränner dej,“
Sa gumman.

553.

Tre gummor tillika
Och tre krokiga *) spikar
Och tre getter och fyra får
Och tre krusiga hårstrån.

Och tre trappor så gick jag,
Och tre sparkar så fick jag,
Och tre getter och fyra får
Och tre krusiga hårstrån.

554.

Helsingfors.

Hvart ska du gå, lilla jänta? —
Ut och plocka nötter, kan du tänka.

Du räcker icke upp, lilla jänta —
Jag stiger på en sten, kan du tänka.

Du faller därfrån ner, lilla jänta —
Jag håller fast i gren, kan du tänka.

555.

Helsingfors.

Hvad är klockan? —
Klockan är nio,
Pekar på tio,
Slår elfva
Blir tolf.

556.

Pärnå.

Hvar är pappa?
Ut å sjappa.
Hvar är mamma?
De ä de samma.

Hvar är bror?
Ut å ror.
Hvar är syster?
Var du tyster.

*) *Var.:* krusiga.

557.

Ett, tu, tre, fyra,
Låt oss lustiga vara!
När glädjen kommer,
Låt sorgen fara!
Katten slår på trumma,
Brömsarna brumma,
Fyra möss i dansen går
Och hela världen dundrar.

558.

Gossarna de skälmarna
De vilja inte ha mej.
Men vänta, bara jag blir lång,
Så ska de inte få mej.

559.

Ensam står jag millan fyra gårdar
Me ögona fulla å tårar.

560.

Allmän kungörelse,
Alla käringar i rörelse.

561.

Solen skiner och det regnar,
Gud välsignar sina änglar.

562.

Så va de me den saken,
Sa den gamla kraken.

563.

Helsingfors.

Vackra visor ä inte långa,
Å vackra flickor ä inte många.

564.

Östersundom.

Illbiggin å miggin
Bet mej i riggin.
Int va he miki,
Men he va så svart som biki.

565.

Borgå.

Å nu har det gått,
Som folki har spått,
Att du har tagit dig en annan å glemmit mig bort.

566.

Borgå.

Solen sig i hafvet sänker,
Flickan uppå ängen går.
Alder vet jag hvad hon tänker,
Helder vet jag hur hon mår.

567.

Lappträsk.

Jag är ett fattigt bondebarn,
Som draga måste den tunga kvarn.
Jag mol i fjol och jag mol i år,
Men ingen tack fick jag ändå.

568.

Helsinge.

Rätt som Pernatius kom i vår by,
Så kunde vår dotter hvarken spinna eller sy.
Och rätt som hon spann, så tappa hon ändan, sländan,
Trasslade sen både nedan och ny.
Och när hon skulle koka välling, så kokte hon kål,
I lördast om kvällen slo hon sönder en skål.
Gunås mig det föret,
I stället för smöret
Satte hon i grytan ett stort stycke tvål.

569.

Hå hå hå, hvad det kostar på
Att länge lefva och ogift gå.

G. När barn äro lystna efter sagor eller visor.

570.

Lojo.

Det var en gång en kung, Som bod-de på en ugn. Men
när han föll från ug-nen ner, Så var där in-gen konung mer. Det
var en gång en kung, o. s. v. ad infinitum.

571.

a) Sjundeå. (?)

He va en gång en saga,
Så breid som en tvaga, *)
Så lång som en dörr;
Ha du hyörd na förr?

b) Helsingfors.

De va en gång en saga,
Så lång som en tvaga,
Så bred som en dörr;
Ha du hört den förr?

Svaras «nej», säger man:

De va inte *nej*,
Utan de va en gång en saga
Så lång o. s. v.

572.

a) Borgå.

Gubben och gumman de hade en kalf;
Och nu är visan half.
Med den så gingo de båda i vall,
Och nu är visan all.

b) Helsingfors.

Gub-ben och gum-man de ha-de en kalf, Och nu är vi-san
all. Hvar mor-gon så kör-de de den kalf-ven i vall, Och nu är
vi-san all.

*) *Var.:* kvaga.

573.

Helsingfors.

Det satt en katt i en näs - sel - hög bre-ve vä - gen. Men ef - ter den - na vi - san ic - - ke är så lång. Kun-na vi sjun - ga den än-nu en gång.

574.

Helsingfors.

Gubben och gumman
Skulle spela på trumman.
Bägge ville trumman höra,
Men ingen ville trumman röra.
Och denna visan är intet lång,
Därför sjunga vi henne än en gång.

575.

Helsinge.

Ack om jag hade mig
en famn flickor,
en åm brännvin,
en val strömming,
en tunna öl!
Den visan var ej så lång,
därför kan jag sjunga om den en gång.
Ack om jag hade o. s. v.

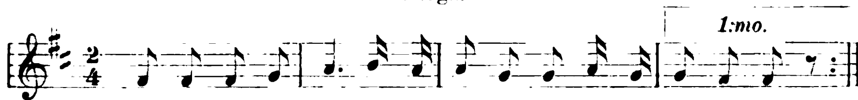
576.

Helsingfors.

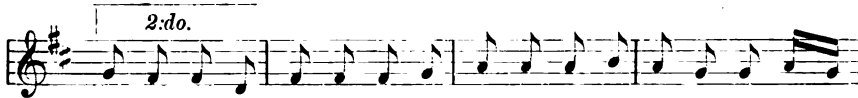
Bocken sjun-ger tu - li - - a - - lej. Tu - li - - a - - tit - tan tet-tan tej.

577.
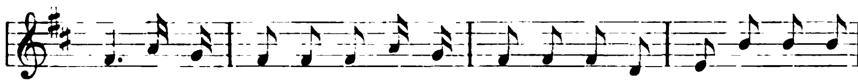
Borgå.
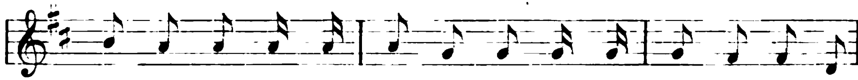

Känner ni min måg, Sa-li We-ster-berg, sa-li We-ster-berg?
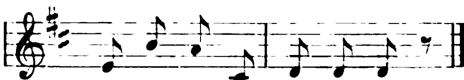

Westerberg? Fru Hägerström, fru Hägerström Och lil-la mam--sell

me. Tu-du--rut-tun-gen, tu-du--rut-tun-gen Och mammas lil-la

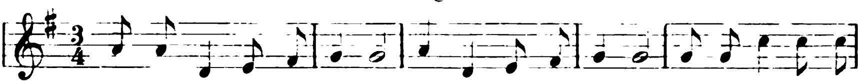
krut-tun-gen, Tu--du--rut-tun-gen, tu--du--rut-tun-gen, Och
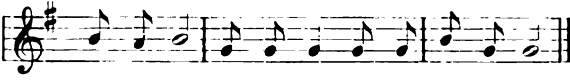

mammas lil-la krut-tun-gen.

578.

Borgå.

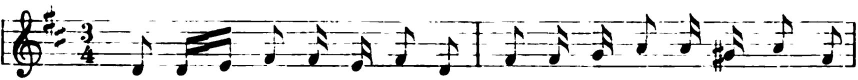
Ha-ra-kranken och myggen De slogdes om styggen. Den-na vi-san är
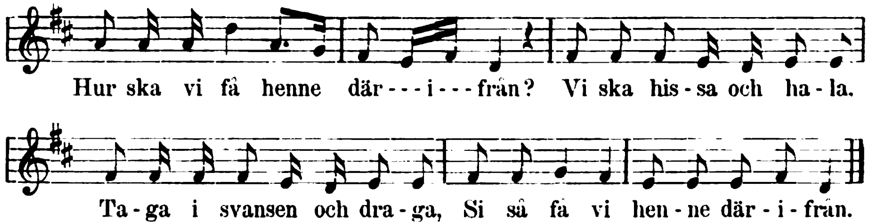

ej så lång, Vill du hö-ra den om en gång?

579.

Helsingfors.

Kä---ra hjär-tan-des her-re, Kä-rin-gen lig-ger i kär-re,
(Kuddan min)

H. Formler.

1. För att bedja.

580.

Mörskom.

När ett barn fått «namnam» eller något godt i allmänhet och ett annat vill smaka däraf, räcker det senare fram handen samt håller igen ögonen och upprepar följande rim:

Fatti man
Står på strand,
Räcker ut sin hvita (magra) hand.
Den som ger, får rida på gullhästen,
Den som int ger, ska få kör me suggan.

2. För att tacka.

581.

a) Lappträsk.

Tack ska du ha,
Godt ska du få,
Sju bån i åtta år
Å tvilingar ti kvar lörda.

b) Helsingfors.

Tack ska du ha,
Godt ska du få,
Länge ska du lefva
Å ogift ska du gå.

Var.: Å gift ska du bli,
Å mej ska du få.

582.

Lojo.

Tack för i går, för i går gårs går,
För mor, som var här,
För korfven ni gaf,
För nu och för då
Och för alltid så!

3. Skämtsamma bordsböner.

583. («Franzéns bordsbön»).

Helsingfors.

I Jesu namn gå vi till vår kista,
Gud låte oss aldrig maten mista!

584.

Helsingfors.

Gud ske lof för mat å dricka,
Gud låte oss aldrig maten mista!

585.

Helsingfors.

Gud ske lof och pris,
Nu är jag mätt som en gris.
Gud ske lof och tack
Att ja int åt, så ja sprack!

586.

Helsingfors.

Gud välsigne maten
Sa pigan åt soldaten.

4. Maningar.

587.

Lojo.

Vid mete:

Abbor, abbor, abborsnok,
Kom och nappa på min krok.

588.

Lojo.

Abborsnok,
Kom och nappa
På min krok!
Du ti ryck
Å ja ti knyck.

589.

Helsingfors.

När barnet fångat en nyckelpiga, släpper det löst den och sjunger:

Jungfru Maria Nyckelpiga,
Visa mig vägen till Stockholm!

590.

När barn mista en tand, kasta de den bakom ugnen och säga:

Locke, Locke,
Ge mig en bentand
I stället för en gulltand.

591.

När ett barn har »hicka», säger man:

Sätt hickan
På en sticka
Och skicka den till grannas flickan!

592.

Välsignelse.

Ja säter min välsinade hand
Op tin syndiga skall;
Tär ska väx loppor å lyss,
Råttor å myss,
Toma flaskor
Å sevataskor
Å ein förskräcklig skora midt op huvu.

5. Orakel.

593.

För att utröna, hvad de skola blifva, räkna gossar på kantblommorna af prästkragen eller på knappar i kläderna:

Prins, präst,
Borgare, bonde,
Tiggare, tattare,
Sotare, rackare.

Flickorna räkna:

Änka,
Fränka,
Fröken,
Fru.

594.

För att se huru någon bekommit sina saker, räknar man på knappar:

Hitta, tappa,
Ljugi, stuli,
Köpt, fått.

eller:

Hitta, titta,
Nappa, tappa,
Stuli, ljugi,
Fått, köpt.

I. Retsamma rim.

1. Rim om namn.

595.

Lappträsk.

Ante korante
Tjör kalvan i bås,
To kalvan kakkar,
Får Ante smörgås.

596.

Helsinge.

Atte patte punapää,
Piska katten som ett fä.

597.

Annika drannika,
Dronadrej!

598.

Lappträsk.

Gusta pusta, pula katten;
Katten ba för lif och själ:
Gusta pula lika väl.

599.

a) Lappträsk

Heik *) peik, päng i pung,
Piss i nävan å släng i munn.

b) Helsinge.

Heik peik, pängepung,
Piss i nävan å släng i mun,
Där har du pängepung.

600.

a) Helsingfors.

Libi libi libi libi
Lammskinnskajsa,
Korfvarna spela
Och paltarna dansa.

b) Lappträsk.

Piti piti piti piti
Lampans Kajsa,
Korfvarna spela
Och paltarna dansa.

601.

a) Sjundeå.

Kalle balle gick i stalle,
Pula **) katt'n bakom stalle.
Katten ba för liv å själ,
Kalle pula likaväl.
Sku'n ha beit för kropp'n,
Sku'n ha äti opp'n;
Män'n ba för själen,
Därför slo'n ijäl'n.

b) Helsinge.

Kalle palle
Bakom stalle
Piska katten som ett fä;
Katten ba för lif å själ:
Kalle piska likaväl.

c) Ö. N.

Kalle, balle, bock,
Dum som ein stock.

602.

Helsinge.

Kor lirum, kor larum,
Vår Majsu får skägg,
Och lefver hon länge
Så värper hon ägg.

603.

a) Lappträsk.

Matt skratt, näfverhatt,
Baken öppen som ein tratt.
Den som har sin mun till tratt
Och sin röf till sil,
Han har ej smör, ej häller fil.

---

*) *Heik* = Henrik.
**) *Pula* = slog.

b) Pärnå.

Matte, Matte näfverskägg,
Lefver du länge, så värper du ägg.

604.

Lappträsk.

Mina mingkon,
Bastuklingkon.

605.

Lappträsk.

Niku, Niku, Niss,
Kom ti vår, *) så får du tiss!

2. Rim om stånd och yrken.

606.

Ö. N.

Bäck å tjära
Ä sjömans ära.
Loppor å löss
Ä bondens tröst.

607.

Mörskom.

Pater, pater noster,
Käringen koka plåster
På sitt sura ben.
Bene börja svida
Å käringen börja kvida.

608.

a) Lappträsk.

Fyra hela å fyra halva,
Fyra länsmänner i ein galga.
När vi kommo längre fram,
Hängde där ein brofod å ein fjä-
lingsman.

b) Helsingr.

Länsman med sin trekantiga hatt
Han rider fram till helvete att
bära opp sin skatt.
Han rider å rispar
Å mära-rompon glispar,
För bombolera, bombolera, bom
bom bom.

c) Mörskom.

Det kostar en bonde ganska ringa
En fattig bonde att göra rik,
Sedan han på galgen hänger,
På en gammal, rostig spik.
När vädret blåser, dinglar han,
Och väntar på befallningsman.

609.

Herr magister
Koka klister.
Slå i väggen
Så blir de ister.

*) = oss.

610.

Lappträsk.

Herrans bön å tron,
Prästen gick på bron,
Bron sönder å prästen under,
Å de blef ett förbanna buller.

611.

Lappträsk.

Prästen å hunn
Förtjänar maten me munn;
Klockarn å hanin
Ha båda sama vanan;
Stakabisin å hönon
Liver båda å sama födon.

612.

Sjöman viger
šiter i byxorna å tiger.

613.

Skomakaren med sin flottiga trut
Han biter i lädret
Å grinar i vädret
För bombolera, bombolera, bom
bom bom.

614.

a) Lappträsk.

Skräddare, skräddare, skrynkeliben,
I helviti har du din prässesten.
Tär sitter du å prålar
Med dina små nålar,
För bombolera, bombolera, bom
bom bom.

b) Helsinge.

Det fröjdar mig af hjärtans grund,
Att nitton skräddare väga knapt
ett pund.
Båd me sax å me vax
Å me nål å me tråd
Å me prissjärn vid sidan
Å syring uppå
De väga knapt ett pund ändå.

3. Utan bestämd adress.

615.

Till den, som man narrat april, säges:

April april, din dumma sill,
Jag kan narra dig till hvad jag
vill.

616.

Till den, som bedt en vara tyst, säges:

Tyst du, som ingen pappa har,
Och mamma din kallar man för
mámsell.

J. Straffande rim.

617.

När ett barn skvallrat, sjunges:

a) Helsingfors.

b) Helsinge.

Skvallertaska bim bom,
Går i alla gålar
Å sleker alla söndriga skålar.

618.

Till den, som ger och tar igen, säges:

Helsinge.

Gifvare, tagare,
Kattens bedragare.

619.

Till den, som skymmer för ljuset eller dagern, säges:

Int va far din glasmästare!

620.

Sibbo.

När barnet visar sig nyfiket att höra något, säges:

Fråga du? Fikk du vita å!

621.

När ett barn gör en anmärkning i otid, säger man:

Tig du, som int ä torr bakom örona!

622.

Till barn, som vilja hafva mat, innan dess tur kommit, säges:

Folk först och långöron sen!

623.

Till barn, som icke uträttat ett gifvet uppdrag, säges:

Min piga hade också en piga,
Men hon ba mej gå själf.

K. Svarsrim.

624.

A. En annan gång.
B. En annan gång är en skälm.

625.

A. Va befalls?
B. Ingenting alls.

626.

a) Helsinge.

A. Va ska de bli?
B. De ska bli en strita
På din näsa,
Som alt vil vita.

b) Borgå.

A. Va ska de bli?
B. De ska bli en strita,
Som ska sita
På hans näsa, som allting vill vita.

c) Lojo.

A. Va ska de bli?
B. Fråga får du,
Men vita int.
Rår ja för de,
Så mins du int.

627.

Lappträsk.

A. Kva ska tu lag?
B. Ja ska lag ein liten kvita (= plugg)
Som ska stoppas i hansis munn,
Som alt vil vita.

628.

a) Helsinge.

A. Va ska du laga?
B. Hammarsla å slägga.
På dina rutiga läggar.

b) Lappträsk.

A. Kva?
B. Hammarsla!
Vill tu ha koparnäsa hälder kva?

629.

Helsinge.

A. Va fick du?
B. En mark å en spark,
Å en klack å en black.

A. Va fick du?
B. En mark å en spark
Å en träspik i ryggen.

630.

A. Go afton!
B. Stick näsan i bastun!

A. Go' moron!
B. Stick näsan i poron.

A. Go natt!
B. Sof som du har börjat!

A. Go natt!
B. Sof som du begynt, å dröm om den som är närmast hjärtat!

631.

a) Sibbo.

A. Hvart ska ni gå?
B. I hunnröfva rå.

b) Borgå.

A. Hvart ska du gå?
B. Till hundröfvarå,
Kommer du med, så blir vi två.

632.

A. Va ska vi göra?
B. Ta (två) kattor å köra.

633.

A. Va ska vi leka?
E. Ta (två) kattor å steka.

634.

A. Hvar är mamma?
B. I sina kjolar.
Var.: De ä de samma.

635.

A. Hvasa?
B. Vasa ligger i Österbotten.

636.

A. Hvarifrån är du hemma?
B. Från Bemböle, där knutarna vända sig inåt.

637.

A. Hvad är klockan?
B. Fem finger i påttan.

A. Hvad är klockan?
B. Lika mycket som i går den här tiden.

A. Hvad är klockan?
B. Hon är ett ting som utvisar tiden.

638.

Östersundom.

A. Ni . . . .
B. Ni sitter i helvite och hackar talg för 2 penni markin.

A. Ni . . . .
B. När ni blir arg, kan ni kalla katten till ni och hönan till mamsell.

639.

A. Om . . . .
B. Om int om sku vara imellan, sku tjäringen bita björn i svansen.

640.

A. Själf . . . .
B. Själf var en själm. Han dog i fjol; har du fått sysslan efter honom, sej?

641.

a) Borgå.

A. Hvad för slag?
B. Hammarsla, kopparnäsa, slagganäsa.

b) Borgå.

Kopparnäsa, hammarsla.

c) Lappträsk.

A. Kva?
B. Hamarsla. Vill du ha kåpar-
näsa eller kva?

d) Helsinge.

A. Va ska du laga?
B. Hammarsla å slägga
På dina rutiga läggar.

642.

A. Kanske . . . .
B. Kanske, kanske kalfven dör,
Kanske, kanske inte.

643.

Lappträsk.

A. Tackar ödmjukast.
B. Bockar som styfvast.

644.

A. Tig du!
B. Skall jag tigga
Får du bära påsen.

645.

A. Ja vill . . . .
B. Din vilja sitter i din mammas
ficka.

646.

A. Va ä bättre: hare eller får?
B. Får.
A. Bättre är ha än få.
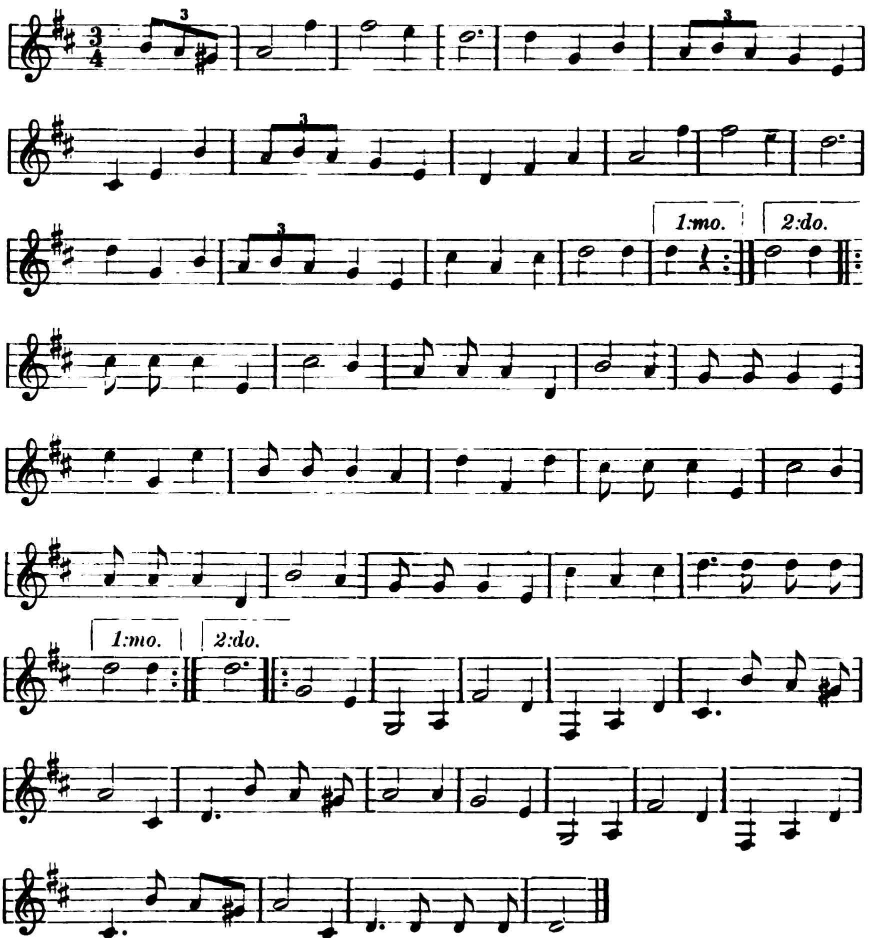
A. Hvad vill du hällre: ha eller få?
B. Få.
A. Bättre en hare än tio får.

IX. Dansmelodier.

A. Valser.

647.

Helsinge.

648.
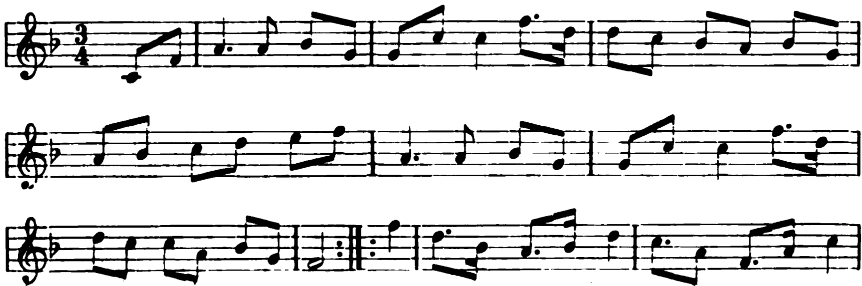
Helsinge.
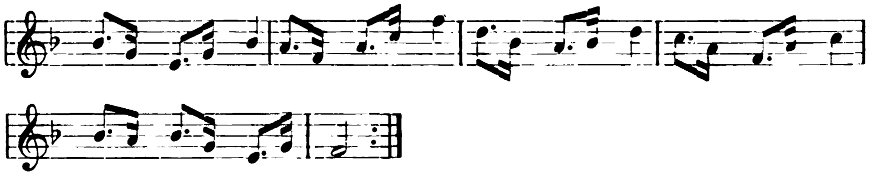
1:mo. 2:do.

1:mo. 2:do.

649.
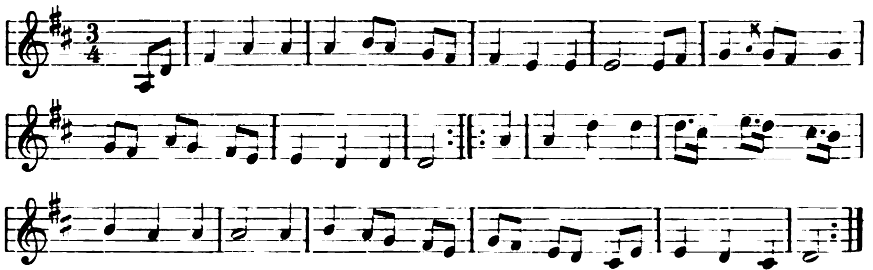
Helsinge.

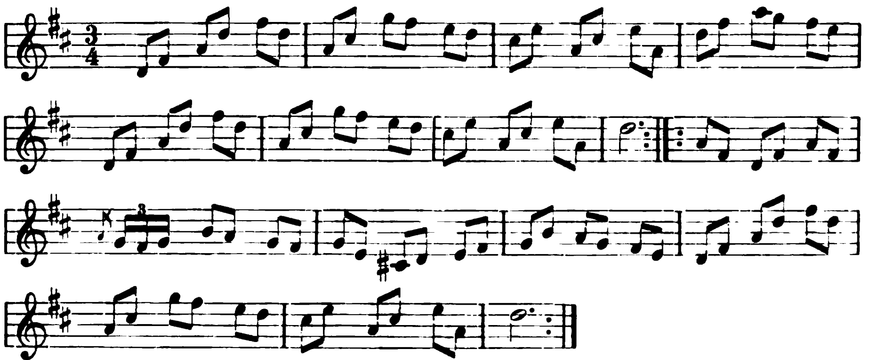
650.

Helsinge. («Virovalsen».)
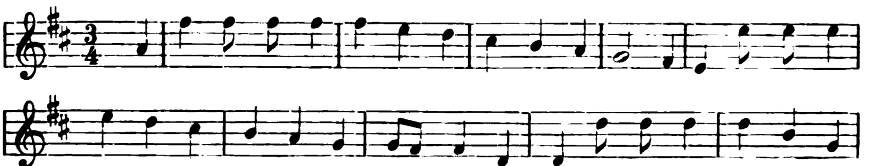

651.
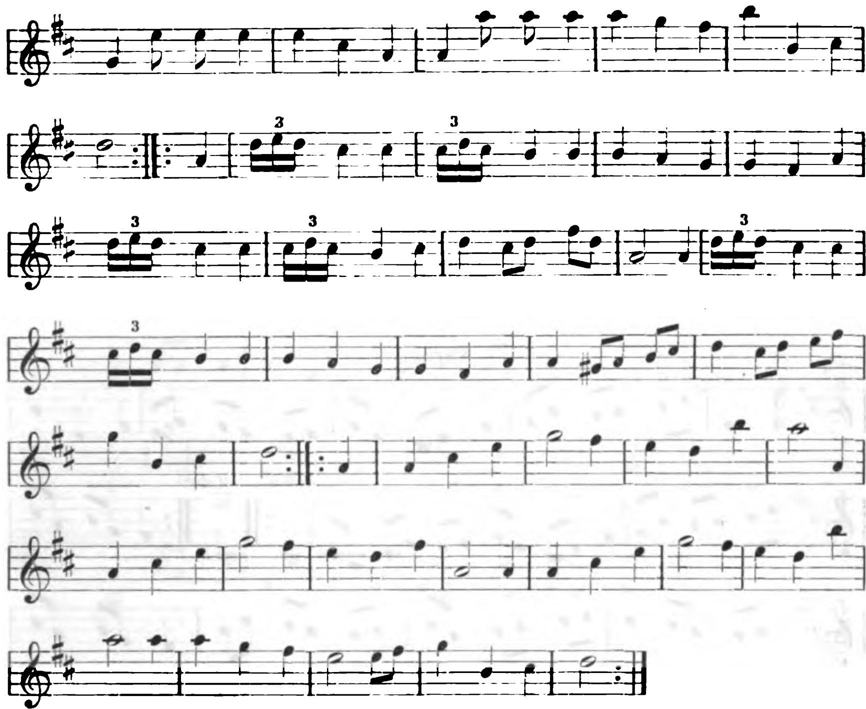
Helsinge. («Frimans vals».)

652.
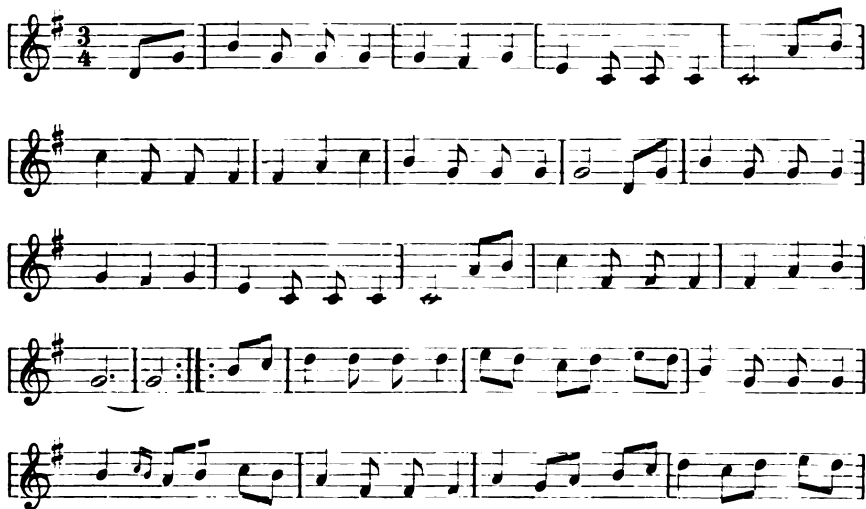
Pärnå.
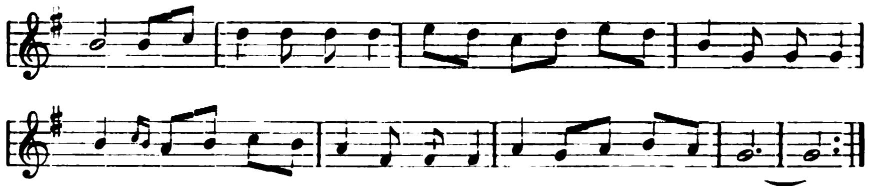

653.
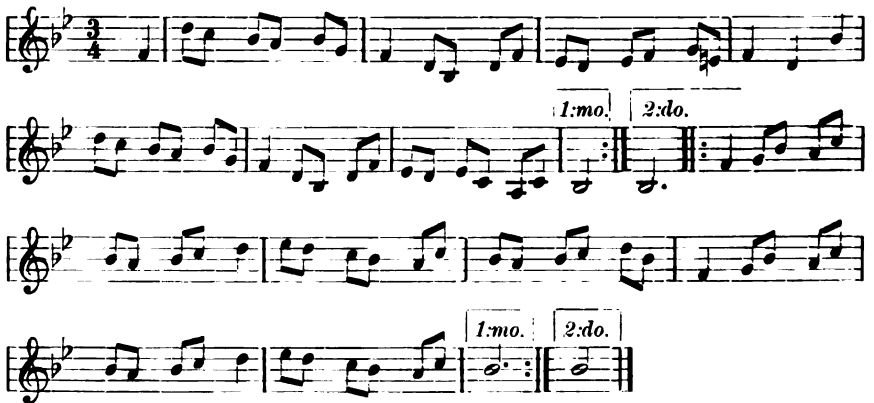
Pärnå.

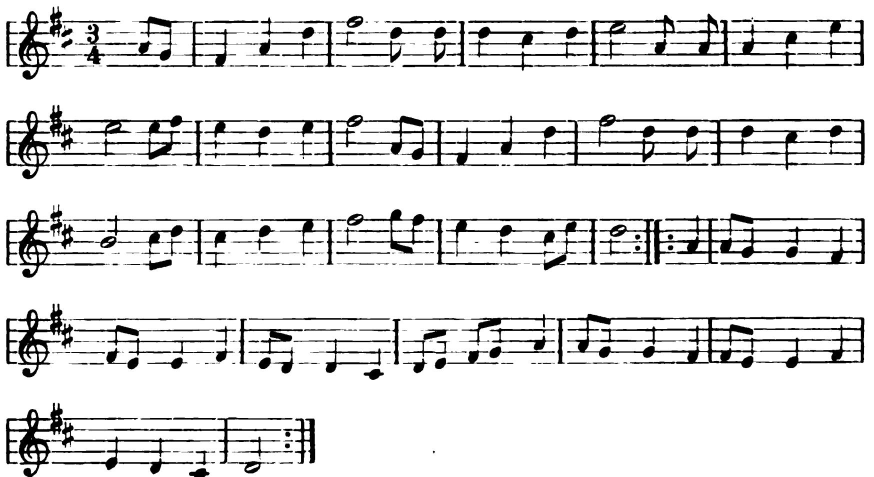
654.

Pärnå.
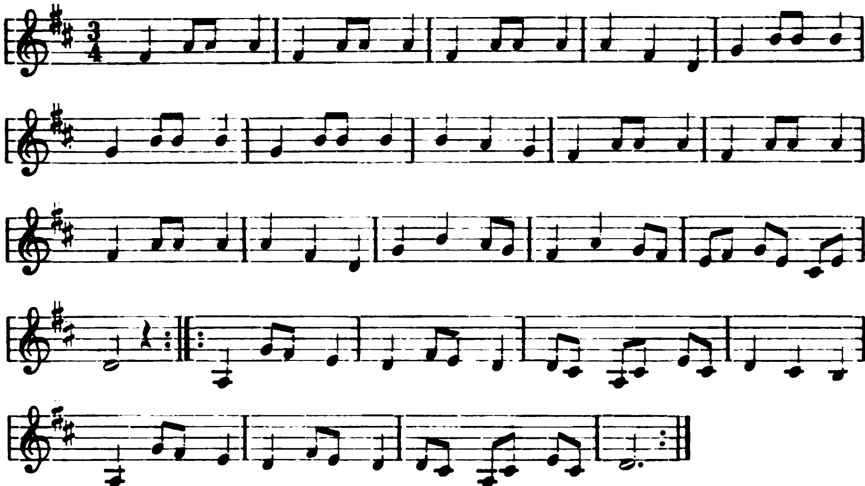

655.

Pärnå.
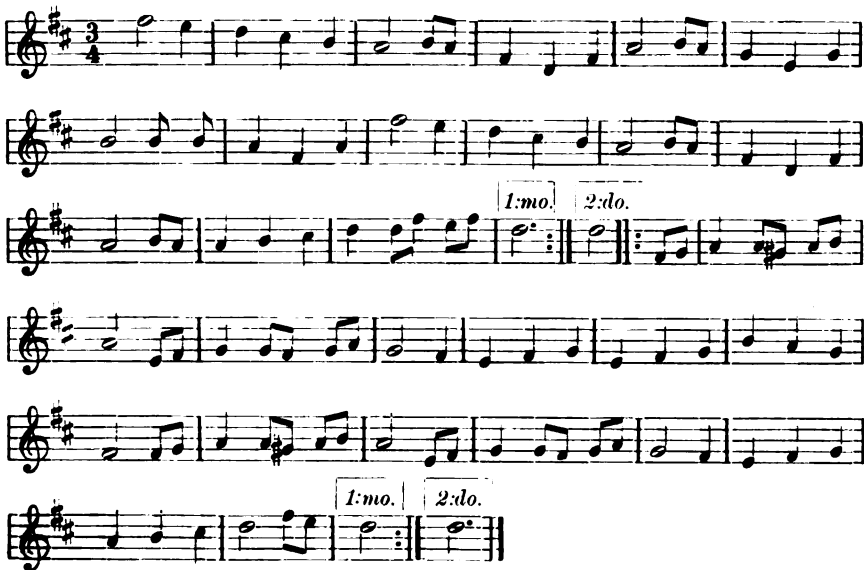

656.

Borgå.
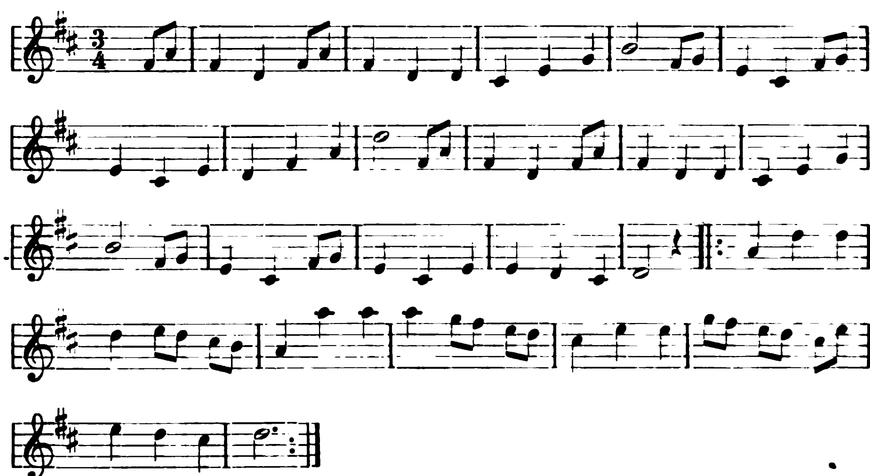

657.

Borgå.
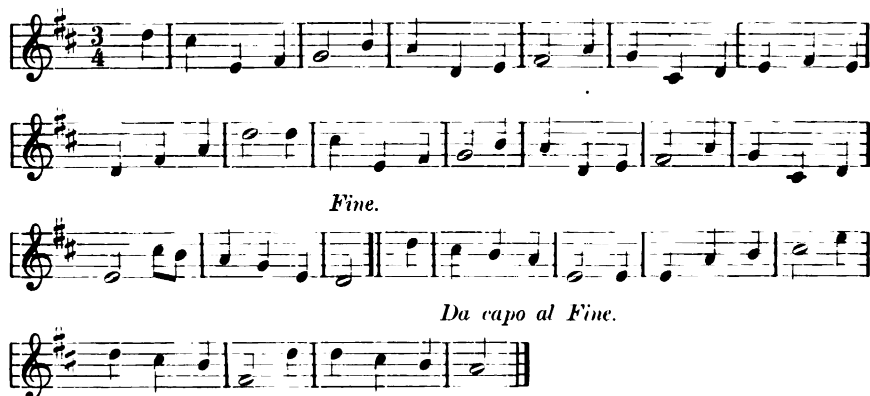

658.

Pellinge i Borgå.
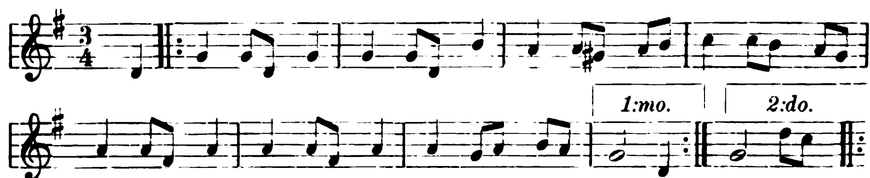

659.
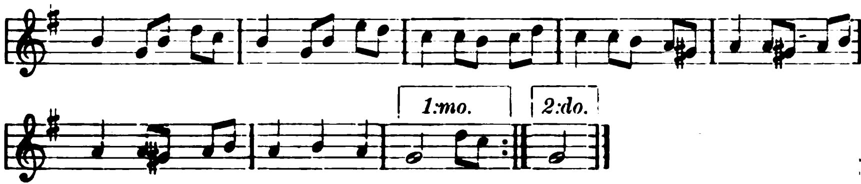
Pellinge i Borgå.

660.

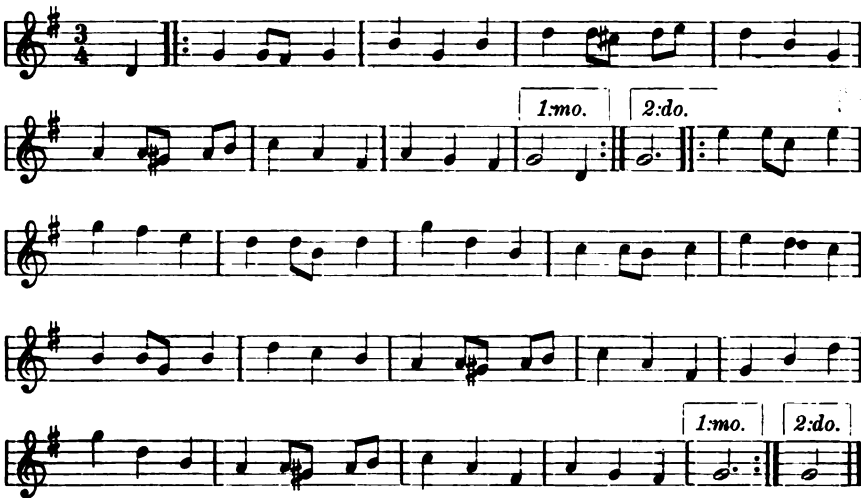
Hästö-Busö.
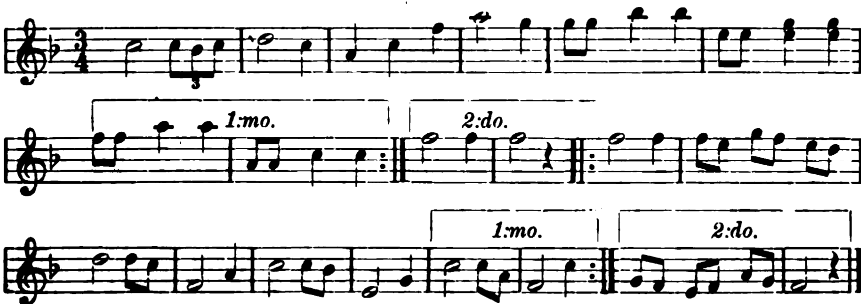

661.

Hästö-Busö.
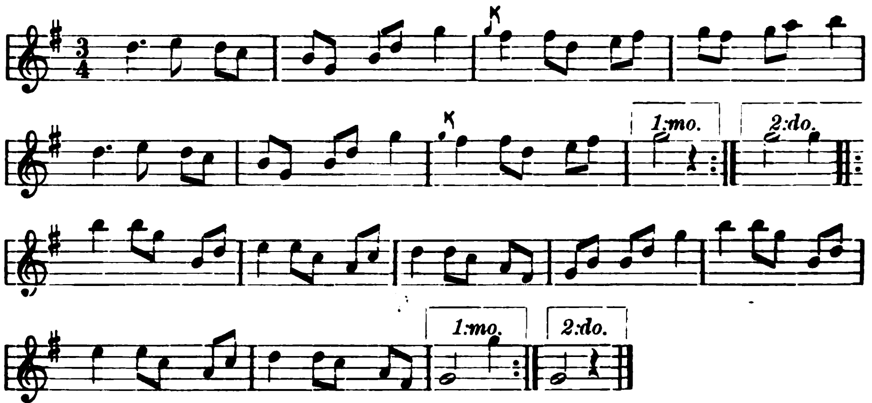

662.

Strömfors.
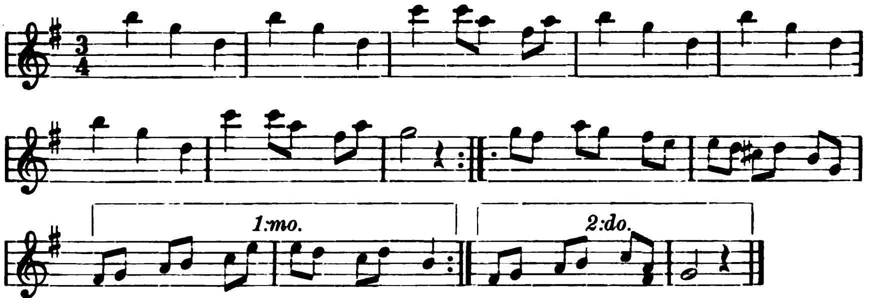

663.

Strömfors.
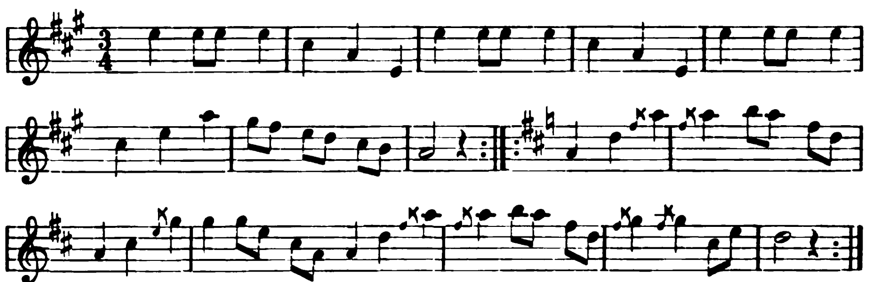

664.

Strömfors.

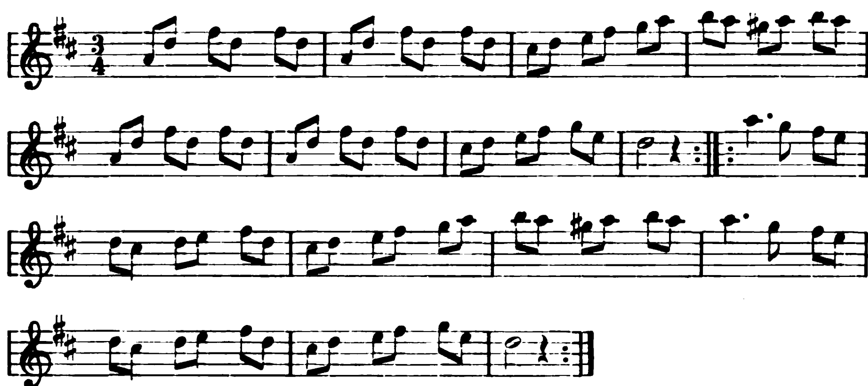
665.

Strömfors.
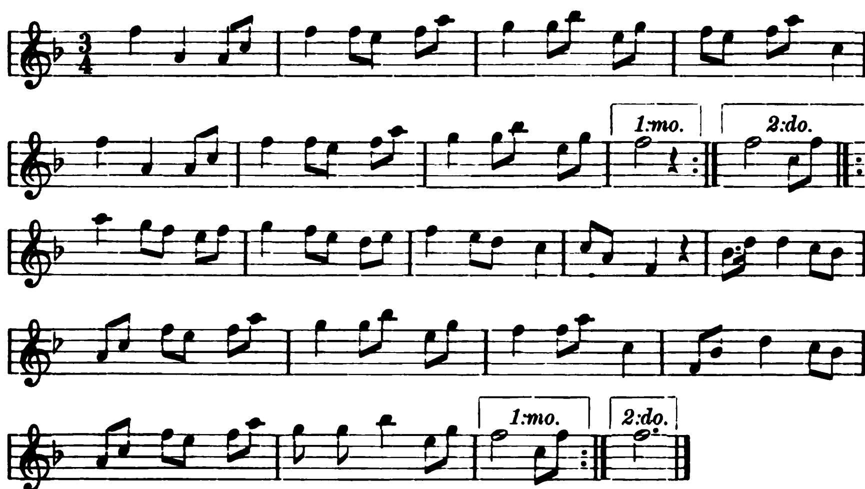

666.

Strömfors.
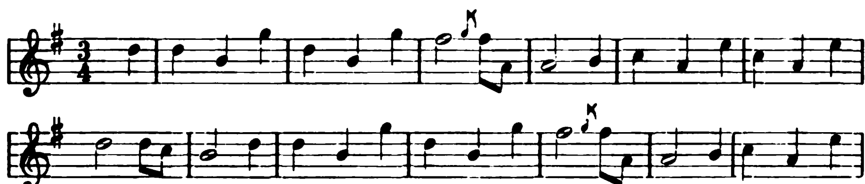

667.
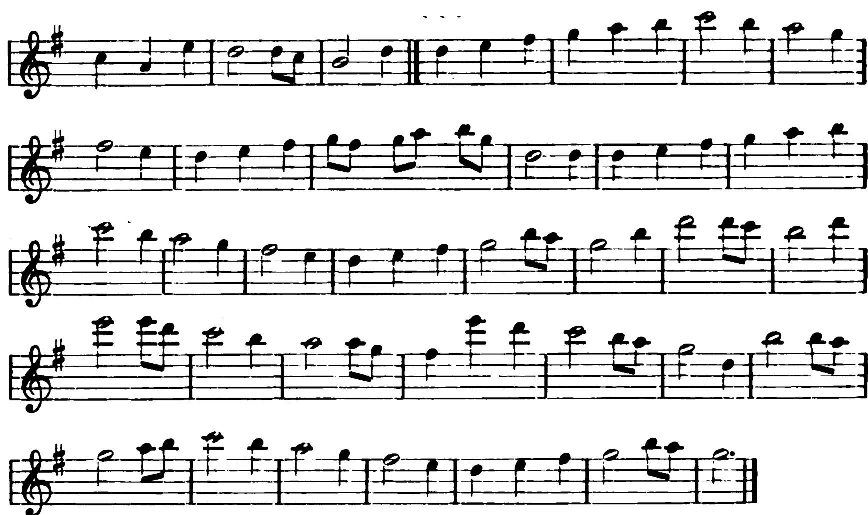
Strömfors.

668.
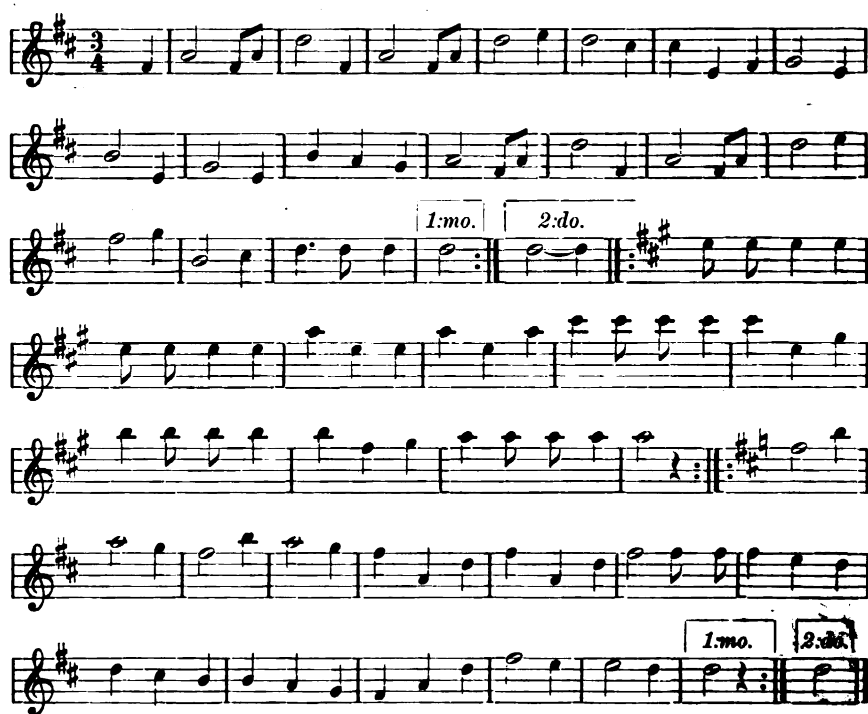
Strömfors.
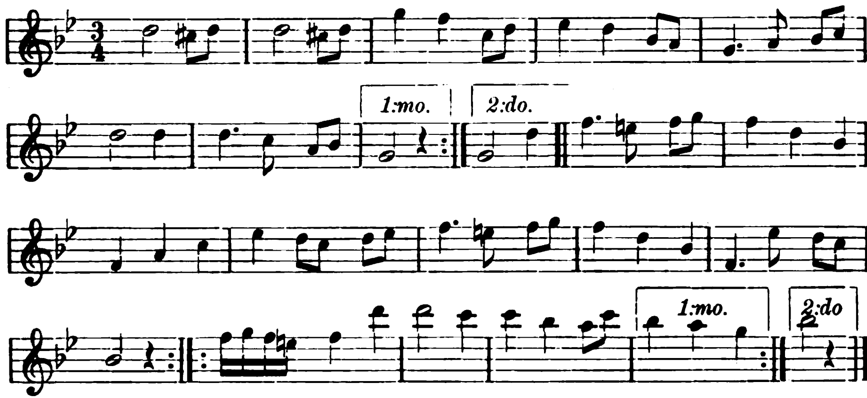

669.

Strömfors.
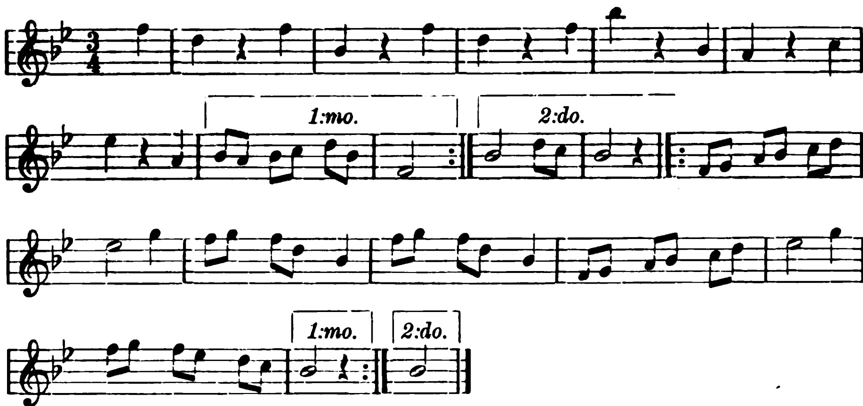

670.

Strömfors.
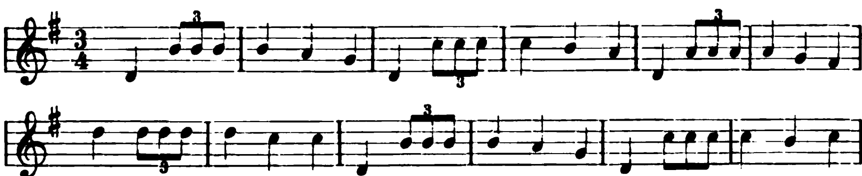

671.
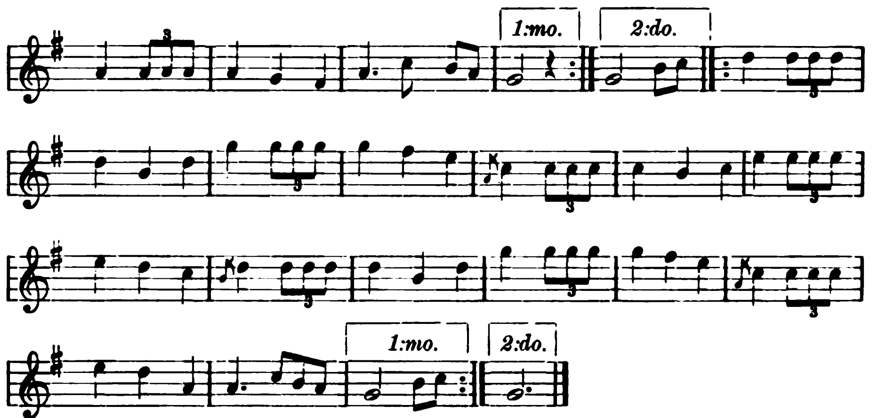
Strömfors.

672.
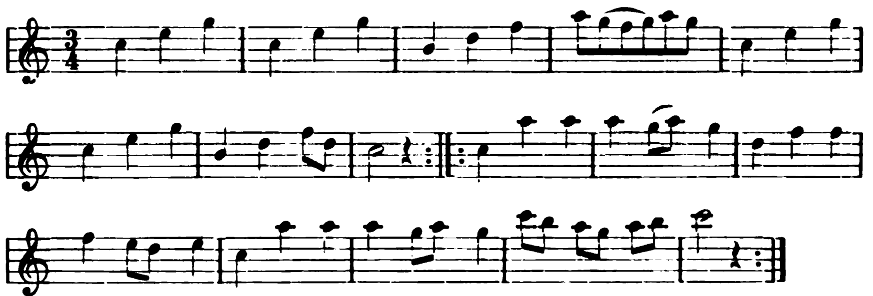
Lappträsk.
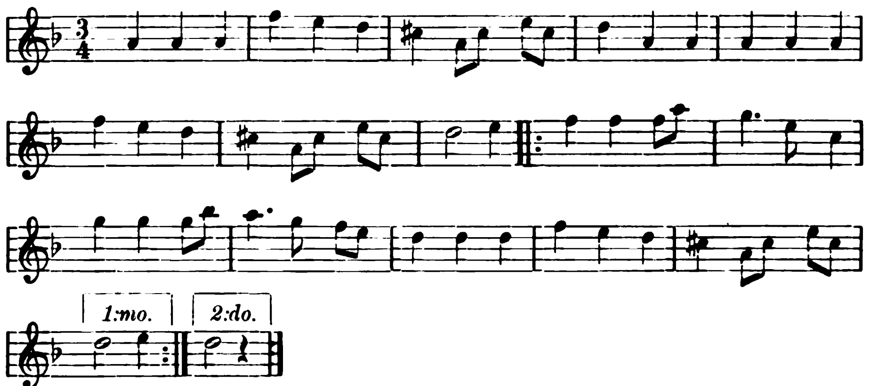

673.

Ö. N.

674.

Gammal skärivals. Ö. N.

B. Polkor.

675.

Helsinge.
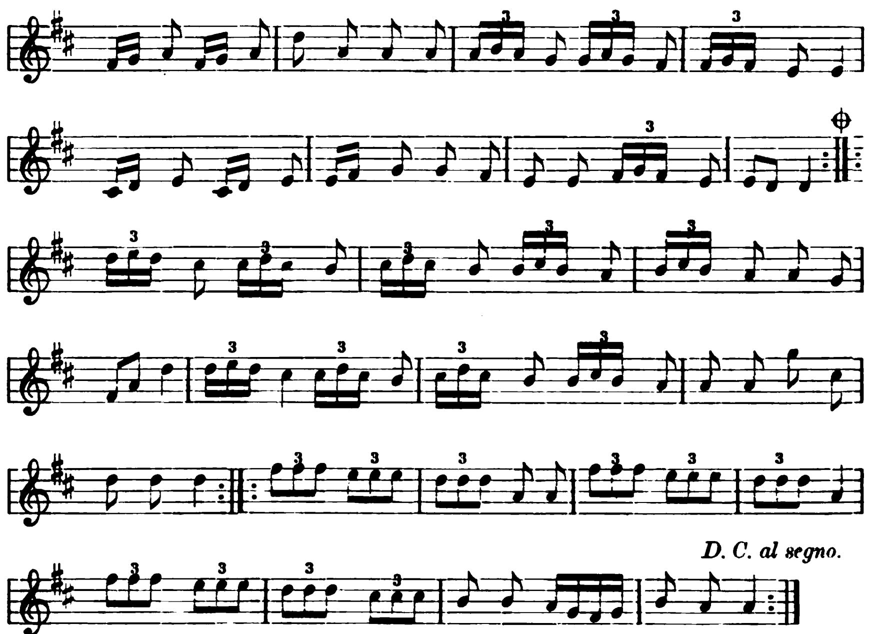
1.mo. 2:do.

D. C. al segno.

676.
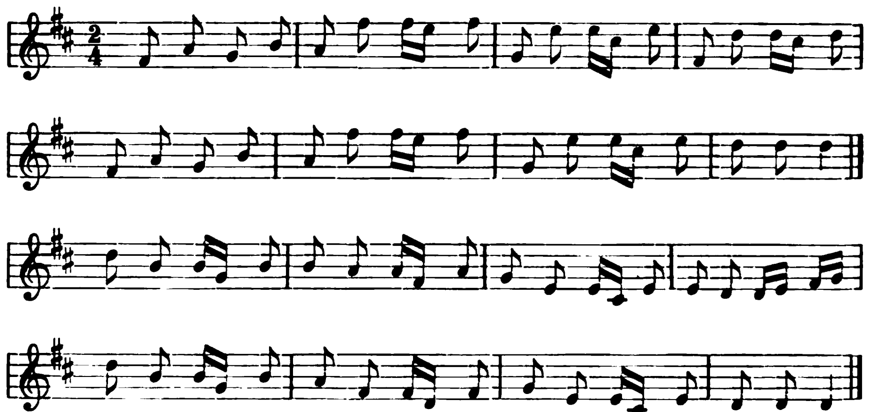
Helsinge.

3 3 3
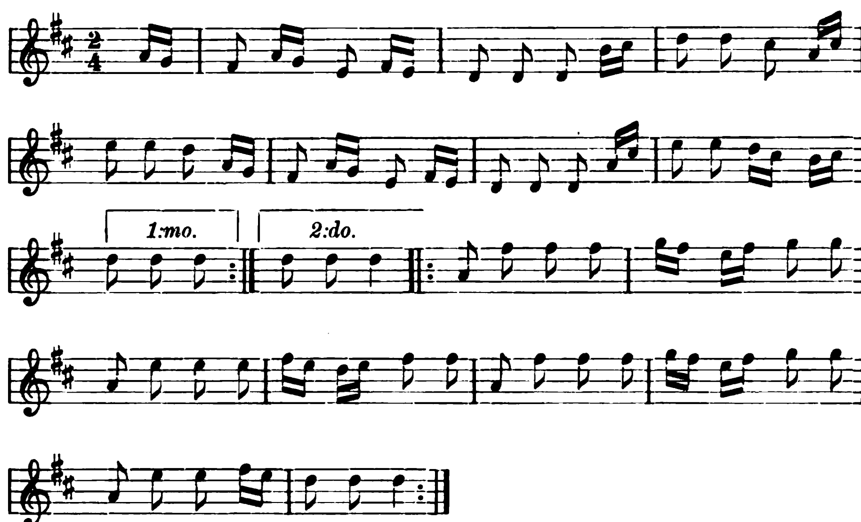

677.

Helsinge.
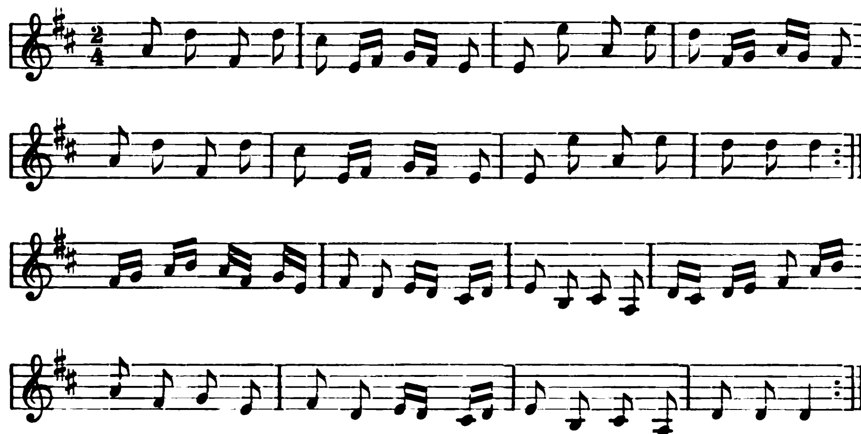

678.

Helsinge.
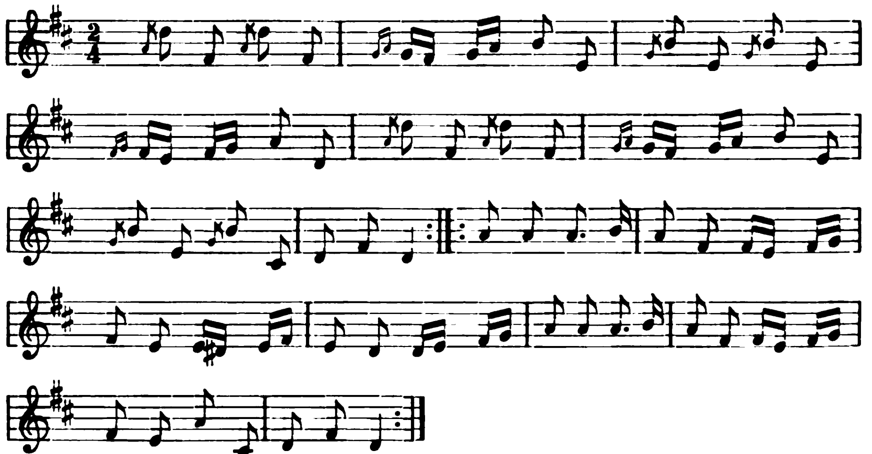

679.

Helsinge.
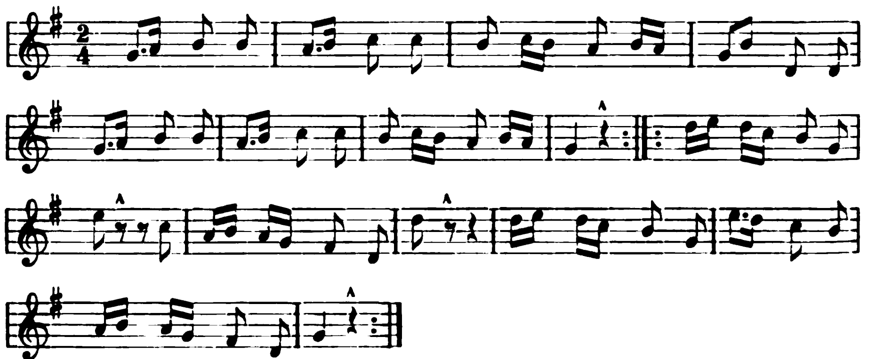

680.

«Matros-polka» fr. Helsinge.
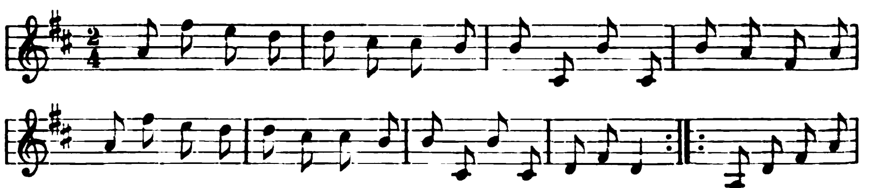

681.

«Stann-Polka» eller «Första maj». Helsinge.*)
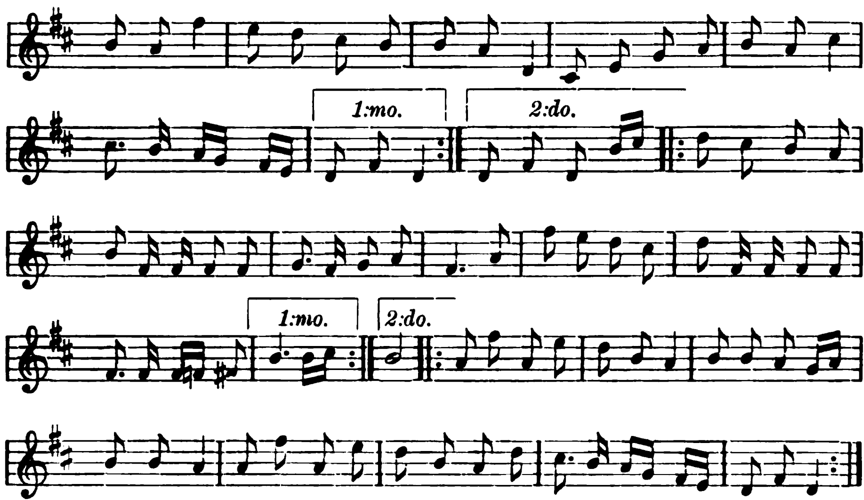

682.

Pärnå.
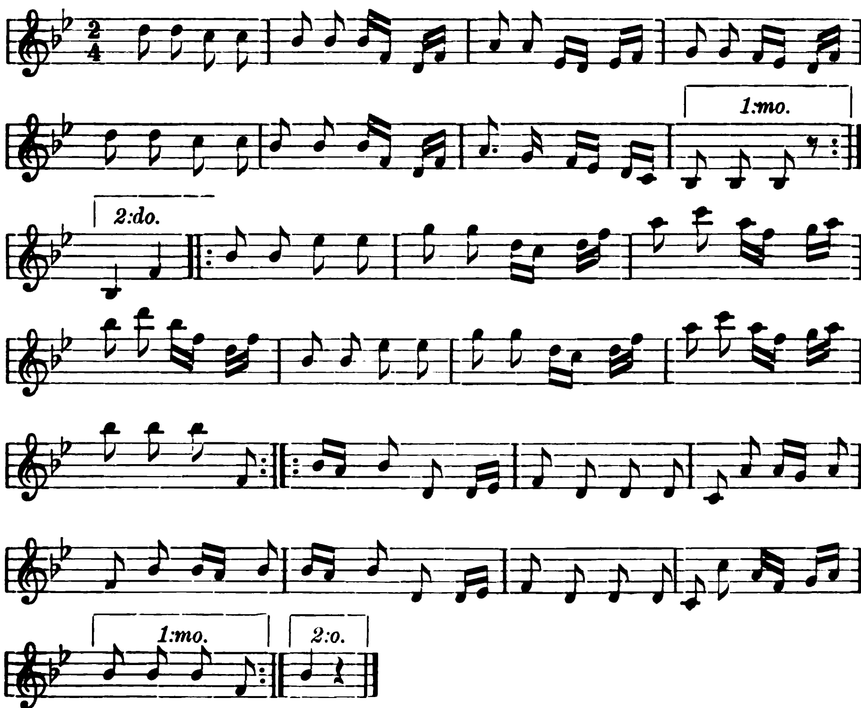

*) Vid tecknet ʌ afbrytes dansen så länge pausen varar.

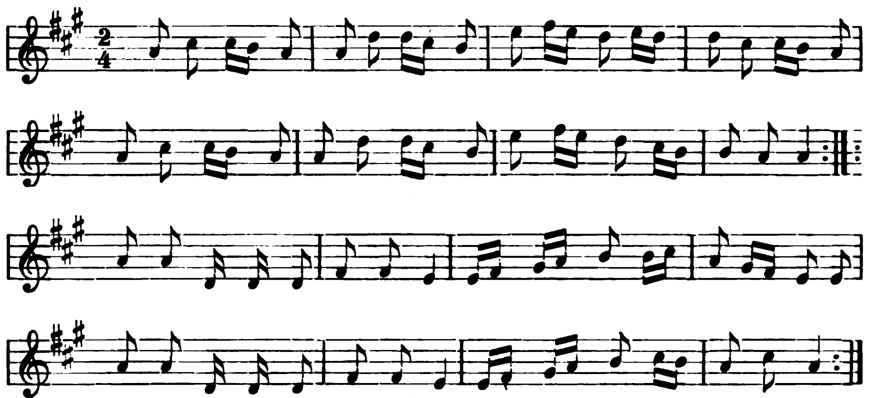
683.

Pärnå.
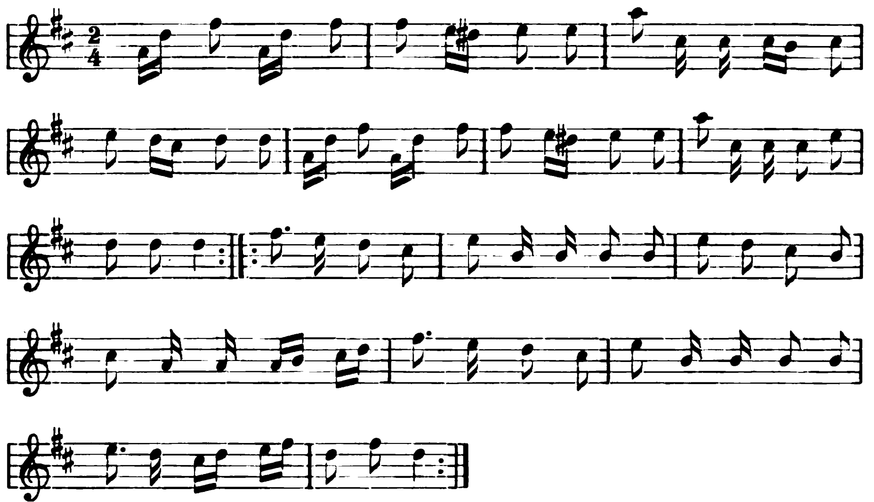

684.

Pärnå.
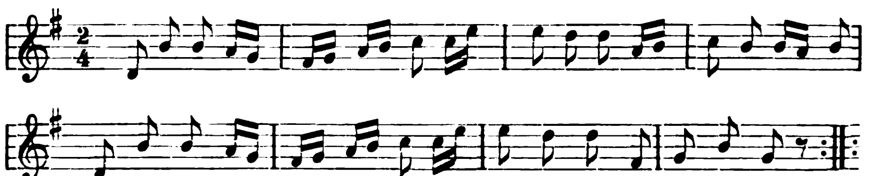

685.
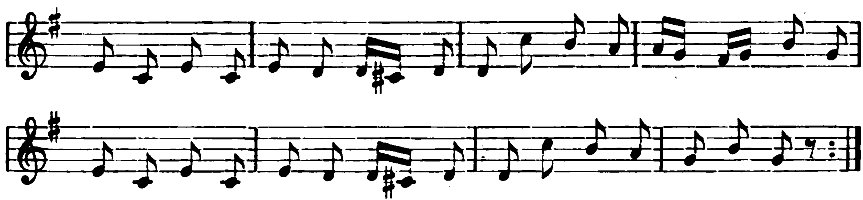
Pärnå.

686.
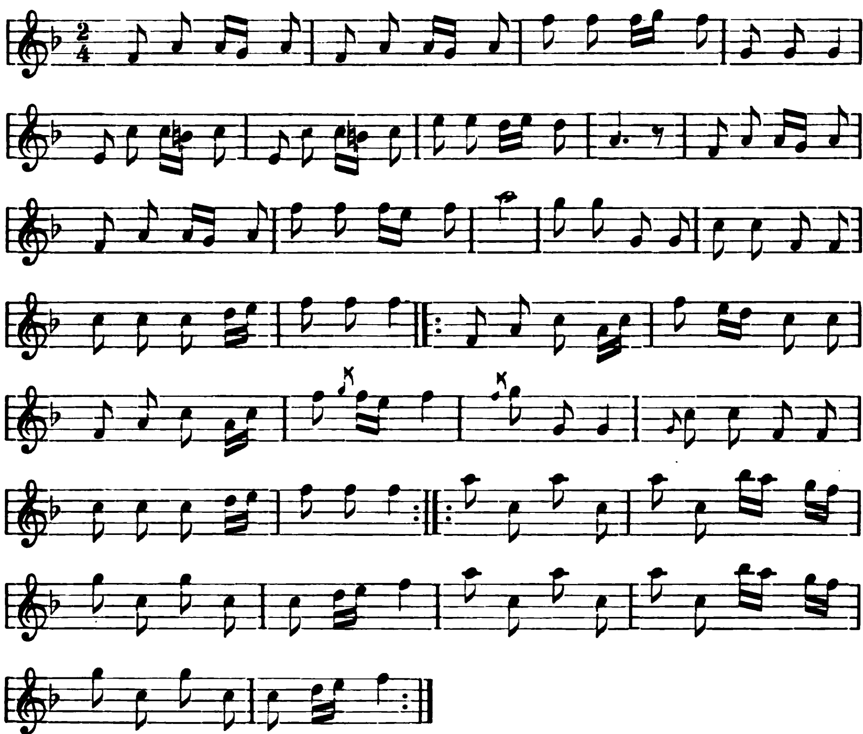
Pärnå.
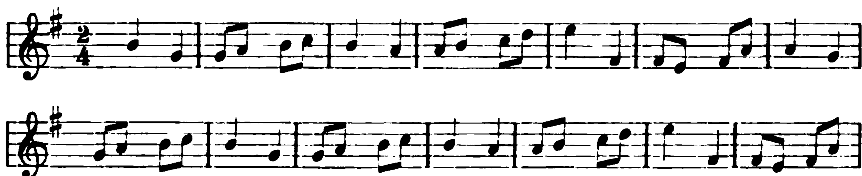

687.
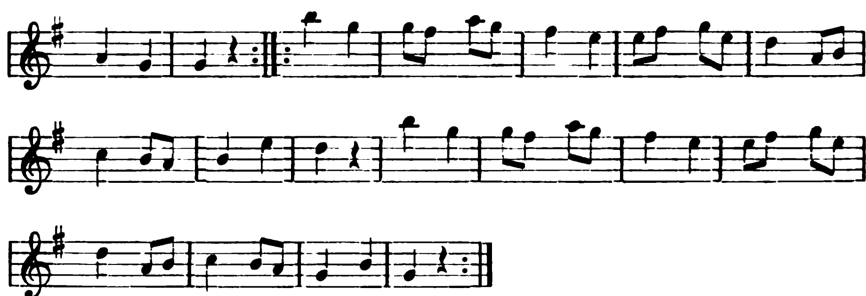
Pellinge i Borgå.

688.
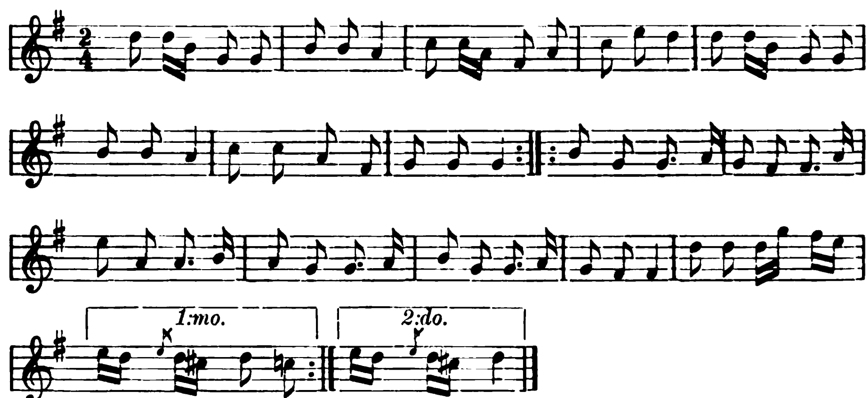
Borgå.
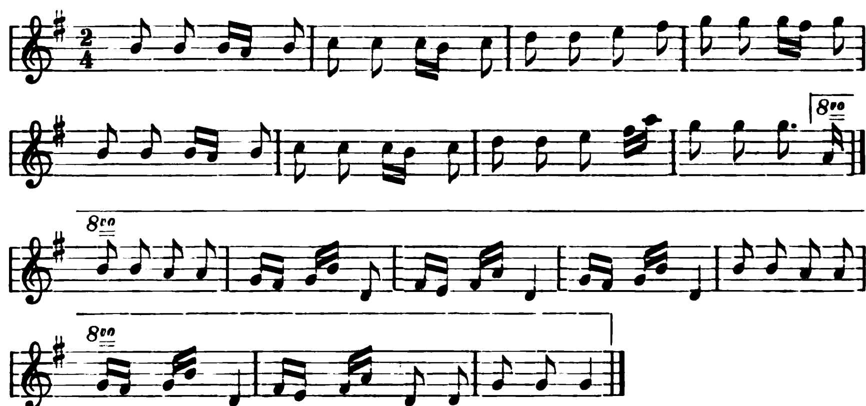

689.

Borgå.

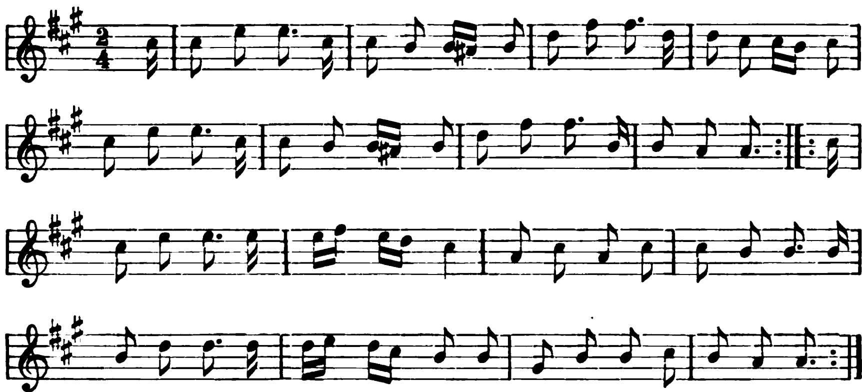
690.

Borgå.
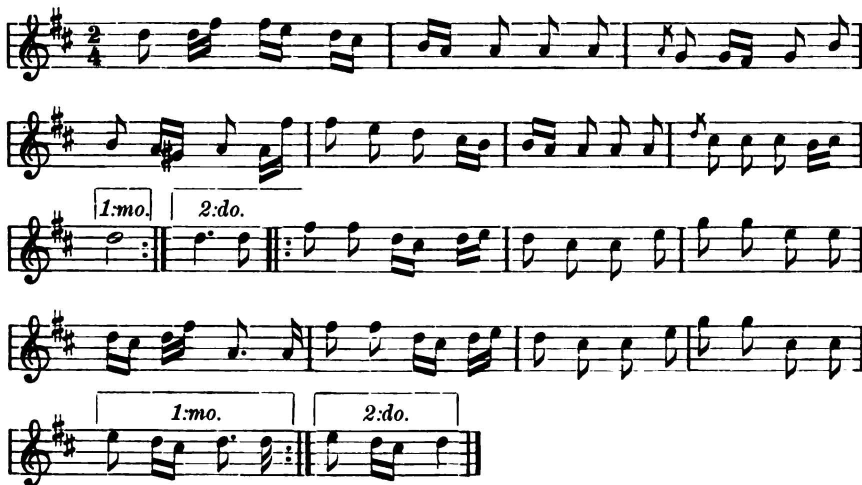

691.

Borgå.
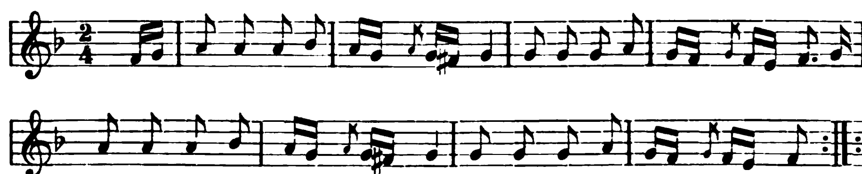

692.
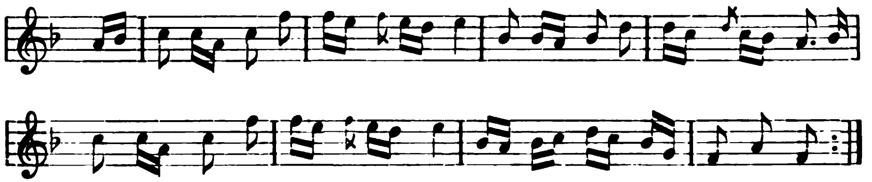
Lappträsk.

693.
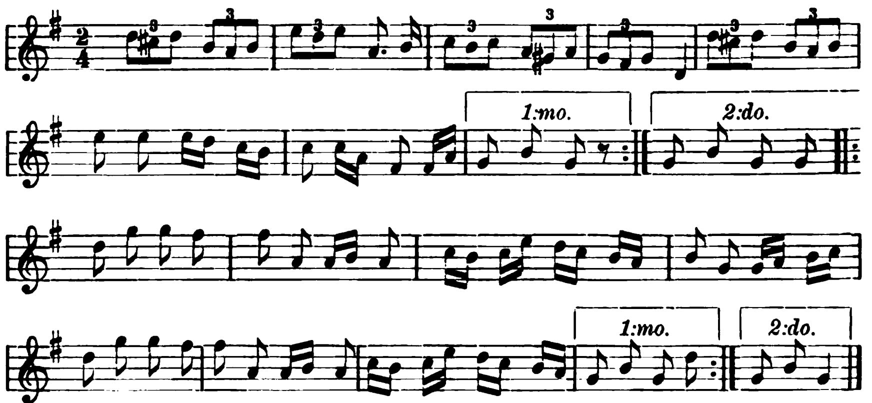
Lappträsk.
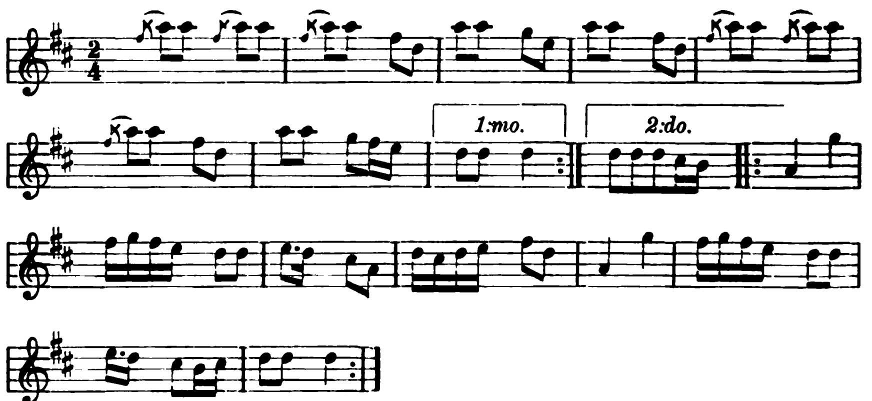

694.

Lappträsk.

695.
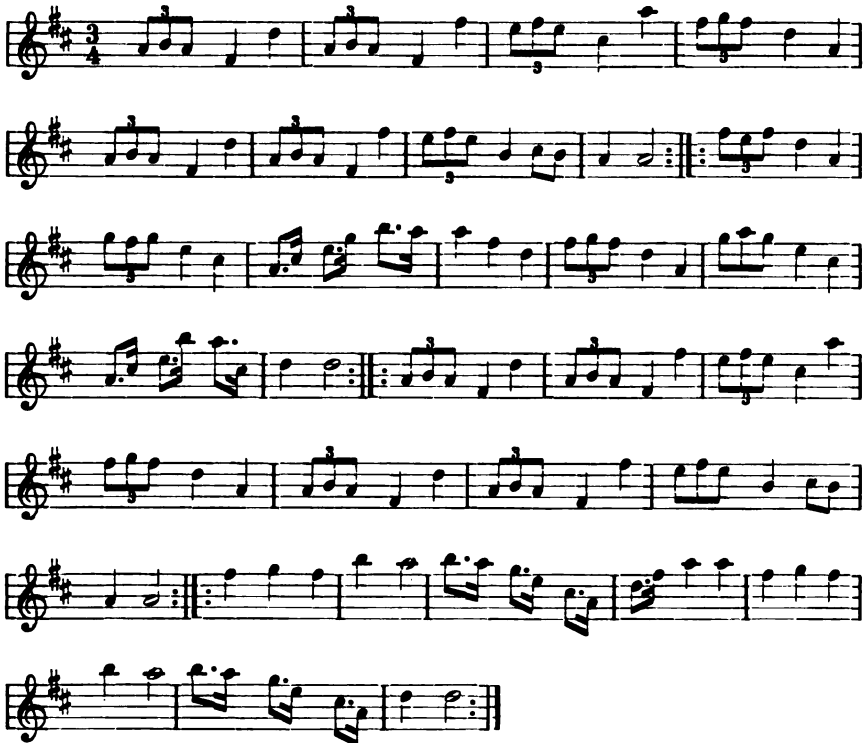
Lojo.

C. Polka-mazurkor.

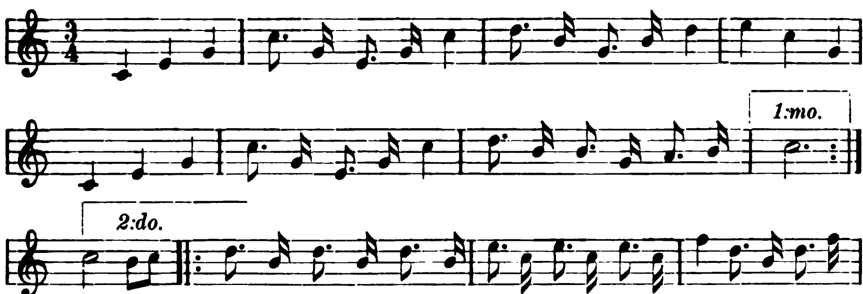
696.
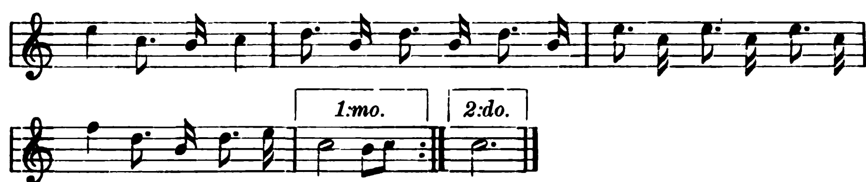
Helsinge.

697.
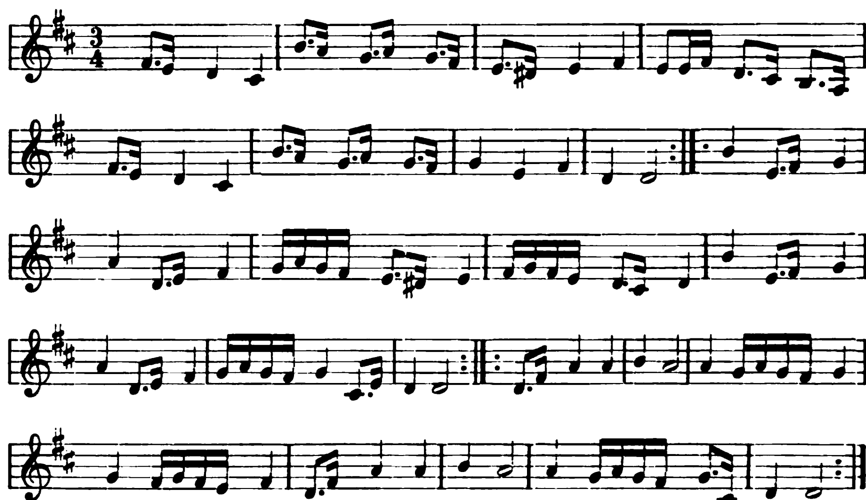
Helsinge.
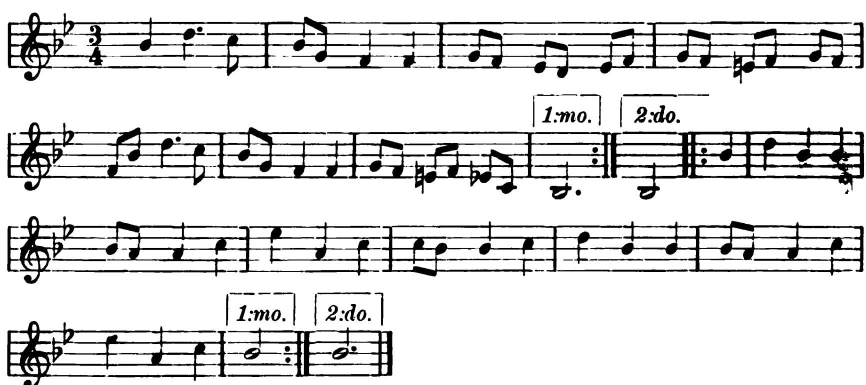

698.

Helsinge.

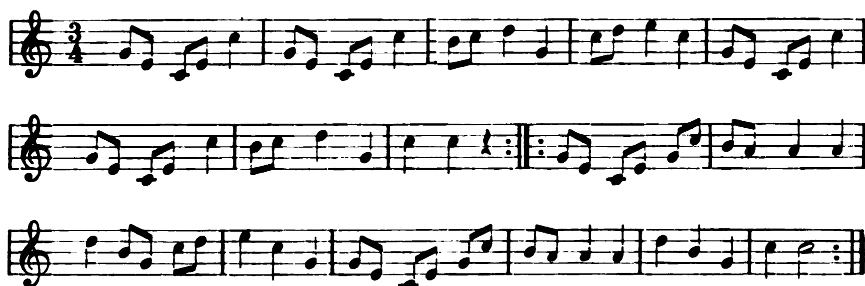
699.

Pärnå.
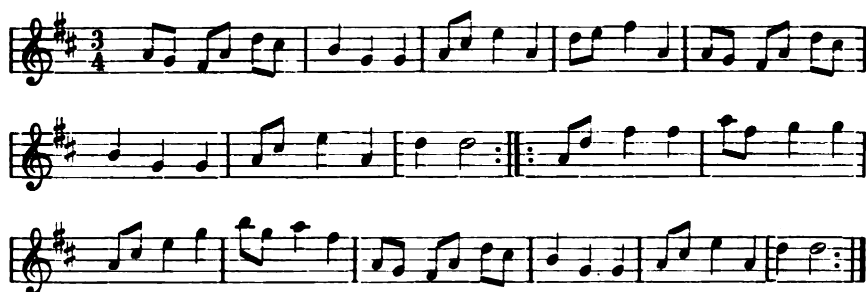

700.

Pärnå.
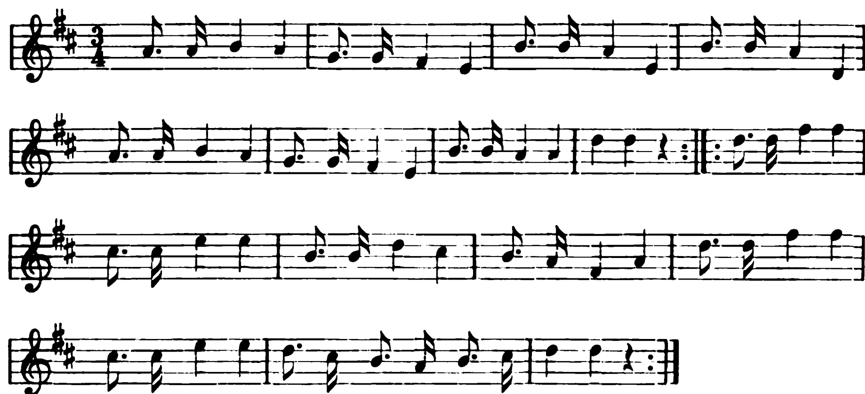

701.

Pärnå.
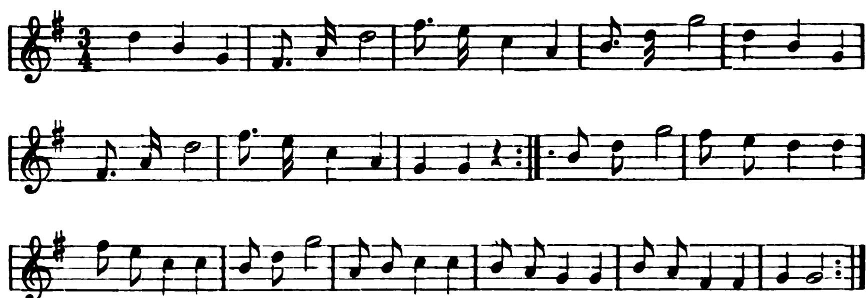

702.

Borgå.
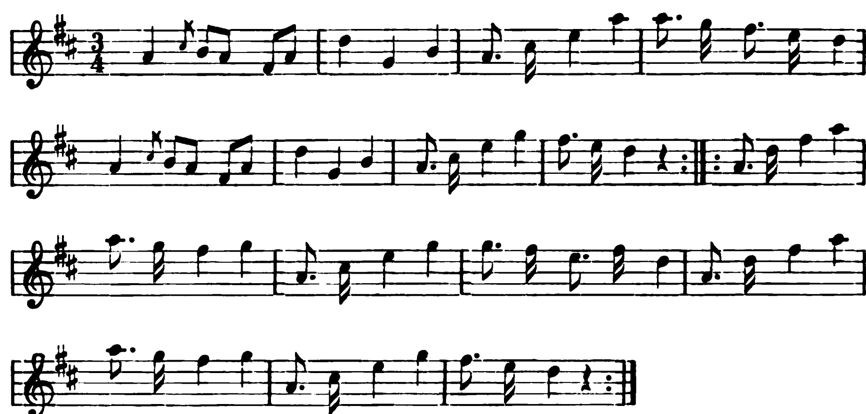

703.

Borgå.

704.
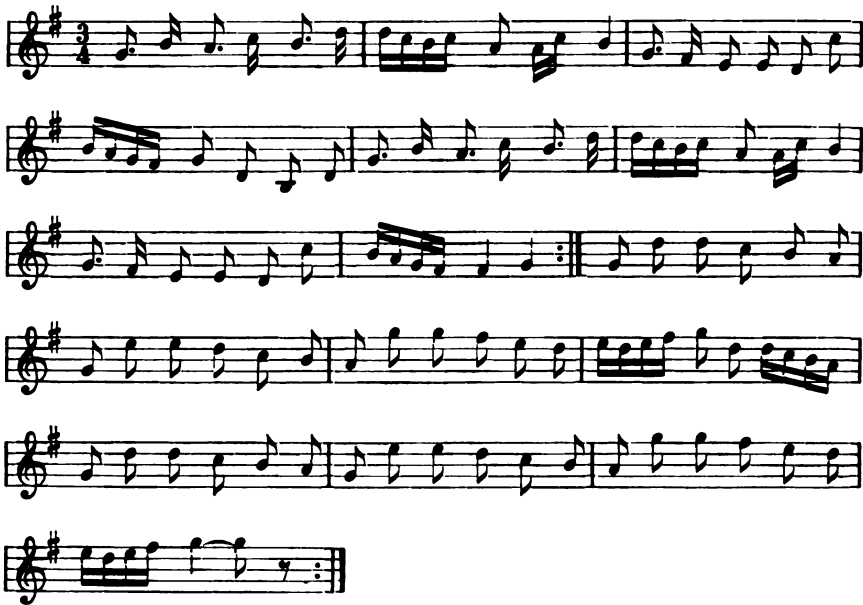
Lappträsk.

D. Polskor.
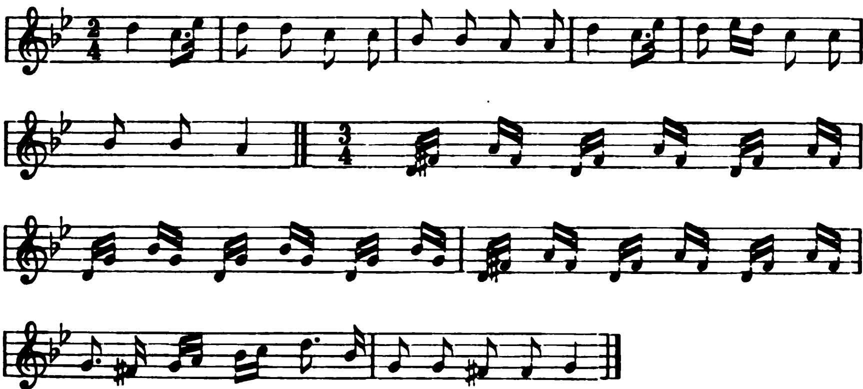
705.

Helsinge.
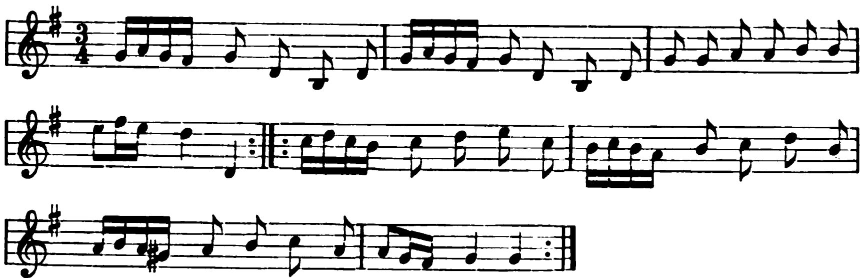

706.

Helsinge.
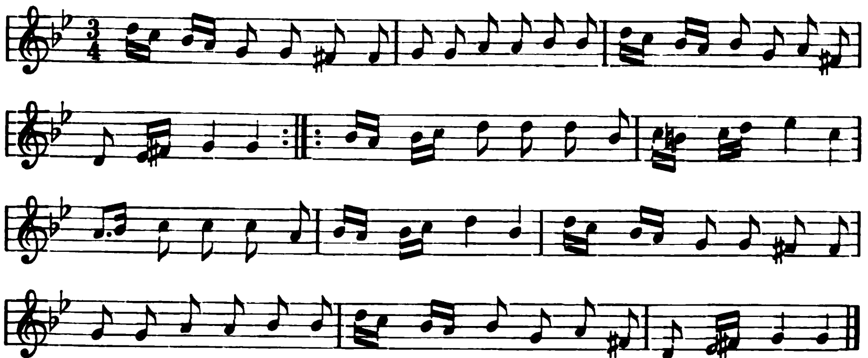

707.

Helsinge.
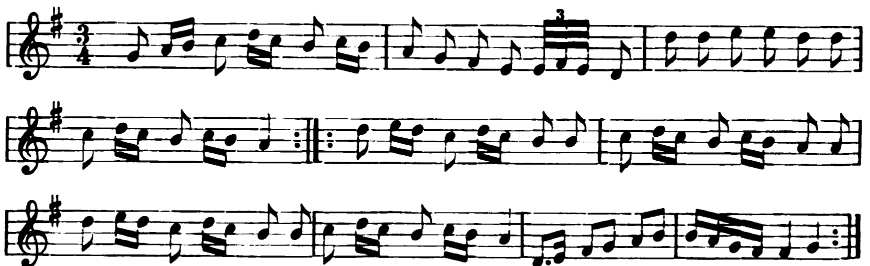

708.

Helsinge.
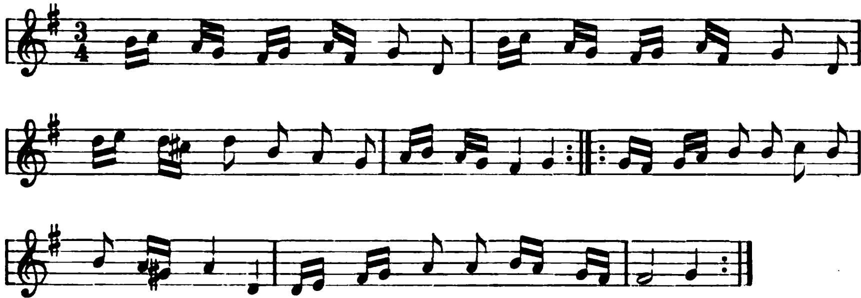

709.

Brudpolska, då bruden på bröllop «dansas ut», från Helsinge.
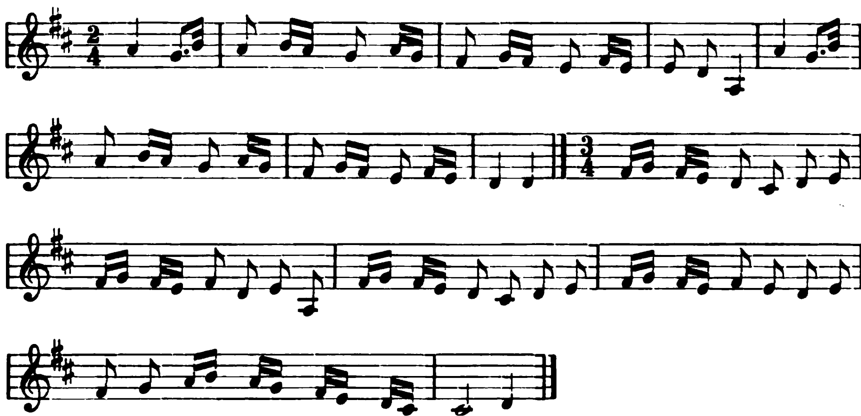

710.

Pärnå.

711.

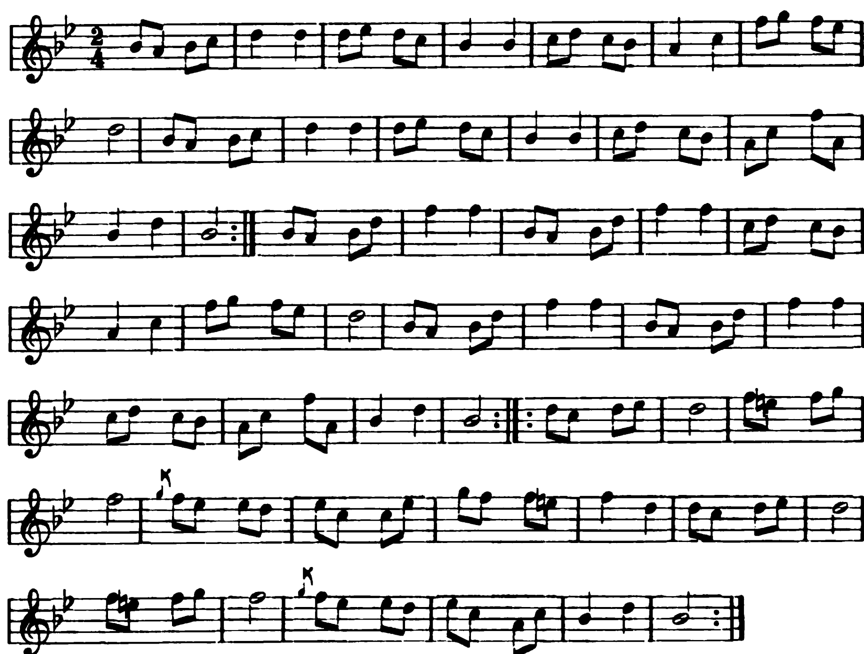
Hästö-Busö

E. Jänka- och Schottis-danser.
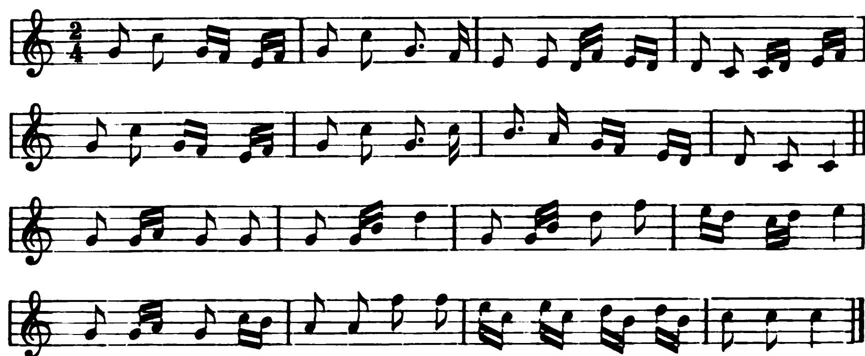
712.

Pärnå.
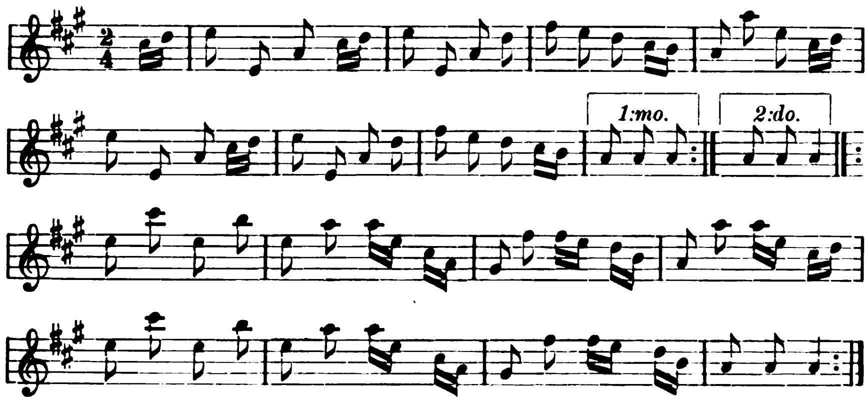

713.

Pärnå.

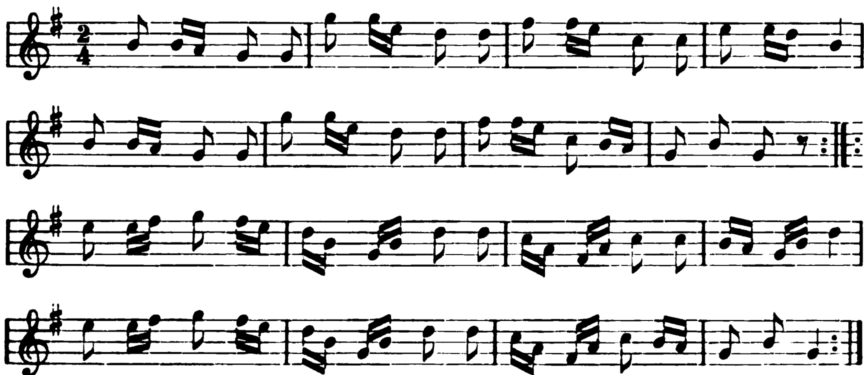
714.

Borgå.
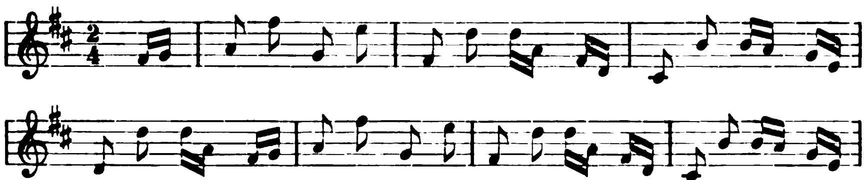

715.
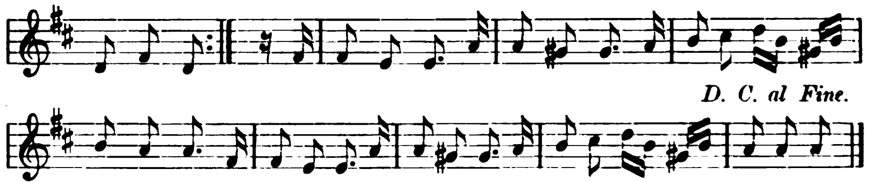
Pellinge i Borgå.

716.
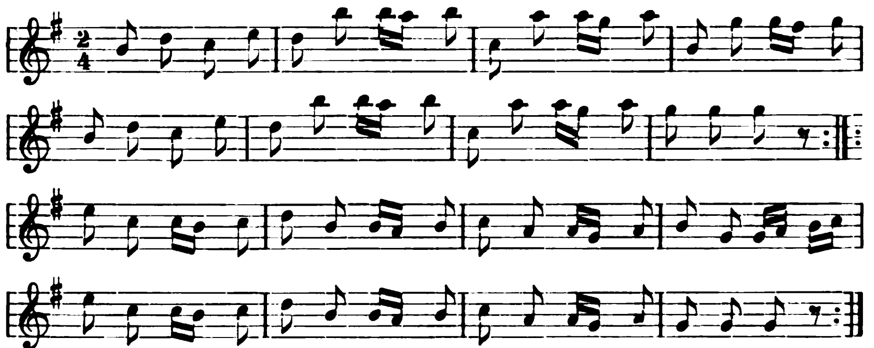
Pellinge i Borgå.

717.
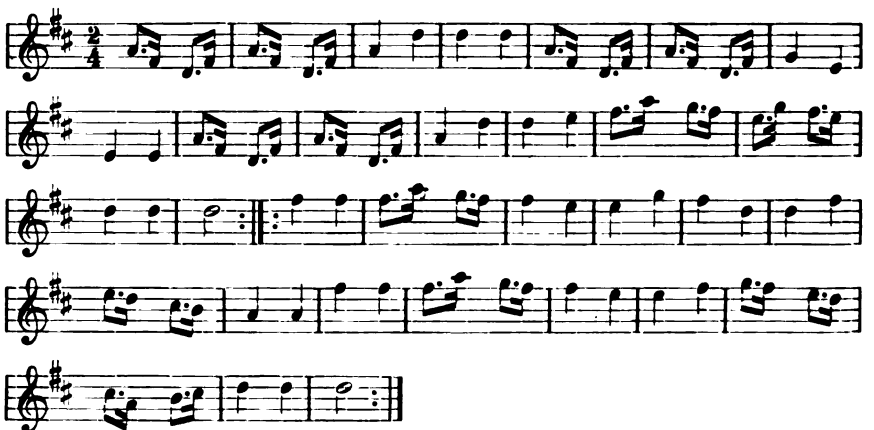
Schottis. Ö. N.

F. Diverse danser.
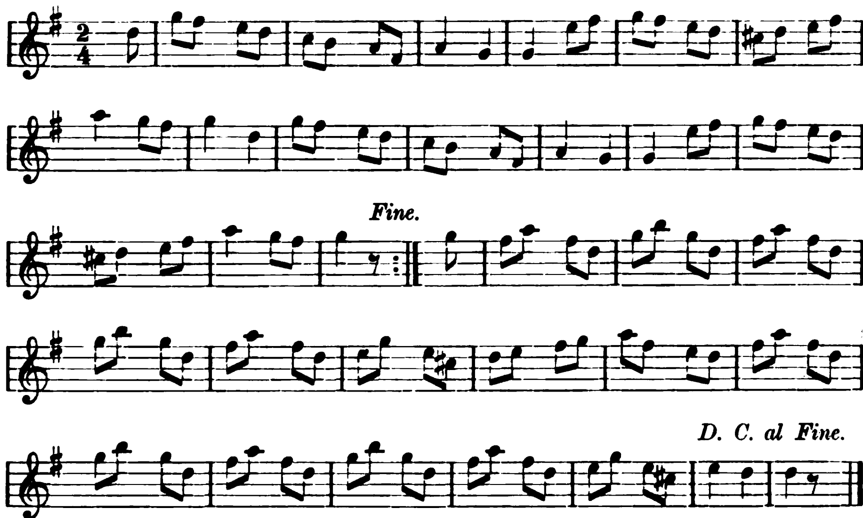
718.

Engelska från Helsinge.
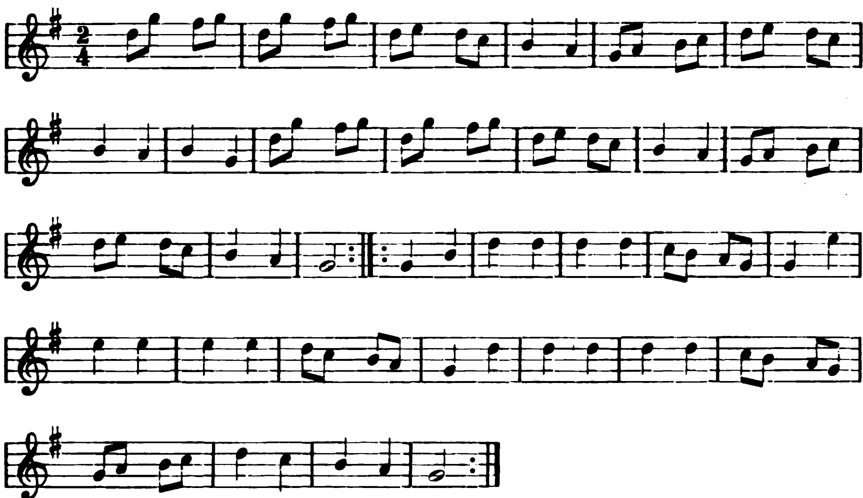

719.

Engelska från Pärnå.
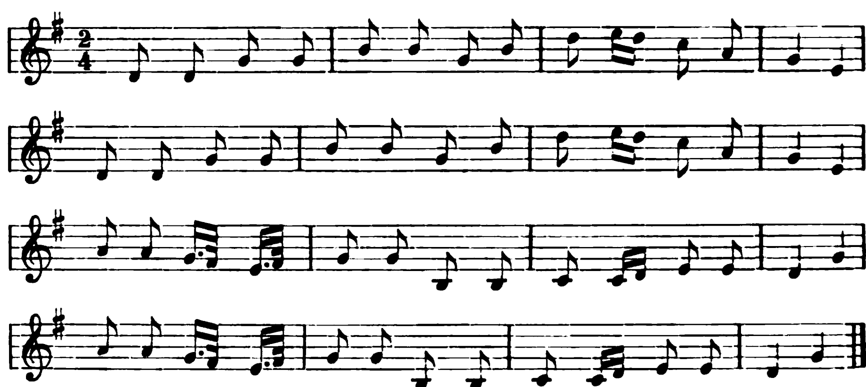

720.

Engelska från Pärnå.

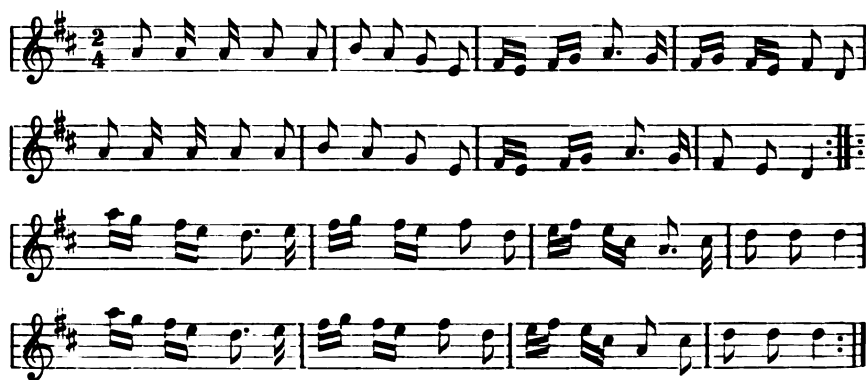
721.

Kontradans från Helsinge.
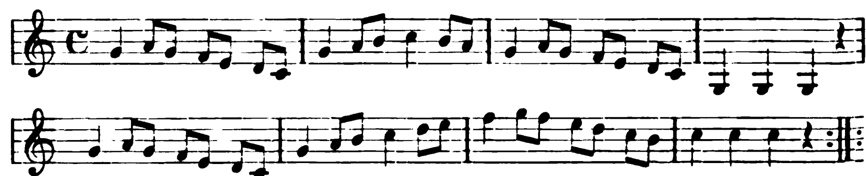

722.
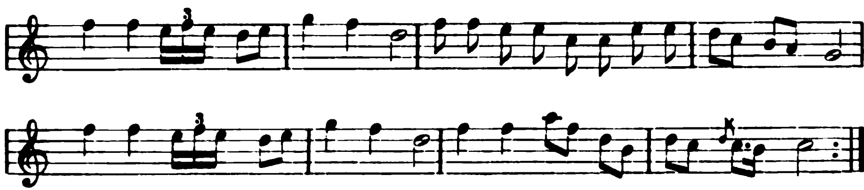
Kontradans från Helsinge.

723.
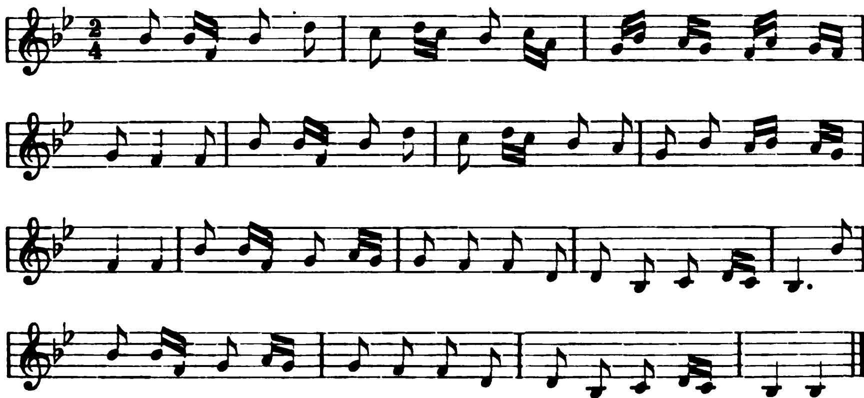
Kontradans från Pärnå.
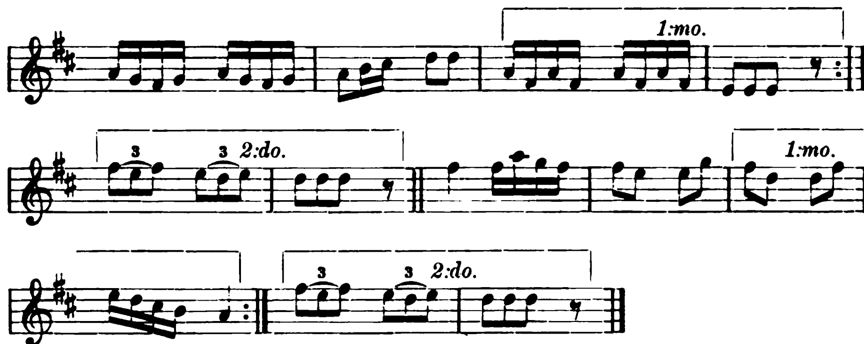

724.

Kontradans från Hästö-Busö.
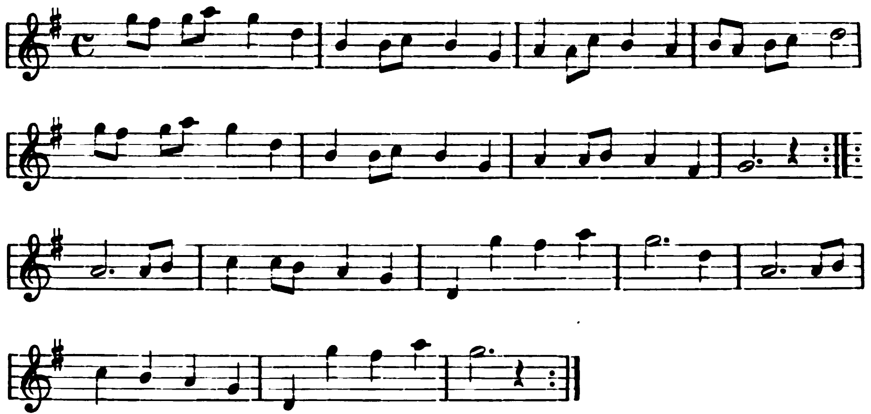

725.

Kontradans från Ö. N.
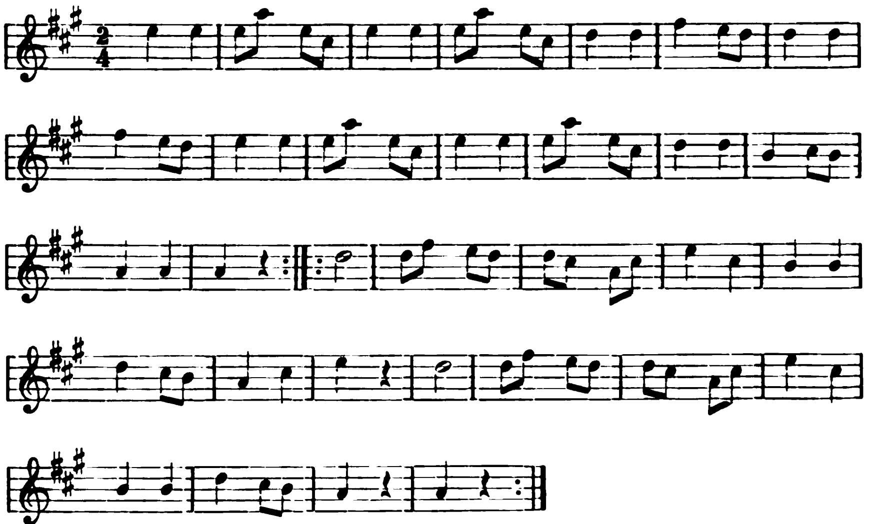

726.

«Fyrkant» från Pärnå.

727.

«Två-stegs vals» från Borgå.
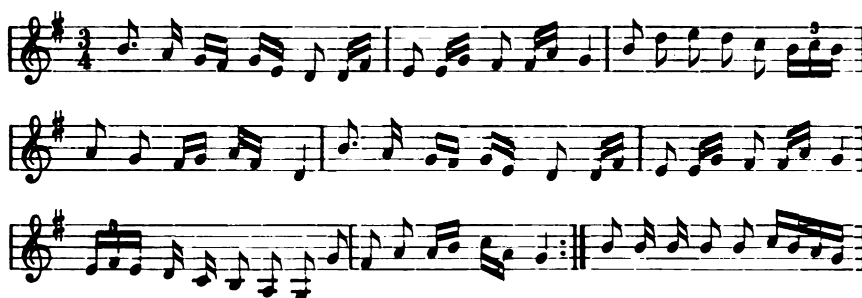

728.
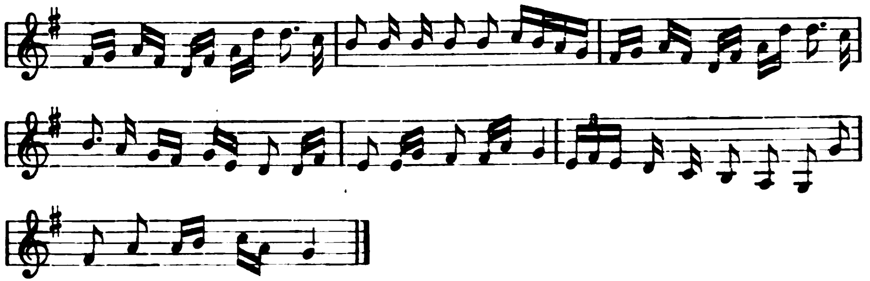
«Ball-polonäs» från Ö. N.

1:mo. 2:do.

729.
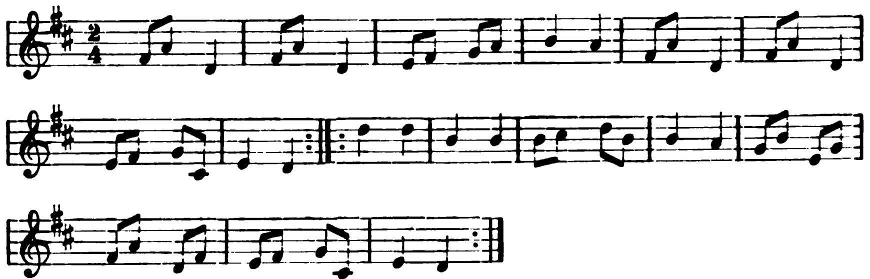
«Minett» från Helsinge.

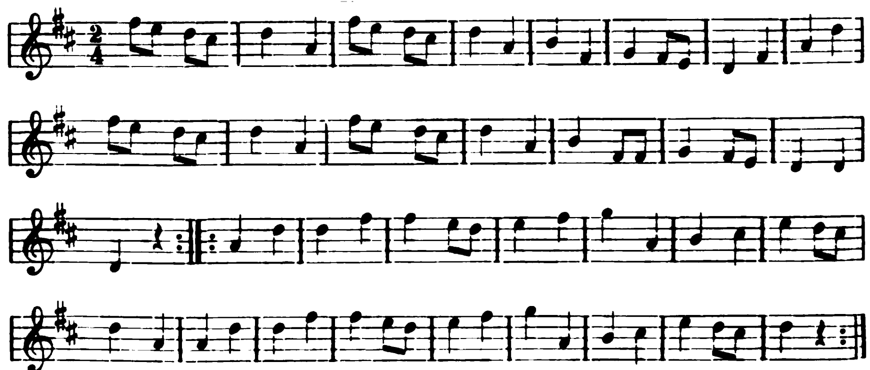
730.

«Rappa te» från Borgå.

731.

«Björndansen» från Borgå.

X. Tillägg.

A. Romanser.

732.

Rosa lill. (Variant till n:o 10 i del I.)

Kyrkslätt.

1:mo. 2:do.

1. Och Ro - - - sa lill tjä - na - de på ko - - - nun - gens gård, gård. Si hon tjä - na - de där alt ut - - i fem - - - - ton

1:mo. 2:do.

år. år.

2. Men inte så tjäna hon för stässel eller lön,
Men hörtingen han höllo lilla Rosa alt för skön.

3. När konungen fick höra den saken så full sann,
Si då skicka han hörtingen till främmande land.

4. Men hörtingen han sade till Rosa lill så:
Si du väntar mej i tjugu år, kanske än i tjugutvå.

5. Men knappast var lidet ett fjärdedels år,
Förrän som Rosa lill hon brud skulle stå.

6. Men Rosa lill skref då brefvet så full sann,
Själfver hon för det i skepparens hand.

7. Men skepparen han förde det brefvet nu fram,
Han förde det alt uti hörtingens hand.

8. Men hörtingen han las det brefvet så full sann,
Så att rödaste bloddropporna från kinderna rann.

9. Men hörtingen han sadlade sin gångare grå,
Han red då alt fortare än som fåglarna flög.

10. Men knappast han hunnit till mjölnare-damm,
Där fick han se ljusen, som på brudebordet brann.

11. Men genast kom budena till Rosa lilla fram,
Att hörtingen han sitter på mjölnare-damm.

12. Men genast nu Rosa lill öfver brudebordet sprang,
Så att mjödet och vinet under föttrena rann.

13. Men hörtingen å Rosa lill de to hvarann i hann,
De somnade bägge alt uti Herrans namn.

14. Men Rosa lill svepte de i kamretsin blå,
Men hörtingen så svepte de i vallmanet grå.

15. Men Rosa lill lade de i egen kyrkograf,
Men hörtingen så lade de på norra sidan graf.

16. Men hörtingen han gaf ej hvarken lisa eller ro,
Förrän som han slapp där som Rosa lilla låg.

17. Men uppå deras graf där växte upp en lind,
Den linden den står kvar där till den yttersta domedag.

18. Men uppå hvartannat blad så står skrifvet denna rad:
Att ingen skall åtskilja dem som hvarannan vill ha.

19. Men uppå hvartannat blad så står skrifvet denna rad:
De skall min fader svara för på den yttersta domedag.

733.

Herr Riddervall och lilla Lise. (Variant till n:o 20 i del I.)

1. Och moderen sade till dotteren sin:
Hvarföre så är du så bleker om kind?
Åh hå, nå nå, åh hå, nå nå,
Hvarföre så är du så bleker om kind?

2. Och intet är jag bleker, fast eder tyck's så,
Det är utaf vädret, jag rest' i förgår,
Åh hå, nå nå, åh hå, nå nå,
Det är utaf vädret, jag rest i förgår.

3. Och moderen sade till dotteren sin:
Hvad är det för mjölk, du har i brösterna din?
Åh hå, nå nå, åh hå, nå nå,
Hvad är det för mjölk, du har i brösterna din?

4. Och intet är det mjölk, fast eder tyck's så,
Det är utaf vin och mjöd, som jag drack i förgår.
Åh hå, nå nå, åh hå, nå nå,
Det är utaf vin och mjöd, som jag drack i förgår.

5. Men moderen slog Lise på snöhviter kind:
Och skall du ej säga sanning åt moderen din!
Åh hå, nå nå, åh hå, nå nå,
Och skall du ej säga sanning åt moderen din!

6. Och dig så skall jag låta basa med ris,
Herr Riddervall skall jag låta hänga på kvist.
Åh hå, nå nå, åh hå, nå nå,
Herr Riddervall skall jag låta hänga på kvist.

7. Men Lise for upp till herr Riddervalls gård:
Min moder hon är mig både hårder och svår.
Åh hå, nå nå, åh hå, nå nå,
Min moder hon är mig både hårder och svår.

8. Herr Riddervall sadlar den gångaren grå,
Den aldra bästa satt han lilla Lise uppå.
Åh hå, nå nå, åh hå, nå nå.
Den aldra bästa satt han lilla Lise uppå.

9. Herr Riddervall rider öfver åkrar och äng,
Där ville lilla Lise nu bädda sin säng.
Åh hå, nå nå, åh hå, nå nå,
Där ville lilla Lise nu bädda sin säng.

10. Herr Riddervall breder den kappan så blå,
Och däruppå födde hon sönerna två.
Åh hå, nå nå, åh hå, nå nå,
Och däruppå födde hon sönerna två.

11. Herr Riddervall rider öfver ängar och skog,
Att hämta friskt vatten i tvänne små skor.
Åh hå, nå nå, åh hå, nå nå.
Att hämta friskt vatten i tvänne små skor.

12. Men innan han hann till den rinnande brunn,
Så satt där en fågel vid vägen och sjöng.
Åh hå, nå nå, åh hå, nå nå,
Så satt där en fågel vid vägen och sjöng.

13. Den fågelen sjöng att den flickan var mö,
Men aldra mest att lilla Lise var död.
Åh hå, nå nå, åh hå, nå nå,
Men aldra mest att lilla Lise var död.

14. Herr Riddervall rider nu hem igen,
Där såg han två stjärnor på himmelen.
Åh hå, nå nå, åh hå, nå nå.
Där såg han två stjärnor på himmelen.

15. Där hvilar du nu, min enda tröst
Med mina två söner på dina små bröst.
Åh hå, nå nå, åh hå, nå nå,
Med mina två söner på dina små bröst.

734.

Skön ros. (Jfr n:o 39 i del I.) Borgå.

1. „God morgon, min vän, god morgon, min ros!
Hvar har du varit så länge?“ —
„Jag har nu varit hos en herre så fin
Från afton ända till morgon.“ —
Sjung farallalallalej!

2. Och när som jungfrun uppvaknade,
Begynte hon till att gråta.
„Gråt inte, min sköna, gråt inte, min ros!
Din ära den vill jag betala.

3. „Åt dig så vill jag gifva min stallare fin
Och därtill ett hundra dukater.“ —
„Men om jag ej själfve herren kan få,
Vill jag rida hem till min moder.

4. Och kära min moder, I bädden upp min säng,
Jag är nu så innerligen sjuker.“ —
Så sätter hon sig på förgyllande stol
Och skrifver då afskedsbrefvet.

5. Och när den herren det brefvet fick,
Så började han till att gråta.
Så sadlade han sin gångare grå
Och började till att rida.

6. Och när som han red ett litet stycke fram,
Så hörde han hur klockorna de ringde.
„För hvem ringen I denna ringning?“ —
„Alt för en skön ros, som här i jorden skall hvila.“ —

7. Och när som han red ett litet stycke fram,
Så mötte han gräfvare, som gräfde.
„För hvem gräfven I denna graf?“ —
„Alt för en skön ros, som här i jorden skall hvila.“ —

8. Och när som han red ett litet stycke fram,
Så mötte han bärare som buro.
„Hvem bären I i denna här båren?“ —
„Det är en skön ros, som under jorden skall hvila. —

9. Och nu så får du klappa på snöbleker kind,
Som förr varit rosenderöder.“ —
„Väl kan jag finna en jungfru igen,
Men aldrig får jag din gelike.

10. Hon finnes ej här i detta land,
Ej häller i sju kungariken.
Gud nåde dig, stackars ungersven,
Hvar har du varit så länge?“ —
Sjung farallalallallej.

735.

Liten Tjärstin (= Kerstin).

Strömfors.

1. Tjärstin, hon frågar sin moder:
Falken to! —
„Har jag någon broder?"
De spelade tärning.

2. „Du har en broder så bålder och fin,
Som konungen tog till lifsfången sin."

3. Liten Tjärstin, hon går i stallet in,
Hon skådar de fålar alla.

4. Hon skådar där en, hon skådar där två,
Den bästa sätter hon sadelen på.

5. Liten Tjärstin, hon red på konungens gård,
Den yngsta ut för henne står.

6. „Lyster er mjöd, lyster er vin?"
„Här lyster mig se fångtornet ditt."

7. „Mitt fångtorn, det ligger så högt upp i land,
Att ingen stolt riddare dit komma kan."

8. Liten Tjärstin svängde om sin gångare grå,
Där fick hon se hvart fångtornet låg.

9. Liten Tjärstin, hon red på fångtornets gård:
„Statt upp, du min broder, drag låset ifrån!"

10. „Huru skall jag dra låset ifrån?
Jag ligger nu bunden från hand och till fot."

11. „Ligger du bunden för hand och till fot,
Hvart är nu ditt stora mod?"

12. Liten Tjärstin, hon red till dörren med hast,
Dörren sprang upp och gångjärnen brast.

13. Liten Tjärstin tog sin broder i hvitgula lock,
Där kastar han henne på sadeleknopp.

14. Liten Tjärstin red alt öfver en äng,
Där mötte hon kungen och alla hans hofmän.

15. Och hör du, stolts riddare, hvad jag säger dig:
„Hvarför tog du nu lifsfången min?“

16. Liten Tjärstin, hon slo sina hanskar ihop:
„Här skall du finna en flicka till mods.“

17. Liten Tjärstin, hon slo sina hanskar i mark:
„Här skall du finna en flicka så stark.“

18. Liten Tjärstin och kungen, de togo till svärd,
Där slo hon konungens hofmän ihjäl.

19. Liten Tjärstin, hon torkar sitt blodiga svärd:
„Vore du ej konung, men det vore du värd.“

20. „Hör du, liten Tjärstin, du stålar (l. ställer?) ditt svärd:
Din broder skall du få, och honom är du värd.“

21. Liten Tjärstin, hon reste hem i fred, —
Falken to! —
Alt hvad hon gjorde blef därvid.
De spelade tärning.

B. Kärleksvisor.

736.

Esbo.

1. Hur lycklig är ej den,
Som har en trogen vän,
Som vet att älska, vet att lida
För sin lilla vän.

2. Jag älskat har en vän,
En vän, ja endast den,
Men om min kärlek är besvarad
Vet jag icke än.

3. Jag har dig nu så kär,
Att jordens lycka är
För mig blott vemod, sorg och nöd
Om jag ej får dig här.

4. Mitt hjärta brista må,
Om jag dig ej kan få,
Tro aldrig, att det mer för någon
Annan varmt kan slå.

5. Du är ju vännen min,
Jag bär dig i mitt sinn.
I mina drömmar har jag tykt,
Att du ren vore min.

6. Och vill du bli mig kär,
Jag mycket lycklig är
Min hydda är ej grann, ej stor,
Men vänner trifvas där.

7. Alltid så tycker jag
Mig ha en lycklig dag,
Då i din närhet jag får lyssna
Till ditt hjärtas slag.

8. Min enda vän du är,
Säg vill du bli mig kär
Och med mig dela lifvets lycka,
Mödor och besvär?

9. Och gör du detta, då
Jag kan ej annat få
Än i din kärleks hopp och glädje
Världen genomgå.

10. Må alt dig hända väl
Med god och trofast själ,
Jag önskar dig all möjlig lycka
Som i världen är.

737.

(Variant till n:o 80 i del. I). Ekenäs.

1. Men har himmelen så beslutit,
Att jag aldrig kan bli fri
Från det band jag själf har knutit
Och det öde jag är uti,

2. Men så låt mig tålig vara,
Lida hvad jag lida må,
Ingen skall mig höra klaga
Hvad som Gud mig lägger på.

3. Men bädda dig bredvid min sida,
Låt mig roligt sofva få,
Så slipper jag all sorg och kvida,
Om jag din kärleksgunst kan nå.

4. Se här så har du högra handen,
Se här så har du hjärtat mitt.
Har jag nån gång emot dig brutit,
Glöm mina fel — glöm aldrig mig.

738.

Borgå.

Gud tröste de flickor, som på gossarne tro,
De bli nu så evinnerligen narra.
Först bli de svikna af far och af mor,
Och sen utaf syskonen alla.
Och sen så bli de svikna af gossars söta tal,
För gossarnes tal är som isen så hal,
Där man så lättligen kan omkullfalla.

739.

Borgå.

1. Å jag har nu länge gått och tänkt,
Att du skulle bli min vän,
Å jag har nu länge friat till dej,
Å du var micket kär i mej,
Men si nu är ja fer god.

2. Å tror du nu att ja krusar fer dej,
Fast du nu så fager är?
Din fagerhet fersvinna skall,
Men kärleken blir aldrig all,
Fer den som upriktin är.

740.

Borgå.

1. Med ängslan, sorg och stort be-svär Jag mig en vi--sa gör, Som
gömmas bör hos dig, min vän, Alt till den ble-ka död. Gud nå-de den som
fal-sker är Och har en an-nan kär! Den lik-nar jag vid
vil-da djur, Som ut--i sko-gen är.

2. Den tyngsta bördan jorden bär
Är kärleksbördan visst.
Jag önskat hafver mången gång,
Att sitta på en kvist.
Så vore jag den sorgen fri
Som mig så svåra kväl,
Den kväljer mig ehvart jag går,
Ja, intill grafvens brädd.

3. Får jag den äran fråga dig,
Har du förskjutit mig?
Har jag alls ingen rolighet
Att vänta mer af dig?
Så hjälpe Gud oss visserlig
Att lefva hvar för sig,
Men inga mindre skattar jag
Än falska vänners tro.

4. Som vädret blås om vintern kall,
Så är kärleken din.
Du tänker till att narra mig,
Det har du i ditt sinn.
Du tänker till att söka dig
En rikare än jag,
Det må du göra som du vill,
Det är din egen sak.

5. Som solen uppå himmelen
Hon längtar till sitt rum,
Så längtar jag till dig, min vän,
Hvar timma och hvar stund.
Hvar dag är som en månad lång,
Hvar månad som ett år,
Visst gör det mig en hjärtans
sorg,
Och jag dig ej kan få.

C. Skämtsamma visor.

741.

1. Det kom en flicka från södra Skåne,
Juliallallej, juliej.
Hon ville gifta sig, det arma fåne,
Juliallallej, juliej.
Skåne juli juliallallej, fåne juli juliallallej,
Hon ville gifta sig, det arma fåne,
Juliallallej, juliej.

2. Första gången då vi spelte spader o. s. v.
Den lilla flickan va så hjärtans glader o. s. v.

3. Andra gången då vi spelte hjärter,
Lilla flickan var så smal och smärter.
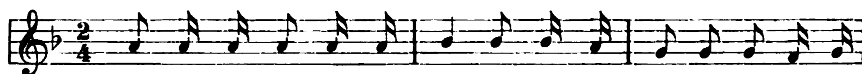
4. Tredje gången då vi spelte ruter,
Lilla flickan hon var så förtjuster.

5. Fjärde gången då vi spelte klöfver,
Lilla flickan bad mig då ta öfver.
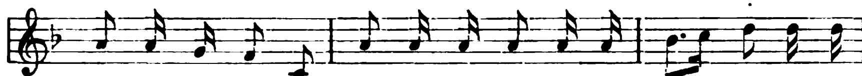
6. Men femte gången då vi spelte det sista,
Var lilla flickan mig så svår att mista o. s. v.

742.

Mellbergsvisan. Helsinge.

1. Mellberg till krigs skulle re - - sa, Me - lo - - tam - tam - ta, me - lo-
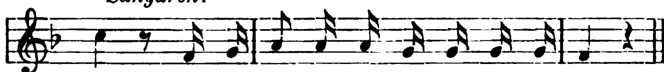

ta - - li - - a - - lej, Och Mellberg till krigs skulle re - - - sa, Ja man

Första stämman:

trodde han skulle komma hem. Ja man trodde han skulle komma

Sångaren:

hem, Ja man trodde han skulle komma hem.

2. Han skulle komma till påska,
Melotamtamta etc.
Han skulle komma till påska,
Ja sist till trefaldighetsdag.

3. Trefaldighetsdagen var inne,
Och Mellberg var inte hem.

4. Och frun gick upp till tornet,
Melotamtamta etc.
Och frun gick upp till tornet,
Så högt som möjligt var.
Första stämman:
Så högt som möjligt var,
Sångaren:
Ja högre än möjligt var.

5. Och nu är Mellberg döder,
Ja han är värkligt död.

6. Begrafningen skulle firas
Med mycken pomp och ståt.

7. Hur blef han då utburen?
Jo med fyra passagerare förut.

8. Den första bar hans värja,
Den andra bar hans sköld.

9. Den tredje bar hans klinga,
Och den fjärde bar ingenting.

10. Och den som sjunger visan,
Melotamtamta melotalialej,
Och den som sjunger visan
Och ingenting lägger till,
Han plikte tolf riksdaler,
Och miste flickan sin.

743. (Jfr n:o 264 i del II.)

Staffan var en få - la-dräng En få - la-dräng, en få - la-dräng. Han vattnar si - na få - lar fem, Hurra, hurra, hurra, hurra! Bröder låt oss lu - sti - ga va - ra, En gång jul om å - ret ba - ra, Fral-la ral - la ral - la ral - la ral - la ral - la ra!
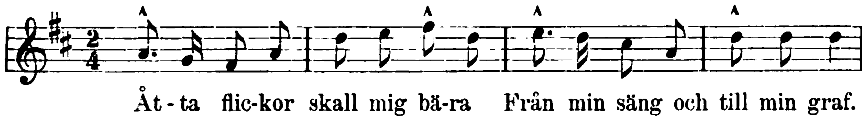
744.
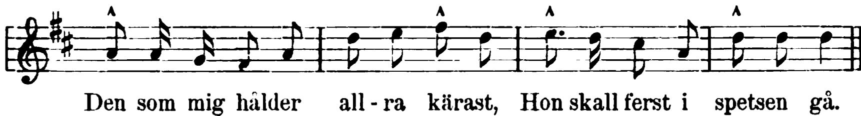
Borgå.

Fy, den styg - ga kat-ten, Som bet huf-vu' ut - af duf-van Alt i sin hungers-nöd! Fy kat-ten, fy kat-ten, Som spände det lil - la djur! Fy kat-ten, fy kat-ten, Som spände det lil - la djur! Hvad var det ic - ke för en ska - da Att så - dant ett djur, Skul-le slu-ta si - na da-gar För kattens na - tur!

745.

Borgå.

746.

Borgå.

1. Katten uppå ugnen låg,
Beklaga sina nöder;
Hon hade lite ondt i huvu sitt
Och frukta att bli döder.

2. Och råttan in till katten gick
— — — — — — — — —: *)
Behagas någon färsker mat,
Min kära kattefrua?

3. Men katten jamade och kvad
— — — — — — — — —: *)
Mig ej behagas färsker mat,
Min kära råttefälta.

4. Och råttan tog sin staf i hand
Och begynte till prästgårn gånga,
Men innan hon till prästen hann,
Gaf katten opp sin anda.

5. Och femton af de smärre möss
De sjungde och de ringde,
Och sexton af de större möss
De under båren ginge.

6. Och glädjens små och stora möss,
Misse är nu döder,
Nu kan I gå i kammaren in
Och slicka smör af bröde.

747.

(Purrnings-sånger på skeppet «Albion».)

a) Heis opp och reis opp,
Du styrbordska (babordska) vakten.
Reis opp en man, som tar rodret i hand,
Reis opp en man, som till utkik på backen,

*) Lucka i mskr.

Att varsko för seglare, att varsko för land.
Reis opp I andra
På däcket att vandra,
För att stå klara att brassa, om behöfs.
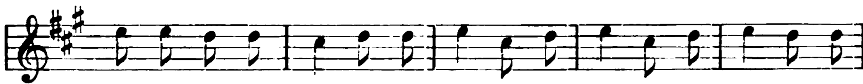
b) Hei sto veij,
Reis opp i Guds namn,
Åtta glas!
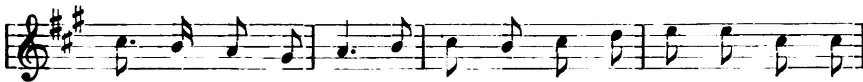
XI. Fragmenter.
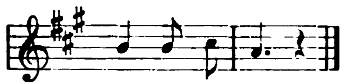
748.

Lappträsk.

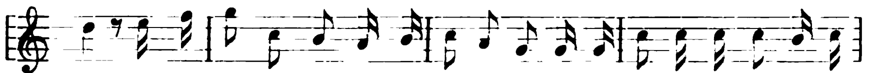

2. Modren hon sade till dotteren sin:
Där fick du för du sprang genom herretältet in.
Sjungom o. s. v.
Där fick du o. s. v.

749.

Ö. N.
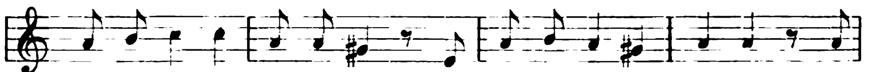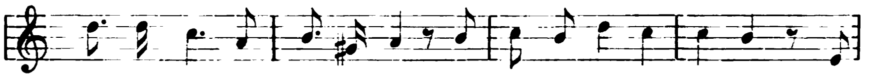

2. Den svarta hunden den är väl död,
Fadi tjo o. s. v.
Åt den hvita ger jag en kaka bröd,
Fadi tjo o. s. v.

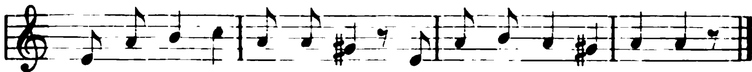
750.

(Melodi från *Pärnå* till Malcolm Sinclairs visa af Odel).

751.

Helsinge.

När som jag kom till främ-man-de land, Möt - te mej en gam-mal

tat - - tar - ma - dam, Förr i ti - den var hon fa - - ger och fin,

Förr i ti-den kund' hon dan - sa geschwin. Maken fanns ej.

752.

Lappträsk.

Om nat - ten då jag sof - de, Så drömde jag om dig. Om

morgon när jag vak - na - de, Stor ängslan var hos mig. Jag

dröm-de du hos mig var, Stor sorg jag för dig bar, Den sorg förglömmer jag

aldrig, Förr - än jag läggs i graf.

753.

Pyttis.

Med mycken mö-da och stort besvär Jag mig en vi--sa

gör. Som gömmas bör hos dig min vän In--till den ble-ka död.

754.

Mörskom.

Man kan ej mö-dor och för-tret I världen gå för-bi. Det

må ock-så be-kla-ga mig, Jag är ej häl-ler fri.

755.

Lappträsk.

Kom lil-le ut-i lun-den, Kom och sätt dig bredvid mig!

Du ta-lar så ljufligt Och det ro-ar visst mig.

Dina svarta bruna ögon,
Din sockersöta mun
Ha' lagt re'n på mitt hjärta
En börda så tung.

756.

Pyttis, Lappträsk.

Jungfrun ploc-ka---de bla-der af a--spi--o---ne träd, Att hon skul--le gö--ra en säng där--ut--af, Hvarpå som de bäg-ge skul--le hvi--la.

757.
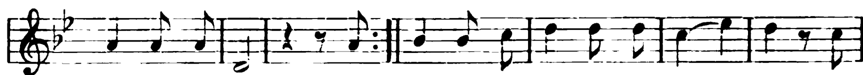
Borgå.

Jag re--ste till min vän, Att få ta--la med den, Och hon lof-te mig sin ä-ra och sin tro. Tre da-gar där-ef-ter Så fick jag mig ett bref, Att hon hälst vil-le lef-va i ro.

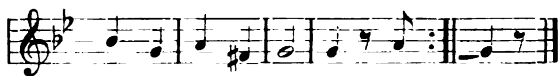
758.

Lappträsk, Mörskom, Pärnå, Borgå.

Och un-ger-sven han sa-de till sin all-ra, Sin all-ra
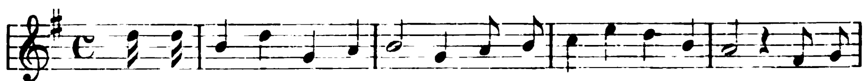

kä - re - sta vän: Jag skall nu alt li - tet bort - re - - - - sa. Men

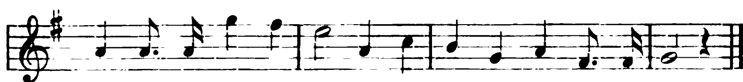
kommer snart i - - gen. Jag -gen.

759.

Lappträsk.
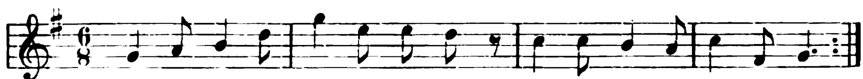

In-gen må min kla-gan hö - ra, Jag må li - da hvad jag må. Jag är

nöjder alt med den agan, Som Gud mig läg-ger uppå.

760.
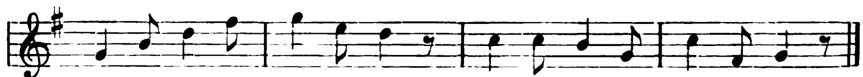
Mörskom.

Fåglar små som ljufligt kvittra, Del ut - - i mitt ö - - de ta'
Själfva himlen med mig vittnar, Att jag troligt äl - skat har.

Har nu him-len så mig la - gat, Gjort med mig som han be - ha - gat,

Början var min olycksdag, Tröstlöst du mig öf - ver - gaf.

761.

Mörskom, Borgå, Pyttis.

En-sam ut---i he--la vi--da värl-den, Blott hos dig och med min vandringsstaf, Nalkas jag för sorgens skuld på fär-den Till den ty-sta, un-dan-göm-da graf.

762.

Lappträsk.

1. En li-ten få-gel i sin bur, En li-ten få-gel i sin bur, E-mel-lan fy-ra murar.
Den sjunger väl af sin na-tur, Den sjunger väl af sin na-tur, Fast hjärtat är be-dröfvadt.

2. Långt hällre vill han på fri fot
I vilda öknen vandra,
Än sitta i en bur af guld
Och tigga mat af andra.

763.

Esbo.

Där gångar sig en jungfru, Ack om hon vo-re min, Och om jag hen-nes hjär-ta kund' få ä---ga.

764.

Mörskom.

Det blå - ser nordväst, Se, flö - jeln på topp Ut - vi - - sar att
Vi måste nu los - sa vårt an - ka - re opp, Och seg - - la från

vin-den är god.
kä - re - stan vår.
Det bä - sta vi ha, Det läm - na vi

kvar, Vår tro och vår kär-lek åt dig i bespar. Tills Herren han

lägger oss i graf.

765.

Pyttis.

Ack hvad kan va-ra här - li - gar' För mig än här att se. Som

stjärnor och den kla-ra mån, Som stjärnor och den kla-ra mån, Alt

upp i him - me - len?

766.

Lappträsk.

Skrif till mig, som vördar dig af hjärtat, Säg för mig, om lyckan föl - jer

dig. Du vet nu visst, att bil-den i mitt hjärta Vittnar, att jag

all - tid äl-skar dig.

767.

Lappträsk.

Täc - ka - ste flic-ka, prisvär - da - ste vän, Och skönsta gu-din - na på

jor - den, Af dig är nu ta - - get mitt hjär - - ta och sinn', Att

jag lig - ger sla - gen till jor-den.

768.

Pyttis.

När jag endast på dig tän-ker, När jag endast älskar dig, Kanhända

du ditt hjär-ta skänker, Åt en an-nan och glömmer mig.

769.

Borgå.

Kla-ra käl - la, ljuf-va lun-der, Som så of- - ta vitt - ne var

Till de mån-ga gla-da stunder, Jag hos dig för - drif - vit har.

770.

1:mo.

När en sjöman kommer på en krog (Forsättningen okänd).

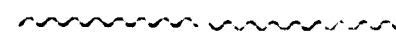
2:do.

771.

Melodi från Pärnå.

NYLAND.

SAMLINGAR UTGIFNA AF NYLÄNDSKA AFDELNINGEN.

FEMTE HÄFTET.

NYLÄNDSKA FOLKVISOR.

HELSINGFORS, 1893—1900.

NYLÄNDSKA AFDELNINGENS FÖRLAG.

NYLÄNDSKA FOLKVISOR

ORDNADE OCH UTGIFNA

AF

ERNST LAGUS.

II.

HELSINGFORS,

TIDNINGS- & TRYCKERI-AKTIEBOLAGETS TRYCKERI.

1893—1900.

FÖR- OCH SLUTORD.

Med nu föreliggande häfte äro de delar af sammelvärket Nyland, hvilka innehålla det som sammanförts under rubriken „nyländska folkvisor“, afslutade. Första delen, (Nyland III), omfattande 250 visor, utkom redan 1887, andra delens förra häfte (Nyland V, A), innehållande numrorna 251—453, var färdigt 1893. Intervallerna emellan utgifvandet af de skilda häftena äro således ganska stora, hvilket till väsentlig del berott på de ansenliga kostnader, som varit förbundna med arbetets befordrande till trycket. Nyländska afdelningen skulle också knappast kunnat tänka på planens realiserande i hela dess vidd, om icke Consistorium academicum och Svenska literatursällskapet gifvit henne ansenliga understöd: den förstnämda institutionen inalles 2,900 och den senare 1,000 mark. För dessa frikostiga anslag är Nyländska studentafdelningen djupt tacksam, och man vill endast hoppas, att det föreliggande folkloristiska materialet skall befinnas ega ett sådant värde, att de på företaget nedlagda kostnaderna och mödorna icke varit förgäfves.

Det nu utkommande häftet utgör en omedelbar fortsättning till häftet af 1893 och omfattar inalles 318 numror med 155 melodier, (grupperna VIII—XI). De personer, som i bygderna insamlat ifrågavarande folkdikter, finnas uppräknade i förordet till första delen. Jag bör dock tillägga, att dansmelodierna delvis äro, med Svenska literatursällskapets begifvande, aftrykta ur de samlingar som för dess räkning gjorts af folkskoleläraren *V. Allardt* i landskapets östra delar, dels, i slutet af 1880-talet, upptecknade af mig efter föredrag af *„blinde Bergström“*, en f. d. sjöman, som förlorade synen under orientaliska kriget och som sedermera bosatte sig i Helsinge och slog sig på spelmansyrket. Den sympatiske fiolspelaren, som trakterade sitt instrument med rätt stor talang, skattade åt förgängelsen för några år sedan. — Ett fåtal danser äro upptecknade af andra personer.

Af det nu publicerade materialet hör ju en stor del — barnvisorna och barnrimmen — till folkdiktningens mest anspråkslösa och förbisedda alster. Men endast den tanklöse går förbi dem med stolt förakt. Lite hvar har hört dem under barnaåren och kanske på äldre dagar förgäfves sökt utgrunda, hvilken kraft det är som låtit dem fortplantas från släkte till släkte utan att i ringaste mån fråga efter literär smakriktning för tiden, efter logikens fordringar etc. Forskningen ringaktar dem ingalunda. Det kan icke annat än glädja, att från ett så litet område som det svenskspråkiga Nyland hopsamlats ett så pass stort antal numror, och är det att hoppas att antalet skall kunna mångfaldigas. De äro ordnade enligt uppställningen i *J. Nordlanders* centralarbete: *Svenska barnvisor och barnrim*, därifrån jag äfven lånat några visor och rim, hvilka jag säkert hört i Nyland. — En rätt stor del inom denna grupp härstamma från bröderna *Hollmerus*, såsom nämts redan i förordet till del I.

Också dansmelodierna skola, hoppas jag, kunna samla omkring sig intresse, desto mera som äldre tiders danser hålla på att alldeles dö ut i vara bygder. Uti flere stora byar, fordom vidtbekanta för sina ypperliga spelmän, finnes numera knappast en enda fiol, och det musikaliska sinnet vidmakthålles i sanning icke af de östanifrån importerade dragharmonikorna, hvilkas halfbarbariska toner gärna finge för alltid förstummas här, där dock betingelser finnas för någonting bättre. — Tidens sorger hålla nog för öfrigt på att också i bygderna förstumma alla yttringar af lifsglädje, hvar de än manifesterat sig.

Hvad gruppen „tillägg“ vidkommer, så hade den nog blifvit större, om jag icke vid slutredaktionen utmönstrat flere visor, som jag ursprungligen hade tänkt trycka här. Några af de nu intagna numrorna skola måhända erbjuda forskaren intresse, såsom fallet äfven är med åtskilliga „fragmenter“. Dessa sistnämda härstamma, åtminstone de allra flesta, från den af numera bankdirektören *Th. Wegelius* gjorda samling, som omtalas i förordet till del I och hvars ord redan i början af 1880-talet, då jag påbörjade mitt nu afslutade arbete, voro förkomna.

Icke utan saknad skiljes jag nu från mina folkvisor, till hvilka jag måhända icke mera skall få tillfälle att återvända. Vid sidan af det vackra, tilltalande och kvicka finnes ju bland dem åtskilligt

af rätt litet estetiskt värde. Men sammelvärket Nylands uppgift har varit att objektivt återgifva det folkloristiska material, som lefvat på folkets läppar, icke att bearbeta eller försköna. Mycket finnes ännu att göra på detta område, och det är att hoppas att äfven den nu uppväxande studentgenerationen skall få tid och lust att göra folkloreforskningen goda tjänster. Redan det som hittills insamlats och offentliggjorts i sex delar af Nyland skall emellertid bära vittnesbörd om den germaniska folktraditionens djupa rötter i vårt land. När *de* äro friska och starka, skola destruktiva krafter väl kunna för en tid sarga kulturens grenar och krona, men nya skott skola en dag uppskjuta och frodas hundradefalt och tusendefalt från rötter, dem ingen kommer åt.

Den svenska folkdiktningen i vårt land är ett vittnesbörd bland många om att den germaniska andan hos oss är en stark ström, som med egna vågor går genom hafvet.

Helsingfors den 12:te november 1900.

Ernst Lagus.

Innehållsförteckning.

V. Sånger vid högtidliga och glada tillfällen. Soldatvisor.

VI. Sånglekar.

169 hufvudnumror, 121 varianter, 181 melodier.

VII. Nyare religiösa och berättande visor.

VIII. Barnvisor och barnrim.

IX. Dansmelodier.

X. Tillägg.

XI. Fragmenter.

Under den gemensamma rubriken NYLAND har Nyländska studentafdelningen för afsikt att utgifva de samlingar från fosterbygden, hvilka, hufvudsakligen med understöd ur Kiseleffska donationsfondens räntemedel, sammanbragts af hennes medlemmar och hvilkas offentliggörande hon trott kunna gagna forskningen på det ena eller andra området. År 1884 utkom:

I. Samlingar af ord ur nyländska allmogemålet, ordnade af H. Wendell. Pris: 6 mark.

På våren 1887 utkom:

II. Nyländska folksagor, ordnade af G. A. Åberg. Pris: 7 mark.

På hösten samma år:

III. Nyländska folkvisor, ordnade och utgifna af Ernst Lagus, första delen. Pris: 8 mark.

År 1889 utkom:

IV. Nyländska folkseder och bruk, vidskepelse m. m., framstälda af Anders Allardt. Pris: 2 mark 50 penni.

År 1893 utkom:

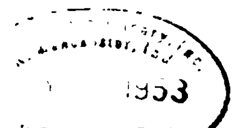
V, A. Nyländska folkvisor, ordnade och utgifna af Ernst Lagus, andra delen. Pris: 3 mark 50 penni.

År 1896 utkom:

VI. Nyländska folksagor och -sägner, ordnade af A. Allardt och S. Perklén. Pris 5 mark 50 penni.

Date Due

Demco 293-5			

ALF Collections Vault
3 0000 118 526 338